Dziennik Urzędowy C 417
Unii Europejskiej

Wydanie polskie

Informacje i zawiadomienia

Rocznik 62

11 grudnia 2019

Spis treści

IV *Informacje*

INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH UNII EUROPEJSKIEJ

Trybunał Obrachunkowy

2019/C 417/01 Sprawozdanie roczne dotyczące agencji UE za rok budżetowy 2018 1

PL

IV

(Informacje)

INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH UNII EUROPEJSKIEJ

TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY

Sprawozdanie roczne dotyczące agencji UE za rok budżetowy 2018

(2019/C 417/01)

SPIS TREŚCI

Strona

WYKAZ AGENCJI I INNYCH ORGANÓW UE, KTÓRYCH DOTYCZY NINIEJSZE SPRAWOZDANIE ... 4

ROZDZIAŁ 1 Agencje UE w kontekście kontroli Trybunału ... 6

WSTĘP ... 6

AGENCJE UE ... 6

Dzięki różnego rodzaju agencjom Unii Europejskiej łatwiej jest kształtować i wdrażać politykę unijną ... 6

Agencje są finansowane z różnych źródeł i w ramach różnych działów WRF ... 9

Mechanizmy budżetowe i mechanizmy udzielania absolutorium są podobne w przypadku wszystkich agencji z wyjątkiem EUIPO, CPVO i SRB ... 15

Sieć agencji UE ułatwia współpracę między nimi i wspiera komunikację z zainteresowanymi stronami ... 16

KONTROLA PRZEPROWADZONA PRZEZ TRYBUNAŁ ... 16

Mandat Trybunału obejmuje kontrole doroczne, kontrole specjalne i opinie ... 16

Kontrole Trybunału są przeprowadzane z uwzględnieniem kluczowych czynników ryzyka ... 17

Trybunał zgłasza przypadki podejrzenia nadużycia finansowego do OLAF ... 18

Trybunał przedstawia informacje na temat audytów przeprowadzonych przez Służbę Audytu Wewnętrznego Komisji i sprawozdań z oceny zewnętrznej ... 18

ROZDZIAŁ 2 Przegląd wyników kontroli ... 19

WSTĘP ... 19

WYNIKI DOROCZNYCH KONTROLI AGENCJI ZA ROK 2018 SĄ OGÓLNIE POZYTYWNE ... 19

Opinie bez zastrzeżeń co do wiarygodności sprawozdań finansowych wszystkich agencji ... 19

Opinie bez zastrzeżeń na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw sprawozdań finansowych wszystkich agencji ... 20

Opinie bez zastrzeżeń co do legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw sprawozdań finansowych agencji z wyjątkiem EASO ... 20

W swoich uwagach dotyczących 36 agencji Trybunał wskazał obszary, w których możliwe jest wprowadzenie usprawnień ... 22

WYNIKI KONTROLI PRZEDSTAWIONE W INNYCH PUBLIKACJACH TRYBUNAŁU DOTYCZĄCYCH AGENCJi ... 31

Sprawozdanie specjalne Trybunału nr 29/2018 pt. „EIOPA zapewniła ważny wkład w nadzór i stabilność w sektorze ubezpieczeń, nadal występują jednak istotne problemy” ... 31

Specjalne sprawozdanie roczne Trybunału za 2017 r., sporządzone zgodnie z art. 92 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 806/2014, dotyczące wszelkich zobowiązań warunkowych wynikających z wykonywania przez Jednolitą Radę ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji, Radę i Komisję ich zadań na mocy tego rozporządzenia za rok budżetowy 2017 32

Inne sprawozdania specjalne Trybunału, w których jest mowa o co najmniej jednej agencji 32

ODPOWIEDZI SIECI AGENCJI UE 33

ROZDZIAŁ 3 Poświadczenia wiarygodności i inne wyniki kontroli agencji 34

3.1. Informacje potwierdzające poświadczenia wiarygodności 34

AGENCJE FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW DZIAŁU 1A WRF – KONKURENCYJNOŚĆ NA RZECZ WZROSTU GOSPODARCZEGO I ZATRUDNIENIA 36

3.2. Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) 36

3.3. Agencja Wsparcia Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (Urząd BEREC) 40

3.4. Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (Cedefop) 44

3.5. Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego (EASA) 48

3.6. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EUNB) 52

3.7. Europejska Agencja Chemikaliów (ECHA) 57

3.8. Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA) 62

3.9. Europejski Instytut Innowacji i Technologii (EIT) 66

3.10. Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego (EMSA) 72

3.11. Agencja Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji (ENISA) 76

3.12. Agencja Kolejowa Unii Europejskiej (ERA) 80

3.13. Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) 85

3.14. Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA) 90

3.15. Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy (Eurofound) 94

3.16. Agencja Europejskiego GNSS (Globalnego Systemu Nawigacji Satelitarnej) (GSA) 98

AGENCJE FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW DZIAŁU 2 WRF – TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY: ZASOBY NATURALNE ... 102

3.17. Europejska Agencja Środowiska (EEA) 102

3.18. Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa (EFCA) 106

AGENCJE FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW DZIAŁU 3 WRF – BEZPIECZEŃSTWO I OBYWATELSTWO 109

3.19. Agencja Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania (CEPOL) 109

3.20. Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO) 113

3.21. Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC) 121

3.22. Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) 124

3.23. Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn (EIGE) 128

3.24. Europejska Agencja Leków (EMA) 132

3.25. Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA) 137

3.26. Europejska Agencja ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA) 141

3.27. Europejska Jednostka Współpracy Sądowej (Eurojust) 146

3.28. Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol) 150
3.29. Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA) 154
3.30. Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex) 158
AGENCJE FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW DZIAŁU 4 WRF – GLOBALNY WYMIAR EUROPY 164
3.31. Europejska Fundacja Kształcenia (ETF) 164
AGENCJE FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW DZIAŁU 5 WRF – ADMINISTRACJA 167
3.32. Agencja Dostaw Euratomu (ESA) 167
AGENCJE, KTÓRE FINANSUJĄ SIĘ ZE ŚRODKÓW WŁASNYCH 170
3.33. Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin (CPVO) 170
3.34. Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (EUIPO) 174
3.35. Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (SRB) 181
3.36. Centrum Tłumaczeń dla Organów Unii Europejskiej (CdT) 186
AGENCJE WYKONAWCZE KOMISJI 190
3.37. Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA) 190
3.38. Agencja Wykonawcza ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw (EASME) 194
3.39. Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych (ERCEA) 198
3.40. Agencja Wykonawcza ds. Innowacyjności i Sieci (INEA) 202
3.41. Agencja Wykonawcza ds. Badań Naukowych (REA) 206
3.42. Agencja Wykonawcza ds. Konsumentów, Zdrowia, Rolnictwa i Żywności (Chafea) 210

WYKAZ AGENCJI I INNYCH ORGANÓW UE, KTÓRYCH DOTYCZY NINIEJSZE SPRAWOZDANIE

Akronim	Pełna nazwa	Lokalizacja siedziby
ACER	Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki	Lublana, Słowenia
CdT	Centrum Tłumaczeń dla Organów Unii Europejskiej	Luksemburg, Luksemburg
Cedefop	Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego	Saloniki, Grecja
CEPOL	Agencja Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania	Budapeszt, Węgry
Chafea	Agencja Wykonawcza ds. Konsumentów, Zdrowia, Rolnictwa i Żywności	Luksemburg, Luksemburg
CPVO	Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin	Angers, Francja
EACEA	Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego	Bruksela, Belgia
EASA	Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego	Kolonia, Niemcy
EASME	Agencja Wykonawcza ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw	Bruksela, Belgia
EASO	Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu	Valletta, Malta
ECDC	Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób	Sztokholm, Szwecja
ECHA	Europejska Agencja Chemikaliów	Helsinki, Finlandia
EEA	Europejska Agencja Środowiska	Kopenhaga, Dania
EFCA	Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa	Vigo, Hiszpania
EFSA	Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności	Parma, Włochy
EIGE	Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn	Wilno, Litwa
EIOPA	Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych	Frankfurt, Niemcy
EIT	Europejski Instytut Innowacji i Technologii	Budapeszt, Węgry
ELA	Europejski Urząd ds. Pracy	Bratysława, Słowacja
EMA	Europejska Agencja Leków	Amsterdam, Niderlandy
EMCDDA	Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii	Lizbona, Portugalia
EMSA	Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego	Lizbona, Portugalia
ENISA	Agencja Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji	Heraklion, Grecja
EPPO	Prokuratura Europejska	Luksemburg, Luksemburg
ERA	Agencja Kolejowa Unii Europejskiej	Valenciennes, Francja
ERCEA	Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych	Bruksela, Belgia
ESA	Agencja Dostaw Euratomu	Luksemburg, Luksemburg
ESMA	Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych	Paryż, Francja
ETF	Europejska Fundacja Kształcenia	Turyn, Włochy
EUIPO	Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej	Alicante, Hiszpania

Akronim	Pełna nazwa	Lokalizacja siedziby
eu-LISA	Europejska Agencja ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości	Tallin, Estonia
EUNB	Europejski Urząd Nadzoru Bankowego	Paryż, Francja
EU-OSHA	Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy	Bilbao, Hiszpania
Eurofound	Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy	Dublin, Irlandia
Eurojust	Europejska Jednostka Współpracy Sądowej	Haga, Niderlandy
Europol	Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania	Haga, Niderlandy
FRA	Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej	Wiedeń, Austria
Frontex	Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej	Warszawa, Polska
GSA	Agencja Europejskiego Globalnego Systemu Nawigacji Satelitarnej	Praga, Republika Czeska
INEA	Agencja Wykonawcza ds. Innowacyjności i Sieci	Bruksela, Belgia
REA	Agencja Wykonawcza ds. Badań Naukowych	Bruksela, Belgia
SRB	Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji	Bruksela, Belgia
Urząd BEREC	Agencja Wsparcia Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej	Ryga, Łotwa

ROZDZIAŁ 1

Agencje UE w kontekście kontroli Trybunału

WSTĘP

1.1. Europejski Trybunał Obrachunkowy został ustanowiony na mocy Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w celu sprawowania zewnętrznej kontroli nad finansami UE ([1]). Działając w tym charakterze, pełni on funkcję niezależnego strażnika interesów finansowych obywateli Unii i przyczynia się do poprawy zarządzania finansami UE. Więcej informacji na temat pracy Trybunału można znaleźć w jego sprawozdaniach z działalności, rocznych sprawozdaniach z wykonania budżetu UE, sprawozdaniach specjalnych, przeglądach horyzontalnych oraz opiniach w sprawie nowych lub zmienionych przepisów unijnych bądź w sprawie innych decyzji mających wpływ na zarządzanie finansami ([2]).

1.2. W ramach swoich uprawnień Trybunał przeprowadza coroczne badanie sprawozdań finansowych instytucji, agencji i innych organów UE ([3]) oraz dochodów i płatności leżących u podstaw tych sprawozdań.

1.3. W niniejszym sprawozdaniu przedstawiono wyniki przeprowadzonych przez Trybunał kontroli agencji i innych organów UE (zwanych dalej zbiorczo „agencjami") za rok budżetowy 2018, a także dodatkowe wyniki kontroli dotyczących agencji uzyskane w toku innych zadań, takich jak kontrole specjalne czy opinie. Sprawozdanie ma następującą strukturę:

— w rozdziale 1 opisano agencje i omówiono charakter przeprowadzonych kontroli,

— w rozdziale 2 przedstawiono ogólne wyniki dorocznych kontroli przeprowadzonych przez Trybunał oraz omówiono inne wyniki kontroli i opinie dotyczące agencji,

— w rozdziale 3 zamieszczono *poświadczenie wiarygodności* dla każdej z 41 agencji wraz z opiniami i uwagami Trybunału odnoszącymi się do wiarygodności sprawozdań finansowych agencji oraz legalności i prawidłowości dochodów i płatności leżących u ich podstaw.

AGENCJE UE

Dzięki różnego rodzaju agencjom Unii Europejskiej łatwiej jest kształtować i wdrażać politykę unijną

1.4. Agencje są odrębnymi podmiotami prawnymi powołanymi do życia aktami prawa wtórnego w celu realizacji konkretnych zadań o charakterze technicznym, naukowym lub zarządczym, które wspomagają instytucje UE w kształtowaniu i wdrażaniu polityki. Wiele z nich jest powszechnie rozpoznawanych, a ponadto mają one znaczny wpływ na obszary o istotnym znaczeniu w codziennym życiu obywateli Unii, np. w dziedzinie zdrowia, bezpieczeństwa, wolności i sprawiedliwości. Krótki opis zadań realizowanych przez każdą z agencji zamieszczono w odnośnych *poświadczeniach wiarygodności* w rozdziale 3. W niniejszym sprawozdaniu Trybunał odnosi się do konkretnych agencji, używając skrótów, których wykaz przedstawiono na początku dokumentu.

1.5. Istnieją trzy rodzaje agencji: agencje zdecentralizowane, agencje wykonawcze i inne organy. Krótką charakterystykę każdej z tych kategorii zamieszczono poniżej. Na przestrzeni lat liczba agencji zwiększała się i obecnie wynosi 43 (*ramka 1.1*), uwzględniając dwie nowe agencje, które aktualnie znajdują się na etapie tworzenia. Są to Prokuratura Europejska (EPPO), w przypadku której rozporządzenie ustanawiające obowiązuje już od 2017 r., oraz Europejski Urząd ds. Pracy (ELA), w przypadku którego rozporządzenie ustanawiające weszło w życie w sierpniu 2019 r.

([1]) Art. 285–287 (Dz.U. C 326 z 26.10.2012, s. 169–171).

([2]) Publikacje te można znaleźć na stronie internetowej Trybunału: www.eca.europa.eu.

([3]) Trzy agencje działające w obszarze obronności (Europejska Agencja Obrony, Instytut Unii Europejskiej Studiów nad Bezpieczeństwem i Centrum Satelitarne Unii Europejskiej), finansowane z wkładów państw członkowskich, nie są kontrolowane przez Trybunał, lecz przez innych niezależnych audytorów zewnętrznych.

Ramka 1.1

Wzrost liczby agencji

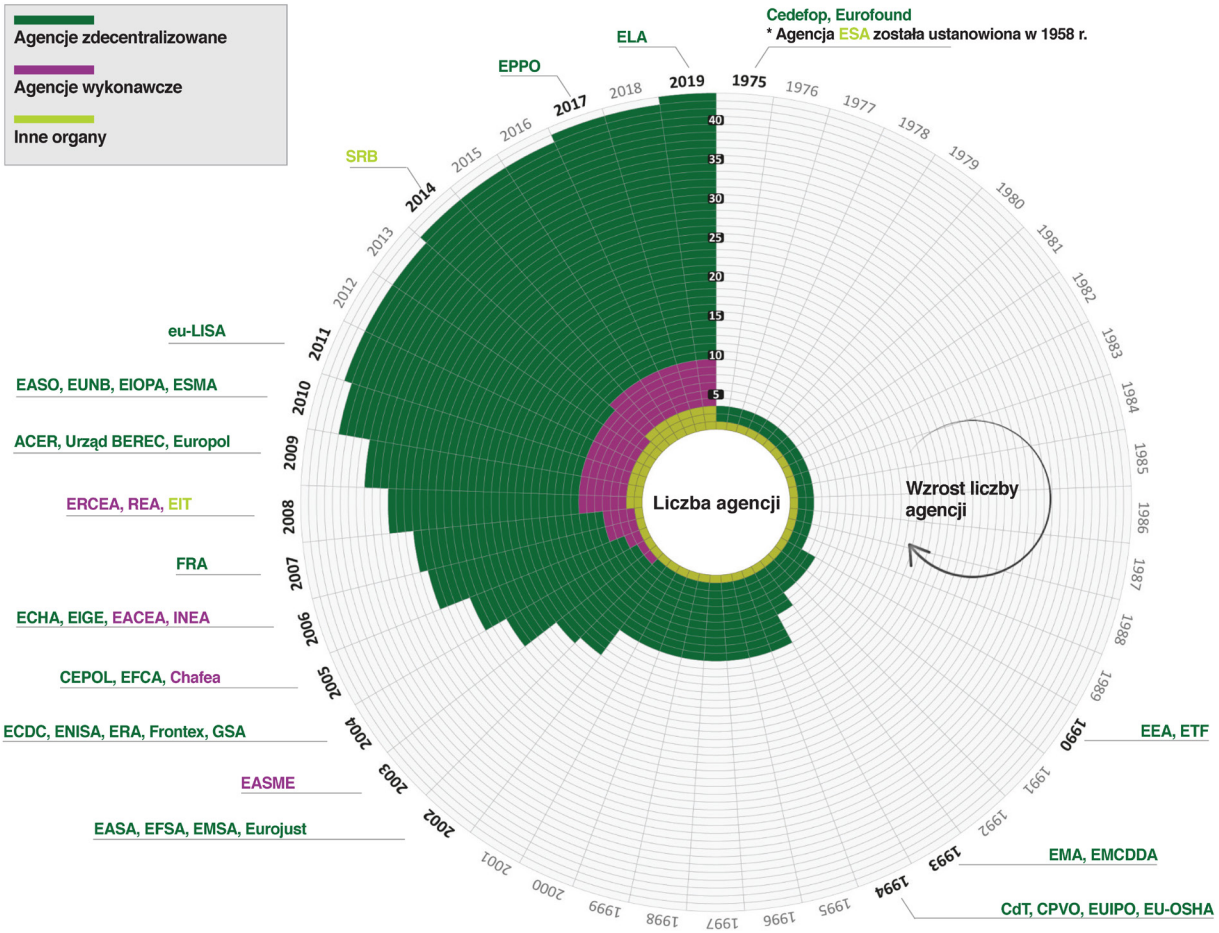

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

1.6. Agencje wykonawcze Komisji znajdują się przy siedzibach Komisji Europejskiej w Brukseli i Luksemburgu. Agencje zdecentralizowane i inne organy mają swoje siedziby w różnych państwach członkowskich na terenie całej UE, jak podano w wykazie akronimów i w *ramce 1.2*. O lokalizacji siedziby decyduje Rada lub Rada wspólnie z Parlamentem Europejskim.

W następstwie decyzji Zjednoczonego Królestwa o wystąpieniu z UE siedziby EMA i EUNB zostały przeniesione odpowiednio do Amsterdamu i Paryża w pierwszej połowie 2019 r. Siedziba EPPO będzie znajdować się w Luksemburgu, a ELA – w Bratysławie na Słowacji.

Ramka 1.2

Rozmieszczenie agencji w państwach członkowskich

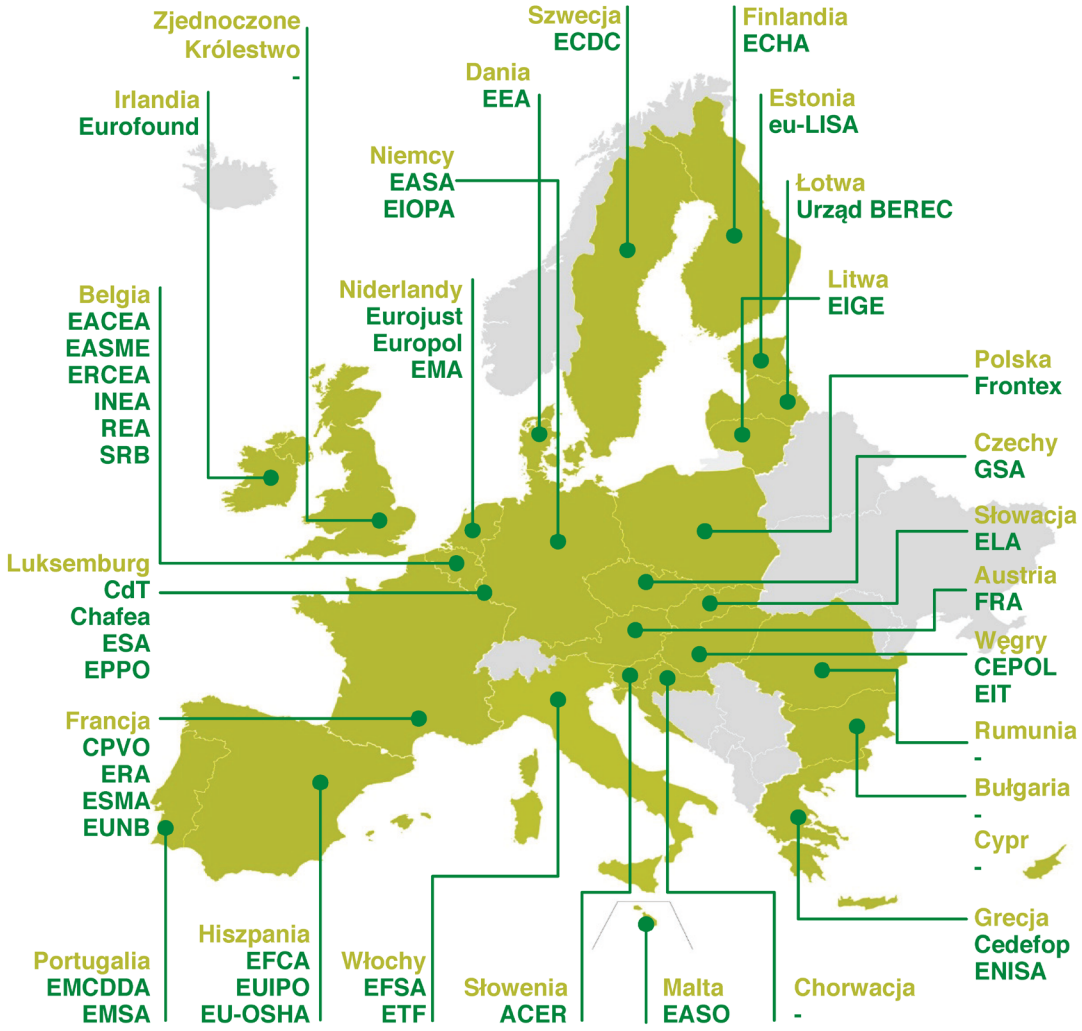

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Agencje zdecentralizowane przyczyniają się do zaspokojenia szczególnych potrzeb w różnych obszarach polityki

1.7. **Agencje zdecentralizowane w liczbie 34** ([4]) odgrywają ważną rolę w opracowywaniu i realizacji polityki UE w różnych obszarach, zwłaszcza przy realizacji zadań o charakterze technicznym, naukowym, operacyjnym lub regulacyjnym. Mają one przyczyniać się do zaspokojenia szczególnych potrzeb w różnych obszarach polityki oraz do zacieśniania współpracy na poziomie europejskim poprzez skupianie wiedzy technicznej i specjalistycznej ze strony UE i rządów krajowych. Zostały one powołane na czas nieokreślony rozporządzeniem Rady lub Parlamentu Europejskiego i Rady.

1.8. Nowo ustanowiona Prokuratura Europejska to niezależny i zdecentralizowany urząd prokuratorski Unii Europejskiej posiadający kompetencje w zakresie prowadzenia postępowań przygotowawczych, wnoszenia i popierania oskarżeń oraz wytaczania powództw w przypadku przestępstw przeciwko budżetowi UE, takich jak nadużycia finansowe, korupcja lub poważne transgraniczne oszustwa związane z VAT. Zadania ELA będą z kolei polegać na pogłębianiu współpracy między organami rynku pracy na wszystkich szczeblach i skuteczniejszym zarządzaniu sytuacjami transgranicznymi, jak również na rozwijaniu inicjatyw na rzecz sprawiedliwej mobilności. Obydwie agencje zostaną objęte kontrolą Trybunału, począwszy od roku budżetowego 2019.

([4]) ACER, Urząd BEREC, Cedefop, CdT, CEPOL, CPVO, EASA, EASO, EUNB, ECDC, ECHA, EEA, EFCA, EFSA, EIGE, EIOPA, ELA, EMA, EMCDDA, EMSA, ENISA, EPPO, ERA, ESMA, ETF, EUIPO, eu-LISA, EU-OSHA, Eurofound, Eurojust, Europol, FRA, Frontex, GSA.

1.9. Wszystkie agencje zdecentralizowane prowadzą działalność pod kontrolą zarządu składającego się z przedstawicieli państw członkowskich i Komisji, a w niektórych agencjach również innych podmiotów. Zarząd ([5]) określa ramowe zasady operacyjne, których agencja musi przestrzegać w swojej pracy, w tym wieloletnie i roczne programy prac, projekty budżetu i plany zatrudnienia, za których wdrożenie odpowiadają dyrektorzy (wykonawczy).

Agencje wykonawcze Komisji wdrażają programy unijne

1.10. Sześciu **agencjom wykonawczym** ([6]) Komisji powierzono zadania wykonawcze i operacyjne dotyczące jednego lub większej liczby programów unijnych. Agencje te ustanowiono na czas określony. Zostały one utworzone na mocy decyzji Komisji i prowadzą działalność pod nadzorem komitetów sterujących powołanych przez Komisję. Działają w oparciu o wieloletnie i roczne programy prac, za których ustanowienie i wdrożenie odpowiadają dyrektorzy (wykonawczy). Inaczej niż w przypadku agencji zdecentralizowanych ich budżety obejmują jedynie koszty osobowe i wydatki administracyjne, podczas gdy wszystkie wydatki operacyjne pochodzą z budżetu Komisji. Budżety własne agencji wykonawczych stanowią zatem tylko niewielką część budżetu, jaki agencje te faktycznie wdrażają.

Inne organy mają ściśle określone mandaty

1.11. Trzy **inne organy** to EIT, ESA i SRB.

1.12. Europejski Instytut Innowacji i Technologii (EIT), mający siedzibę w Budapeszcie, jest niezależnym, zdecentralizowanym organem UE, który skupia zasoby naukowe, biznesowe i edukacyjne w celu pobudzenia potencjału innowacyjnego Unii poprzez zapewnianie finansowania w postaci dotacji. Został on powołany przez Parlament Europejski i Radę na czas nieokreślony. Na jego czele stoi dyrektor, a nadzór nad jego działalnością sprawuje Rada Zarządzająca.

1.13. Agencja Dostaw Euratomu (ESA) z siedzibą w Luksemburgu została ustanowiona przez Radę na czas nieokreślony w celu zapewnienia użytkownikom w UE regularnych i sprawiedliwych dostaw paliw jądrowych, zgodnie z Traktatem Euratom. W tym celu ESA realizuje politykę zaopatrzeniową opartą na zasadzie równego dostępu dla wszystkich użytkowników rud i paliw jądrowych, koncentrując się na zwiększeniu bezpieczeństwa dostaw dla użytkowników znajdujących się w UE. Tym samym przyczynia się ona również do zapewnienia rentowności unijnego przemysłu jądrowego. Komitet doradczy, złożony z członków pochodzących z państw członkowskich, pomaga ESA w realizacji jej zadań, wydając opinie i dostarczając analiz oraz informacji. Na czele ESA stoi dyrektor generalny, który współpracuje ściśle z Komisją.

1.14. Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (SRB) z siedzibą w Brukseli to centralny organ ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w unii bankowej. Celem SRB jest zapewnienie należytej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji upadających banków, która wywrze jak najmniejszy wpływ na gospodarkę realną, system finansowy i finanse publiczne w państwach członkowskich uczestniczących w jednolitym mechanizmie nadzorczym i poza nimi. SRB jest reprezentowana przez przewodniczącego, który ma jednocześnie uprawnienia organu powołującego.

Agencje są finansowane z różnych źródeł i w ramach różnych działów WRF

1.15. W 2018 r. łączny budżet wszystkich agencji (z wyłączeniem SRB) wyniósł 4,2 mld euro (wzrost o 20 % w porównaniu z budżetem na 2017 r. wynoszącym 3,5 mld euro), co stanowi około 2,9 % ogólnego budżetu UE na 2018 r. (w 2017 r. – 2,7 %), jak pokazano w *ramce 1.3*. Największy wzrost budżetu w ujęciu bezwzględnym z 2017 na 2018 r. odnotowano w przypadku EIT, EMSA i ECHA, które są finansowane ze środków działu 1a WRF (Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia), oraz w przypadku eu-LISA, Frontexu, EMA, EASO i Europolu finansowanych ze środków działu 3 WRF (Bezpieczeństwo i obywatelstwo).

([5]) Zgodnie z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2019/715 z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie ramowego rozporządzenia finansowego dotyczącego organów utworzonych na podstawie TFUE oraz Traktatu Euratom, o których mowa w art. 70 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 (Dz.U. L 122 z 10.5.2019 r., s. 1) przewidziano możliwość ustanowienia dwóch różnych organów – zarządu i rady wykonawczej.

([6]) Chafea, EACEA, EASME, ERCEA, INEA, REA.

1.16. Ponadto budżet SRB na 2018 r. obejmował środki w wysokości 6,9 mld euro (w 2017 r. było to 6,6 mld euro). Na budżet ten składają się wkłady finansowe instytucji kredytowych na rzecz jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz na pokrycie wydatków administracyjnych SRB.

1.17. W przypadku agencji zdecentralizowanych i innych organów ich budżet obejmuje koszty osobowe oraz wydatki administracyjne i operacyjne. Jeśli z kolei chodzi o agencje wykonawcze, które realizują programy finansowane z budżetu Komisji, ich osobne środki budżetowe (łącznie około 249 mln euro w 2018 r.) obejmują jedynie koszty osobowe i wydatki administracyjne. Budżet operacyjny Komisji (środki na zobowiązania) zrealizowany w 2018 r. przez sześć agencji wykonawczych wyniósł około 11,3 mld euro (11 mld euro w 2017 r.).

Ramka 1.3

Źródła finansowania agencji w 2018 r.

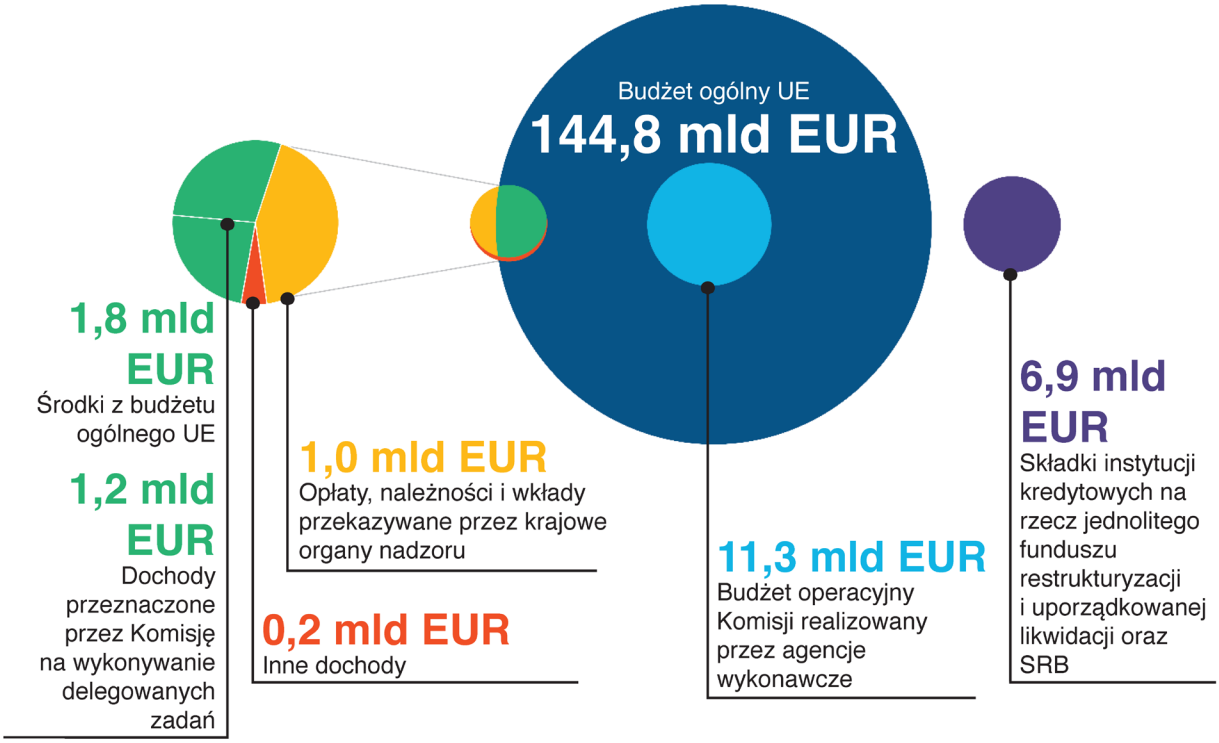

Źródło: Budżet ogólny UE na 2018 r. i budżety agencji na 2018 r.; dane zestawione przez Trybunał.

1.18. Większość agencji, w tym wszystkie agencje wykonawcze, jest finansowana niemal w całości z budżetu ogólnego UE. W przypadku pozostałych agencji działalność finansowana jest w całości lub po części z opłat i należności oraz ze składek przekazywanych bezpośrednio przez państwa uczestniczące w ich działalności (państwa członkowskie UE, kraje EFTA itp.). W roku budżetowym 2018 budżety agencji były finansowane głównie z budżetu ogólnego UE (około 1,8 mld euro). Około 1 mld euro pochodziło z opłat, należności i wkładów przekazanych przez krajowe organy nadzoru, a około 1,2 mld euro stanowiło dochody na określony cel przeznaczone przez Komisję na wykonywanie konkretnych (delegowanych) zadań. W *ramce 1.4* przedstawiono budżety agencji w podziale na źródła dochodów.

Ramka 1.4

Budżety agencji na 2018 r. w podziale na źródła dochodów

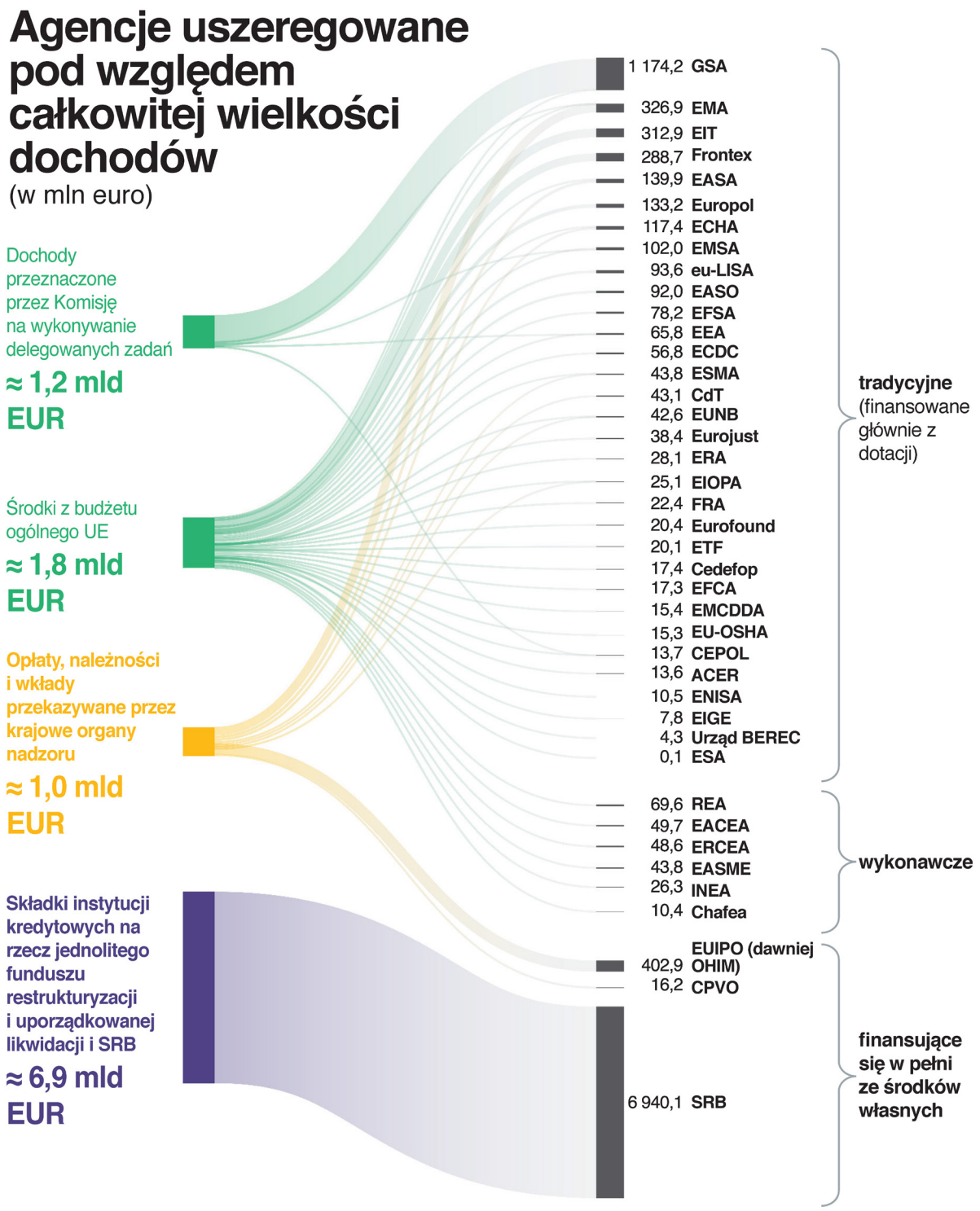

Źródło: Budżety agencji na 2018 r.; dane zestawione przez Trybunał.

1.19. W *ramce 1.5* poniżej pokazano budżety agencji na 2018 r. zgodnie z informacjami opublikowanymi w Dzienniku Urzędowym UE. Przedstawiono je w rozbiciu na rodzaje wydatków (tytuł I – koszty osobowe; tytuł II – wydatki administracyjne; tytuł III – wydatki operacyjne oraz wszelkie pozostałe tytuły), a nie na rodzaje działalności.

Ramka 1.5

Budżety agencji na 2018 r. zgodnie z informacjami opublikowanymi w Dzienniku Urzędowym UE

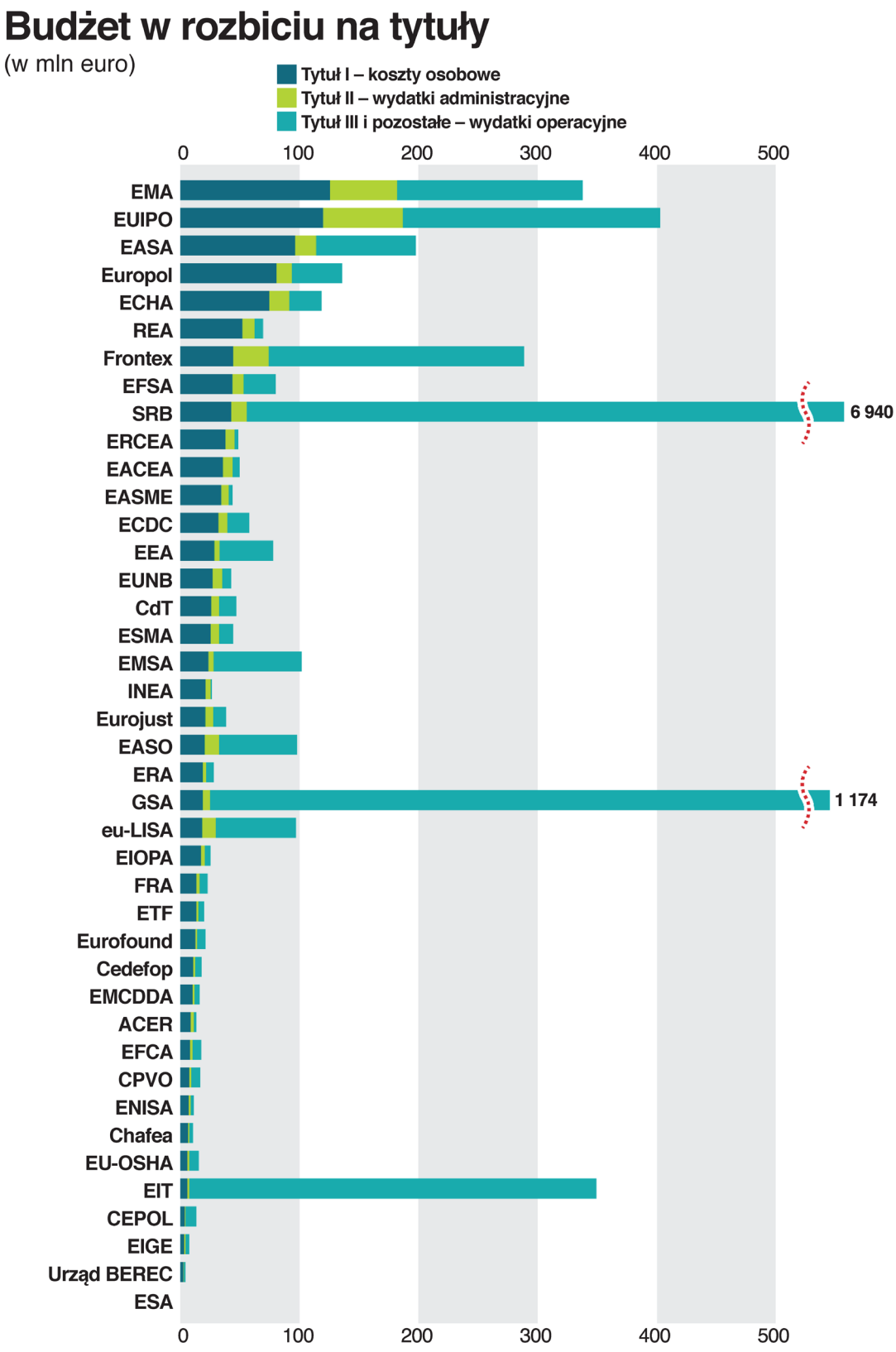

Źródło: Dane agencji zestawione przez Trybunał.

1.20. Większość agencji nie wdraża dużych operacyjnych programów wydatków ani innych kosztownych operacji, lecz realizuje zadania o charakterze technicznym, naukowym lub regulacyjnym. Z tego względu w większości przypadków ich budżet obejmuje głównie koszty osobowe i wydatki administracyjne (*ramka 1.5*). Ogólnie rzecz biorąc, koszty osobowe i wydatki administracyjne agencji stanowią około 14 % wydatków tego rodzaju wszystkich instytucji i innych organów UE (*ramka 1.6*).

Ramka 1.6

Koszty osobowe i wydatki administracyjne (*) instytucji i organów UE w 2018 r. (w mld euro)

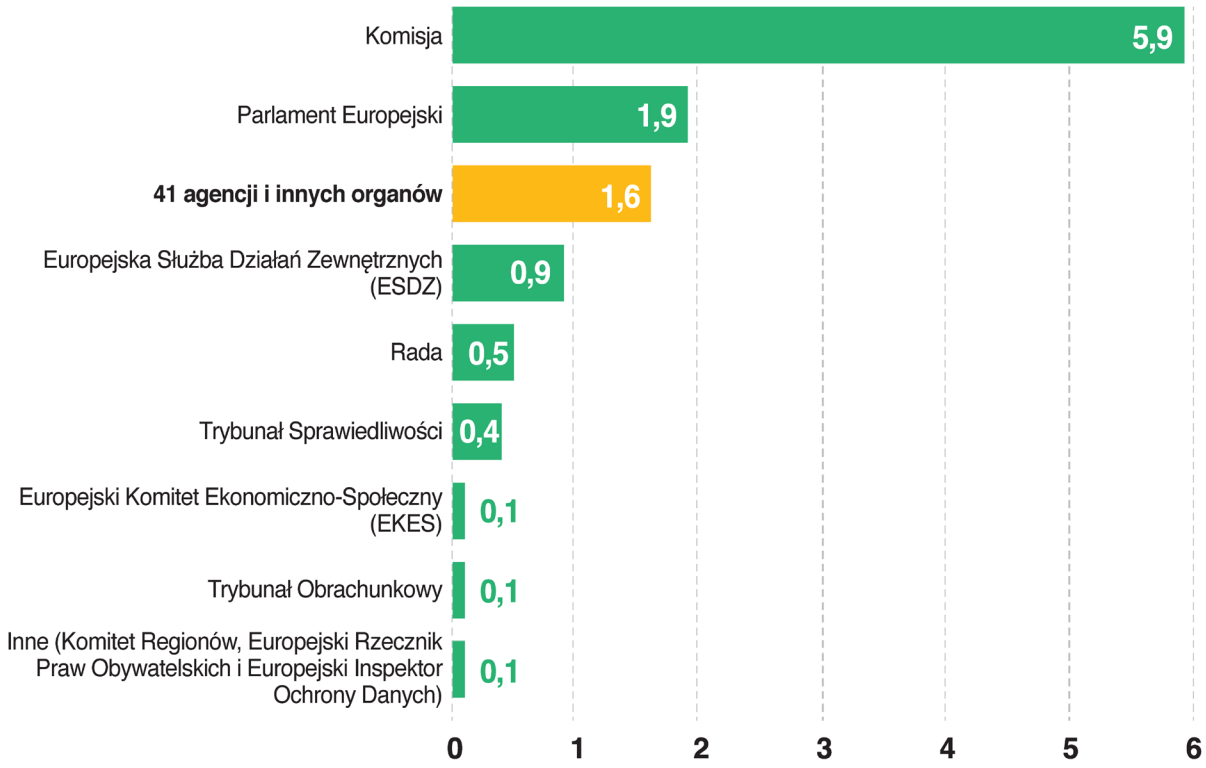

(*) Koszty osobowe obejmują koszty pracowników wykonujących zarówno zadania operacyjne, jak i administracyjne.

Źródło: Skonsolidowane sprawozdanie roczne Unii Europejskiej za rok budżetowy 2018.

1.21. Środki w kwocie 1,8 mld euro z budżetu ogólnego UE pochodzą z różnych działów WRF, jak pokazano w *ramce 1.7*.

Ramka 1.7

Finansowanie agencji z budżetu ogólnego UE w rozbiciu na działy WRF

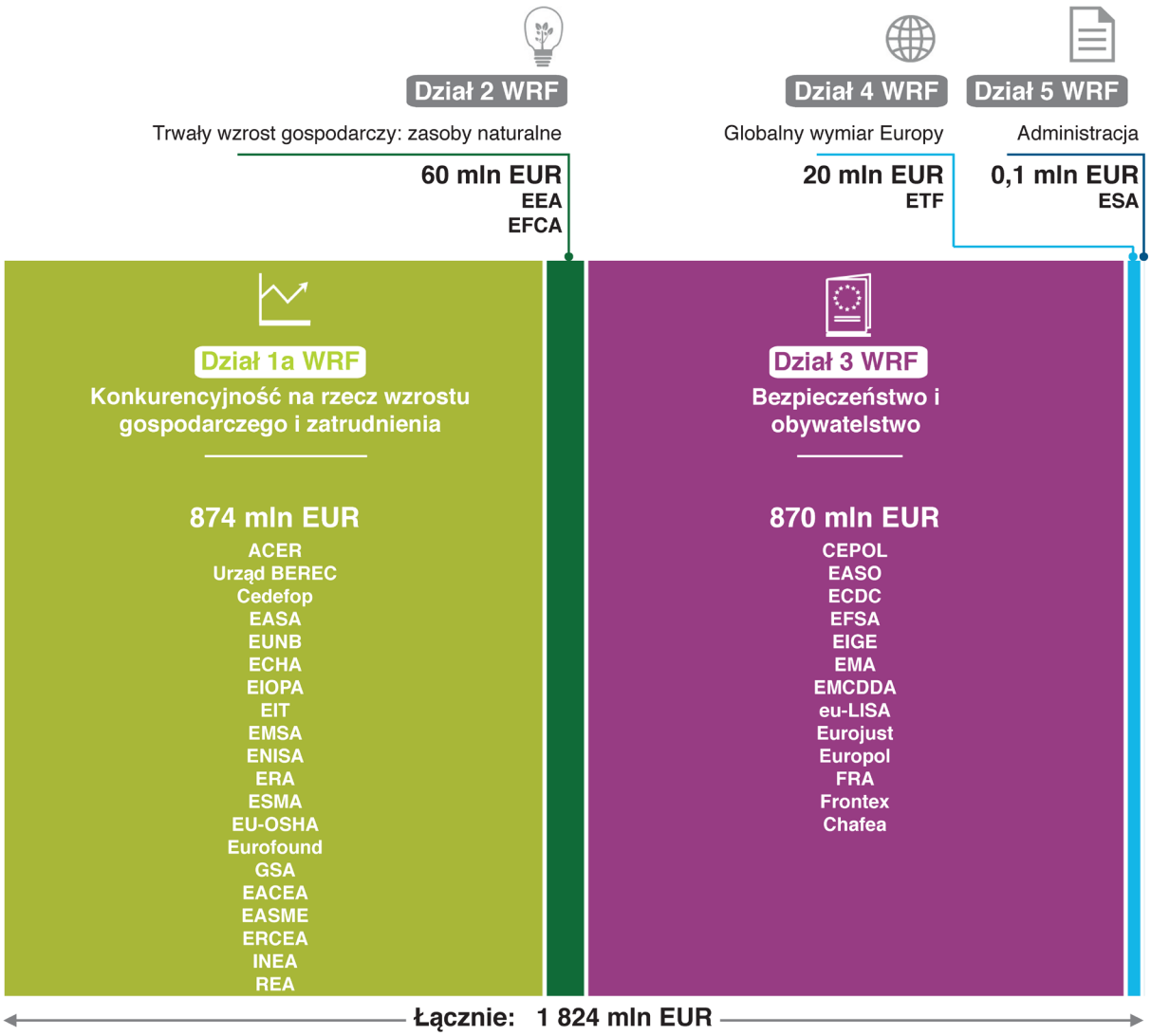

Źródło: Wieloletnie ramy finansowe UE na lata 2014–2020 oraz budżety agencji na 2018 r.; dane zestawione przez Trybunał.

1.22. Jeśli chodzi o personel, na koniec 2018 r. agencje zatrudniały około 11 400 pracowników (około 11 000 w 2017 r.), co stanowi około jednej piątej łącznej liczby pracowników zatrudnionych w instytucjach i agencjach UE. Na liczbę tę składają się urzędnicy, pracownicy zatrudnieni na czas określony i pracownicy kontraktowi, jak również oddelegowani eksperci krajowi. Liczbę pracowników w rozbiciu na poszczególne agencje przedstawiono w *ramce 1.8*. W 2018 r., oprócz własnego personelu, agencje korzystały również z usług znacznej liczby pracowników tymczasowych zapewnianych przez agencje pracy tymczasowej oraz konsultantów pracujących w różnych obszarach.

Ramka 1.8

Liczba pracowników w poszczególnych agencjach według stanu na koniec 2018 r.

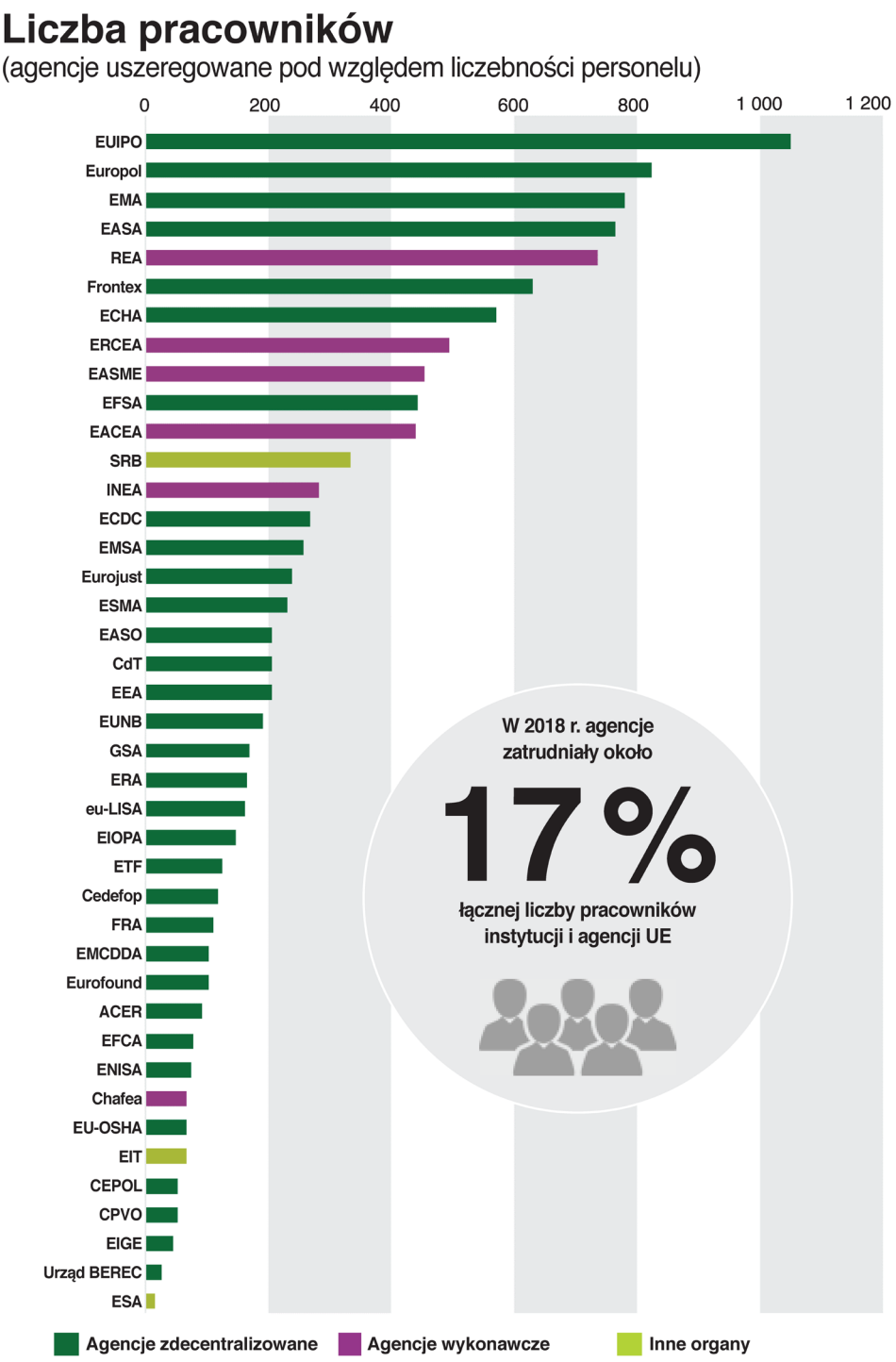

Źródło: Dane agencji zestawione przez Trybunał.

Mechanizmy budżetowe i mechanizmy udzielania absolutorium są podobne w przypadku wszystkich agencji z wyjątkiem EUIPO, CPVO i SRB

1.23. W przypadku większości agencji zdecentralizowanych i innych organów oraz wszystkich agencji wykonawczych Komisji za coroczne procedury budżetowe i procedurę udzielenia absolutorium odpowiadają Parlament Europejski i Rada. Harmonogram procedury udzielania absolutorium przedstawiono w *ramce 1.9*.

Ramka 1.9

Procedura udzielania absolutorium obowiązująca w przypadku większości agencji

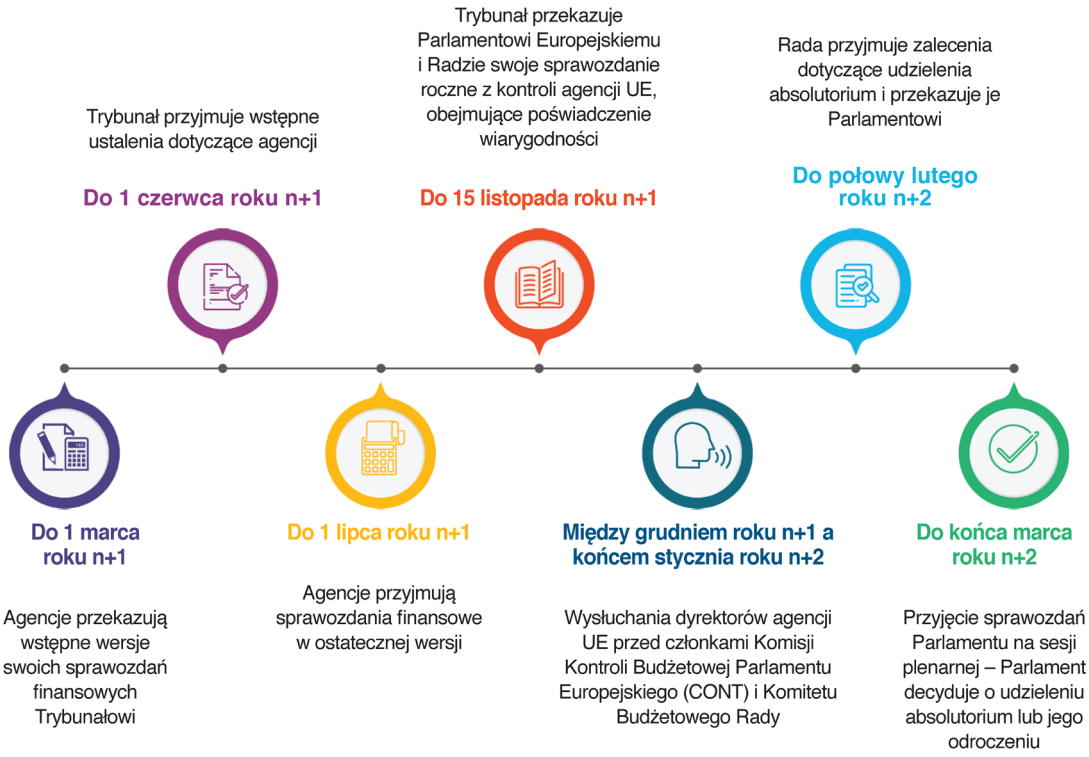

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

1.24. Jedna z trzech agencji zdecentralizowanych finansujących się w pełni ze środków własnych (EUIPO) podlega procedurze udzielenia absolutorium nie przez Parlament Europejski i Radę, ale przez swój własny komitet budżetowy. Podobnie jest w przypadku CPVO i SRB (pozostałych dwóch agencji zdecentralizowanych finansujących się w pełni ze środków własnych) – coroczna procedura budżetowa i procedura udzielenia absolutorium leżą w kompetencji ich zarządów.

Sieć agencji UE ułatwia współpracę między nimi i wspiera komunikację z zainteresowanymi stronami

1.25. Sieć agencji UE została utworzona przez agencje jako platforma współpracy między nimi. Ma ona na celu zwiększanie widoczności ich działań, wskazywanie możliwości zwiększenia wydajności i ich promowanie oraz wnoszenie wartości dodanej. Sieć ta działa w oparciu o priorytety uzgodnione przez agencje w pięcioletnim programie strategicznym (na lata 2015–2020) i w rocznych programach prac określających działania i oczekiwane rezultaty. Istotnym zadaniem, jakie powierzono sieci, jest zapewnianie skutecznej komunikacji między agencjami i zainteresowanymi podmiotami, przede wszystkim instytucjami europejskimi. Przewodnictwo w sieci sprawuje co roku inna agencja, na zasadzie rotacji.

KONTROLA PRZEPROWADZONA PRZEZ TRYBUNAŁ

Mandat Trybunału obejmuje kontrole doroczne, kontrole specjalne i opinie

1.26. Zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) Trybunał skontrolował ([7]):

1) sprawozdania finansowe wszystkich agencji obejmujące sprawozdania finansowe ([8]) oraz sprawozdania z wykonania budżetu ([9]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

2) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań.

([7]) ELA i EPPO nie zostały skontrolowane w 2018 r., ponieważ w ich przypadku pierwszym rokiem wykonania budżetu będzie rok 2019.
([8]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto, opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.
([9]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

1.27. Na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli Trybunał przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (bądź innym organom udzielającym absolutorium, o których mowa w rozdziale 3 niniejszego sprawozdania) poświadczenie wiarygodności dla każdej agencji dotyczące wiarygodności jej sprawozdania finansowego oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. W stosownych przypadkach poświadczenia wiarygodności uzupełniono o istotne uwagi pokontrolne.

1.28. Ponadto, zgodnie z art. 287 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), Trybunał przeprowadza również kontrole i publikuje sprawozdania specjalne dotyczące konkretnych zagadnień. Wydaje także opinie na wniosek jednej z pozostałych instytucji lub organu Unii, w których przedstawia swoje stanowisko w sprawie nowych lub zmienionych aktów prawnych mających istotny wpływ na zarządzanie finansami UE. Zob. również rozdział 2 niniejszego sprawozdania, sekcja „Wyniki kontroli przedstawione w innych publikacjach Trybunału dotyczących agencji".

Kontrole Trybunału są przeprowadzane z uwzględnieniem kluczowych czynników ryzyka

1.29. Wszystkie kontrole Trybunału są przygotowane w taki sposób, by uwzględnić w nich najważniejsze zidentyfikowane czynniki ryzyka. Doroczna kontrola sprawozdań finansowych agencji UE za 2018 r. oraz dochodów i płatności leżących u ich podstaw została przeprowadzona na podstawie dokonanej przez Trybunał oceny ryzyka, której wyniki omówiono pokrótce poniżej.

Ryzyko dla wiarygodności sprawozdań finansowych agencji jest ogólnie niskie

1.30. Ogólnie Trybunał jest zdania, że ryzyko dla wiarygodności sprawozdań finansowych w przypadku wszystkich agencji jest niskie. Sprawozdania finansowe agencji są sporządzane z zastosowaniem zasad rachunkowości przyjętych przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego. Liczba istotnych błędów wykrytych w przeszłości była niewielka. Rosnąca liczba umów o delegowaniu zadań zawartych z Komisją, na mocy których agencjom przyznawane są pewne dodatkowe zadania i dochody, stanowi jednak wyzwanie z punktu widzenia spójności i przejrzystości podejścia księgowego (i budżetowego) przyjętego przez agencje.

Ryzyko dla legalności i prawidłowości dochodów jest ogólnie niskie, choć z pewnymi wyjątkami

1.31. W przypadku większości agencji ryzyko dla legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw sprawozdań finansowych jest niskie. Tak jest w przypadku agencji finansowanych w pełni ze środków z budżetu ogólnego UE, których budżety i dochody – zgodnie z postanowieniami ich rozporządzeń ustanawiających – są uzgadniane z władzami budżetowymi w ramach dorocznych procedur budżetowych. Ryzyko to jest jednak średnie w przypadku agencji, które (częściowo) finansują się ze środków własnych ([10]) i w odniesieniu do których obowiązują szczegółowe przepisy dotyczące naliczania i poboru wkładów i opłat za usługi od podmiotów gospodarczych lub państw współpracujących.

Ryzyko dla legalności i prawidłowości płatności jest ogólnie średnie, lecz waha się

Tytuł I (koszty osobowe)

1.32. Ryzyko jest zasadniczo niskie. Za zarządzanie wynagrodzeniami odpowiada Urząd Administracji i Wypłacania Należności Indywidualnych działający w strukturach Komisji, kontrolowany przez Trybunał w ramach szczegółowych ocen wydatków administracyjnych. W minionych latach w kosztach osobowych nie wykryto żadnych istotnych błędów. Niemniej jednak w sytuacji, gdy agencje muszą pozyskać dużą liczbę dodatkowych pracowników w krótkim czasie, istnieje ryzyko średnie do wysokiego co do legalności i prawidłowości procedur naboru.

Tytuł II (wydatki administracyjne)

1.33. Ryzyko ocenia się jako średnie. Zamówienia na różnego rodzaju usługi, w tym coraz większe kwoty przeznaczone na usługi informatyczne, wiążą się ze skomplikowanymi przepisami i procedurami udzielania zamówień, a organy administracyjne agencji nie zawsze zapewniają zadowalający poziom przejrzystości i najlepsze wykorzystanie środków. Tradycyjnie jednym z głównych powodów wydawania przez Trybunał opinii z zastrzeżeniem i przedstawiania uwag są poważne błędy w zamówieniach wpływające na warunki płatności. Najistotniejszą kategorią kosztów pokrywanych regularnie są jednak często opłaty za wynajem pomieszczeń, których wysokość zmienia się jedynie, gdy agencje przenoszą się do nowej siedziby, w związku z czym ogólne ryzyko w tym zakresie jest średnie. Nowy rodzaj ryzyka wiąże się ze zwiększonym korzystaniem z usług pracowników zewnętrznych na podstawie umów o świadczenie usług informatycznych lub za pośrednictwem agencji pracy tymczasowej. W takich przypadkach obowiązują szczegółowe przepisy unijne i krajowe, przewidujące szereg obowiązków po stronie podmiotu przyjmującego.

Tytuł III (wydatki operacyjne)

1.34. Ryzyko ocenia się jako niskie do wysokiego, w zależności od konkretnej agencji i rodzaju dokonywanych przez nią wydatków operacyjnych. Ogólnie ryzyko dotyczące zamówień jest podobne jak w przypadku tytułu II, choć odnośne kwoty mogą być większe. Jeśli chodzi o dotacje wypłacane w ramach tytułu III, wcześniejsze kontrole wykazały, że choć ogólnie mechanizmy kontrolne w agencjach się polepszyły, nie zawsze są one w pełni skuteczne.

([10]) CdT, CPVO, EASA, EUNB, ECHA, EIOPA, EMA, ESMA, EUIPO, SRB.

Ryzyko dla należytego zarządzania finansami jest ogólnie średnie

1.35. Ryzyko dla należytego zarządzania finansami jest oceniane na średnie, a jego występowanie stwierdzono głównie w obszarach usług informatycznych i zamówień publicznych. W przeszłości Trybunał zgłaszał uwagi dotyczące zróżnicowania systemów informatycznych w agencjach oraz uchybienia w zarządzaniu projektami informatycznymi, a także wskazywał postępowania o udzielenie zamówienia, w których nie zapewniono najlepszego stosunku wartości do ceny.

1.36. Konieczność posiadania osobnych struktur i procedur administracyjnych przez wszystkie agencje stanowi nieodłączne ryzyko dla efektywności administracyjnej.

Inne rodzaje ryzyka

1.37. W następstwie uwag zgłoszonych w poprzednich latach oraz ze względu na znane zmiany zachodzące w polityce UE w pewnych obszarach ryzyko dotyczące poziomu współpracy z państwami członkowskimi jest wysokie w przypadku kilku agencji (Frontex, EASO, ECHA, SRB).

Trybunał zgłasza przypadki podejrzenia nadużycia finansowego do OLAF

1.38. Trybunał współpracuje ściśle z Europejskim Urzędem ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) w zakresie zwalczania nadużyć finansowych przynoszących szkodę budżetowi UE. Przekazuje do OLAF informacje o wszelkich podejrzeniach nadużycia, korupcji lub innych nielegalnych działań na szkodę interesów finansowych Unii, które wykrywa w trakcie prac kontrolnych. Sprawami tymi zajmuje się następnie OLAF, który podejmuje decyzję co do tego, czy w danej sprawie będzie prowadzone dalsze dochodzenie, a jeśli to konieczne – współpracuje także z organami państw członkowskich.

1.39. Wprawdzie celem kontroli nie jest konkretnie poszukiwanie nadużyć finansowych, Trybunał wykrywa jednak przypadki, w których zachodzi podejrzenie wystąpienia nieprawidłowości lub nadużycia finansowego. W 2018 r. Trybunał nie zgłosił do OLAF żadnego przypadku podejrzenia nadużycia finansowego (w 2017 r. – 3 przypadki) wykrytego w trakcie prac kontrolnych. Na wniosek OLAF przekazał jednak informacje na temat kilku przypadków podejrzenia nadużycia w procedurach rekrutacyjnych w różnych agencjach.

Trybunał przedstawia informacje na temat audytów przeprowadzonych przez Służbę Audytu Wewnętrznego Komisji i sprawozdań z oceny zewnętrznej

1.40. W sekcjach dotyczących poszczególnych agencji w rozdziale 3 niniejszego sprawozdania Trybunał przedstawił informacje na temat sprawozdań z audytu sporządzonych przez Służbę Audytu Wewnętrznego oraz na temat ocen zewnętrznych przeprowadzonych na zlecenie agencji w 2018 r. Trybunał nie zweryfikował odnośnych prac kontrolnych ani procedur oceny.

ROZDZIAŁ 2

Przegląd wyników kontroli

WSTĘP

2.1. W niniejszym rozdziale przedstawiono przegląd wyników dorocznych kontroli agencji za rok 2018 oraz innych prac kontrolnych dotyczących agencji, przeprowadzonych przez Trybunał w 2018 r.

Poświadczenia wiarygodności (opinie pokontrolne) dotyczące wiarygodności sprawozdań finansowych agencji oraz legalności i prawidłowości dochodów i płatności leżących u podstaw tych sprawozdań, jak również wszystkie kwestie i uwagi niepodważające tych opinii przedstawiono w rozdziale 3 niniejszego sprawozdania.

WYNIKI DOROCZNYCH KONTROLI AGENCJI ZA ROK 2018 SĄ OGÓLNIE POZYTYWNE

2.2. Ogólnie rzecz biorąc, kontrola rocznych sprawozdań finansowych agencji za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. oraz dochodów i płatności leżących u podstaw tych sprawozdań potwierdza pozytywne wyniki zgłaszane w poprzednich latach.

Opinie bez zastrzeżeń co do wiarygodności sprawozdań finansowych wszystkich agencji

2.3. Trybunał wydał *opinie bez zastrzeżeń* w odniesieniu do sprawozdań finansowych wszystkich agencji. W opinii Trybunału sprawozdania te przedstawiają rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową agencji na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji i przepływy pieniężne za zakończony tego dnia rok, zgodnie z przepisami odpowiednich regulaminów finansowych oraz z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji ([11]).

Punkty zawierające objaśnienia uzupełniające mają duże znaczenie dla zrozumienia sprawozdań finansowych (w przypadku EUNB, EMA, Frontexu i SRB)

2.4. Objaśnienia uzupełniające zwracają uwagę czytelników na ważne kwestie, które mają zasadnicze znaczenie dla zrozumienia sprawozdania przez odbiorcę. W przypadku roku budżetowego 2018 Trybunał przedstawił takie objaśnienia w odniesieniu do czterech agencji: **EUNB**, **EMA**, **Frontexu** i **SRB**.

2.5. Jeśli chodzi o **EUNB** i **EMA**, których siedziby znajdowały się wcześniej w Londynie, Trybunał zwraca uwagę na fakt, że agencje te opuściły Zjednoczone Królestwo w 2019 r., a w ich sprawozdaniach finansowych uwzględniono rezerwę na powiązane z tym koszty przeniesienia siedziby. W sprawozdaniu finansowym EUNB za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r. uwzględniono odnośną rezerwę w wysokości 4,7 mln euro, jak również rezerwę na pokrycie pozostałych przyszłych płatności umownych w wysokości 10,4 mln euro za biura Urzędu w Londynie. W sprawozdaniu finansowym EMA za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r. uwzględniono rezerwę na koszty związane z przeniesieniem siedziby w wysokości 17,8 mln euro. Jak wynika z umowy najmu, wcześniejsza siedziba Agencji w Londynie została wynajęta na okres do 2039 r., przy czym nie przewidziano żadnej klauzuli umożliwiającej jej wcześniejsze rozwiązanie. 20 lutego 2019 r. Wysoki Trybunał Anglii i Walii odrzucił wniosek Agencji o wypowiedzenie umowy najmu. W samej umowie dopuszczono jednak możliwość przeniesienia najmu na inny podmiot bądź podnajmu pomieszczeń podmiotom trzecim. W momencie podpisania ostatecznego sprawozdania finansowego Agencji negocjacje między Agencją i potencjalnymi podnajemcami wciąż były w toku, a przyszły koszt netto związany z umową najmu, od której nie można odstąpić, jest nieznany ([12]). W informacjach dodatkowych do sprawozdania finansowego Agencji za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r. ujęto pełną kwotę 468 mln euro, która pozostaje do spłaty tytułem najmu do 2039 r. 465 mln euro z tej kwoty, z tytułu najmu w okresie po przeniesieniu siedziby Agencji do Amsterdamu, przedstawiono w sprawozdaniu jako zobowiązanie warunkowe. Ponadto w momencie przeprowadzania kontroli przez Trybunał nie było jeszcze pewności co do ewentualnej utraty personelu w następstwie przeniesienia siedziby Agencji. Ta niepewność stanowi poważne ryzyko dla ciągłości działania Agencji. W odniesieniu do EUNB i EMA Trybunał zwrócił również uwagę na potencjalny spadek dochodów w następstwie wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE.

([11]) Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([12]) Z informacji udzielonych przez Agencję wynika, że po zamknięciu rozliczeń za 2018 r. podpisana została umowa podnajmu obowiązująca od 1 lipca 2019 r. Trybunał nie skontrolował jeszcze tej umowy.

2.6. Jeśli chodzi o **Frontex**, Agencja zarządzała zawieranymi z państwami współpracującymi umowami o finansowaniu z tytułu działań operacyjnych na kwotę 171 mln euro (189 mln euro w 2017 r.), co stanowiło 59 % budżetu Agencji. W odniesieniu do wydatków na zasoby kadrowe zadeklarowanych w ramach tych umów wprowadzono nowy, uproszczony system finansowania. Pod koniec 2018 r. Agencja wprowadziła ponadto nowy system kontroli *ex post* obejmujący wszystkie rodzaje wydatków, a także zmodyfikowała system weryfikacji *ex ante* stanowiący część obiegu środków finansowych. Trybunał oceni wpływ tych zmian w ramach przyszłych kontroli. Zwrot wydatków dotyczących wyposażenia (około 35 % łącznych wydatków na działalność operacyjną, tj. około 60 mln euro) w dalszym ciągu dokonywany jest jednak na podstawie faktycznie poniesionych kosztów. Rozpoczęty w 2018 r. projekt pilotażowy mający na celu przejście na koszty jednostkowe przy zwrocie tego rodzaju kosztów okazał się jak dotąd nieskuteczny w obecnej postaci. Od 2014 r. Trybunał wielokrotnie zwracał uwagę na to, że dowody na poświadczenie kosztów wyposażenia deklarowanych przez państwa współpracujące często są niewystarczające, co znalazło ponownie potwierdzenie w tegorocznych wynikach kontroli. Przeprowadzane przez Frontex weryfikacje *ex ante* tych kosztów są nieskuteczne, gdyż w dalszym ciągu dokonywany jest zwrot kosztów, na potwierdzenie których nie przedstawiono odpowiednich dokumentów. Ponadto, podobnie jak w poprzednim roku, Frontex nie przeprowadził żadnych weryfikacji *ex post*, co jeszcze bardziej zwiększa ryzyko nieuzasadnionego zwrotu kosztów.

2.7. Jeśli chodzi o sprawozdanie finansowe **SRB**, Trybunał podkreśla, że administracyjne postępowania odwoławcze lub postępowania sądowe dotyczące składek na rzecz funduszu pomiędzy niektórymi instytucjami kredytowymi i krajowymi organami ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji a Jednolitą Radą, jak również wniesione przed Trybunał Sprawiedliwości postępowania sądowe dotyczące decyzji w sprawie przyjęcia programów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie podlegały kontroli Trybunału. Ich potencjalny wpływ na sprawozdanie finansowe SRB za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r. (w szczególności na zobowiązania warunkowe, rezerwy i należności) jest przedmiotem osobnej kontroli rocznej, której wyniki zostaną opublikowane najpóźniej dnia 1 grudnia 2019 r., zgodnie z art. 92 ust. 4 rozporządzenia w sprawie jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

Opinie bez zastrzeżeń na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw sprawozdań finansowych wszystkich agencji

2.8. W przypadku wszystkich agencji Trybunał wydał opinie bez zastrzeżeń w odniesieniu do legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw ich rocznych sprawozdań finansowych za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. W opinii Trybunału dochody były legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Opinie bez zastrzeżeń co do legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw sprawozdań finansowych agencji z wyjątkiem EASO

2.9. W przypadku 40 agencji Trybunał wydał opinie bez zastrzeżeń w odniesieniu do legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw ich rocznych sprawozdań finansowych za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. W opinii Trybunału, jeśli chodzi o te agencje, płatności były legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

2.10. W przypadku **EASO** Trybunał wydał opinię z zastrzeżeniem z uwagi na swoje ustalenia za lata budżetowe 2016 i 2017, kiedy to stwierdził, że umowa o udostępnienie pracowników tymczasowych w Grecji, umowa o świadczenie usług biura podróży oraz umowa najmu pomieszczeń Urzędu na wyspie Lesbos były nieprawidłowe. Kwota płatności dokonanych w 2018 r. w ramach tych umów wyniosła 3 405 970 euro (4 % całkowitej kwoty płatności w 2018 r.). Ogólnie rzecz biorąc, Trybunał uznał, że stwierdzona w 2017 r. niezadowalająca sytuacja w zakresie mechanizmów zarządzania i kontroli wewnętrznej w Urzędzie, jak również w zakresie legalności i prawidłowości transakcji poprawia się bardzo powoli, a działania naprawcze podjęte przez kierownictwo Urzędu wciąż wymagają uzupełnienia. Świadczy o tym również fakt, że po raz kolejny duże postępowanie o udzielenie zamówienia przeprowadzone przez Urząd w 2018 r. (umowa o wartości około 50 mln euro) było nieprawidłowe, co wynikało z poważnych uchybień w procedurze. W 2018 r. nie dokonano żadnych płatności na podstawie umów w ramach tego zamówienia.

W punktach dotyczących innych kwestii poruszono zagadnienia o szczególnym znaczeniu (EASO, EUNB, ECHA, EIOPA, ESMA, SRB i GSA)

2.11. W punktach dotyczących innych kwestii Trybunał zwraca uwagę czytelników na ważne kwestie, które nie mają jednak bezpośrednio znaczenia dla zrozumienia sprawozdania.

2.12. W przypadku **EUNB**, **EIOPA** i **ESMA** należy zwrócić uwagę na fakt, że ich budżety są pokrywane w części ze środków unijnych, a w części ze składek przekazywanych bezpośrednio przez organy nadzorcze państw członkowskich UE lub podmioty objęte nadzorem. Nie można zatem wykluczyć, że w wyniku decyzji Zjednoczonego Królestwa w sprawie wystąpienia z UE dochody tych agencji zmniejszą się w przyszłości.

2.13. Ponadto, jak zauważyła już **ESMA**, opłaty pobierane od agencji ratingowych są uzależnione od przychodów, które uzyskują one jako podmioty prawne, a nie jako grupy lub grupy powiązanych jednostek. Daje to możliwość quasi-legalnego zmniejszenia opłat lub ich uniknięcia poprzez przeniesienie przychodów przez agencje ratingowe podlegające jurysdykcji UE do powiązanych podmiotów poza UE. Prawdopodobne skutki finansowe tej luki w przepisach nie są znane. ESMA prawidłowo stosowała rozporządzenie i jest świadoma tego ryzyka, o czym poinformowała Komisję.

2.14. W odniesieniu do **EASO** Trybunał w dalszym ciągu zwraca uwagę na fakt, że od końca 2017 r. sytuacja kadrowa w Urzędzie gwałtownie się pogarszała. Na koniec 2018 r. większość wolnych stanowisk nadal nie została obsadzona. Zaniepokojenie budzi w szczególności brak osób na stanowiskach kierowniczych w dziale administracji. Ogólnie rzecz biorąc, sytuacja taka poważnie zagraża ciągłości prowadzenia przez EASO działalności na obecną skalę.

2.15. W przypadku **ECHA** Trybunał ponownie zwrócił uwagę na fakt, że częściowo utrzymuje się ona ze środków własnych i pobiera opłaty od wszystkich przedsiębiorstw, które wnioskują o rejestrację chemikaliów zgodnie z wymogami rozporządzenia REACH ([13]). Agencja oblicza wysokość tych opłat i wystawia na nie faktury na podstawie informacji przekazanych przez przedsiębiorstwa w chwili składania wniosku. W toku weryfikacji *ex post* przeprowadzonych przez ECHA stwierdzono konieczność istotnej korekty wniesionych już opłat, przy czym na koniec 2018 r. łączna kwota korekt nie była znana. Ustalenie to świadczy o ograniczeniach systemu, który w nadmiernym stopniu opiera się na deklaracjach składanych przez wnioskodawców.

2.16. W przypadku **SRB** Trybunał podkreśla, że składki na rzecz jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji są obliczane na podstawie informacji pochodzących od instytucji kredytowych, przekazanych SRB przez krajowe organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Jako że rozporządzenie w sprawie jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie przewiduje kompleksowych i spójnych ram kontroli, które zapewniałyby wiarygodność informacji, nie przeprowadza się żadnych kontroli na poziomie instytucji kredytowych. SRB weryfikuje jednak informacje pod kątem spójności oraz przeprowadza ich kontrolę analityczną. Trybunał odnotował także, że metodyka obliczania składek określona w przepisach jest bardzo złożona, co może spowodować, że obliczenia będą niepoprawne. Z uwagi na wymóg zachowania poufności SRB nie może ujawnić danych instytucji kredytowych wykorzystanych na potrzeby obliczenia wysokości składek na rzecz funduszu, co ogranicza przejrzystość.

2.17. Jeśli chodzi o **GSA**, Trybunał ponownie zwraca uwagę na fakt, że postępowanie o udzielenie zamówienia odnoszące się do umowy ramowej dotyczącej eksploatacji systemu satelitarnego Galileo w latach 2017–2027 na kwotę 1,5 mld euro zostało zakwestionowane przez jednego z oferentów. Wyrok Trybunału Sprawiedliwości będzie stanowił rozstrzygnięcie co do legalności i prawidłowości postępowania o udzielenie zamówienia w odniesieniu do tej umowy ramowej oraz wszystkich powiązanych z nią umów szczegółowych i przyszłych płatności. Agencja poinformowała o tej kwestii i udzieliła wyjaśnień w sprawozdaniu finansowym za 2018 r., w którym podała także, że na podstawie umowy ramowej wypłacono 121 mln euro, co stanowi 10 % jej budżetu na 2018 r. obejmującego kwoty otrzymane w ramach umów o delegowaniu zadań.

Ramka 2.1

Opinie z corocznych kontroli dotyczących sprawozdań finansowych oraz dochodów i płatności agencji w latach 2016–2018

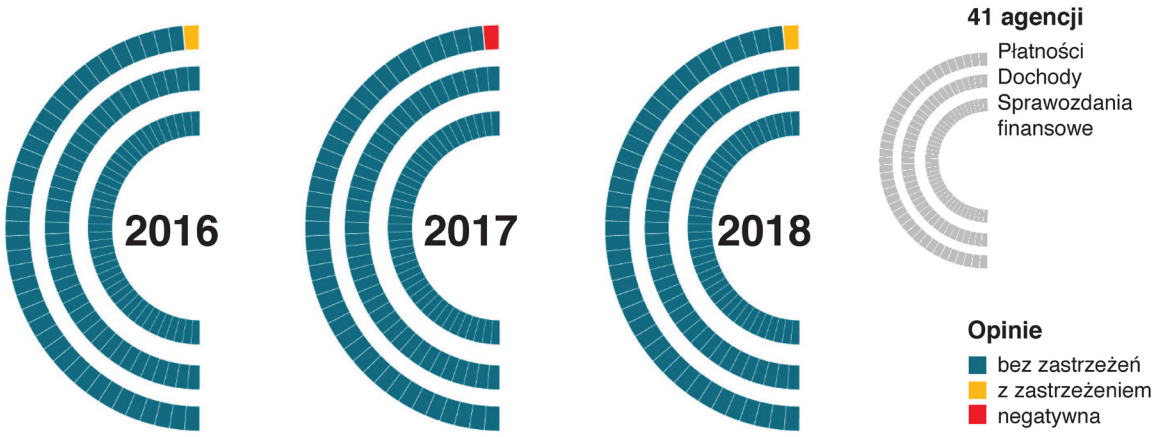

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

([13]) Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1).

W swoich uwagach dotyczących 36 agencji Trybunał wskazał obszary, w których możliwe jest wprowadzenie usprawnień

2.18. Oprócz opinii oraz towarzyszących im punktów z objaśnieniami uzupełniającymi i innymi kwestiami Trybunał przedstawił również około 100 uwag dotyczących 36 agencji w celu wskazania obszarów, w których konieczne są dalsze usprawnienia. Większość tych uwag dotyczy uchybień w postępowaniach o udzielenie zamówienia, podobnie jak miało to miejsce w ubiegłych latach.

Zarządzanie zamówieniami publicznymi to nadal obszar najbardziej narażony na błędy

2.19. Przepisy dotyczące zamówień publicznych mają na celu zapewnienie uczciwej konkurencji między podmiotami gospodarczymi i umożliwienie dokonania najkorzystniejszych ekonomicznie zakupów, z poszanowaniem zasad przejrzystości, proporcjonalności, równego traktowania i niedyskryminacji.

2.20. W skład próby dobranej przez Trybunał na potrzeby kontroli za 2018 r. weszły umowy ramowe, umowy szczegółowe i zamówienia bezpośrednie wszystkich agencji. W przypadku 27 agencji w umowach o łącznej wartości 221 mln euro (powiązane płatności w 2018 r. na kwotę 18 mln euro) wystąpiły różnego rodzaju uchybienia w procedurach udzielenia zamówienia. Niemniej jednak tylko w jednej agencji (EASO) nieprawidłowości w postępowaniach o udzielenie zamówienia i w odnośnych płatnościach doprowadziły do wydania przez Trybunał opinii z zastrzeżeniem (zob. *pkt 2.10*).

Częste ustalenia dotyczące zamówień

2.21. W odniesieniu do *aspektu legalności* (**CPVO**, **EASA**, **EASO**, **EIGE**, **EMCDDA**, **ERA**, **EUIPO**, **eu-LISA**, **Eurojust**, **Europol**, **REA**, **SRB**) występujące często uchybienia ([14]) dotyczą nadmiernego lub nieuzasadnionego stosowania procedury negocjacyjnej bez wcześniejszej publikacji ogłoszenia o zamówieniu, błędów w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, wydłużenia okresu obowiązywania umowy i zwiększenia ceny pierwotnie przewidzianej w umowie powyżej limitu określonego w przepisach, a także niespójności pod względem finansowym pomiędzy umową ramową i umowami szczegółowymi oraz zawierania umów bez udokumentowanej weryfikacji, czy w przypadku oferentów mają zastosowanie kryteria wykluczenia.

Ramka 2.2

Przykład nieuzasadnionego zastosowania procedury negocjacyjnej bez wcześniejszej publikacji ogłoszenia o zamówieniu

W następstwie procedury negocjacyjnej bez wcześniejszej publikacji ogłoszenia o zamówieniu agencja podpisała trzyletnią umowę ramową na usługi informatyczne z tym samym podmiotem, który świadczył takie usługi na mocy poprzedniej umowy ramowej. Podpisana umowa opiewała na kwotę 450 000 euro (150 000 euro na rok). Zgodnie z rozporządzeniem finansowym tego rodzaju uproszczona procedura jest dopuszczalna jedynie w ściśle określonych warunkach, których zaistnienie nie zostało jednak udowodnione przez agencję.

2.22. Jeśli chodzi o uwagi z zakresu *należytego zarządzania finansami* (**Urząd BEREC**, **Cedefop**, **CEPOL**, **EUNB**, **ECHA**, **EEA**, **EIOPA**, **EMCDDA**, **ESMA**, **ETF**, **EUIPO**, **Frontex**), występujące często uchybienia ([15]) dotyczą nadmiernego uzależnienia od konkretnych wykonawców, zewnętrznych konsultantów i pracowników tymczasowych, jak również stosowania nieodpowiednich kryteriów udzielania zamówień oraz zawierania umów z oferentami proponującymi rażąco niskie ceny bez racjonalnego uzasadnienia. Kilka agencji UE na dużą skalę zlecało podmiotom zewnętrznym wykonywanie swoich regularnych zadań, a niekiedy również zadań wchodzących w zakres ich podstawowej działalności, co ma niekorzystny wpływ na fachową wiedzę wewnętrzną agencji i osłabia ich kontrolę nad realizacją umów. Niektóre agencje nie zapewniły właściwej równowagi między cenowymi i jakościowymi kryteriami udzielania zamówień, co wynikało z tego, że elementy cenowe nie miały dostatecznie konkurencyjnego charakteru. W innych przypadkach z kolei zamówień udzielano oferentom, którzy proponowali ceny znacznie niższe niż pozostali kandydaci. Nie przeprowadzono jednak analizy przyczyn złożenia potencjalnie rażąco niskich ofert ani nie przedstawiono formalnych, solidnych dowodów uzasadniających takie odstępstwo. Uchybienia te mogą mieć niekorzystny wpływ na uczciwą konkurencję i utrudniać zapewnienie najlepszego stosunku wartości do ceny w ramach udzielanych zamówień.

([14]) Podobne uwagi sformułowano w odniesieniu do kilku agencji w sprawozdaniach za poprzednie lata.
([15]) Podobne uwagi sformułowano w odniesieniu do kilku agencji w sprawozdaniach za poprzednie lata.

Ramka 2.3

Przykład uzależnienia od konkretnych wykonawców

Na podstawie szeregu umów ramowych z jednym przedsiębiorstwem agencja dokonała płatności na kwotę 793 000 euro za zakup różnego rodzaju usług (obsługa biurowa i sekretarska, organizacja imprez, dobrostan i integracja pracowników itp.). Kwota ta stanowi 37 % budżetu niezwiązanego z wynagrodzeniami na 2018 r., co świadczy o tym, że agencja jest uzależniona od zewnętrznych zasobów i jednego przedsiębiorstwa. Wiąże się to z ryzykiem dla ciągłości działania.

2.23. W swoich uwagach dotyczących *mechanizmów kontroli wewnętrznej* w obszarze zamówień (**ECDC**, **EFCA**, **EIT**, **EMSA**, **ERA**, **Eurofound**) Trybunał przywołuje zawartą przez Komisję międzyinstytucjonalną umowę ramową na dostawę sprzętu informatycznego i zapewnienie jego konserwacji, z której korzysta szereg agencji. Warunki przewidziane w tej umowie były mało rygorystyczne, ponieważ dopuszczały możliwość zakupu niewymienionych w niej towarów i usług z pominięciem pierwotnej procedury konkurencyjnej. Umożliwiały także wykonawcy doliczanie dodatkowych opłat w stosunku do cen dostawców. Agencje nie posiadają wprawdzie uprawnień, by zmienić podstawowe zapisy umowne, Trybunał stwierdził jednak, że w trakcie przeprowadzanych przez nie kontroli *ex ante* nie zawsze sprawdzano, czy wykonawca faktycznie oferował najbardziej odpowiednie rozwiązania po konkurencyjnych cenach oraz czy prawidłowo naliczał dodatkowe opłaty. Mało rygorystyczne postanowienia umowne w połączeniu z częściowo nieskutecznymi mechanizmami kontroli wewnętrznej sprawiły, że nie zapewniono najlepszego stosunku wartości do ceny w ramach udzielanych zamówień. Wspomniana powyżej umowa ramowa w międzyczasie wygasła, a zastępująca ją umowa jest lepiej skonstruowana, co wychodzi naprzeciw ustaleniom Trybunału.

Działania, jakie należy podjąć (1)

Błędy w zamówieniach publicznych to w dalszym ciągu najczęstszy rodzaj błędów wykrywanych w trakcie kontroli Trybunału. Agencje zachęca się zatem, by udoskonaliły swoje procedury udzielania zamówień, tak aby zapewnić pełną zgodność z obowiązującymi przepisami i najlepszy stosunek wartości do ceny w ramach udzielanych zamówień.

Działania, jakie należy podjąć (2)

Korzystając z umów międzyinstytucjonalnych, agencje ponoszą mimo wszystko odpowiedzialność za stosowanie zasad udzielania zamówień publicznych przy dokonywaniu konkretnych zakupów. Ustanowione przez agencje mechanizmy kontroli wewnętrznej muszą gwarantować, że zasady te będą przestrzegane.

Korzystanie przez niektóre agencje z umów ramowych może ograniczać konkurencję

2.24. Umowy ramowe zawierane z dostawcami umożliwiają ustalenie warunków dokonywania konkretnych zakupów na cały okres obowiązywania danej umowy. Wykorzystuje się je w sytuacjach, gdy przedmiot umowy jest precyzyjnie określony, ale wcześniejsze ustalenie dokładnych ilości i terminów dostaw nie jest możliwe. Główną przyczyną korzystania z umów ramowych jest chęć osiągnięcia efektywności administracyjnej i korzyści skali. Trybunał wykrył jednak przypadki (EASA i EUIPO), w których podpisanie dużych umów ramowych na szeroki wachlarz usług spowodowało ryzyko zakłócenia konkurencji. Taka sytuacja występuje w szczególności, gdy na etapie pierwotnego postępowania o udzielenie zamówienia nie można jeszcze w sposób jednoznaczny określić, jakie usługi mają być faktycznie świadczone w okresie obowiązywania umowy, co ma zwykle miejsce w przypadku usług informatycznych i doradztwa biznesowego.

Ramka 2.4

Przykład braku specyfikacji w umowie ramowej

W przypadku zamówienia na usługi z zakresu analityki danych na kwotę do 5 mln euro jedna z agencji postanowiła skorzystać z umowy ramowej z jednym wykonawcą wyłonionym w przetargu nieograniczonym. Warunki przewidziane w umowie nie były jednak na tyle szczegółowe, by umożliwić uczciwą konkurencję, ponieważ w momencie ogłoszenia procedury udzielenia zamówienia nie były jeszcze znane konkretne wymogi dotyczące usług, jakie miałyby być świadczone. Jak wynika z zasad stosowania rozporządzenia finansowego, w takiej sytuacji zamawiający powinien podpisać umowę ramową z wieloma podmiotami, a w celu dokonania konkretnych zakupów powinien korzystać z procedury konkurencyjnej z udziałem wybranych wykonawców.

2.25. W *ramce 2.5* ukazano wartości umów ramowych podpisanych przez agencje w latach 2015–2018. W 2018 r. agencje podpisały wieloletnie umowy ramowe na kwotę około 1,1 mld euro ([16]).

Ramka 2.5

Łączna wartość umów ramowych podpisanych w latach 2015–2018 (w mld euro)

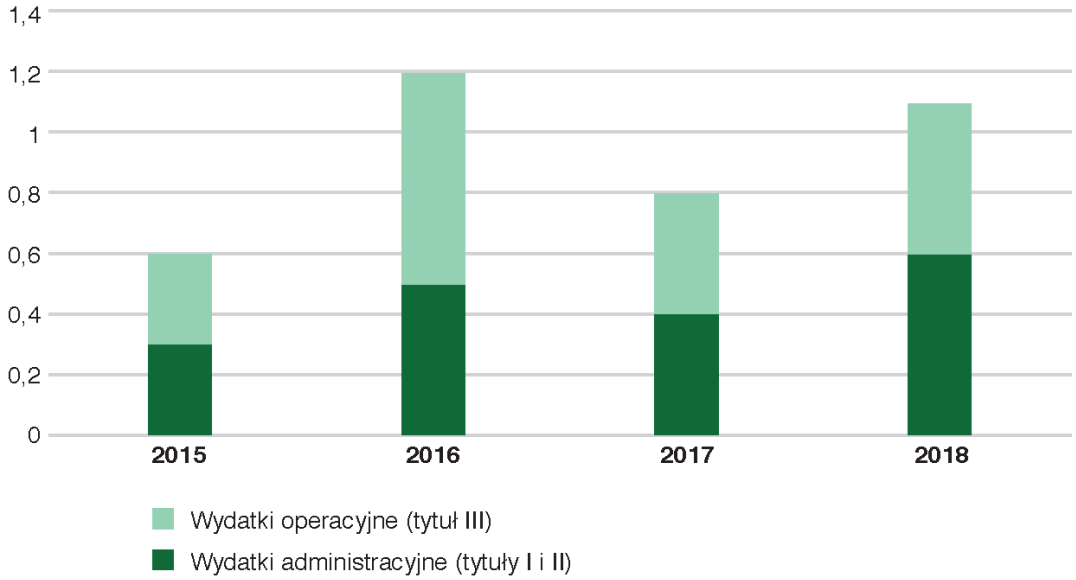

Źródło: Dane sieci agencji zestawione przez Trybunał.

Działania, jakie należy podjąć (3)

Korzystanie z umów ramowych nie może utrudniać przeprowadzania uczciwych i konkurencyjnych postępowań o udzielenie zamówienia. Konkurencyjność cenowa musi uwzględniać wszystkie istotne elementy cenowe, takie jak ceny jednostkowe i powiązana ilość jednostek naliczanych za określone usługi.

Dzięki wspólnym postępowaniom o udzielenie zamówienia można osiągnąć większą wydajność i korzyści skali

2.26. 35 agencji zdecentralizowanych i innych organów oraz osiem unijnych wspólnych przedsięwzięć (organy UE) dąży do większej wydajności administracyjnej i korzyści skali poprzez korzystanie w coraz większym zakresie ze wspólnych postępowań o udzielenie zamówienia, w ramach których co najmniej dwie agencje i wspólne przedsięwzięcia mające zapotrzebowanie na podobne usługi przeprowadzają wspólnie postępowanie i razem zawierają umowę (*ramka 2.6*). W latach 2014–2018 liczba zaproszeń do składania ofert ogłoszonych wspólnie przez organy UE wzrosła z jednego do 17, a do końca 2018 r. 30 organów UE uczestniczyło w co najmniej jednym wspólnym postępowaniu o udzielenie zamówienia ([17]). Pomimo tak obiecujących tendencji nie wszystkie próby wspólnego przeprowadzenia postępowania zakończyły się sukcesem, na przykład z powodu niewłaściwej analizy rynku.

([16]) Dane przekazane przez sieć agencji UE (EUAN).
([17]) Dane przekazane przez sieć agencji UE (EUAN). Ze względu na administracyjne powiązania z Komisją agencje wykonawcze i ESA uczestniczą zazwyczaj w postępowaniach o udzielenie zamówienia organizowanych przez Komisję.

Ramka 2.6

Znaczny wzrost liczby wspólnych zaproszeń do składania ofert

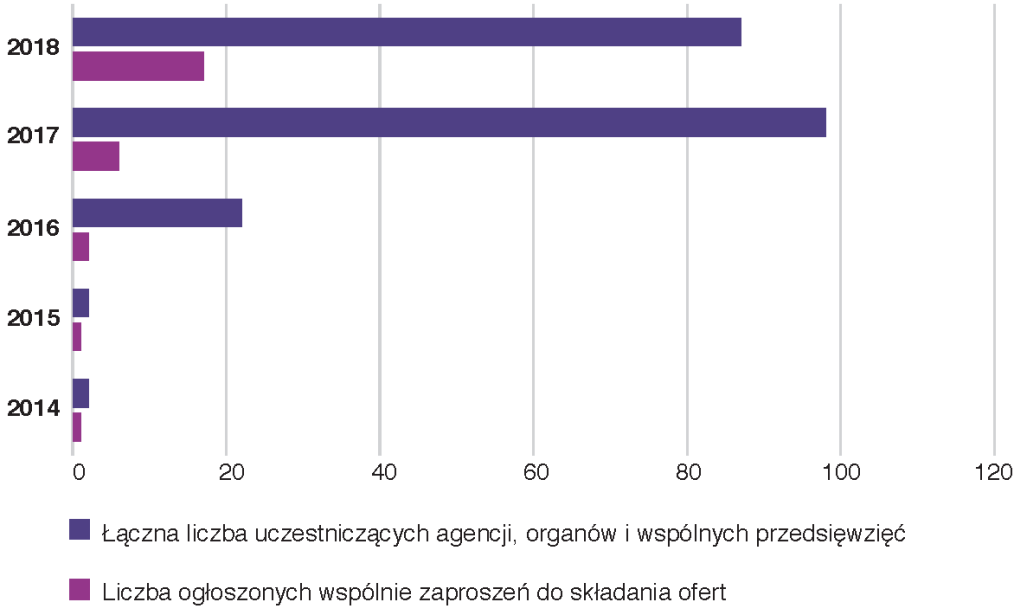

Źródło: Dane sieci agencji zestawione przez Trybunał.

Ramka 2.7

Przykłady nieudanego wspólnego udzielenia zamówienia

W związku z brakiem odpowiedniej analizy rynku w ramach dwóch ogólnoeuropejskich zaproszeń do składania ofert na usługi telekomunikacyjne i bankowe nie otrzymano żadnych ofert spełniających wszystkie kryteria i obejmujących wymagane rynki lokalne. W konsekwencji postępowań tych nie rozstrzygnięto, na czym ucierpiała wydajność administracyjna. Pomimo wspólnej lokalizacji dwóch agencji nie udało się również zorganizować wspólnego postępowania o udzielenie zamówienia dotyczącego ich siedziby.

Działania, jakie należy podjąć (4)

Agencje zachęca się do korzystania w dalszym ciągu ze wspólnych procedur udzielania zamówień oraz międzyinstytucjonalnych umów ramowych, tak aby mogły one osiągnąć większą wydajność i korzyści skali. Uczestnictwo we wspólnych postępowaniach zamiast zawierania indywidualnych umów może być korzystne zwłaszcza w przypadku nowych agencji, takich jak EPPO i ELA. Przed wszczęciem procedury i podjęciem działań administracyjnych należy jednak przeprowadzić analizę rynku, aby zweryfikować, czy wspólne udzielenie zamówienia jest wykonalne.

Korzystanie z usług pracowników agencji pracy tymczasowej i konsultantów nie zawsze odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami

2.27. W 2017 r. Trybunał opublikował przegląd punktowy w trybie pilnym ([18]) dotyczący tego, w jaki sposób instytucje i agencje UE wywiązały się ze zobowiązania do zmniejszenia o 5 % liczby stanowisk w swoich planach zatrudnienia w latach 2013–2017 (w przypadku agencji – w latach 2014–2018). W odniesieniu do agencji Trybunał stwierdził, że wymóg redukcji zatrudnienia o 5 % został spełniony, choć z pewnymi opóźnieniami.

([18]) Przegląd punktowy w trybie pilnym dotyczący osiągnięcia celu zakładającego redukcję zatrudnienia o 5 %, opublikowany 21 grudnia 2017 r.

2.28. W tym kontekście tegoroczne uwagi dotyczące korzystania ze wsparcia konsultantów i pracowników tymczasowych przez niektóre agencje są szczególnie istotne. Trybunał nie przeanalizował wprawdzie kwestii angażowania pracowników zewnętrznych przekrojowo, w odniesieniu do wszystkich agencji, jednak płatności w próbie dobranej na potrzeby kontroli świadczą o tendencji do kompensowania niedoboru pracowników etatowych przez personel zewnętrzny. W *ramce 2.8* przedstawiono zgromadzone przez sieć agencji UE (EUAN) informacje dotyczące rosnącej liczby konsultantów IT pracujących w siedzibach agencji i innych organów na podstawie umów uwzględniających przepracowany czas i wykorzystane środki oraz pracowników tymczasowych w 33 agencjach, które udzieliły odpowiedzi w ankiecie na ten temat.

Ramka 2.8

Liczba konsultantów IT i pracowników tymczasowych (w 33 agencjach)

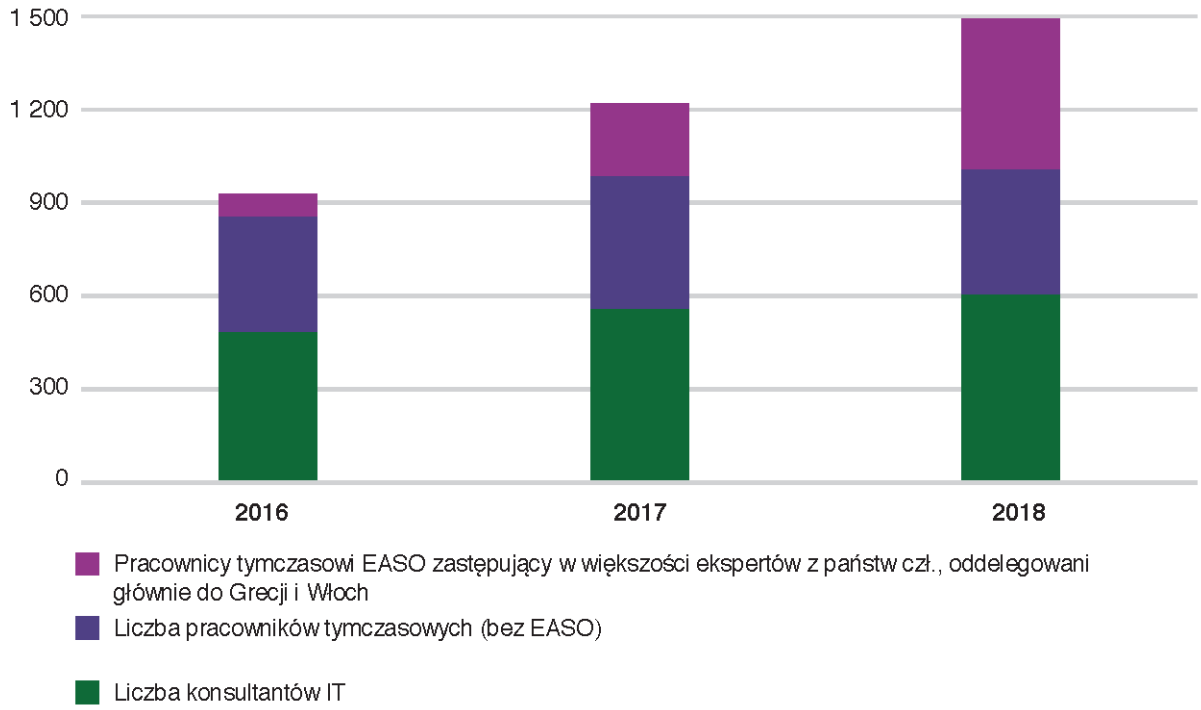

Źródło: Sieć agencji UE (EUAN); dane liczbowe zestawione przez Trybunał.

2.29. W przypadku ośmiu agencji (**Urząd BEREC**, **Chafea**, **CPVO**, **EASO**, **ERCEA**, **ESMA**, **SRB**, **EUIPO**) Trybunał stwierdził, że korzystały one z umów o świadczenie usług informatycznych i innych usług doradczych sformułowanych lub realizowanych w sposób, który w praktyce może poskutkować oddelegowaniem („mise à disposition") pracowników agencji pracy tymczasowej, a nie uzyskaniem ściśle określonych usług bądź produktów. Tymczasem udostępnienia pracowników tymczasowych można dokonywać jedynie na mocy umów zawieranych z zarejestrowanymi agencjami pracy tymczasowej oraz zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/104/WE ([19]) i ze szczegółowymi przepisami przyjętymi przez państwa członkowskie w toku transpozycji tej dyrektywy. Wykorzystanie umów o świadczenie usług w celu uzyskania świadczenia pracy jest niezgodne z regulaminem pracowniczym UE oraz unijnymi przepisami socjalnymi i przepisami prawa pracy i naraża te agencje na ryzyko prawne i ryzyko uszczerbku na reputacji.

2.30. Ponadto siedem agencji (**EASO**, **EUNB**, **EIOPA**, **EIGE**, **EMCDDA**, **ERCEA**, , **SRB**) korzystało ze wsparcia pracowników tymczasowych udostępnianych przez zarejestrowane agencje pracy tymczasowej, nie przestrzegając wszystkich zasad przewidzianych zarówno w dyrektywie, jak i w odpowiednich przepisach krajowych, na przykład w odniesieniu do warunków pracy personelu tymczasowego.

Działania, jakie należy podjąć (5)

Agencje mogłyby przeanalizować, wspólnie z władzami budżetowymi, czy korzystanie z usług pracowników zewnętrznych, w porównaniu z korzystaniem z własnych pracowników etatowych, jest racjonalne pod względem kosztów.

([19]) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/104/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie pracy tymczasowej (Dz.U. L 327 z 5.12.2008, s. 9).

Działania, jakie należy podjąć (6)

W przypadku korzystania z usług pracowników zewnętrznych należy bezwarunkowo zapewnić pełną zgodność z obowiązującymi przepisami unijnymi i krajowymi, co pozwoli również zapobiec ryzyku sporów sądowych i uszczerbku na reputacji.

Usługi doradcze i niezwiązane z doradztwem w EUIPO

2.31. Zważywszy na to, w jak dużym zakresie EUIPO korzysta z usług doradczych, Trybunał przeanalizował, w jaki sposób Urząd zarządzał tymi usługami. Główna umowa na usługi doradcze opiewa na kwotę 80 mln euro przez cztery lata. Liczba pracowników zewnętrznych zapewnianych przez usługodawców na mocy tych i podobnych umów wzrosła z około 250 w 2011 r. do rekordowego poziomu ponad 350 w 2014 r., a następnie spadła i na początku 2018 r. wyniosła 215 (co odpowiada w przybliżeniu 20 % pracowników etatowych Urzędu).

2.32. Trybunał zauważył, że o ile część usług wyświadczonych na mocy tych umów to faktycznie usługi doradcze (np. wsparcie w zarządzaniu projektami, analiza procesów biznesowych), o tyle pozostałe z nich mają raczej charakter wsparcia administracyjnego (np. obsługa sekretariatu, sporządzanie sprawozdań przez pracowników biurowych, wsparcie w działaniach z zakresu komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej). Te ostatnie usługi stanowią faktycznie nabycie robocizny lub wypożyczenie personelu, co jest ściśle uregulowane w przepisach unijnego i krajowego prawa pracy. Zezwolenie na udostępnianie pracowników zewnętrznych mają jedynie zarejestrowane agencje pracy tymczasowej. Usługi takie nie mogą być natomiast oferowane przez firmy konsultingowe.

Wdrażanie nowych ram kontroli wewnętrznej jest w toku

2.33. Kontrola wewnętrzna dotyczy wszystkich rodzajów działalności finansowej i niefinansowej i stanowi proces wspomagający organizację w osiąganiu celów i długofalowych rezultatów z poszanowaniem obowiązujących zasad i przepisów. Wspiera ona również proces właściwego podejmowania decyzji, uwzględniając czynniki ryzyka, które mogą wpłynąć na osiągnięcie celów, i ograniczając je do dopuszczalnego poziomu za pośrednictwem kontroli racjonalnych pod względem kosztów. W kwietniu 2017 r. Komisja zatwierdziła zmienione ramy kontroli wewnętrznej.

2.34. Nowe ramy kontroli wewnętrznej mają zapewniać wystarczającą pewność co do osiągnięcia pięciu celów określonych w rozporządzeniu finansowym. Cele te to: 1) skuteczność, efektywność i oszczędność; 2) wiarygodność sprawozdawczości; 3) ochrona aktywów i informacji; 4) zapobieganie nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom oraz ich wykrywanie, korygowanie i prowadzenie działań następczych; 5) odpowiednie zarządzanie ryzykiem związanym z legalnością i prawidłowością operacji leżących u podstaw rozliczeń. Ramy te uzupełniają rozporządzenie finansowe i mają przyczyniać się do tego, by standardy kontroli wewnętrznej były spójne z najwyższymi standardami międzynarodowymi ustalonymi przez Komitet Organizacji Sponsorujących Komisję Treadwaya (COSO).

2.35. Podobnie jak miało to miejsce w przypadku standardów kontroli wewnętrznej Komisji zastępowanych obecnie przez nowe ramy kontroli wewnętrznej, podmioty, którym powierzono określone zadania, takie jak agencje, mają obowiązek wdrożyć te ramy. Do końca 2018 r. zarządy 29 agencji przyjęły ramy kontroli wewnętrznej, a 15 agencji poinformowało również o ich wdrożeniu.

Działania, jakie należy podjąć (7)

Przyjęcie i wdrożenie przez wszystkie agencje ram kontroli wewnętrznej opracowanych przez Komisję w 2017 r. jest niezbędne, tak by standardy kontroli wewnętrznej były spójne z najwyższymi standardami międzynarodowymi i by mechanizmy kontroli wewnętrznej w skuteczny i wydajny sposób wspierały proces podejmowania decyzji.

Nie wszystkie agencje dysponują strategią dotyczącą newralgicznych stanowisk

2.36. Zarządzanie newralgicznymi funkcjami w organizacji stanowi standardowy element kontroli wewnętrznej, który ma na celu ograniczenie do dopuszczalnego poziomu ryzyka nadużycia uprawnień przekazanych pracownikom. O funkcjach newralgicznych jest mowa w sytuacji, gdy pracownik wykonujący określoną czynność dysponuje swobodą lub uprawnieniami decyzyjnymi w stopniu wystarczającym do tego, by – jeśli taka jest jego wola – nadużyć tych uprawnień w celu uzyskania korzyści osobistych ([20]). W przypadku skutecznych ram kontroli wewnętrznej ryzyko w tym zakresie jest niwelowane za pomocą odpowiednich mechanizmów kontrolnych oraz ostatecznie dzięki mobilności pracowników. Trybunał stwierdził, że siedem agencji (**EASO**, **EASME**, **ECHA**, **EEA**, **ENISA**, **Frontex**, **SRB**) nie dysponuje strategiami, w których wskazano by newralgiczne funkcje, ani nie posiada mechanizmów kontrolnych niwelujących ryzyko w tym obszarze.

([20]) Komisja Europejska (SEC 2008 (77)), Wytyczne w sprawie newralgicznych funkcji, 19 grudnia 2007 r.

2.37. Choć struktura administracyjna agencji jest zbliżona, a obowiązki osób upoważnionych do działań finansowych są określone w podobnych regulaminach finansowych, agencje te w różny sposób interpretują, które stanowiska mają potencjalnie charakter newralgiczny. W *ramce 2.9* poniżej pokazano liczbę agencji, które uznają dane stanowisko za potencjalnie newralgiczne.

Ramka 2.9

Stanowiska potencjalnie newralgiczne

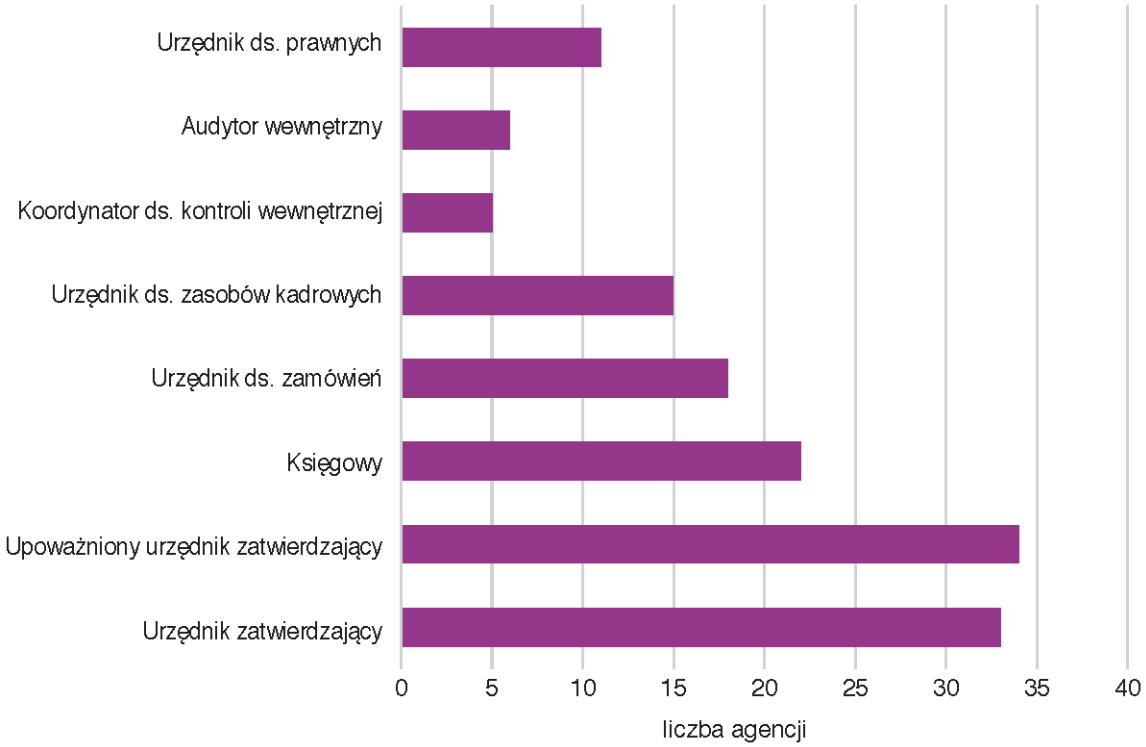

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

2.38. Główne mechanizmy kontrolne przyjęte przez agencje w celu zniwelowania ryzyka w odniesieniu do stanowisk newralgicznych to rozgraniczenie obowiązków oraz stosowanie zasady dwóch par oczu przy zlecaniu i autoryzowaniu transakcji. Polityka obowiązkowej mobilności w przypadku pracowników na stanowiskach newralgicznych istnieje w zaledwie co trzeciej agencji.

Działania, jakie należy podjąć (8)

Agencje powinny uzgodnić, które stanowiska uznawane będą za newralgiczne, a także przyjąć lub dostosować swoje strategie w tym zakresie, aby zniwelować ryzyko nadużycia uprawnień w celu uzyskania korzyści osobistych.

Istnieje możliwość opracowania bardziej adekwatnej struktury budżetu i sprawozdawczości

2.39. W 2018 r., podobnie jak w poprzednich latach, liczba i wartość umów o delegowaniu zadań i umów o udzielenie dotacji zawartych przez Komisję z szeregiem agencji wzrosła. Na podstawie tych umów agencje otrzymują od Komisji środki finansowe na wykonywanie konkretnych zadań w imieniu Komisji.

2.40. Choć środki te są włączane do puli dochodów budżetowych agencji (jako dochody przeznaczone na określony cel), mogą zostać wykorzystane jedynie na cele przewidziane w umowach o delegowaniu zadań. Jeśli realizacja zadania zajmuje ponad rok, agencje powinny zatrzymać część środków niewydatkowanych na koniec roku i wykorzystać je na pozostałe zadania zaplanowane do wykonania w okresie do końca obowiązywania umowy. Dopiero po upływie tego okresu niewykorzystane środki muszą zostać zwrócone do Komisji. Oznacza to, że środki te nie powinny być uwzględniane w obliczeniach rocznego wyniku budżetowego agencji, który stanowi część ich sprawozdań finansowych. Z tego względu większość agencji stosuje w swoich obliczeniach wyniku budżetowego współczynnik korygujący. Zważywszy jednak na rosnącą liczbę i wartość tego typu umów, Trybunał jest zdania, że na potrzeby obliczenia wyników budżetowych agencji konieczne jest zapewnienie bardziej kompleksowej i ujednoliconej sprawozdawczości na temat dochodów przeznaczonych na określony cel i powiązanych z nimi wydatków.

Działania, jakie należy podjąć (9)

Aby zwiększyć przejrzystość sprawozdawczości budżetowej, agencje dysponujące dochodami przeznaczonymi na określony cel powinny uwzględniać w swoich sprawozdaniach finansowych podane w ujednolicony sposób informacje na temat tych dochodów i powiązanych wydatków w rozbiciu na poszczególne umowy o delegowaniu zadań zawarte z Komisją.

2.41. Procedury planowania stosowane przez wszystkie agencje, prowadzące do opracowania rocznych i wieloletnich programów prac (lub pojedynczych dokumentów programowych), opierają się na działaniach. W przypadku każdego z tych działań w szczegółowych programach prac należy zawrzeć informacje na temat zasobów (kadrowych i finansowych) planowanych na jego rzecz. Trybunał zauważył jednak, że opublikowane budżety wszystkich agencji przedstawione są w podziale na rodzaje wydatków (koszty osobowe, wydatki administracyjne i wydatki operacyjne – *zob. ramka 1.5 w rozdziale 1*), a nie na działania. W rezultacie brak jest informacji na temat zasobów wykorzystywanych na różne rodzaje działań.

Działania, jakie należy podjąć (10)

Publikowanie budżetów agencji w podziale na konkretne działania umożliwiłoby powiązanie zasobów z działaniami, na potrzeby których są one wykorzystywane.

Istnieje ryzyko nieprawidłowego obliczenia wysokości opłat rejestracyjnych i opłat za usługi

2.42. Szereg agencji (**CdT**, **CPVO**, **EASA**, **EUNB**, **ECHA**, **EIOPA**, **EMA**, **ESMA**, **EUIPO**, **SRB**) pobiera dochody z tytułu opłat za usługi lub opłat rejestracyjnych uiszczanych przez podmioty gospodarcze (zob. *rozdział 1, ramki 1.3 i 1.4*). Trybunał odnotował ryzyko dotyczące prawidłowego obliczania wysokości takich opłat.

2.43. **ECHA** pobiera opłatę od każdego przedsiębiorstwa, które wnioskuje o rejestrację chemikaliów ([21]), przy czym wysokość takiej opłaty jest uzależniona od wielkości przedsiębiorstwa (mikro-, małe, średnie i duże przedsiębiorstwa) oraz ilości rejestrowanych chemikaliów (różne progi). Na podstawie weryfikacji przeprowadzonych przez Agencję od 2011 r. i już zakończonych ustalono, że około 52 % skontrolowanych przedsiębiorstw podających się za mikro-, małe lub średnie przedsiębiorstwa (11 % wszystkich przedsiębiorstw) niepoprawnie określiło swoją wielkość, w wyniku czego naliczono niższe opłaty ([22]). Agencja poczyniła co prawda znaczne postępy, jeśli chodzi o odzyskiwanie nienależnych obniżek opłat i egzekwowanie zaległych opłat administracyjnych, ale weryfikacje prowadzone w celu wykrycia i skorygowania odnośnych przypadków w dalszym ciągu skutkują dużym obciążeniem pracą. Co więcej, ważnym elementem przy obliczaniu wysokości opłat za rejestrację jest również ilość rejestrowanych chemikaliów. ECHA nie posiada jednak żadnych kompetencji w zakresie weryfikowania poprawności danych na ten temat, jako że leży to w gestii państw członkowskich.

2.44. Opłaty pobierane przez **ESMA** od agencji ratingowych są uzależnione od przychodów, które uzyskują one jako podmiotów prawnych, a nie grup lub grup powiązanych jednostek. Luka w odnośnym rozporządzeniu w sprawie opłat daje możliwość quasi-legalnego zmniejszenia opłat lub ich uniknięcia poprzez przeniesienie przychodów przez agencje ratingowe podlegające jurysdykcji UE do powiązanych podmiotów poza UE. ESMA prawidłowo stosowała rozporządzenie i jest świadoma tego ryzyka, o czym poinformowała Komisję.

2.45. Składki instytucji kredytowych na rzecz jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zarządzanego przez **SRB** są obliczane na podstawie informacji przekazywanych SRB przez te instytucje za pośrednictwem krajowych organów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Jako że rozporządzenie w sprawie jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie przewiduje kompleksowych i spójnych ram kontroli, które zapewniałyby wiarygodność informacji, nie przeprowadza się żadnych kontroli na poziomie instytucji kredytowych. SRB weryfikuje jednak informacje pod kątem spójności oraz przeprowadza ich kontrolę analityczną. Ponadto metodyka obliczania składek określona w przepisach jest bardzo złożona, co może powodować, że obliczenia będą niepoprawne. Z uwagi na wymóg zachowania poufności SRB nie może ujawnić danych instytucji kredytowych wykorzystanych na potrzeby obliczenia wysokości składek na rzecz funduszu, co ogranicza przejrzystość.

Działania, jakie należy podjąć (11)

Agencje, których dotyczy ta kwestia, powinny skonsultować się z Komisją w sprawie ewentualnej konieczności zmodyfikowania ram prawnych, aby zagwarantować, że opłaty będą obliczane na podstawie poprawnych informacji odzwierciedlających rzeczywistą sytuację gospodarczą.

([21]) Pod pewnymi warunkami nie pobiera się opłaty za rejestrację substancji w ilości od 1 do 10 ton.

([22]) W 4 % sprawdzonych przypadków błąd w danych polegał na tym, że przedsiębiorstwo podało zbyt dużą wielkość i w związku z tym było uprawnione do zwrotu części uiszczonej opłaty.

Agencje podejmują działania następcze w odpowiedzi na ustalenia kontroli z poprzednich lat

2.46. Trybunał przedstawił informacje na temat stanu zaawansowania działań podjętych przez agencje w odpowiedzi na uwagi z poprzednich lat. Jak pokazano w *ramce 2.10*, w 2018 r. ukończono już działania naprawcze bądź były one w toku w przypadku większości spośród 223 uwag, w odniesieniu do których do końca 2017 r. nie podjęto żadnych kroków. Jeśli chodzi o 107 uwag, w odniesieniu do których nie podjęto żadnych działań bądź działania były w toku, w 13 przypadkach niezbędne działania naprawcze znajdowały się poza kontrolą (lub poza wyłączną kontrolą) agencji.

Ramka 2.10

Działania podjęte przez agencje w odpowiedzi na uwagi z poprzednich lat

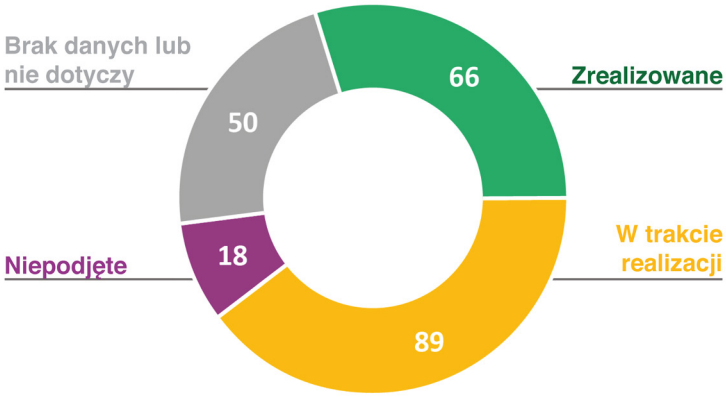

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

2.47. W trakcie zeszłorocznej kontroli Trybunał dokonał przeglądu środowiska księgowego w agencjach, stanowiącego istotny element w procesie przygotowywania wiarygodnych sprawozdań finansowych. Uwagi zgłoszone przez Trybunał dotyczyły niezależności księgowych w wykonywaniu przez nich ich obowiązków w 13 agencjach. W następstwie uwag Trybunału większość agencji, z wyjątkiem dwóch (**EACEA**, **EFSA**), zajęła się tą kwestią w 2018 r. Podobną sytuację zaobserwowano, jeśli chodzi o brakujące zatwierdzenie (bądź powtórne zatwierdzenie) systemów księgowych. Wszystkie siedem agencji, w przypadku których Trybunał zwrócił uwagę na taką konieczność w 2018 r., zrealizowało działania naprawcze w tym samym roku.

2.48. Znaczne postępy odnotowano także w związku z wprowadzaniem elektronicznych zamówień publicznych. Jak Trybunał zauważył w ubiegłym roku, w 2010 r. Komisja uruchomiła narzędzie służące do fakturowania elektronicznego, w 2011 r. – narzędzie umożliwiające elektroniczną publikację dokumentów związanych z ogłoszeniami o zamówieniach w Dzienniku Urzędowym UE (elektroniczne procedury przetargowe), a w 2015 r. – narzędzie do elektronicznego składania ofert. W *ramce 2.11* poniżej przedstawiono postępy we wdrażaniu tych narzędzi poczynione do końca 2018 r.

Ramka 2.11

Postępy w zakresie elektronicznych zamówień publicznych

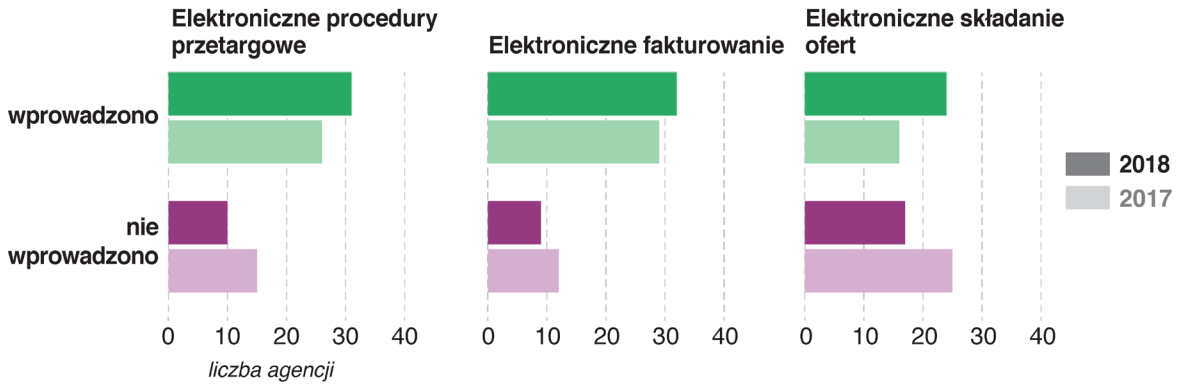

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

2.49. W 2018 r. odnotowano również pewne postępy w zakresie wdrażania SYSPER II, narzędzia zarządczego w obszarze zasobów kadrowych opracowanego przez Komisję. Jak pokazano w *ramce 2.12* poniżej, w 2018 r. pięć kolejnych agencji zdecydowało się na stosowanie tego narzędzia. Ogólnie Komisja poinformowała, że współpraca z agencjami w tym zakresie układała się dobrze. Zważywszy jednak na to, że projekt ów jest skomplikowany, a każda agencja ma swoją specyfikę, postępy we wdrażaniu SYSPER II są zróżnicowane. Niektóre agencje mają trudności z przydzieleniem niezbędnych zasobów na rzecz tego projektu, co powoduje pewne opóźnienia.

Ramka 2.12

Wprowadzenie narzędzia SYSPER II w obszarze zasobów kadrowych

(*) *W liczbie podanej w ostatnim wierszu za 2018 r. uwzględniono również EPPO.*

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Nie wszystkie agencje podlegają tej samej procedurze budżetowej i procedurze udzielenia absolutorium

2.50. W przeciwieństwie do innych agencji EUIPO, agencja zdecentralizowana finansująca się w pełni ze środków własnych, podlega procedurze udzielenia absolutorium nie przez Parlament Europejski i Radę, ale przez swój własny komitet budżetowy (zob. *rozdział 1, pkt 1.23 i 1.24*). Podobnie jest w przypadku SRB i CPVO, pozostałych dwóch agencji finansujących się w pełni ze środków własnych – coroczna procedura budżetowa i procedura udzielenia absolutorium leżą w kompetencji ich zarządów. Te odmienne procedury zostały przewidziane w odnośnych rozporządzeniach ustanawiających.

2.51. Agencje i organy finansujące się ze środków własnych, których budżety nie są częścią budżetu ogólnego Unii, czerpią jednak dochody z tytułu wykonywania władzy publicznej na podstawie prawa UE. Z tego względu Trybunał wielokrotnie podkreślał, że do wszystkich organów związanych z UE należy stosować te same zasady rozliczalności i przejrzystości. W przypadku EUIPO Trybunał wyraził wątpliwości co do procedury udzielania absolutorium w opiniach wydanych w 2015 ([23]) i 2019 r. ([24]). Jeśli z kolei chodzi o SRB ([25]) i CPVO ([26]), Trybunał podzielił się swoimi wątpliwościami w opiniach opublikowanych w 2015 r.

WYNIKI KONTROLI PRZEDSTAWIONE W INNYCH PUBLIKACJACH TRYBUNAŁU DOTYCZĄCYCH AGENCJI

Sprawozdanie specjalne Trybunału nr 29/2018 pt. „EIOPA zapewniła ważny wkład w nadzór i stabilność w sektorze ubezpieczeń, nadal występują jednak istotne problemy"

2.52. EIOPA została utworzona w 2011 r., po przeprowadzeniu reformy nadzoru sektora finansowego UE w następstwie kryzysu finansowego w latach 2007–2008. Jest ona niezależnym organem doradczym działającym na rzecz Komisji Europejskiej, Parlamentu i Rady.

2.53. Oprócz dorocznej kontroli finansowej i zgodności, którą została objęta EIOPA, Trybunał przeprowadził specjalną kontrolę, w ramach której zbadał, czy Urząd skutecznie zapewnia wkład w nadzór i stabilność finansową w sektorze ubezpieczeń. W szczególności Trybunał przeanalizował działania EIOPA w obszarze nadzoru i konwergencji praktyk nadzorczych (współpraca z właściwymi organami krajowymi, ich prace nad modelami wewnętrznymi i działalność transgraniczna), test warunków skrajnych sektora ubezpieczeń z 2016 r., a także adekwatność zasobów EIOPA i jej zarządzania.

2.54. Zgodnie z ogólnym wnioskiem wyciągniętym przez Trybunał EIOPA odpowiednio wykorzystywała różnorodne narzędzia w celu wspierania konwergencji praktyk nadzorczych i stabilności finansowej. Nadal występują jednak istotne problemy, które muszą zostać rozwiązane przez samą EIOPA oraz krajowe organy nadzoru i ustawodawców, np. w kontekście przeglądu przepisów dotyczących europejskich urzędów nadzoru i systemu Wypłacalność II. Ponadto, w celu zapewnienia większej wydajności i skuteczności działań, Trybunał zaleca zwiększenie zasobów kadrowych EIOPA przypisanych do zadań nadzorczych.

2.55. Wszystkie wnioski z kontroli, jak również zalecenia pokontrolne i odpowiedzi Urzędu zostały przedstawione w sprawozdaniu specjalnym nr 29/2018, które jest dostępne na stronie internetowej Trybunału eca.europa.eu.

([23]) Zob. opinia Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 5/2015 w sprawie wniosku dotyczącego zmienionego rozporządzenia Komitetu Budżetowego Urzędu Harmonizacji Rynku Wewnętrznego, ustanawiającego przepisy finansowe mające zastosowanie do Urzędu.

([24]) Zob. opinia Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 1/2019 w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia BC-01-2019 Komitetu Budżetowego Urzędu Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej, ustanawiającego przepisy finansowe mające zastosowanie do Urzędu.

([25]) Zob. opinia Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 3/2015 dotycząca wniosku w sprawie regulaminu finansowego Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji ustanawiającego przepisy finansowe mające zastosowanie do Jednolitej Rady.

([26]) Zob. opinia Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 2/2015 dotycząca wniosku w sprawie zmian do regulaminu finansowego Wspólnotowego Urzędu Ochrony Odmian Roślin.

Specjalne sprawozdanie roczne Trybunału za 2017 r., sporządzone zgodnie z art. 92 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 806/2014, dotyczące wszelkich zobowiązań warunkowych wynikających z wykonywania przez Jednolitą Radę ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji, Radę i Komisję ich zadań na mocy tego rozporządzenia za rok budżetowy 2017

2.56. Zgodnie z art. 92 ust. 4 rozporządzenia w sprawie jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji Trybunał przeprowadza co roku kontrolę dotyczącą wszelkich zobowiązań warunkowych wynikających z wykonywania przez Jednolitą Radę ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji, Komisję i Radę ich zadań na mocy tego rozporządzenia.

2.57. Wnioski z kontroli za rok budżetowy 2017, jak również zalecenia i odpowiedzi Jednolitej Rady zostały przedstawione w specjalnym sprawozdaniu rocznym, które jest dostępne na stronie internetowej Trybunału eca.europa.eu.

Inne sprawozdania specjalne Trybunału, w których jest mowa o co najmniej jednej agencji

2.58. Oprócz sprawozdań z kontroli poświęconych wyłącznie agencjom, w 2018 r. Trybunał opublikował również szereg sprawozdań specjalnych dotyczących realizacji polityki UE, w których wspomniano o kilku agencjach (*ramka 2.13*).

Ramka 2.13

Inne sprawozdania specjalne Trybunału, w których jest mowa o agencjach

Źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy.

ODPOWIEDZI SIECI AGENCJI UE

Agencje doceniają pozytywne wnioski Trybunału dotyczące wiarygodności ich rozliczeń i transakcji leżących u ich podstaw.

2.21, 2.22 i 2.28. Sieć chciałaby podkreślić, że uwagi w dziedzinie zarządzania finansami, kontroli wewnętrznych związanych z zamówieniami oraz zamówień na usługi tymczasowe składają się z bardzo różnych przypadków i różnią się w zależności od agencji, w związku z czym Sieć chciałaby odwołać się do indywidualnych odpowiedzi agencji w rozdziale 3.

2.29. Agencje UE muszą zawrzeć umowy dotyczące pracowników tymczasowych / zatrudnionych na czas określony zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami finansowymi UE oraz odpowiednimi przepisami krajowymi transponującymi dyrektywę 2008/104/WE w sprawie pracy tymczasowej. Agencje pracy tymczasowej, które zawarły umowę z agencjami UE, są zobowiązane do spełnienia warunków określonych w ustawodawstwie krajowym (transponującym odpowiednie przepisy UE) w odniesieniu do umowy o pracę na czas określony zawartej z każdym pracownikiem tymczasowym i podlegającej ewentualnemu zaskarżeniu w odniesieniu do jej wykonania. (Standardowa) umowa o świadczenie usług zawarta między agencją UE a agencją pracy tymczasowej zazwyczaj odnosi się do tego obowiązku.

2.31. Urząd ściśle rozdziela pojęcia „personel" i „zasoby zewnętrzne", w związku z tym pojęcie personelu zewnętrznego nie istnieje w EUIPO. Poza tym Urząd zawiera głównie umowy na usługi zewnętrzne w ramach umów na z góry ustalone ceny. W związku z tym liczba zasobów nie jest dobrym wskaźnikiem. Ponadto w ostatnich latach budżet przeznaczony na doradztwo stale malał.

2.32. W odniesieniu do wykorzystania czteroletniej umowy ramowej do zwracania się o usługi, które mogą sprawiać wrażenie usług o charakterze administracyjnym, Urząd nie uważa, aby można je było powiązać z „wypożyczeniem personelu". W ramach polityki ogólnej takie wynajęte wsparcie administracyjne jest świadczone w kontekście projektów, a nie działalności podstawowej. Ogólnie rzecz biorąc, wykorzystanie pracowników nieetatowych do świadczenia wsparcia administracyjnego poza projektami jest ograniczone do pracowników agencji (pracowników tymczasowych).

2.37. Sieć pragnie podkreślić swoje zaangażowanie na rzecz dostosowania polityk. Jeżeli chodzi o przedmiotową sprawę („potencjalnie newralgiczne stanowisko"), należy dokładnie rozważyć ewentualne dostosowanie w odniesieniu do określenia ewentualnych newralgicznych stanowisk oraz charakteru i poziomu ryzyka związanego z tą sprawą. Środki zaradcze, które można uznać za niezbędne/proporcjonalne w celu zaradzenia tym zagrożeniom, zależą w znacznym stopniu od czynników takich jak wielkość agencji lub charakter i zakres jej mandatu / podstawowej działalności. Należy unikać wszelkiej nieproporcjonalnej „harmonizacji" lub rozwiązania uniwersalnego, w szczególności ewentualnego zastosowania/wdrożenia „obowiązkowej mobilności" w odniesieniu do pewnych wcześniej określonych stanowisk. Środek taki powinien zawsze opierać się na faktycznej ocenie jego proporcjonalności i skuteczności w odniesieniu do każdej agencji, biorąc pod uwagę rzeczywiste ryzyko, a także jego potencjalny destrukcyjny wpływ na prawidłowe funkcjonowanie agencji.

2.50 i 2.51. EUIPO pragnie podkreślić decyzję prawodawców, która została potwierdzona podczas ostatniej reformy legislacyjnej. Zgodnie z art. 176 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2017/1001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie znaku towarowego Unii Europejskiej (RZTUE), „Komitet Budżetowy udziela dyrektorowi wykonawczemu absolutorium z wykonania budżetu". Absolutorium jest w dużej mierze oparte na rocznych sprawozdaniach sporządzonych przez Trybunał.

ROZDZIAŁ 3

Poświadczenia wiarygodności i inne wyniki kontroli agencji

3.1. INFORMACJE POTWIERDZAJĄCE POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

Podstawa wydania opinii

3.1.1. Trybunał przeprowadził kontrolę zgodnie z wydanymi przez IFAC Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej (ISA) i kodeksami etyki oraz Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli (ISSAI) wydanymi przez INTOSAI. Obowiązki Trybunału wynikające z tych standardów opisano bardziej szczegółowo w części sprawozdania dotyczącej zadań kontrolera. Trybunał jest niezależny w rozumieniu Kodeksu etyki zawodowych księgowych wydanego przez Radę Międzynarodowych Standardów Etycznych dla Księgowych (tzw. kodeksu IESBA) oraz wymogów etycznych mających znaczenie w kontekście prowadzonych przez niego kontroli i wywiązuje się z innych obowiązków etycznych zgodnie z tymi wymogami i kodeksem IESBA. Trybunał uważa, że uzyskane dowody kontroli stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wydania niniejszej opinii.

Zadania kierownictwa i osób odpowiedzialnych za zarządzanie

3.1.2. Na mocy art. 310–325 TFUE oraz regulaminów finansowych agencji organy kierownicze agencji odpowiadają za sporządzenie i prezentację sprawozdań finansowych zgodnie z powszechnie przyjętymi międzynarodowymi standardami rachunkowości sektora publicznego oraz za legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań. Zadania te obejmują zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie systemu kontroli wewnętrznej umożliwiającego sporządzenie i prezentację sprawozdań finansowych, które nie zawierają istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem. Kierownictwo odpowiada również za dopilnowanie, by ujęte w sprawozdaniu finansowym działania, transakcje finansowe i informacje były zgodne z obowiązującymi przepisami. Kierownictwo poszczególnych agencji ponosi ostateczną odpowiedzialność za legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw sprawozdań agencji.

3.1.3. Przy sporządzaniu sprawozdania finansowego kierownictwo odpowiada za ocenę zdolności agencji do kontynuacji działalności, za ujawnienie, w stosownych przypadkach, problematycznych kwestii związanych z kontynuacją działalności oraz za prowadzenie rachunkowości przy założeniu kontynuacji działalności, chyba że zamierza ono zlikwidować jednostkę lub zaprzestać działalności albo nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaprzestania działalności.

3.1.4. Do zadań osób odpowiedzialnych za zarządzanie należy nadzór nad sprawozdawczością finansową agencji.

Zadania Trybunału dotyczące kontroli sprawozdań finansowych i transakcji leżących u ich podstaw

3.1.5. Celem Trybunału jest uzyskanie wystarczającej pewności, że sprawozdania finansowe agencji nie zawierają istotnych zniekształceń, a leżące u ich podstaw transakcje są legalne i prawidłowe, a także przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie bądź innym organom udzielającym absolutorium, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczeń wiarygodności dotyczących wiarygodności rozliczeń agencji oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u ich podstaw. Wystarczająca pewność oznacza wysoki poziom pewności, lecz nie stanowi gwarancji, że kontrola zawsze wykaże istotne zniekształcenia lub niezgodności, jeżeli takie istnieją. Mogą one być spowodowane nadużyciem lub błędem i są uważane za istotne, jeżeli można zasadnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie wpłyną one na decyzje gospodarcze podejmowane przez użytkowników na podstawie takiego sprawozdania.

3.1.6. Jeżeli chodzi o dochody, Trybunał weryfikuje dotacje otrzymane od Komisji Europejskiej lub państw współpracujących i ocenia stosowane przez agencje procedury poboru opłat i ewentualnych innych dochodów.

3.1.7. Jeżeli chodzi o wydatki, Trybunał bada transakcje płatnicze po tym, jak wydatki zostaną poniesione, zaksięgowane i zatwierdzone. Badanie to obejmuje wszystkie kategorie płatności (w tym płatności z tytułu nabycia aktywów) z wyjątkiem zaliczek w chwili ich wypłaty. Zaliczki kontroluje się po przedstawieniu przez odbiorcę środków uzasadnienia ich właściwego wykorzystania oraz po przyjęciu tego uzasadnienia przez agencję w drodze rozliczenia danej zaliczki, w tym samym roku lub w latach kolejnych.

3.1.8. Zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej (ISA) i Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli (ISSAI) Trybunał stosuje profesjonalny osąd i zachowuje zawodowy sceptycyzm przez cały okres trwania kontroli. Ponadto Trybunał:

— identyfikuje i ocenia ryzyko wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnych zniekształceń w sprawozdaniu finansowym lub istotnej niezgodności transakcji leżących u jego podstaw z wymogami przepisów prawa Unii Europejskiej, a także opracowuje i przeprowadza procedury kontroli w odpowiedzi na to ryzyko oraz uzyskuje dowody kontroli, które stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wydania opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia lub niezgodności jest wyższe, jeśli takie zniekształcenie lub niezgodność wynika z nadużycia, a nie z błędu, ponieważ nadużycie może wiązać się ze zmową, fałszerstwem, umyślnymi zaniechaniami, podaniem fałszywych informacji lub obejściem kontroli wewnętrznych,

— dąży do zrozumienia systemu kontroli wewnętrznych istotnego w kontekście prowadzonej przez siebie kontroli, tak by wypracować procedury kontroli stosowne do okoliczności, nie zaś w celu wydania opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznych,

— ocenia stosowność przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz racjonalność szacunków księgowych i odnośnych informacji podanych przez kierownictwo,

— wydaje opinię na temat tego, czy kierownictwo właściwie prowadziło rachunkowość przy założeniu kontynuacji działalności, oraz, na podstawie uzyskanych dowodów kontroli, ocenia, czy występuje istotny poziom niepewności w odniesieniu do zdarzeń lub uwarunkowań, które mogą podać w istotną wątpliwość zdolność agencji do kontynuowania działalności. Jeśli Trybunał stwierdzi, że taki poziom niepewności istnieje, ma obowiązek zwrócić uwagę w swoim sprawozdaniu na odpowiednie informacje w sprawozdaniu finansowym bądź – jeśli takie informacje są nieprawidłowe – zmodyfikować swoją opinię. Wnioski Trybunału opierają się na dowodach kontroli uzyskanych do momentu sporządzenia sprawozdania. Przyszłe zdarzenia lub okoliczności mogą jednak spowodować, że jednostka zaprzestanie kontynuowania działalności,

— ocenia ogólną prezentację, strukturę i treść sprawozdania, w tym przedstawione w nim informacje, a także orzeka, czy sprawozdanie finansowe odzwierciedla transakcje i zdarzenia leżące u jego podstaw w sposób zapewniający rzetelną prezentację,

— uzyskuje wystarczające i odpowiednie dowody kontroli dotyczące sytuacji finansowej agencji, pozwalające wyrazić opinię na temat sprawozdań finansowych i transakcji leżących u ich podstaw. Trybunał odpowiada za kierowanie kontrolą, jej nadzór oraz wykonanie. Spoczywa na nim wyłączna odpowiedzialność za opinię pokontrolną,

— uwzględnił – w stosownych przypadkach – wyniki badania sprawozdań finansowych agencji przeprowadzony przez niezależnego audytora zewnętrznego zgodnie z przepisami art. 208 ust. 4 rozporządzenia finansowego UE ([27]).

Trybunał informuje kierownictwo m.in. o planowanym zakresie i terminach przeprowadzenia kontroli, jak również o istotnych ustaleniach, w tym o wszelkich poważnych uchybieniach w systemie kontroli wewnętrznych wykrytych w trakcie kontroli. Spośród kwestii omawianych z agencjami Trybunał wskazuje te, które miały największe znaczenie w kontroli sprawozdań finansowych za bieżący okres i które w związku z tym określane są mianem kluczowych obszarów badania. Trybunał opisuje te kwestie w swoim sprawozdaniu, chyba że przepisy prawa zakazują podania ich do wiadomości publicznej bądź jeśli, w niezmiernie rzadkich przypadkach, Trybunał stwierdzi, że dana kwestia nie powinna zostać poruszona w sprawozdaniu, ponieważ można racjonalnie założyć, że negatywne konsekwencje takiego kroku przewyższą korzyści dla interesu publicznego.

([27]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

Agencje finansowane ze środków działu 1a WRF – Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia

3.2. AGENCJA DS. WSPÓŁPRACY ORGANÓW REGULACJI ENERGETYKI (ACER)

WSTĘP

3.2.1. Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (zwana dalej „Agencją" lub „ACER") z siedzibą w Lublanie została ustanowiona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 713/2009 ([28]). Głównym zadaniem Agencji jest wspieranie krajowych organów regulacyjnych w wykonywaniu na poziomie Unii zadań regulacyjnych, które realizują one w państwach członkowskich, oraz koordynacja, w razie potrzeby, działań tych organów. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (REMIT) ([29]) na Agencję, działającą we współpracy z krajowymi organami regulacyjnymi, nałożono dodatkowe obowiązki związane z monitorowaniem europejskiego hurtowego rynku energii.

3.2.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji ([30]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	13	14
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	91	90

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.

([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Budżet opublikowany w Dz.U.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.2.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe ([31]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([32]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.2.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Agencji za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Agencji i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([28]) Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 1.

([29]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1227/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (Dz.U. L 326 z 8.12.2011, s. 1), przyznające Agencji ważną rolę w zakresie nadzoru nad obrotem na hurtowych rynkach energii w Europie.

([30]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Agencji można znaleźć na jej stronie internetowej: www.acer.europa.eu.

([31]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

([32]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.2.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.2.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

INFORMACJE NA TEMAT SPRAWOZDAŃ SŁUŻBY AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

3.2.7. W 2018 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji opublikowała sprawozdanie na temat bezpieczeństwa informatycznego w Agencji i bezpieczeństwa informacji w obszarze objętym rozporządzeniem REMIT ([33]). Agencja opracowała plan działania dotyczący pewnych obszarów, w których możliwe jest wprowadzenie usprawnień.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.2.8. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

([33]) Trybunał nie zweryfikował tych prac kontrolnych.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2014	W Słowenii nie utworzono jak dotąd szkoły europejskiej, mimo stosownych zapisów w porozumieniu w sprawie siedziby.	Zrealizowane
2016	Agencja może rozważyć wprowadzenie zróżnicowanych środków budżetowych w celu lepszego odzwierciedlenia wieloletniego charakteru operacji.	W trakcie realizacji
2017	Pomimo istotnych zmian w obszarze księgowości ostatnie zatwierdzenie systemu księgowego miało miejsce w 2011 r.	Zrealizowane
2017	Należące do Agencji centrum odzyskiwania danych na wypadek wystąpienia katastrofy znajduje się w tym samym miejscu, gdzie przechowywane są dane pierwotne.	W trakcie realizacji
2017	Agencja nie przeprowadziła kompleksowej analizy wpływu brexitu.	Zrealizowane
2017	Agencja publikuje ogłoszenia o naborze na swojej stronie internetowej i w mediach społecznościowych, lecz zazwyczaj nie publikuje ich na stronie internetowej Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO) ([1]).	W trakcie realizacji
2017	Elektroniczne zamówienia publiczne: Do końca 2017 r. Agencja nie zaczęła jeszcze stosować żadnego z narzędzi informatycznych opracowanych przez Komisję ([2]).	W trakcie realizacji

([1]) Na stronie EPSO Agencja publikuje niektóre ogłoszenia o naborze.

([2]) W 2018 r. Agencja wprowadziła elektroniczne składanie ofert, lecz nie zaczęła jeszcze stosować elektronicznych procedur przetargowych ani elektronicznego fakturowania.

ODPOWIEDZI AGENCJI

Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) przyjęła do wiadomości sprawozdanie Trybunału.

3.3. AGENCJA WSPARCIA ORGANU EUROPEJSKICH REGULATORÓW ŁĄCZNOŚCI ELEKTRONICZNEJ (URZĄD BEREC)

WSTĘP

3.3.1. Agencja Wsparcia Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (zwana dalej „Urzędem") z siedzibą w Rydze została ustanowiona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1971 ([34]) zastępującym wcześniejsze rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1211/2009 ([35]). Głównym zadaniem Urzędu jest wspieranie Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) w zakresie administracji i wiedzy fachowej oraz zbieranie i analizowanie informacji dotyczących łączności elektronicznej, a także upowszechnianie wśród krajowych organów regulacyjnych najlepszych praktyk regulacyjnych, takich jak wspólne podejścia, metodyki i wytyczne w sprawie wdrażania ram regulacyjnych UE, zgodnie ze wskazówkami Rady Organów Regulacyjnych.

3.3.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Urzędu ([36]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Urzędu

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	4	4
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	27	27

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.

([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Urząd.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.3.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Urzędu obejmujące sprawozdanie finansowe ([37]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([38]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.3.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Urzędu za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Urzędu na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Urzędu i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([34]) Dz.U. L 321 z 17.12.2018, s. 1.

([35]) Dz.U. L 337 z 18.12.2009, s. 1.

([36]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Urzędu można znaleźć na jego stronie internetowej: www.berec.europa.eu.

([37]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

([38]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.3.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.3.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.3.7. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE LEGALNOŚCI I PRAWIDŁOWOŚCI TRANSAKCJI

3.3.8. 4 maja 2018 r. Urząd podpisał umowę ramową z jednym przedsiębiorstwem na świadczenie usług biurowych i sekretarskich. Umowę zawarto na cztery lata, a jej budżet wynosił maksymalnie 433 000 euro (kwota płatności dokonanych w 2018 r. to 27 655 euro). Począwszy od czerwca 2018 r. w Urzędzie, oprócz 27 zatrudnionych tam pracowników, pracowało średnio czterech pracowników wspomnianego wyżej przedsiębiorstwa. Tymczasem wypożyczenia personelu (pracowników tymczasowych) można dokonywać jedynie na mocy umów zawieranych z autoryzowanymi agencjami pracy tymczasowej oraz zgodnie z dyrektywą 2008/104/WE i ze szczegółowymi przepisami przyjętymi przez państwa członkowskie w toku transpozycji tej dyrektywy. Wykorzystanie umowy o świadczenie usług w celu uzyskania świadczenia pracy jest niezgodne z unijnymi przepisami socjalnymi i przepisami prawa pracy i naraża Urząd na ryzyko prawne i ryzyko uszczerbku na reputacji.

UWAGI DOTYCZĄCE NALEŻYTEGO ZARZĄDZANIA FINANSAMI I WYNIKÓW

3.3.9. W 2018 r., na podstawie szeregu umów ramowych z jednym i tym samym przedsiębiorstwem, w tym na podstawie umowy wspomnianej powyżej, Urząd dokonał płatności na kwotę 793 000 euro za zakup różnego rodzaju usług (obsługa biurowa i sekretarska, organizacja imprez, dobrostan i integracja pracowników itp.). Kwota ta stanowi 37 % budżetu niezwiązanego z wynagrodzeniami na 2018 r., co świadczy o tym, że Urząd jest uzależniony od zewnętrznych zasobów i jednego przedsiębiorstwa. Wiąże się to z ryzykiem dla ciągłości działania. Urząd powinien dopilnować, by jego potrzeby kadrowe były zaspokajane w należyty sposób. W tym celu powinien zgłosić zapotrzebowanie na pracowników etatowych władzom budżetowym albo prawidłowo i zgodnie z przepisami korzystać z pracowników tymczasowych.

3.3.10. W marcu 2018 r. Urząd ogłosił zaproszenie do składania ofert w celu zawarcia trzyletniej umowy ramowej na opracowanie i obsługę narzędzia do pomiaru neutralności sieci o szacunkowej wartości rynkowej 240 000 euro. Kryterium wyboru była oferta najkorzystniejsza ekonomicznie, przy czym stosunek jakości do ceny ustalono na 70 % do 30 %. Wszystkie trzy oferty, które zostały złożone, spełniały minimalne kryteria jakości. Oferent, któremu udzielono zamówienia, zaproponował cenę o 59 % niższą niż szacunkowa wartość zamówienia i o 51 % niższą niż średnia cena dwóch pozostałych ofert. Zamówienia udzielono bez zwrócenia się do wybranego oferenta o uzasadnienie potencjalnie rażąco niskiej oferty. Kwota płatności dokonanych w 2018 r. w ramach tego zamówienia wyniosła 16 745 euro. W przypadku potencjalnie rażąco niskich ofert Urząd powinien zwrócić się o wyjaśnienie i przeanalizować przyczyny takiej sytuacji, tak aby zagwarantować zrównoważony charakter ofert.

INFORMACJE NA TEMAT SPRAWOZDAŃ SŁUŻBY AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

3.3.11. W 2018 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji opublikowała sprawozdanie z kontroli na temat planowania, budżetowania i monitorowania działań oraz sprawozdawczości w Urzędzie ([39]). Urząd i Służba Audytu Wewnętrznego uzgodniły plan dotyczący działań naprawczych.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.3.12. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

([39]) Trybunał nie zweryfikował tych prac kontrolnych.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2014	Ze względu na brak umów z państwami EFTA nie przekazują one składek do budżetu Urzędu.	Zrealizowane
2016	Przepisy rozporządzenia ustanawiającego Urzędu nie wymagają przeprowadzania okresowych zewnętrznych ocen działania.	Zrealizowane
2017	Nie przedstawiono uzasadnienia w przypadku czterech zleceń tłumaczeniowych.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	Pomimo istotnych zmian od 2013 r. nie dokonano ponownego zatwierdzenia systemu księgowego Urzędu.	Zrealizowane
2017	Urząd podpisał zobowiązania w związku ze szkoleniem zaplanowanym na koniec marca 2018 r., co stało w sprzeczności z zasadą jednoroczności.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	W toku postępowania o udzielenie zamówienia ogłoszonego w celu zawarcia czteroletniej wielokrotnej umowy ramowej w systemie kaskadowym (system rankingowy) na organizację i planowanie imprez nie zapewniono odpowiedniej konkurencyjności cenowej, a umowa może nie stanowić najbardziej korzystnej oferty pod względem ekonomicznym.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	Elektroniczne zamówienia publiczne: Do końca 2017 r. Urząd wprowadził elektroniczne procedury przetargowe w niektórych postępowaniach, lecz nie zaczął jeszcze stosować elektronicznego fakturowania ani elektronicznego składania ofert.	W trakcie realizacji
2017	Urząd nie przeprowadził kompleksowej analizy wpływu brexitu.	Zrealizowane

ODPOWIEDZI URZĘDU

3.3.8. Aby móc przydzielić niezbędne zasoby w celu zwiększenia profesjonalnego wsparcia na rzecz BEREC, komitet zarządzający Urzędu BREREC zwrócił się do Agencji o rozważenie różnych możliwości zlecania codziennych i rutynowych zadań na zewnątrz. W wyniku otwartej procedury przetargowej Urząd BEREC zawarł umowę ramową na świadczenie usług obsługi biurowej i sekretarskiej na rzecz Urzędu, które jest gwarantowane przez cały okres obowiązywania umowy, inaczej niż w przypadku korzystania z pracowników tymczasowych.

Urząd BEREC chciałby podkreślić, że zgodnie z załączoną do umowy ramowej specyfikacją istotnych warunków zamówienia wykonawca jest zobowiązany do przestrzegania obowiązujących unijnych i krajowych ram prawnych.

3.3.9. Urząd BEREC przyjmuje do wiadomości obawy Trybunału i, zgodnie z sugestią, zwróci się do władzy budżetowej w kwestiach dotyczących planu zatrudnienia. Agencja chciałaby podkreślić, że wszystkie wymienione umowy zawarto w drodze otwartej procedury udzielania zamówień, w której mogły uczestniczyć inne firmy. Niestety w przypadku tego rodzaju usług lokalna konkurencja może być bardzo ograniczona, a firmy zagraniczne niekoniecznie są zainteresowane świadczeniem takich usług. W przypadku najważniejszych usług Agencja zazwyczaj stara się zawierać umowy ramowe w systemie kaskadowym, aby zapewnić ciągłość działania w razie niewywiązania się pierwszego wykonawcy z zobowiązań. Obecnie zadania powierzone przedmiotowemu wykonawcy mają charakter administracyjny.

3.3.10. Do 2018 r. Urząd BEREC nie dysponował odrębnymi wytycznymi w zakresie rażąco niskich ofert. Oferty cenowe w ramach przedmiotowego zamówienia sprawdzono względem szczegółowych ofert technicznych, a zamawiający uznał zwycięską ofertę za rozsądną. W związku z uwagami kontrolerów Urząd BEREC przyjął do wiadomości ustalenie Trybunału i zawarł w swoim wewnętrznym podręczniku dotyczącym zamówień definicję rażąco niskiej oferty (30 % niższej niż szacowana kwota zamówienia).

3.4. EUROPEJSKIE CENTRUM ROZWOJU KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO (CEDEFOP)

WSTĘP

3.4.1. Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (zwane dalej „Centrum", inaczej „Cedefop") z siedzibą w Salonikach zostało ustanowione rozporządzeniem Rady (EWG) nr 337/75 ([40]), które zostało uchylone rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/128 ([41]). Głównym zadaniem Centrum jest przyczynianie się do rozwoju kształcenia zawodowego na poziomie Unii Europejskiej. W ramach jego realizacji Centrum opracowuje i rozpowszechnia dokumentację dotyczącą systemów kształcenia zawodowego.

3.4.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Centrum ([42]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Centrum

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	18	18
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	117	116

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.
([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Centrum.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.4.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Centrum obejmujące sprawozdanie finansowe ([43]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([44]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.4.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Centrum za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Centrum na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Centrum i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([40]) Dz.U. L 39 z 13.2.1975, s. 1.
([41]) Dz.U. L 30 z 31.1.2019, s. 90.
([42]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Centrum można znaleźć na jego stronie internetowej: www.cedefop.europa.eu.
([43]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.
([44]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.4.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.4.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.4.7. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE LEGALNOŚCI I PRAWIDŁOWOŚCI TRANSAKCJI

3.4.8. Trybunał skontrolował dwie procedury naboru pracowników z dwóch list rezerwowych ustanowionych w 2015 i 2016 r. ([45]). Obydwie procedury były niewłaściwie zarządzane i nie zostały odpowiednio udokumentowane, podobnie jak miało to miejsce w przypadku kilku innych procedur rekrutacyjnych skontrolowanych w poprzednich latach. Stosowana przez Centrum procedura mająca na celu wykrycie potencjalnych konfliktów interesów i zarządzanie nimi w przypadku członków komisji rekrutacyjnej była nieskuteczna. Widoczne było to zwłaszcza w przypadku dwóch kandydatów wewnętrznych, w odniesieniu do których żaden z członków komisji rekrutacyjnej nie zgłosił potencjalnego konfliktu interesów, mimo że niektórzy z nich pracowali wcześniej z kandydatami. Co więcej, pierwotnie uzgodniona metoda punktacji została zmieniona w trakcie ewaluacji i nie była stosowana w przejrzysty sposób. Ponadto jedna z dwóch list rezerwowych została przedłużona niezgodnie z przepisami. Uchybienia te podważają zasadę przejrzystości i zasadę równego traktowania kandydatów. Centrum powinno bezzwłocznie podjąć działania naprawcze, tak aby zapewnić prawidłowość procedur rekrutacyjnych.

UWAGI DOTYCZĄCE NALEŻYTEGO ZARZĄDZANIA FINANSAMI I WYNIKÓW

3.4.9. Od listopada 2017 r. Centrum nie posiada wewnętrznego urzędnika ds. prawnych. Wszystkie kwestie prawne są zatem zlecane na zewnątrz na mocy umów o gwarantowanym poziomie usług podpisanych z Komisją i inną agencją UE bądź na podstawie umów z zewnętrznymi firmami prawnymi. W 2018 r. łączna kwota płatności za usługi prawne wyniosła 181 039 euro. Zważywszy na dużą liczbę spraw sądowych z udziałem Centrum, model zlecania wszystkich zadań na zewnątrz stwarza ryzyko, że poszczególne sprawy nie będą rozpatrywane w spójny sposób i że nie będzie przestrzegana jedna z zasad należytego zarządzania finansami, a mianowicie zasada wydajności. Jeśli chodzi o przejrzystość postępowania w sprawach sądowych, Centrum dokonało wprawdzie pewnych usprawnień w tym obszarze w drugiej połowie 2018 r., jednak ograniczenia, przed jakimi stają członkowie kadry kierowniczej chcący skorzystać z zewnętrznych usług prawnych, oraz fakt, że w przypadku niektórych wydatków na usługi prawne nie ma zapewnionej ścieżki audytu, stwarzają ryzyko dla przejrzystości w tym zakresie. Centrum powinno ponownie przeanalizować, w jaki sposób zajmuje się takimi sprawami, tak by zagwarantować wydajną i przejrzystą obsługę prawną.

3.4.10. W ramach procedury udzielenia zamówienia na świadczenie usług przez biuro podróży kryteria dotyczące ceny i jakości nie zawsze były na tyle precyzyjne i adekwatne, by zagwarantować, że podpisana umowa zapewni najlepszy stosunek wartości do ceny. Ponadto metodyka stosowana przez Centrum oraz dokumentacja potencjalnie rażąco niskich ofert były niewystarczające. Centrum powinno stosować bardziej odpowiednie kryteria udzielania zamówień. W przypadku potencjalnie rażąco niskich ofert Centrum powinno zwrócić się o wyjaśnienia i przeanalizować przyczyny takiej sytuacji, tak aby zagwarantować zrównoważony charakter ofert.

INFORMACJE NA TEMAT SPRAWOZDAŃ SŁUŻBY AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

3.4.11. W 2018 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji opublikowała sprawozdanie na temat zarządzania zasobami kadrowymi i etyki w Centrum ([46]). Centrum opracowało plan działania dotyczący wszystkich obszarów wskazanych przez Służbę Audytu Wewnętrznego, w których możliwe jest wprowadzenie usprawnień.

([45]) Do czasu przeprowadzenia kontroli (listopad 2018 r.) nie sfinalizowano żadnych nowych procedur naboru.
([46]) Trybunał nie zweryfikował tych prac kontrolnych.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2017	Zarządzanie dwoma procedurami naboru na stanowiska kierownicze było nieodpowiednie, w związku z czym procedury te uznaje się na nieprawidłowe.	W trakcie realizacji
2017	Centrum publikuje ogłoszenia o naborze na swojej stronie internetowej i w mediach społecznościowych, lecz zazwyczaj nie publikuje ich na stronie internetowej Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO).	W trakcie realizacji
2017	Elektroniczne zamówienia publiczne: Do końca 2017 r. Centrum nie zaczęło stosować żadnego z narzędzi informatycznych opracowanych przez Komisję.	W trakcie realizacji

ODPOWIEDZI CENTRUM

3.4.8. Cedefop przyjmuje do wiadomości uwagi Trybunału dotyczące dwóch rekrutacji i stwierdzonych uchybień. Cedefop przeprowadza gruntowny proces mający na celu ogólną poprawę procedur naboru. W ramach tego przedsięwzięcia Cedefop dokonał już przeglądu procedury związanej z konfliktem interesów. Metody punktacji i dokumentacja dotycząca całego procesu wyboru są również poddawane przeglądowi w ramach usprawniania procedur naboru Cedefopu. Ponadto podejmowane są niezbędne środki w celu zapewnienia, aby przedłużanie ważności listy rezerwowej odbywało się zgodnie z przepisami.

3.4.9. Centrum dostrzega uchybienia wskazane przez Trybunał w odniesieniu do zlecania wszystkich usług prawnych na zewnątrz od listopada 2017 r. Jak potwierdził Trybunał, w drugiej połowie 2018 r. zarząd Cedefopu zastosował już w trybie pilnym środki mające na celu usunięcie niedociągnięć w niektórych krytycznych obszarach, zwłaszcza brak przejrzystości i poważny brak dokumentacji, istniejące w ustaleniach prawnych w okresie po listopadzie 2017 r. Zastosowane środki obejmują: nowe wytyczne dotyczące wnioskowania o doradztwo prawne i związane z nimi procedury, ułatwianie dostępu do porad prawnych; ustanowienie centralnego repozytorium wszystkich istniejących elektronicznych dokumentów prawnych, utworzenie narzędzi współpracy online w odniesieniu do wszystkich toczących się spraw sądowych oraz przekazywanie fizycznych akt prawnych do archiwów Cedefopu.

Cedefop przyjmuje również uwagę Trybunału, że model zlecania wszystkich zadań na zewnątrz stwarza ryzyko, że poszczególne sprawy nie będą rozpatrywane w spójny sposób, zwłaszcza biorąc pod uwagę liczbę zewnętrznych usługodawców. Niemniej jednak wszystkie wnioski o doradztwo prawne zostały odpowiednio uwzględnione, chociaż przy zwiększonych ograniczeniach administracyjnych i wyższych kosztach. Nieformalne porady prawne nie są jednak dostępne i nadal uważa się je za poważny problem.

W celu wyeliminowania uchybień stwierdzonych przez Trybunał Cedefop dokona ponownej oceny sposobu organizacji swojej funkcji prawnej i ponownie zwróci uwagę organowi nadzorczemu na ryzyko z tym związane.

3.4.10. Cedefop potwierdza uwagi Trybunału. Rynek usług biur podróży jest branżą specyficzną, działającą w oparciu o określone systemy kosztów. Cedefop zastosował opłaty pobierane przez biuro podróży jako najodpowiedniejszy element pomiaru ceny, natomiast te same kryteria udzielania zamówień dotyczące jakości były konsekwentnie stosowane we wcześniejszych zaproszeniach do składania ofert. Jednakże Centrum skoncentruje swoje wysiłki na poprawie stosowania kryteriów udzielania zamówień dotyczących jakości w przyszłych zaproszeniach do składania ofert dotyczących podobnych usług. Jeśli chodzi o ocenę rażąco niskich ofert, Cedefop dostosował już formułę wykorzystywaną do identyfikacji potencjalnych rażąco niskich ofert w drugiej połowie 2018 r. Centrum zapewni, aby w przypadku ofert, które po zastosowaniu wzoru, wydają się rażąco niskie, wymagano i analizowano dodatkowe informacje, które zostaną uwzględnione w decyzji o udzieleniu zamówienia.

3.5. EUROPEJSKA AGENCJA BEZPIECZEŃSTWA LOTNICZEGO (EASA)

WSTĘP

3.5.1. Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego (zwana dalej „Agencją" lub „EASA") z siedzibą w Kolonii została ustanowiona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1592/2002 ([47]), uchylonym rozporządzeniem (WE) nr 216/2008 ([48]). Agencji powierzono określone zadania regulacyjne i wykonawcze w dziedzinie bezpieczeństwa lotniczego.

3.5.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji ([49]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	192	198
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	771	767

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.

([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Agencję.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.5.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe ([50]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([51]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.5.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Agencji za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Agencji i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.5.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

([47]) Dz.U. L 240 z 7.9.2002, s. 1.

([48]) Dz.U. L 79 z 19.3.2008, s. 1.

([49]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Agencji można znaleźć na jej stronie internetowej: www.easa.europa.eu.

([50]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

([51]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.5.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.5.7. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE LEGALNOŚCI I PRAWIDŁOWOŚCI TRANSAKCJI

3.5.8. Umowy ramowe zawierane z dostawcami umożliwiają ustalenie warunków dokonywania określonych zakupów na cały okres obowiązywania danej umowy. W przypadku zamówienia na usługi z zakresu analityki danych na kwotę do 5 mln euro (kwota płatności dokonanych w 2018 r. to 0 euro) Agencja postanowiła skorzystać z umowy ramowej z jednym wykonawcą wyłonionym w toku przetargu nieograniczonego opublikowanego w Dzienniku Urzędowym UE. Warunki przewidziane w umowie nie były jednak na tyle szczegółowe, by umożliwić uczciwą konkurencję, ponieważ w momencie ogłoszenia procedury udzielenia zamówienia nie były jeszcze znane konkretne wymogi dotyczące usług, jakie miałyby być świadczone. Jak wynika z zasad stosowania rozporządzenia finansowego, w takiej sytuacji zamawiający powinien podpisać umowę ramową z wieloma podmiotami, a w celu dokonania konkretnych zakupów powinien skorzystać z procedury konkurencyjnej z udziałem wybranych wykonawców. Agencję zachęca się do tego, by przygotowywała umowy ramowe w taki sposób, by umożliwiały one uczciwą konkurencję i zapewniały gospodarne wykorzystanie środków.

3.5.9. W ramach innej procedury udzielenia zamówienia dotyczącej podstawowej działalności Agencji, a mianowicie zlecenia na zewnątrz zadań certyfikacyjnych o wartości 7 700 000 euro (kwota płatności dokonanych w 2018 r. to 16 747 euro), Agencja udzieliła zamówień jedynie na podstawie jakości usług, nie biorąc pod uwagę ceny. Ponadto w przypadku jednego wykonawcy Agencja podpisała umowę, zanim uzyskała dowody na to, że nie znajdował się on w sytuacji wykluczenia. Żaden z tych aspektów nie był zgodny z rozporządzeniem finansowym. Przy podejmowaniu decyzji w sprawie udzielenia zamówienia Agencja powinna uwzględnić zarówno jakość, jak i cenę, a także dopilnować, by umowy były podpisywane dopiero po zweryfikowaniu kryteriów wykluczenia.

3.5.10. Agencja przeznaczyła środki na realizację podpisanej z Komisją umowy w sprawie usług archiwizacji opiewającej na 115 000 euro około ośmiu miesięcy po przedłużeniu umowy. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym zobowiązanie do przeznaczenia środków na określony cel powinno zostać zarejestrowane przed zaciągnięciem zobowiązania prawnego, tak by zagwarantować dostępność funduszy. Agencja powinna zaciągać zobowiązania budżetowe przed zaciągnięciem zobowiązań prawnych.

INFORMACJE NA TEMAT SPRAWOZDAŃ SŁUŻBY AUDYTU WEWNĘTRZNEGO I SPRAWOZDAŃ Z OCENY ZEWNĘTRZNEJ

3.5.11. W 2018 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji opublikowała sprawozdanie na temat strategicznej oceny ryzyka, w tym kwestii IT, w Agencji ([52]). Agencja opracowała plan działania dotyczący pewnych obszarów, w których możliwe jest wprowadzenie usprawnień.

3.5.12. W 2018 r. przeprowadzona została zewnętrzna ocena procesów stosowanych przez Agencję w pracach nad jednolitym dokumentem programowym, a także metod konsultacji z najważniejszymi zainteresowanymi podmiotami (Komisją Europejską, władzami państw członkowskich i przedstawicielami przemysłu) przy opracowywaniu tego dokumentu ([53]). Agencja opracowuje plan działania dotyczący wszelkich obszarów, w których możliwe jest wprowadzenie usprawnień.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.5.13. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

([52]) Trybunał nie zweryfikował tych prac kontrolnych.
([53]) Trybunał nie zweryfikował prac przeprowadzonych w ramach tej oceny.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2016	Na przestrzeni lat Agencja zgromadziła nadwyżkę w wysokości 52 mln euro pochodzącą z działań finansowanych przez branżę ([1]), co jednak nie zostało przewidziane w rozporządzeniu ustanawiającym Agencję.	W trakcie realizacji (poza kontrolą Agencji)
2017	Stwierdzono potrzebę wzmocnienia niezależności księgowego Agencji poprzez przesunięcie jego stanowiska pod zwierzchnictwo dyrektora Agencji (obowiązki administracyjne) i zarządu (obowiązki funkcyjne).	Zrealizowane
2017	W przypadku zamówienia na usługi informatyczne na kwotę do 22 mln euro Agencja postanowiła skorzystać z umów ramowych z trzema wykonawcami w systemie kaskadowym (system rankingowy). Warunki w umowie ramowej nie były na tyle szczegółowe, by zapewnić uczciwą konkurencję i uzasadnić kolejność wykonawców w rankingu, który miałby obowiązywać w odniesieniu do wszystkich określonych zakupów w przyszłości.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	Udzielono jednego zamówienia i podpisano jedną umowę ramową na usługi informatyczne opiewającą na maksymalnie 15 mln euro, mimo że w decyzji w sprawie finansowania przewidziano kwotę w wysokości jedynie 5 mln euro.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	W przypadku jednej ze skontrolowanych płatności na kwotę około 300 000 euro Agencja, za pośrednictwem wykonawcy umowy ramowej, dokonała zakupu usług informatycznych z pominięciem procedury konkurencyjnej. W 2017 r. łączna kwota płatności na rzecz wykonawcy umowy ramowej wyniosła 2 mln euro.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	Agencja publikuje ogłoszenia o naborze na swojej stronie internetowej i w mediach społecznościowych, lecz nie publikuje ich na stronie internetowej Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO).	W trakcie realizacji
2017	Elektroniczne zamówienia publiczne: Do końca 2017 r. Agencja wprowadziła elektroniczne procedury przetargowe i elektroniczne składanie ofert w niektórych postępowaniach, lecz nie wprowadziła jeszcze elektronicznego fakturowania.	Niepodjęte

([1]) W latach 2014 i 2015 nadwyżka wyniosła odpowiednio 15,3 mln euro i 16,9 mln euro, a do końca 2018 r. sięgnęła 52 mln euro.

ODPOWIEDZI AGENCJI

3.5.8. Jak zauważył Trybunał, Agencja rozpoczęła nowe postępowanie pozwalające na pełną przejrzystość i konkurencyjność zgodnie z przepisami finansowymi. Agencja wybrała jedną umowę ramową zamiast wielokrotnej umowy ramowej, uzasadniając swoją decyzję zasadą należytego zarządzania finansami i spójnością przy wdrażaniu umowy. Zastosowanie wielokrotnej umowy ramowej doprowadziłoby do zmiany wykonawcy podczas trwania umowy ramowej, co odniosłoby poważne skutki nie tylko w odniesieniu do wdrożenia umowy, jeśli chodzi o jej spójność (wykonawca uczestniczy w zarządzie programu wymagającego **ciągłego** udziału i wkładu) i wykonanie na czas, ale również mogłoby być niezgodne z zasadą należytego zarządzania finansami, mając na uwadze włożony wysiłek, czas i zasoby niezbędne przy zaangażowaniu nowego/innego wykonawcy do każdej umowy w ramach niniejszej umowy ramowej (wynoszącej 30 000 euro w ramach pierwszej umowy szczegółowej i 100 000 euro w ramach trzeciej umowy szczegółowej).

3.5.9. Cena stanowi jeden z elementów służących do identyfikacji najbardziej odpowiedniego dostawcy podczas wdrażania umowy. Wynika to ze specyfiki usług tej podstawowej działalności Agencji. Wzięcie pod uwagę ceny na wcześniejszym etapie niesie ze sobą ryzyko faworyzowania mniej dogodnego oferenta i może negatywnie wpłynąć na zdrową konkurencję między MŚP. Agencja zapewniła, że nie naruszono żadnej z zasad udzielania zamówień publicznych i podkreśla, że to konkretne działanie nie ma odzwierciedlenia w rozporządzeniu finansowym. Ponadto nie istniało zagrożenie, że Agencja zwróci się do dostawcy niekwalifikującego się o świadczenie usług, gdyż dowód na kryteria wyłączenia przedstawiono przed przydzieleniem zadań. Agencja ponownie rozważy podejście do uzyskania usług od upoważnionych podmiotów.

3.5.10. Kwota w wysokości 115 000 euro została przeznaczona na specjalną linię budżetową, a następnie zatwierdzona, choć formalnie nie została przeniesiona przed odnowieniem ww. umowy w drugim roku jej obowiązywania. Przeniesienie podpisano przed wpłynięciem faktury, ale po rozpoczęciu usługi. Ten stan rzeczy potraktowano jako wyjątek.

3.6. EUROPEJSKI URZĄD NADZORU BANKOWEGO (EUNB)

WSTĘP

3.6.1. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (zwany dalej „Urzędem" lub „EUNB"), którego siedzibę przeniesiono do Paryża, został ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 ([54]). Zadania Urzędu obejmują przyczynianie się do ustanowienia wspólnych standardów oraz praktyk regulacyjnych i nadzorczych o wysokiej jakości, przyczynianie się do spójnego stosowania prawnie wiążących aktów unijnych, wspieranie i ułatwianie delegowania zadań i kompetencji pomiędzy właściwymi organami, monitorowanie i ocenianie zmian na rynku podlegającym kompetencjom Urzędu oraz wzmacnianie ochrony deponentów i inwestorów.

3.6.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Urzędu ([55]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Urzędu

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	38	43
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	190	190

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.

([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Urząd.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.6.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Urzędu obejmujące sprawozdanie finansowe ([56]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([57]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.6.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Urzędu za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Urzędu na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Urzędu i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

Objaśnienie uzupełniające

3.6.5. W dniu 20 listopada 2017 r. Rada ds. Ogólnych Unii Europejskiej zdecydowała o przeniesieniu siedziby Urzędu do Paryża (Francja). Przeprowadzka odbywa się stopniowo od marca 2019 r. W sprawozdaniu finansowym Urzędu za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r. uwzględniono rezerwę na związane z tym koszty w wysokości 4,7 mln euro, jak również rezerwę na pokrycie pozostałych przyszłych płatności umownych w wysokości 10,4 mln euro za biura Urzędu w Londynie.

([54]) Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 12.

([55]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Urzędu można znaleźć na jego stronie internetowej: www.eba.europa.eu.

([56]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

([57]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.6.6. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Inne kwestie

3.6.7. Budżet Urzędu jest finansowany w 40 % z funduszy Unii Europejskiej, a w 60 % z bezpośrednich wkładów państw członkowskich UE. Nie można zatem wykluczyć, że w wyniku decyzji Zjednoczonego Królestwa w sprawie wystąpienia z UE dochody Urzędu zmniejszą się w przyszłości.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.6.8. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.6.9. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE NALEŻYTEGO ZARZĄDZANIA FINANSAMI I WYNIKÓW

3.6.10. Rok 2018 został wyznaczony jako okres na przygotowanie do przeprowadzki Urzędu do Paryża. Jednym z kluczowych elementów tego procesu było postępowanie o udzielenie zamówienia na wynajem powierzchni biurowej w Paryżu. EUNB starał się współpracować z Europejskim Urzędem Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA), którego siedziba znajduje się w Paryżu i który również przygotowywał się do ogłoszenia w tym samym czasie wspólnego postępowania o udzielenie zamówienia na wynajem powierzchni biurowej. Wspólne postępowanie zostało jednak wstrzymane, a każdy z urzędów przeprowadził osobno postępowania zamówieniowe nie tylko na powierzchnię biurową, ale i na inne powiązane usługi, takie jak doradztwo w sprawach nieruchomości, zaprojektowanie przestrzeni biurowej czy zarządzanie projektami. Utracono tym samym szansę na uzyskanie korzyści skali i większą wydajność. Urzędy powinny zacieśnić współpracę i w miarę możliwości przeprowadzać wspólnie postępowania o udzielenie zamówienia.

3.6.11. Urząd włożył dużo wysiłku w przygotowanie dokumentów przetargowych i opracowanie metodyki oceny ofert. Wciąż możliwe jest jednak stosowanie bardziej adekwatnych kryteriów udzielania zamówień. Jeśli chodzi o postępowanie dotyczące przyszłej siedziby Urzędu, oferenci uzyskali dodatkowe punkty, jeśli zadeklarowali, że będą w stanie zapewnić wystarczająco dużą powierzchnię biurową do tego, by w tym samym budynku mieściła się również siedziba ESMA. Wybrany oferent otrzymał wprawdzie te punkty, ale ostatecznie nie przedłożył oferty dotyczącej siedziby ESMA.

3.6.12. Urząd korzystał ze wsparcia pracowników agencji pracy tymczasowej (zwanych dalej pracownikami tymczasowymi) na mocy dwóch umów z agencjami pracy tymczasowej. W 2018 r. oprócz 190 własnych pracowników Urząd skorzystał z usług 42 pracowników tymczasowych. Kwota odnośnych płatności dokonanych w 2018 r. wyniosła 2 888 262 euro. Jeśli chodzi o zadania z zakresu IT, Urząd korzystał ze wsparcia 27 pracowników tymczasowych, podczas gdy jego własny personel w tym obszarze liczył zaledwie 13 osób. Taka sytuacja sprawiła, że Urząd stał się w istotnym stopniu zależny od agencji pracy tymczasowej w obszarze, który ma kluczowe znaczenie dla jego działalności. Urząd powinien zwrócić uwagę władz budżetowych na to istotne ryzyko dla ciągłości działania przy omawianiu liczby unijnych pracowników etatowych.

UWAGI DOTYCZĄCE MECHANIZMÓW KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

3.6.13. W przypadku umów na korzystanie z pracowników tymczasowych obowiązują szczególne ramy prawne, w których przewidziano szereg obowiązków zarówno po stronie agencji pracy tymczasowej, jak i przyjmującego przedsiębiorstwa. Zgodnie z dyrektywą 2008/104/WE oraz przepisami prawa pracy obowiązującymi w Zjednoczonym Królestwie pracownicy tymczasowi powinni pracować na takich samych warunkach pracy jak pracownicy bezpośrednio zatrudnieni przez dane przedsiębiorstwo. W umowach z agencjami pracy tymczasowej nie przewidziano jednak wyraźnie obowiązku przestrzegania tych warunków, nie ma też dowodów na to, że Urząd samodzielnie dokonał porównania warunków pracy obowiązujących w przypadku jego własnych pracowników i pracowników tymczasowych. Wiąże się z tym ryzyko sporów sądowych i uszczerbku na reputacji. Urząd powinien przeanalizować warunki pracy pracowników tymczasowych i dopilnować, by były one zgodne z przepisami europejskiego i krajowego prawa pracy.

INFORMACJE NA TEMAT SPRAWOZDAŃ SŁUŻBY AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

3.6.14. W 2018 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji opublikowała sprawozdanie z kontroli pt. „Jednolity zbiór przepisów w Europejskim Urzędzie Nadzoru Bankowego – pytania i odpowiedzi” ([58]). Urząd opracował plan działania dotyczący pewnych obszarów, w których możliwe jest wprowadzenie usprawnień.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.6.15. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

([58]) Trybunał nie zweryfikował tych prac kontrolnych.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2017	W czterech z pięciu skontrolowanych postępowań o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego tylko jeden oferent spełnił kryteria udzielenia zamówienia dotyczące jakości. Wszyscy pozostali oferenci zostali wykluczeni. Sytuacja ta wskazuje na to, że Urząd kładzie nadmierny nacisk na kryteria jakościowe.	Zrealizowane
2017	Urząd publikuje ogłoszenia o naborze na swojej stronie internetowej i w mediach społecznościowych, lecz zazwyczaj nie publikuje ich na stronie internetowej Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO).	W trakcie realizacji
2017	Elektroniczne zamówienia publiczne: Do końca 2017 r. Urząd wprowadził elektroniczne fakturowanie i elektroniczne procedury przetargowe w niektórych postępowaniach, lecz nie wprowadził elektronicznego składania ofert.	Zrealizowane

ODPOWIEDZI URZĘDU

3.6.10. EUNB i ESMA usiłowały przeprowadzić wspólne procedury udzielania zamówień w odniesieniu do budynków, jednak podjęły decyzję o zaniechaniu tego zamiaru z dwóch głównych względów. Po pierwsze, przeprowadzone przez EUNB badania rynkowe wykazały, że jedynie niewielka liczba budynków w regionie paryskim byłaby zdolna do przyjęcia obu organów w wymaganych ramach czasowych, natomiast EUNB, który ma mniejsze wymagania w zakresie przestrzeni biurowej, miałby do dyspozycji znacznie szerszą ofertę rynkową, jeżeli udzieliłby zamówień samodzielnie. Wybór ten został potwierdzony dużą liczbą budynków zaproszonych przez EUNB do składania ofert (28) oraz liczbą otrzymanych ofert (12). Ponadto przewidywane potencjalne oszczędności, które mogłyby zostać dokonane dzięki wspólnemu zamówieniu, nie znalazły potwierdzenia w badaniu rynkowym przeprowadzonym wspólnie przez obie agencje. Po drugie, zaistniała również kwestia koordynacji w czasie: EUNB potrzebował budynków do dyspozycji osiem miesięcy wcześniej niż ESMA.

3.6.11. EUNB uwzględnił kryterium powiększenia jako element kompromisowy, którego celem jest zwiększenie możliwości uzyskania przestrzeni biurowej w budynku mogącym pomieścić obie agencje, bez prowadzenia jednak wspólnej procedury udzielania zamówień.

3.6.12, 3.6.13. Niniejsza odpowiedź dotyczy obu uwag odnoszących się do korzystania z usług pracowników tymczasowych. EUNB podjął działania w celu zapewnienia transferu wiedzy posiadanej przez pracowników tymczasowych w Zjednoczonym Królestwie na rzecz wykonawcy świadczącego usługi IT w Paryżu. Ponadto wraz z przeniesieniem siedziby Paryża EUNB przyjmuje inne podejście do pracowników tymczasowych, mające na celu znaczne ograniczenie lub zaprzestanie korzystania z usług pracowników tymczasowych w Urzędzie na rzecz stosowania w miarę możliwości umów o świadczenie usług, co z kolei eliminuje ryzyko wskazane przez Trybunał.

3.7. EUROPEJSKA AGENCJA CHEMIKALIÓW (ECHA)

WSTĘP

3.7.1. Europejska Agencja Chemikaliów (zwana dalej „Agencją" lub „ECHA") z siedzibą w Helsinkach została ustanowiona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1907/2006 ([59]). Do jej głównych zadań należy zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska, jak również swobodnego przepływu substancji na rynku wewnętrznym, przy jednoczesnym wsparciu konkurencyjności i innowacyjności. Agencja propaguje ponadto rozwój alternatywnych metod oceny zagrożeń stwarzanych przez substancje.

3.7.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji ([60]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	112	119
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	563	572

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.
([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Agencję.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.7.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe ([61]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([62]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.7.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Agencji za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Agencji i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([59]) Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1.
([60]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Agencji można znaleźć na jej stronie internetowej: www.ECHA.europa.eu.
([61]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.
([62]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.7.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Inne kwestie

3.7.6. Nie podważając wyrażonych przez siebie opinii na temat wiarygodności rozliczeń oraz legalności i prawidłowości dochodów leżących u ich podstaw, Trybunał pragnie podkreślić, że Agencja częściowo utrzymuje się ze środków własnych i pobiera opłatę od wszystkich przedsiębiorstw, które wnioskują o rejestrację chemikaliów zgodnie z wymogami rozporządzenia REACH ([63]). Wysokość opłaty jest zależna od wielkości przedsiębiorstwa (mikro-, małe, średnie i duże przedsiębiorstwa) oraz ilości rejestrowanych chemikaliów (różne progi).

3.7.7. Zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym ([64]) Agencja oblicza wysokość opłat i wystawia na nie faktury na podstawie informacji przekazanych przez przedsiębiorstwa w chwili składania wniosku. Od czasu pierwszej rejestracji w 2009 r. około 27 % przedsiębiorstw zadeklarowało, że należy do grupy mikro-, małych lub średnich przedsiębiorstw. Agencja włożyła wiele wysiłku w to, aby wprowadzić system weryfikacji *ex post* w celu sprawdzania przekazanych przez wnioskodawców informacji dotyczących wielkości przedsiębiorstwa. Pozwoliło to Agencji stwierdzić, na podstawie weryfikacji przeprowadzonych od 2011 r. i już zakończonych, że około 52 % wspomnianych wcześniej przedsiębiorstw, podających się za mikro-, małe lub średnie przedsiębiorstwa (11 % wszystkich przedsiębiorstw), niepoprawnie określiło swoją wielkość, w wyniku czego naliczono niższe opłaty ([65]). Ustalenie to świadczy o ograniczeniach systemu, który w nadmiernym stopniu opiera się na deklaracjach składanych przez wnioskodawców.

3.7.8. W celu zaradzenia tej sytuacji, w następstwie weryfikacji *ex post*, Agencja na przestrzeni lat wystawiła faktury na korekty opłat oraz opłaty administracyjne na łączną kwotę około 17,9 mln euro (16,4 mln euro do końca 2017 r.) ([66]). W 2018 r. Agencja poczyniła znaczne postępy, jeśli chodzi o odzyskiwanie nienależnych obniżek opłat i egzekwowanie zaległych opłat administracyjnych. Na dzień 31 grudnia 2018 r. kwota zaległych opłat administracyjnych do odzyskania przez Agencję wynosiła 1,45 mln euro (3,18 mln euro w 2017 r.). Nadal jednak konieczne są dalsze, szeroko zakrojone weryfikacje, w związku z czym według stanu na koniec 2018 r. pozostała kwota niezbędnych korekt była nieznana.

3.7.9. Zgodnie z rozporządzeniem REACH weryfikacja ilości zadeklarowanych przez przedsiębiorstwa należy do kompetencji krajowych organów odpowiedzialnych za egzekwowanie przepisów. W związku z tym Agencja nie jest zaangażowana w weryfikację tego drugiego elementu stanowiącego podstawę do obliczania wysokości opłat.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.7.10. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.7.11. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE MECHANIZMÓW KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

3.7.12. Agencja nie dysponuje strategią dotyczącą newralgicznych stanowisk, w której wskazano by wrażliwe funkcje (z możliwością ich zaktualizowania) oraz w której określono by odpowiednie środki w celu zniwelowania ryzyka partykularnych interesów. Jest to niezgodne z przyjętymi przez Agencję standardami kontroli wewnętrznej. Agencja powinna bezzwłocznie przyjąć i wdrożyć taką strategię.

([63]) Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006.

([64]) Art. 13 rozporządzenia Komisji (WE) nr 340/2008 z dnia 16 kwietnia 2008 r. w sprawie opłat i należności wnoszonych na rzecz Europejskiej Agencji Chemikaliów na mocy rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Dz.U. L 107 z 17.4.2008, s. 6).

([65]) Wartości te zmieniają się z roku na rok. W 2018 r. odsetek ten wyniósł 32 %.

([66]) Do końca lutego 2019 r. Agencja zweryfikowała wszystkie MŚP zarejestrowane w latach 2008–2012, a także – opierając się na ustalonych priorytetach – 48 % MŚP zarejestrowanych w latach 2013–2015. Od początku 2020 r. Agencja przystąpi do weryfikacji kolejnej grupy przedsiębiorstw (lata 2016–2019), uwzględniając określone priorytety.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM

3.7.13. Agencja utrzymuje się częściowo ze środków własnych. Źródłem jej przychodów są opłaty i należności odprowadzane przez przedsiębiorstwa, a ponadto otrzymuje ona dotację wyrównawczą z budżetu UE. Z uwagi na konstrukcję rozporządzenia REACH i przewidziane w nim konkretne terminy rejestracji duża część przychodów własnych Agencji może być generowana jedynie w określonych terminach. Po upływie trzeciego i ostatniego terminu rejestracji wskazanego w rozporządzeniu REACH na maj 2018 r. Agencja przewiduje, że począwszy od 2019 r. kwota pobieranych przez nią opłat i należności znacznie się obniży. Istnieje zatem ryzyko, że sytuacja, w której wydatki są stosunkowo niezmienne, a przychody wykazują się dużo mniejszą przewidywalnością, będzie miała negatywny wpływ na działalność Agencji i wykonanie przez nią budżetu. Agencja, wspólnie z Komisją i władzami budżetowymi, powinna rozpocząć dyskusję na temat nowego, stabilnego modelu finansowania.

UWAGI DOTYCZĄCE NALEŻYTEGO ZARZĄDZANIA FINANSAMI I WYNIKÓW

3.7.14. W toku postępowania o udzielenie zamówienia na umowę ramową dotyczącą usług infrastruktury informatycznej o szacunkowej wartości 35,4 mln euro pięć przedsiębiorstw przedstawiło oferty na kwoty od 10 mln euro do 38,2 mln euro. Agencja udzieliła zamówienia na umowę ramową o wartości 30 mln euro podmiotowi, który przedłożył ofertę opiewającą na 12 mln euro, uznaną za najbardziej korzystną ekonomicznie. Istotna różnica pomiędzy wartością umowy a faktycznymi ofertami budzi wątpliwości co do należytego zarządzania finansami. Agencja powinna stosować rygorystyczne zasady zarządzania finansami w przypadku zamówień na usługi informatyczne.

INFORMACJE NA TEMAT SPRAWOZDAŃ SŁUŻBY AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

3.7.15. W 2018 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji opublikowała sprawozdanie na temat konfliktu interesów i etyki w Agencji ([67]). Agencja opracowuje plan działania dotyczący pewnych obszarów, w których możliwe jest wprowadzenie usprawnień.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.7.16. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

([67]) Trybunał nie zweryfikował tych prac kontrolnych.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2014	Wydatki dotyczące wdrożenia rozporządzenia w sprawie produktów biobójczych zostały częściowo pokryte nie z opłat, ale z wkładów UE do budżetu Agencji.	W trakcie realizacji
2016	Stwierdzono wysoki poziom przeniesień, co stoi w sprzeczności z zasadą jednoroczności budżetu. Agencja może rozważyć większe wykorzystywanie zróżnicowanych środków budżetowych.	Zrealizowane
2016	W odróżnieniu od większości pozostałych agencji, w rozporządzeniu ustanawiającym Agencję nie zawarto wymogu przeprowadzania okresowej oceny zewnętrznej.	Niepodjęte (poza kontrolą Agencji)
2017	Przeprowadzone przez Agencję weryfikacje *ex post* wykazały, że ponad połowa przedsiębiorstw nieprawidłowo zadeklarowała swoją wielkość, co miało negatywny wpływ na obliczenie wysokości opłat, a tym samym na przychody Agencji. Istnieje paląca potrzeba przyspieszenia przeprowadzania i finalizowania weryfikacji *ex post*.	W trakcie realizacji
2017	W razie wykrycia błędów Agencja wystawia faktury korygujące. Najwyraźniej jednak Agencja boryka się z trudnościami w odzyskiwaniu skorygowanych kwot. W sprawozdaniu finansowym za 2017 r. Agencja odnotowała rezerwę na nieściągalne wierzytelności w wysokości 2,8 mln euro (tj. 600 000 euro więcej niż na koniec roku 2016).	W trakcie realizacji
2017	Weryfikacja ilości substancji zadeklarowanych przez przedsiębiorstwa należy do zadań krajowego organu odpowiedzialnego za egzekwowanie przepisów, a Agencja nie ma uprawnień w tym zakresie. Zdolność Agencji do wykonywania mandatu zależy zatem od organów krajowych. Około dwóch trzecich przedsiębiorstw nie zaktualizowało jednak zarejestrowanych informacji dotyczących ilości chemikaliów, z którymi mają one do czynienia. Odbija się to na skutecznym wdrażaniu rozporządzenia REACH oraz wpływa negatywnie na poprawność obliczania opłat.	W trakcie realizacji (poza kontrolą Agencji)
2017	Agencja publikuje ogłoszenia o naborze na swojej stronie internetowej i w mediach społecznościowych, lecz zazwyczaj nie publikuje ich na stronie internetowej Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO).	W trakcie realizacji

ODPOWIEDZI AGENCJI

3.7.12. Agencja przyjmuje do wiadomości wstępne uwagi Trybunału i jest świadoma, że jest to kwestia horyzontalna dotycząca szeregu Agencji. Agencja rozważy przyjęcie strategii w tym zakresie, uwzględniając specyficzny charakter Agencji i aspekty praktyczne w celu zapewnienia skutecznej realizacji strategii.

3.7.13. Agencja potwierdza, że rozpoczęła rozmowy z Komisją na temat nowego, wykonalnego modelu finansowania.

3.7.14. Początkowo Agencja oszacowała wartość umowy ramowej (35,4 mln euro) zgodnie z przewodnikiem Komisji na temat zamówień publicznych, na podstawie oceny ex ante, swoich wcześniejszych doświadczeń, poprzednich podobnych umów oraz informacji dostępnych na rynku. Agencja wybrała procedurę konkurencyjną z negocjacjami, aby zachęcić do jak najszerszej konkurencji między różnymi rozwiązaniami technicznymi i finansowymi dostępnymi na rynku w celu uzyskania najlepszego stosunku wartości do ceny. Zakres otrzymanych ofert (pięć ofert rzędu od 38,2 mln EUR do 10 mln euro) stanowi dowód na to, że szacunkowe obliczenia Agencji były właściwe.

Ostateczny pułap umowy ramowej został określony zgodnie z przewodnikiem Komisji na temat zamówień publicznych. Ocenę finansową oparto na zastosowaniu cen jednostkowych do scenariusza reprezentatywnego, aby ułatwić prawidłowe porównanie ofert. Ustalając ostateczną wartość umowy ramowej, Agencja zwiększyła szacunkowe obliczenia wysokości kosztów dotyczących wymaganej wielkości zamawianych usług w odpowiedzi na zwiększone potrzeby w zakresie zdolności wynikające z nowych upoważnień otrzymanych od Komisji w okresie, w którym prowadzona była procedura udzielania zamówienia.

3.8. EUROPEJSKI URZĄD NADZORU UBEZPIECZEŃ I PRACOWNICZYCH PROGRAMÓW EMERYTALNYCH (EIOPA)

WSTĘP

3.8.1. Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (zwany dalej „Urzędem" lub „EIOPA") z siedzibą we Frankfurcie został ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 ([68]). Do zadań Urzędu należy przyczynianie się do ustanowienia wspólnych standardów i praktyk regulacyjnych i nadzorczych o wysokiej jakości, przyczynianie się do spójnego stosowania prawnie wiążących aktów unijnych, wspieranie i ułatwianie delegowania zadań i kompetencji pomiędzy właściwymi organami, monitorowanie i ocenianie zmian na rynku podlegającym jego kompetencjom oraz wzmacnianie ochrony właścicieli polis, członków programów emerytalnych i uposażonych.

3.8.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Urzędu ([69]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Urzędu

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	24	25
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	151	146

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.
([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Urząd.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.8.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Urzędu obejmujące sprawozdanie finansowe ([70]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([71]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.8.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Urzędu za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Urzędu na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Urzędu i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([68]) Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 48.
([69]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Urzędu można znaleźć na jego stronie internetowej: https://.eiopa.europa.eu.
([70]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.
([71]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.8.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Inne kwestie

3.8.6. Budżet Urzędu jest finansowany w 40 % z funduszy Unii Europejskiej, a w 60 % z bezpośrednich wkładów państw członkowskich UE. Nie można zatem wykluczyć, że w wyniku decyzji Zjednoczonego Królestwa w sprawie wystąpienia z UE dochody Urzędu zmniejszą się w przyszłości.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.8.7. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.8.8. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE MECHANIZMÓW KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

3.8.9. Urząd korzystał ze wsparcia pracowników agencji pracy tymczasowej (zwanych dalej pracownikami tymczasowymi) na mocy umów z agencjami pracy tymczasowej. W 2018 r. oprócz 146 własnych pracowników Urząd skorzystał z usług 29 pracowników tymczasowych. Kwota odnośnych płatności dokonanych w 2018 r. wyniosła 763 035 euro. W przypadku umów na korzystanie z pracowników tymczasowych obowiązują szczególne ramy prawne, w których przewidziano szereg obowiązków zarówno po stronie agencji pracy tymczasowej, jak i przyjmującego przedsiębiorstwa. Zgodnie z dyrektywą 2008/104/WE oraz przepisami prawa pracy obowiązującymi w Niemczech pracownicy tymczasowi powinni pracować na takich samych warunkach pracy jak pracownicy bezpośrednio zatrudnieni przez dane przedsiębiorstwo. W umowach z agencjami pracy tymczasowej nie przewidziano jednak wyraźnie obowiązku przestrzegania tych warunków, nie ma też dowodów na to, że Urząd samodzielnie dokonał porównania warunków pracy obowiązujących w przypadku jego własnych pracowników i pracowników tymczasowych. Wiąże się z tym ryzyko sporów sądowych i uszczerbku na reputacji. Urząd powinien przeanalizować warunki pracy pracowników tymczasowych i dopilnować, by były one zgodne z przepisami europejskiego i krajowego prawa pracy.

USTALENIA DOTYCZĄCE NALEŻYTEGO ZARZĄDZANIA FINANSAMI

3.8.10. W przypadku jednego postępowania o udzielenie zamówienia na pracowników tymczasowych przeprowadzonego w 2018 r. Urząd zastosował kryteria, które obejmowały głównie niekonkurencyjne elementy ceny. Nie ma zatem dowodów na to, że w ramach tego postępowania udzielono zamówienia, które zapewnia najlepszy stosunek wartości do ceny. Urząd powinien stosować kryteria, które koncentrują się na konkurencyjnych elementach cenowych.

INFORMACJE NA TEMAT SPRAWOZDANIA SPECJALNEGO TRYBUNAŁU

3.8.11. W 2018 r. Trybunał opublikował sprawozdanie specjalne na temat wkładu Urzędu w nadzór i stabilność w sektorze ubezpieczeń ([72]). EIOPA to jeden z trzech europejskich urzędów nadzoru, którego rola polega na wspieraniu stabilności systemu finansowego i ochronie konsumentów w obszarze ubezpieczeń i pracowniczych programów emerytalnych. Rynek ubezpieczeń, na który przypadają aktywa o wartości około dwóch trzecich PKB wszystkich państw członkowskich UE łącznie, stanowi istotną część rynku finansowego w Europie. Jego ewentualne załamanie miałoby negatywny wpływ na gospodarkę realną i dobrostan konsumentów. Trybunał zbadał, czy EIOPA skutecznie zapewniała wkład w nadzór, konwergencję praktyk nadzorczych i stabilność finansową. W tym celu skupił się na teście warunków skrajnych przeprowadzonym w sektorze ubezpieczeń w 2016 r. Trybunał stwierdził, że EIOPA odpowiednio wykorzystywała różnorodne narzędzia, choć należałoby ulepszyć ich koncepcję i monitorowanie. Wykrył ponadto szereg problemów o charakterze systemowym w zakresie nadzoru nad zakładami prowadzącymi działalność transgraniczną i modeli wewnętrznych. Problemy te wymagają uwagi ze strony samej EIOPA, jak i krajowych organów nadzoru i ustawodawców, zwłaszcza w kontekście trwającego przeglądu przepisów dotyczących europejskich urzędów nadzoru.

INFORMACJE NA TEMAT SPRAWOZDAŃ SŁUŻBY AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

3.8.12. W 2018 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji opublikowała sprawozdanie z kontroli na temat testów warunków skrajnych w EIOPA ([73]). Urząd opracował plan działania dotyczący pewnych obszarów, w których możliwe jest wprowadzenie usprawnień.

([72]) Sprawozdanie specjalne nr 29/2018.
([73]) Trybunał nie zweryfikował tych prac kontrolnych.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2017	Istnieje potrzeba wzmocnienia niezależności księgowego Urzędu poprzez przesunięcie go pod zwierzchnictwo dyrektora Urzędu (obowiązki administracyjne) i Zarządu (obowiązki funkcyjne).	Zrealizowane
2017	Urząd publikuje ogłoszenia o naborze na swojej stronie internetowej i w mediach społecznościowych, lecz nie publikuje ich na stronie internetowej Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO).	W trakcie realizacji

ODPOWIEDZI URZĘDU

3.8.9. EIOPA uznaje istotę zasady równego traktowania i pragnie podkreślić swoje pełne zaangażowanie w respektowanie tej kluczowej zasady przez cały czas. Obowiązek dostosowania się do niemieckich przepisów wdrażających dyrektywę 2008/104/WE (tj. Arbeitnehmerüberlassungsgesetz, AÜG) zawarty jest w umowach ramowych EIOPA na usługi tymczasowe. Ponadto integracja pracowników tymczasowych w środowisku pracy EIOPA odbyła się przy zachowaniu zasad równego traktowania (tj. przyznano im te same prawa korzystania z dostępnych lokali i usług, te same godziny pracy, okresy wypoczynku i dni wolne od pracy itd.). EIOPA przyjmuje zatem do wiadomości, że działa zgodnie z AÜG i zapewnia, że będzie nadal tak postępować w przyszłości. Mimo tego EIOPA będzie szukać dodatkowych sposobów w celu dostosowania się do zaleceń Trybunału.

3.8.10. Na elementy cenowe wykorzystane do kryteriów wyboru składały się stawka godzinowa wypłacana pracownikom tymczasowym przez agencję pracy tymczasowej i opłata pobierana przez agencję. EIOPA jest przekonany, że oba kryteria obejmują elementy konkurencyjne, natomiast Urząd rozumie obawy wyrażone przez Trybunał i rozważy w przyszłości alternatywne kryteria oceny.

3.9. EUROPEJSKI INSTYTUT INNOWACJI I TECHNOLOGII (EIT)

WSTĘP

3.9.1. Europejski Instytut Innowacji i Technologii (zwany dalej „Instytutem" lub „EIT") z siedzibą w Budapeszcie został ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 294/2008 ([74]). Celem Instytutu jest przyczynianie się do zrównoważonego wzrostu gospodarczego w Europie i zwiększenia konkurencyjności poprzez wzmocnienie potencjału innowacyjnego państw członkowskich i Unii Europejskiej. Instytut przyznaje dotacje coraz większej liczbie „wspólnot wiedzy i innowacji" (WWiI), które łączą ze sobą instytucje szkolnictwa wyższego, instytucje badawcze i sektor przedsiębiorstw, co ma przyczyniać się do wzrostu innowacyjności i przedsiębiorczości. WWiI koordynują działalność setek partnerów. Przyznawane przez Instytut dotacje pokrywają koszty ponoszone przez partnerów oraz koszty związane z działalnością koordynacyjną WWiI. W 2018 r. wydatki operacyjne w związku z dotacjami WWiI wyniosły 387 mln euro ([75]), co stanowi 97 % budżetu Instytutu.

3.9.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Instytutu ([76]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Instytutu

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	303	350
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	61	64

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.

([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Instytut.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.9.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Instytutu obejmujące sprawozdanie finansowe ([77]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([78]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.9.4. W opinii Trybunału sprawozdanie finansowe Instytutu za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Instytutu i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([74]) Dz.U. L 97 z 9.4.2008, s. 1.

([75]) Pod względem pierwotnych środków na płatności.

([76]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Instytutu można znaleźć na jego stronie internetowej: https://eit.europa.eu/.

([77]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

([78]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.9.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinie na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.9.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.9.7. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE LEGALNOŚCI I PRAWIDŁOWOŚCI TRANSAKCJI

3.9.8. Jeśli chodzi o koszty pracownicze, Instytut wypłacił niemal 3 000 euro z tytułu dodatków edukacyjnych na rzecz pięciu pracowników, w przypadku których czesne było już przekazywane przez Instytut bezpośrednio do szkół. Zdaniem Trybunału jest to nieprawidłowe podwójne finansowanie kosztów edukacji, nieprzewidziane w regulaminie pracowniczym UE. Instytut powinien uregulować tę sytuację i pokrywać koszty edukacji zgodnie z odnośnymi ramami prawnymi.

3.9.9. W innym przypadku Instytut przez półtora roku wypłacał wynagrodzenie należne członkowi Rady Zarządzającej niewłaściwej osobie. Łącznie dokonano 10 płatności na kwotę 20 000 euro na rzecz innej osoby o tym samym nazwisku. Instytut zdał sobie sprawę z tego błędu dopiero po tym, jak skontaktowała się z nim wspomniana osoba. Choć pieniądze odzyskano, Instytut powinien wzmocnić swoje procedury kontroli wewnętrznej, aby zagwarantować, że płatności będą dokonywane na rzecz poprawnych odbiorców.

UWAGI DOTYCZĄCE MECHANIZMÓW KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

3.9.10. W 2014 r. Komisja, w imieniu ponad 50 instytucji i organów UE (w tym Instytutu), podpisała z jednym wykonawcą umowę ramową na nabycie oprogramowania i licencji oraz na zapewnienie konserwacji sprzętu i doradztwa w zakresie obsługi informatycznej. Ze względu na dużą zmienność na rynku oprogramowania do umowy nie załączono cennika. Wykonawca umowy ramowej pełni rolę pośrednika między Instytutem a dostawcami, którzy są w stanie zaspokoić potrzeby Instytutu. W przypadku takich usług pośrednictwa wykonawca umowy ramowej jest uprawniony do pobierania opłat w wysokości od dwóch do dziewięciu procent cen dostawców. W 2018 r. łączna kwota płatności na rzecz wykonawcy umowy ramowej wyniosła 64 000 euro. Przeprowadzone kontrole *ex ante* były nieskuteczne, ponieważ w ich toku nie weryfikowano, czy ceny wykonawcy umowy ramowej i naliczane przez niego opłaty były prawidłowe. Co więcej, umowa sama w sobie może ograniczać konkurencję, ponieważ nie ma żadnych dowodów na to, że wykonawca umowy ramowej wybiera dostawców na zasadzie konkurencyjnej. Instytut powinien zmodyfikować kontrole *ex ante* dotyczące płatności w ramach takich umów i dopilnować, by we wszystkich postępowaniach o udzielenie zamówienia stosowano procedurę konkurencyjną.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM

3.9.11. W 2018 r. Instytut z opóźnieniem wypłacił uzgodnione zaliczki na rzecz dwóch WWiI, mimo że wypłata dotacji stanowi jego podstawową działalność. Odsetki za opóźnione płatności wyniosły w 2018 r. 27 000 euro. Instytut wraz z Komisją, która pełni rolę skarbnika i księgowego Instytutu, powinni zarządzać potrzebami finansowymi w przewidzianych na to terminach oraz unikać ryzyka wypłaty odsetek za opóźnienia w płatnościach i ryzyka nadszarpnięcia reputacji.

UWAGI DOTYCZĄCE NALEŻYTEGO ZARZĄDZANIA FINANSAMI I WYNIKÓW

3.9.12. Choć wszystkie WWiI przyjęły plany zapewnienia trwałości zgodnie z wytycznymi Instytutu, nadal osiągnięto jedynie ograniczone postępy w tym zakresie. Powody do obaw dają zwłaszcza trzy WWiI z pierwszej fali ([79]), co wynika z niskiej wartości ich wskaźników trwałości finansowej, które wykazują jedynie niewielki wzrost. Jednocześnie koszty zarządzania WWiI o najniższym wskaźniku (WWiI „EIT Climate") są w dalszym ciągu stosunkowo wysokie (17 %). Instytut, wspólnie z WWiI, powinien skoncentrować się na stworzeniu sprawnych struktur zarządzania, dokonać przeglądu portfela swoich działań oraz poszukiwać alternatywnych źródeł dochodów, tak aby zapewnić sobie większą niezależność finansową.

([79]) WWiI „EIT Climate", WWiI „EIT InnoEnergy" i „EIT Digital" funkcjonujące od 2010 r. Dwie WWiI z drugiej fali („EIT Health" i „Raw Materials") osiągają znacznie lepsze wyniki pod tym względem, głównie dlatego, że od samego początku ich funkcjonowania większy nacisk położono na kwestię trwałości finansowej.

INFORMACJE NA TEMAT SPRAWOZDAŃ SŁUŻBY AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

3.9.13. W 2018 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji przeprowadziła kontrolę dotyczącą „Weryfikacji *ex ante* płatności na rzecz WWiI w Europejskim Instytucie Innowacji i Technologii" ([80]). Instytut opracowuje obecnie plan działania w celu zrealizowania zaleceń, które zaakceptował ([81]).

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.9.14. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

([80]) Trybunał nie zweryfikował tych prac kontrolnych.
([81]) Instytut nie przyjął dwóch zaleceń.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2014	Instytut przeszacował swoje potrzeby budżetowe. Niski wskaźnik wykorzystania środków można powiązać głównie z niewykorzystanymi środkami na potrzeby finansowania działań WWiI.	Brak danych lub nie dotyczy
2014	WWiI mają wprawdzie opracowywać strategie na rzecz stabilności finansowej, jednak jak dotąd pozostają uzależnione od finansowania przez Instytut i partnerów WWiI.	W trakcie realizacji
2015	W sprawozdaniu specjalnym nr 4/2016 Trybunał stwierdził, że warunek finansowania polegający na tym, że wkład Instytutu na rzecz WWiI nie powinien przekraczać 25 %, generuje niewielką wartość dodaną bądź nie generuje jej wcale.	W trakcie realizacji (poza kontrolą Instytutu)
2015	Zgodnie z rozporządzeniem ustanawiającym Instytut „gromadzi fundusze ze źródeł publicznych i prywatnych [...] i stara się pozyskiwać znaczną i coraz większą część swojego budżetu ze źródeł prywatnych i z dochodu generowanego przez własne działania”.	W trakcie realizacji
2015	Instytut powinien zacząć stosować jasny i formalnie określony model finansowania w odniesieniu do programu „Digital Master”, w którym uczestniczy 16 uniwersytetów europejskich.	Zrealizowane
2016	Dotacje na rok 2015 przyznano dopiero w kwietniu 2015 r., a umowy o udzielenie dotacji podpisano w czerwcu i lipcu 2015 r. Jeżeli chodzi o rok 2016, dotacje przyznano i umowy podpisano w kwietniu 2016 r.	Brak danych lub nie dotyczy
2016/2017	W okresie od momentu powołania Instytutu w 2008 r. do lipca 2014 r. na stanowisku jego dyrektora zmiana następowała cztery razy. Od sierpnia 2014 r. stanowisko dyrektora jest obsadzone tymczasowo.	W trakcie realizacji (poza kontrolą Instytutu)
2016	W postępowaniach o udzielenie zamówienia przeprowadzonych przez podmioty prawne WWiI stwierdzono poważne uchybienia. W 2016 r. płatności związane z nieprawidłowymi postępowaniami wyniosły 2,2 mln euro. Instytut opracował stosowny plan działania.	Brak danych lub nie dotyczy
2016	Pomimo znacznego zwiększenia budżetu z 309 mln euro (w latach 2008–2013) do 2,4 mld euro (na lata 2014–2020) oraz faktu, że do końca 2016 r. liczba WWiI wzrosła z trzech do sześciu, liczba zatwierdzonych stanowisk w Instytucie nie zmieniła się w dużym stopniu.	Niepodjęte (poza kontrolą Instytutu)
2017	Instytut podpisał aneksy do szczegółowych umów o udzielenie dotacji z trzema WWiI tuż przed upływem okresu kwalifikowalności, a z jedną WWiI już po upływie tego okresu, zwiększając jednolite stawki zwrotu kosztów. Taka praktyka nie zachęca WWiI do poszukiwania własnych źródeł finansowania i może ponadto mieć niekorzystny wpływ na konkurencję między nimi.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	W aneksach do biznesplanów WWiI „InnoEnergy” i „EIT Digital” z mocą wsteczną wyznaczono pewne dodatkowe zadania, które nie były przewidziane w pierwotnych biznesplanach. Może to mieć negatywny wpływ na decyzję o przyznaniu dotacji oraz na równe traktowanie WWiI, a poza tym jest niezgodne z rozporządzeniem finansowym.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	W 2017 r. Instytut wprowadził system dokonywania płatności, w którym zrezygnowano z papierowej formy dokumentów, co spowodowało modyfikację stosowanych przez Instytut procedur i systemu księgowego. Mimo to od 2012 r. nie dokonano ponownego zatwierdzenia tego systemu.	W trakcie realizacji
2017	Plany ciągłości działania i przywrócenia gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej, które zostały przyjęte przez Instytut w 2013 r., są nieaktualne.	Zrealizowane
2017	Podobnie jak w poprzednich latach WWiI nie wykorzystały w pełni środków z dotacji przyznanych przez Instytut.	W trakcie realizacji
2017	Instytut monitorował efektywność WWiI i obliczył pewne korekty dotyczące wyników. Korekty te nie miały jednak żadnych skutków finansowych w przypadku WWiI, ponieważ Instytut, mając do dyspozycji korektę finansową i korektę dotyczącą wyników, stosuje jedynie wyższą z nich.	W trakcie realizacji (poza kontrolą Instytutu)

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2017	W 2017 r. wszystkie WWiI przyjęły strategie stabilności finansowej zgodnie z wytycznymi Instytutu, co stanowiło ważny krok w kierunku zapewnienia im bardziej zrównoważonej przyszłości. Dochody generowane przez WWiI, jak i współfinansowanie ze strony partnerów WWiI nadal są jednak bardzo niskie.	W trakcie realizacji
2017	Instytut publikuje ogłoszenia o naborze na swojej stronie internetowej i na stronie Dyrekcji Generalnej ds. Zasobów Ludzkich i Bezpieczeństwa, lecz zazwyczaj nie publikuje ich na stronie internetowej Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO).	W trakcie realizacji
2017	Elektroniczne zamówienia publiczne: Do końca 2017 r. Instytut wprowadził elektroniczne fakturowanie w niektórych postępowaniach, lecz nie zaczął jeszcze stosować elektronicznych procedur przetargowych ani elektronicznego składania ofert.	W trakcie realizacji
2017	Zgodnie ze swoim statutem w przypadku pracowników zatrudnionych na czas określony Instytut może zaoferować umowy na maksymalnie pięć lat, z możliwością jednokrotnego przedłużenia na kolejne pięć lat. Może to zagrozić jego ciągłości działania.	W trakcie realizacji (poza kontrolą Instytutu)

ODPOWIEDZI INSTYTUTU

3.9.8. EIT przeprowadził gruntowny przegląd dodatków przedszkolnych wypłaconych wszystkim kwalifikującym się pracownikom w okresie ostatnich pięciu lat. W związku z tym EIT określił kwoty podlegające zwrotowi od każdego pracownika i wprowadził dodatkowe środki kontroli mające na celu wzmocnienie środowiska kontroli w zakresie świadczeń dla pracowników. Kwoty nienależnie wypłacone mają zostać pobrane od pracowników w 2019 r. Ponadto służba Komisji odpowiedzialna za wypłatę wynagrodzeń i świadczeń personelowi EIT została oficjalnie poinformowana, by zaprzestała wypłaty dodatków przedszkolnych określonym pracownikom.

3.9.9. Ten jednorazowy błąd wynikał z nieporozumienia i został już wykryty i skorygowany przez EIT w czasie wizyty Trybunału. Prawdopodobieństwo powtórzenia się podobnej sytuacji jest bardzo niskie. Wdrożono odpowiednie środki kontrolne mające na celu zapobieżenie wypłatom świadczeń niewłaściwym beneficjentom, a podmioty upoważnione do działań finansowych zostały poinformowane, aby ściśle przestrzegały właściwych standardowych procedur operacyjnych.

3.9.10. EIT jest jedną ze stron przedmiotowej umowy ramowej zarządzanej przez Komisję, tak więc Instytut nie jest uprawniony do kwestionowania jej warunków. EIT ściśle przestrzegał mechanizmu określonego w umowie ramowej, która wymaga, by cenę i opłaty podawać jako całość, a nie oddzielnie. Ponadto, w przeciwieństwie do opinii Europejskiego Trybunału Obrachunkowego EIT twierdzi, że kontrole ex ante Instytutu działały właściwie, ponieważ umowę ramową wdrożono zgodnie z warunkami w niej określonymi. W przypadku gdy wykonawca celowo podał ofertę cenowo niespełniającą warunków, należy traktować to jako nieprawidłowość i odpowiednio zbadać. Jeśli chodzi o przyszłość, kwestia ta powinna zostać rozwiązana, gdyż przedmiotowa umowa ramowa wygasła i została zastąpiona nową, która przewiduje, że każda oferta cenowa będzie zawierać osobno pierwotną cenę i opłatę wykonawcy.

3.9.11. Opóźnienie w wypłacie zaliczek na rzecz WWiI było spowodowane niedostępnością środków na rachunku bankowym EIT, a nie uchybieniami w wypłacie dotacji przez EIT. EIT zaplanował i zainicjował wniosek o dotację Komisji zgodnie z odpowiednimi procedurami, przy uwzględnieniu ewentualnego wpływu ujemnych odsetek, które EIT musi zapłacić od dużych kwot gotówki zdeponowanych w banku. Niestety spowodowało to opóźnienie w wypłatach o jeden dzień roboczy. Mimo że to krótkie opóźnienie miało stosunkowo duży wpływ finansowy, to Instytut nie mógł temu zapobiec.

3.9.12. EIT wraz z WWiI nieprzerwanie realizują cel zapewnienia trwałości finansowej WWiI. Na tym polu nastąpił znaczny postęp, gdyż dochody wygenerowane przez WWiI wzrosły z 23,7 mln euro w 2017 r. do 38,4 mln euro w 2018 r., a WWiI gromadzą aktywa, które zapewnią dochody w przyszłości. Poza dochodami generowanymi przez WWiI znaczny wkład w koszty działań WWiI wnoszą również partnerzy wspólnot. W celu dalszego obniżenia poziomu kosztów zarządzania WWiI EIT określił odpowiednie pułapy dla kosztów zarządzania finansowanych przez siebie, zarówno na szczeblu WWiI (maks. 12 % całkowitego finansowania EIT), jak i na szczeblu poszczególnych pracowników (w stosunku do wynagrodzeń określonych w regulaminie pracowniczym UE).

3.10. EUROPEJSKA AGENCJA BEZPIECZEŃSTWA MORSKIEGO (EMSA)

WSTĘP

3.10.1. Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego (zwana dalej „Agencją" lub „EMSA") z siedzibą w Lizbonie została ustanowiona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1406/2002 ([82]). Zadania Agencji obejmują zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa morskiego i zapobieganie zanieczyszczeniom powodowanym przez statki, zapewnianie pomocy technicznej Komisji i państwom członkowskim oraz monitorowanie wdrażania prawodawstwa UE i ocenę jego skuteczności.

3.10.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji ([83]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	79	77
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	250	256

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.
([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Agencję.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.10.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe ([84]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([85]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.10.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Agencji za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Agencji i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.10.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

([82]) Dz.U. L 208 z 5.8.2002, s. 1.
([83]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Agencji można znaleźć na jej stronie internetowej: emsa.europa.eu.
([84]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.
([85]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.10.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.10.7. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE MECHANIZMÓW KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

3.10.8. W 2014 r. Komisja, w imieniu ponad 50 instytucji i organów UE (w tym Agencji), podpisała z jednym wykonawcą umowę ramową o nabycie sprzętu komputerowego i oprogramowania oraz o zapewnienie konserwacji sprzętu i wsparcia (usługi informatyczne). Wykonawca umowy ramowej pełni rolę pośrednika między Agencją a dostawcami, którzy zapewniają usługi informatyczne. W przypadku takich usług pośrednictwa wykonawca umowy ramowej jest uprawniony do pobierania opłat w wysokości od dwóch do dziewięciu procent cen dostawców. Choć większość tych usług oraz ceny za ich świadczenie zostały określone w umowie ramowej podpisanej w następstwie konkurencyjnego postępowania o udzielenie zamówienia, w umowie przewidziano również możliwość zakupu usług informatycznych, które nie zostały w niej szczegółowo wymienione. W przypadku jednej ze skontrolowanych płatności na kwotę około 15 000 euro Agencja, za pośrednictwem wykonawcy, dokonała zakupu licencji na oprogramowanie, nie sprawdziwszy uprzednio, czy dostawca naliczył prawidłową cenę i czy wykonawca poprawnie obliczył wysokość opłaty. W 2018 r. łączna kwota płatności na rzecz wykonawcy wyniosła 1 589 918 euro. Agencja powinna zmodyfikować kontrole *ex ante* dotyczące płatności w ramach takich umów i dopilnować, by we wszystkich postępowaniach o udzielenie zamówienia stosowano procedurę konkurencyjną ([86]).

INFORMACJE NA TEMAT SPRAWOZDAŃ SŁUŻBY AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

3.10.9. W 2018 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji opublikowała sprawozdanie z kontroli na temat wizyt i inspekcji (dotyczących przede wszystkim systemu zarządzania jakością) w Europejskiej Agencji ds. Bezpieczeństwa Morskiego ([87]). Agencja opracowała plan działania dotyczący wszelkich obszarów, w których możliwe jest wprowadzenie usprawnień.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.10.10. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

([86]) Umowa ramowa z 2014 r. wygasła w międzyczasie, a w zastępującej ją nowej umowie przewidziano warunki sprzyjające w większym stopniu uczciwej konkurencji.

([87]) Trybunał nie zweryfikował tych prac kontrolnych.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2017	W przypadku usług pośrednictwa wykonawca umowy ramowej jest uprawniony do pobierania opłat w wysokości od dwóch do dziewięciu procent cen dostawców. W 2017 r. łączna kwota płatności na rzecz wykonawcy umowy ramowej wyniosła 1,7 mln euro. Agencja nie porównywała systematycznie cen i obliczanych na ich podstawie opłat z wycenami przekazywanymi przez dostawców i fakturami wystawianymi wykonawcy umowy ramowej.	Niepodjęte
2017	Agencja publikuje ogłoszenia o naborze na swojej stronie internetowej i w mediach społecznościowych, lecz nie publikuje ich na stronie internetowej Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO).	W trakcie realizacji
2017	Elektroniczne zamówienia publiczne: Do końca 2017 r. Agencja wprowadziła elektroniczne fakturowanie i elektroniczne składanie ofert w niektórych postępowaniach, lecz nie wprowadziła elektronicznych procedur przetargowych.	Zrealizowane

ODPOWIEDZI AGENCJI

3.10.8. To Komisja Europejska (DG DIGIT) zarządzała całą procedurą przetargową dotyczącą przedmiotowej umowy ramowej, a Agencja nie brała w niej udziału (np. przy wyborze procedury, typu kontraktu czy mechanizmu wdrażania). Mechanizm wdrażania dla tej umowy ramowej nie obejmował wykazu cen stałych, zamiast tego DG DIGIT postanowiła zastosować system podwyżek cen. Agencja przyjęła do wiadomości uwagi Trybunału i wdrożyła odpowiednie mechanizmy kontroli w umowach zawartych przez Agencję. EMSA została powiadomiony o tym, że wykonawca skorzystał z przysługującego mu prawa do rozwiązania umowy wraz z dniem 12 października 2019 r.

3.11. AGENCJA UNII EUROPEJSKIEJ DS. BEZPIECZEŃSTWA SIECI I INFORMACJI (ENISA)

WSTĘP

3.11.1. Agencja Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji (zwana dalej „Agencją" lub „ENISA") z siedzibą w Atenach i Heraklionie ([88]) została ustanowiona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 460/2004 ([89]) z późniejszymi zmianami, które zostało następnie zastąpione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 526/2013 ([90]). Głównym zadaniem Agencji jest wzmacnianie zdolności Unii do zapobiegania problemom dotyczącym bezpieczeństwa sieci i informacji oraz reagowania na nie w oparciu o działania krajowe i unijne.

3.11.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji ([91]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	11	11
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	74	70

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.

([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Agencję.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.11.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe ([92]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([93]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.11.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Agencji za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Agencji i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([88]) Personel operacyjny Agencji został przeniesiony do Aten w marcu 2013 r.

([89]) Dz.U. L 77 z 13.3.2004, s. 1.

([90]) Dz.U. L 165 z 18.6.2013, s. 41.

([91]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Agencji można znaleźć na jej stronie internetowej: www.enisa.europa.eu.

([92]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

([93]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.11.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.11.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.11.7. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE MECHANIZMÓW KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

3.11.8. Agencja nie dysponuje strategią dotyczącą newralgicznych stanowisk, w której wskazano by wrażliwe funkcje (z możliwością ich zaktualizowania) oraz w której określono by odpowiednie środki w celu zniwelowania ryzyka partykularnych interesów. Jest to niezgodne z przyjętymi przez Agencję standardami kontroli wewnętrznej. Agencja powinna bezzwłocznie przyjąć i wdrożyć taką strategię.

INFORMACJE NA TEMAT SPRAWOZDAŃ SŁUŻBY AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

3.11.9. W 2018 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji opublikowała sprawozdanie z kontroli na temat zaangażowania zainteresowanych podmiotów w opracowywanie produktów w Agencji ([94]). Agencja opracowała plan działania dotyczący wszelkich obszarów, w których możliwe jest wprowadzenie usprawnień.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.11.10. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

([94]) Trybunał nie zweryfikował tych prac kontrolnych.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2015	Agencja planuje przenieść personel administracyjny do Aten, choć zgodnie z jej rozporządzeniem ustanawiającym pracownicy administracyjni powinni pozostać w Heraklionie ([1]).	W trakcie realizacji
2016	Agencja przeniosła kolejnych ośmiu pracowników do Aten, w wyniku czego liczba personelu zatrudnionego w Heraklionie zmniejszyła się do 14 osób ([2]). Umieszczenie całego personelu w jednej lokalizacji pozwoliłoby prawdopodobnie zaoszczędzić koszty.	W trakcie realizacji
2017	Nowy księgowy Agencji podjął swoje obowiązki 1 grudnia 2017 r. Proces przekazania zadań nie odbył się jednak prawidłowo.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	Agencja publikuje ogłoszenia o naborze na swojej stronie internetowej i w mediach społecznościowych, lecz nie publikuje ich na stronie internetowej Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO).	W trakcie realizacji
2017	Agencja nie przeprowadziła kompleksowej analizy wpływu brexitu.	Zrealizowane

([1]) Nowa umowa w sprawie siedziby jest obecnie przedmiotem negocjacji z rządem greckim.

([2]) Według informacji przekazanych przez Agencję na koniec 2018 r. liczba ta zmniejszyła się do ośmiu pracowników.

ODPOWIEDZI AGENCJI

Agencja przyjęła do wiadomości sprawozdanie Trybunału.

3.12. AGENCJA KOLEJOWA UNII EUROPEJSKIEJ (ERA)

WSTĘP

3.12.1. Agencja Kolejowa Unii Europejskiej (zwana dalej „Agencją" lub „ERA") z siedzibą w Lille i Valenciennes została ustanowiona rozporządzeniem (WE) nr 881/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady ([95]), zastąpionym w 2016 r. rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/796 ([96]). Zadaniem Agencji jest zwiększanie poziomu interoperacyjności systemów kolejowych oraz wypracowanie wspólnego podejścia do bezpieczeństwa w celu stworzenia w Europie bardziej konkurencyjnego sektora kolejowego o wyższym poziomie bezpieczeństwa.

3.12.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji ([97]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	31	29
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	164	165

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.
([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Agencję.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.12.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe ([98]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([99]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.12.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Agencji za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Agencji i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([95]) Dz.U. L 164 z 30.4.2004, s. 1.
([96]) Dz.U. L 220 z 21.6.2004, s. 3 i Dz.U. L 138 z 26.5.2016, s. 1. Zgodnie z tym drugim rozporządzeniem pierwotna nazwa Agencji – Europejska Agencja Kolejowa – została zmieniona na Agencję Kolejową Unii Europejskiej.
([97]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Agencji można znaleźć na jej stronie internetowej: www.era.europa.eu.
([98]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.
([99]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.12.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.12.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.12.7. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE LEGALNOŚCI I PRAWIDŁOWOŚCI TRANSAKCJI

3.12.8. W planie udzielania zamówień na 2017 r. przewidziano zawarcie umowy bezpośredniej na organizację konferencji na temat bezpieczeństwa w kwietniu 2018 r. Budżet na ten cel wynosił 100 000 euro. Za organizację odpowiadał lokalny usługodawca, który z tego tytułu miał otrzymać wynagrodzenie nieprzekraczające progu 15 000 euro, dzięki czemu Agencja mogła zastosować procedurę negocjacyjną z udziałem jednego oferenta. Zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia wszystkie powiązane usługi (miejsce konferencji, wyżywienie, transport itp.) miały zostać zlecone i opłacone osobno przez Agencję. Ponieważ procedura okazała się zbyt skomplikowana i czasochłonna, w lutym 2018 r. zmieniono warunki zamówienia, tak by płatności za wszelkie powiązane usługi mogły być dokonywane za pośrednictwem lokalnego usługodawcy. Kwota odnośnych płatności dokonanych w 2018 r. wyniosła łącznie 63 380 euro bez VAT. Decyzja o zleceniu i opłaceniu wszelkich powiązanych usług osobno stanowiła sztuczny podział zamówienia. W związku z tym zarówno zamówienie, jak i wszystkie powiązane z nim płatności są nieprawidłowe. Agencja powinna dopilnować, by rodzaj procedury przetargowej wybierano zgodnie z rozporządzeniem finansowym.

UWAGI DOTYCZĄCE MECHANIZMÓW KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

3.12.9. W 2014 r. Komisja, w imieniu ponad 50 instytucji i organów UE (w tym Agencji), podpisała z jednym wykonawcą umowę ramową o nabycie sprzętu komputerowego i oprogramowania oraz o zapewnienie konserwacji sprzętu i wsparcia (usługi informatyczne). Wykonawca umowy ramowej pełni rolę pośrednika między Agencją a dostawcami, którzy zapewniają usługi informatyczne. Choć większość tych usług oraz ceny za ich świadczenie zostały określone w umowie ramowej podpisanej w następstwie konkurencyjnego postępowania o udzielenie zamówienia, w umowie przewidziano również możliwość zakupu usług informatycznych, które nie zostały w niej szczegółowo wymienione. W przypadku jednej ze skontrolowanych płatności na kwotę około 20 000 euro Agencja, za pośrednictwem wykonawcy, dokonała zakupu licencji na oprogramowanie, które nie były wymienione w umowie, nie sprawdziwszy uprzednio, czy dostawca naliczył prawidłową cenę i czy wykonawca poprawnie obliczył wysokość opłaty. Kontrole *ex ante* przeprowadzone przez Agencję były nieskuteczne pod tym względem. Co więcej, umowa sama w sobie może ograniczać konkurencję, jeśli chodzi o niewymienione w niej konkretnie usługi informatyczne, ponieważ nie ma żadnych dowodów na to, że wykonawca umowy ramowej wybiera dostawców na zasadzie konkurencyjnej. W 2018 r. łączna kwota płatności na rzecz wykonawcy wyniosła 839 923 euro. Agencja powinna zmodyfikować kontrole *ex ante* dotyczące płatności w ramach takich umów i dopilnować, by we wszystkich postępowaniach o udzielenie zamówienia stosowano procedurę konkurencyjną ([100]).

3.12.10. W następstwie poszerzenia mandatu Agencji na mocy nowego rozporządzenia w 2019 r. zacznie ona pobierać honoraria i opłaty za wykonywanie zadań certyfikacyjnych. W rozporządzeniu przewidziano wymóg, by uwzględnić szczególne potrzeby małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w tym zakresie. Aby zapewnić poprawność honorariów i opłat w przypadku MŚP, Agencja powinna ustanowić skuteczne mechanizmy kontrolne umożliwiające weryfikację wnioskodawców pod kątem kryteriów MŚP.

([100]) Umowa ramowa z 2014 r. wygasła w międzyczasie, a w zastępującej ją nowej umowie przewidziano warunki sprzyjające w większym stopniu uczciwej konkurencji.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM

3.12.11. Jak wynika z nowego rozporządzenia ([101]), w przypadku Agencji honoraria i opłaty stanowią dochody przeznaczone na określony cel. Aby Agencja była w stanie odpowiednio zaplanować honoraria i opłaty oraz odpowiadające im kwoty zobowiązań i płatności w budżecie, niezbędne są pewne zmiany w przepisach wykonawczych do regulaminu finansowego Agencji. Ponadto honoraria i opłaty mogą być fakturowane tylko po zakończeniu świadczenia usługi, a faktury pośrednie mogą być wystawiane jedynie co sześć miesięcy ([102]). Agencja będzie musiała zatem ściśle monitorować koszty związane z honorariami i opłatami oraz fakturować koszty pośrednie najszybciej jak to możliwe, tak by zapobiec powstaniu deficytu budżetowego na koniec roku.

INFORMACJE NA TEMAT SPRAWOZDAŃ SŁUŻBY AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

3.12.12. W 2018 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji opublikowała sprawozdanie z kontroli na temat zarządzania programami, projektami i usługami (w tym w obszarze IT) w Agencji Kolejowej Unii Europejskiej. Agencja opracowała plan działania dotyczący wszelkich obszarów, w których możliwe jest wprowadzenie usprawnień.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.12.13. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

([101]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/796 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie Agencji Kolejowej Unii Europejskiej i uchylenia rozporządzenia (WE) nr 881/2004 (Dz.U. L 138 z 26.5.2016, s. 1).

([102]) Zob. art. 5 ust. 6 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/764 (rozporządzenie w sprawie honorariów i opłat) (Dz.U. L 129 z 25.5.2018, s. 68).

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2013	Siedziba Agencji znajduje się w Lille i Valenciennes. Centralizacja całej działalności w jednej siedzibie mogłaby przynieść oszczędność kosztów.	W trakcie realizacji (poza kontrolą Agencji)
2017	Brak jest wyraźnego rozgraniczenia obowiązków pomiędzy urzędnikiem zatwierdzającym a księgowym.	Zrealizowane
2017	W przypadku jednej ze skontrolowanych płatności na kwotę około 47 000 euro Agencja, na mocy umowy ramowej z wykonawcą działającym jako pośrednik, dokonała zakupu usług informatycznych z pominięciem procedury konkurencyjnej i bez wcześniejszych badań rynkowych. W 2017 r. łączna kwota płatności na rzecz wykonawcy wyniosła 1,1 mln euro.	Niepodjęte

ODPOWIEDZI AGENCJI

3.12.8. Agencja nie podziela wniosku stwierdzającego, że „Decyzja o zleceniu i opłaceniu wszelkich powiązanych usług osobno stanowiła sztuczny podział zamówienia". Agencja zamierza jednak przygotować specyfikację istotnych warunków zamówienia w celu podpisania umowy ramowej z wyspecjalizowanym przedsiębiorstwem odpowiedzialnym za organizację takich wydarzeń jak konferencje.

3.12.9. Agencja stosowała umowę ramową DIGIT. Agencja przyjmuje do wiadomości uwagi Trybunału. Agencja oczekuje na nową umowę ramową DIGIT, w której przewiduje się ponowne poddanie zamówienia procedurze konkurencyjnej.

3.12.10. Agencja zdaje sobie sprawę, że należy uwzględnić szczególne potrzeby małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). Jak określono w art. 5 ust. 9 rozporządzenia wykonawczego w sprawie honorariów i opłat ([103]), w przypadku gdy wnioskodawca jest małym lub średnim przedsiębiorstwem, Agencja uwzględnia wnioski o uzasadnione przedłużenie terminu płatności oraz dokonanie płatności w ratach.

3.12.11. Agencja przedłożyła już Komisji wniosek o odstępstwo, umożliwiając wprowadzenie pewnych zmian do swojego rozporządzenia finansowego. Oczekuje się, że opinia w tej sprawie zostanie wydana wkrótce. Ponadto przeprowadzona zostanie ścisła kontrola kosztów i wystawiania faktur w celu uniknięcia deficytu budżetowego na koniec roku.

([103]) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/764 z dnia 2 maja 2018 r. w sprawie honorariów i opłat pobieranych przez Agencję Kolejową Unii Europejskiej i warunków ich płatności (Dz.U. L 129 z 25.5.2018, s. 68).

3.13. EUROPEJSKI URZĄD NADZORU GIEŁD I PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH (ESMA)

WSTĘP

3.13.1. Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (zwany dalej „Urzędem" lub „ESMA") z siedzibą w Paryżu został ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 ([104]). Zadania Urzędu obejmują polepszenie funkcjonowania wewnętrznego rynku finansowego UE poprzez zagwarantowanie wysokiego poziomu, skuteczności i spójności regulacji i nadzoru, promowanie integralności i stabilności systemów finansowych, a także wzmocnienie międzynarodowej koordynacji nadzoru w celu zapewnienia stabilności i efektywności systemu finansowego.

3.13.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Urzędu ([105]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Urzędu

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	42	44
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	226	231

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.
([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Urząd.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.13.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Urzędu obejmujące sprawozdanie finansowe ([106]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([107]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.13.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Urzędu za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Urzędu na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Urzędu i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([104]) Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 84.
([105]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Urzędu można znaleźć na jego stronie internetowej: www.esma.europa.eu.
([106]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.
([107]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.13.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Inne kwestie

3.13.6. Opłaty pobierane od agencji ratingowych są uzależnione od ich przychodów jako podmioty prawne, a nie jako grupy lub grupy powiązanych jednostek. Daje to możliwość quasi-legalnego zmniejszenia opłat lub ich uniknięcia poprzez przeniesienie przychodów przez agencje ratingowe podlegające jurysdykcji UE do ich powiązanych podmiotów poza UE. Prawdopodobne skutki finansowe tej luki w przepisach nie są znane. Jako że Urząd prawidłowo stosował rozporządzenie, jest on świadomy tego ryzyka, o czym poinformował Komisję. Urząd powinien w dalszym ciągu prowadzić rozmowy z Komisją, aby uzgodnić niezbędne zmiany.

3.13.7. Budżet Urzędu jest finansowany w 27 % z funduszy Unii Europejskiej, w 42 % z bezpośrednich wkładów państw członkowskich UE, w 29 % z opłat nadzorczych uzyskanych od nadzorowanych podmiotów (agencje ratingowe i repozytoria transakcji), a w 2 % z innych źródeł. Nie można zatem wykluczyć, że w wyniku decyzji Zjednoczonego Królestwa w sprawie wystąpienia z UE dochody Urzędu zmniejszą się w przyszłości.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.13.8. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.13.9. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE LEGALNOŚCI I PRAWIDŁOWOŚCI TRANSAKCJI

3.13.10. Urząd korzysta z umów z przedsiębiorstwami z branży IT sformułowanych w sposób, który może być postrzegany jako oddelegowanie („mise à disposition") pracowników agencji pracy tymczasowej, a nie uzyskanie ściśle określonych usług bądź produktów informatycznych. Tymczasem wypożyczenia pracowników tymczasowych można dokonywać jedynie na mocy umów zawieranych z autoryzowanymi agencjami pracy tymczasowej oraz zgodnie z dyrektywą 2008/104/WE i ze szczegółowymi przepisami przyjętymi przez państwa członkowskie w toku transpozycji tej dyrektywy. Wykorzystanie umów o świadczenie usług informatycznych w celu uzyskania świadczenia pracy byłoby niezgodne z unijnymi przepisami socjalnymi i przepisami prawa pracy i naraziłoby Urząd na ryzyko prawne i ryzyko uszczerbku na reputacji. Kwota odnośnych płatności dokonanych w 2018 r. wyniosła 1 257 479 euro. Urząd powinien dopilnować, by w umowach wyraźnie rozróżniano zamówienia na usługi informatyczne od zamówień dotyczących pracowników tymczasowych.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM

3.13.11. Zgodnie z odnośnym rozporządzeniem w sprawie opłat Urząd pobiera opłaty od *agencji ratingowych*. Opłaty te mają w założeniu pokrywać wyłącznie ponoszone przez Urząd wydatki dotyczące rejestracji i certyfikacji agencji oraz nadzoru nad nimi. W 2017 r. Urząd pobrał od agencji ratingowych opłaty w wysokości przekraczającej kwotę wydatków o 853 950 euro i spożytkował tę nadwyżkę na inne działania. Jak wynika z informacji przekazanych przez Urząd po przeprowadzonej kontroli, sytuacja zmieniła się w 2018 r., kiedy to wydatki przekroczyły sumę pobranych opłat o 228 664 euro. Skumulowane odchylenie w latach 2015–2018 wynosi 540 412 euro (tj. 1,6 %). Co więcej, zgodnie z odnośnym rozporządzeniem w sprawie opłat, Urząd pobiera opłaty od *repozytoriów transakcji*. Opłaty te powinny posłużyć wyłącznie na pokrycie wydatków Urzędu w związku z rejestracją repozytoriów i nadzoru nad nimi. W 2017 r. wydatki Urzędu przekroczyły kwotę pobranych opłat o 452 466 euro. Z informacji przekazanych przez Urząd po przeprowadzonej kontroli wynika, że w 2018 r. wydatki Urzędu przekroczyły sumę odnośnych opłat o 30 882 euro. Skumulowane odchylenie w latach 2015–2018 wynosi 545 735 euro (tj. 6 %). Choć Urząd przestrzegał wytycznych Komisji w tej kwestii, owe nadwyżki i deficyty mogą prowadzić do finansowania skrośnego różnych działań w ciągu roku. Urząd powinien wypracować metodę pozwalającą unikać tego typu finansowania skrośnego, na przykład poprzez dostosowanie rocznych opłat z uwzględnieniem nadwyżek i deficytów z poprzednich lat bądź poprzez zastosowanie modelu dochodów przeznaczonych na określony cel w odniesieniu do działań finansowanych z opłat.

UWAGI DOTYCZĄCE NALEŻYTEGO ZARZĄDZANIA FINANSAMI I WYNIKÓW

3.13.12. W 2018 r. Urząd ogłosił postępowanie o udzielenie zamówienia na wynajem nowej powierzchni biurowej w Paryżu. Początkowo planował on przygotowanie wspólnego postępowania wraz z innymi organami europejskimi, takimi jak Europejski Urząd Nadzoru Bankowego, który przygotowywał się wówczas do przeprowadzki z Londynu do Paryża. Po dokonaniu analizy organy uznały jednak, że potencjalne korzyści płynące ze wspólnego postępowania nie zmaterializowałyby się w rzeczywistości, w związku z czym każdy z urzędów przeprowadził osobno postępowania zamówieniowe na powierzchnię biurową i inne powiązane usługi, takie jak doradztwo w sprawach nieruchomości, zaprojektowanie przestrzeni biurowej czy zarządzanie projektami. Utracono zatem szansę na uzyskanie korzyści skali i większą wydajność. Urzędy powinny kontynuować współpracę i w miarę możliwości przeprowadzać wspólnie postępowania o udzielenie zamówienia.

3.13.13. Urząd włożył dużo wysiłku w przygotowanie dokumentów przetargowych na potrzeby zamówienia na wynajem nowej powierzchni biurowej oraz w opracowanie metodyki oceny ofert. Nadal musi on jednak zapewnić lepszą dokumentację i możliwość prześledzenia ocen przedłożonych ofert. Najważniejszym punktem odniesienia na kolejnych etapach postępowania o udzielenie zamówienia są w szczególności sprawozdania z oceny, a zatem w razie ewentualnych sporów powinny być one wyczerpujące i obejmować wszelkie istotne informacje szczegółowe.

INFORMACJE NA TEMAT SPRAWOZDAŃ SŁUŻBY AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

3.13.14. W 2018 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji opublikowała sprawozdanie z kontroli na temat i przychodów i zarządzania zadaniowego w Europejskim Urzędzie Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych. Urząd opracował plan działania dotyczący pewnych obszarów, w których możliwe jest wprowadzenie usprawnień.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2017	Urząd publikuje ogłoszenia o naborze na swojej stronie internetowej i w mediach społecznościowych, lecz nie zawsze publikuje je na stronie internetowej Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO).	Zrealizowane

ODPOWIEDZI URZĘDU

3.13.10. ESMA zgadza się, że konieczne jest zapewnienie wyraźnego odróżnienia korzystania z usług doradztwa informatycznego od świadczenia usług pracowników tymczasowych, w związku z czym ESMA ma dwie odrębne umowy ramowe. Jednocześnie ESMA rozumie, że można ulepszyć metodykę i procedury korzystania z usług doradztwa informatycznego przez ESMA, aby wyeliminować ryzyko, o którym wspomniał Europejski Trybunał Obrachunkowy w swoim ustaleniu. ESMA będzie nadal dochować należytej staranności w celu uniknięcia nieporozumień w rozróżnianiu pracowników tymczasowych i stosunku pracy z Urzędem od konsultantów ds. informatycznych.

3.13.11. ESMA jako bezpośredni organ nadzoru podmiotów finansowych musi mieć możliwość skupienia się na kluczowych rodzajach ryzyka związanych z tymi podmiotami. W 2017 r. ESMA musiał dokonać realokacji środków w ciągu roku, aby pracować nad szczególnym ryzykiem związanym z repozytoriami transakcji. Doprowadziło to do powstania luki między pobranymi opłatami (obliczonymi na początku roku) a rzeczywistymi wydatkami. ESMA zawsze stosował uniwersalny model budżetowania w odniesieniu do swoich opłat, zgodnie z wytycznymi Komisji, co oznacza, że potencjalne nadwyżki lub deficyty z jednego rodzaju działalności muszą być pokryte z innej działalności. W celu monitorowania potencjalnych różnic ESMA ustanowił dobrze rozwinięty system zarządzania zadaniowego (ang. Activity Based Management System, ABMS). W przypadku stwierdzenia przez ABMS znacznej i powtarzającej się różnicy między pobranymi opłatami a rzeczywistymi wydatkami odpowiednio dostosowuje się następujące budżety. Umożliwia to kompensowanie krótkoterminowych zakłóceń równowagi (występujących tylko w danym roku) w perspektywie długoterminowej. W związku z tym, że w 2011 r. ESMA przejął bezpośrednią odpowiedzialność nadzorczą, nie wystąpiło inne znaczące zakłócenie równowagi, w tym ścisłe dostosowanie (skorygowanych) opłat i wydatków w 2018 r. ESMA jest gotowy przeanalizować wszystkie możliwości w ramach finansowych UE w celu dostosowania rocznych opłat dla uwzględnienia przeszłych nadwyżek i deficytów, zachowując przy tym niezbędną elastyczność w dostosowywaniu zasobów, jeżeli jest to konieczne, aby sprostać zagrożeniom związanym z nadzorem nad konkretnymi rynkami finansowymi.

3.13.12. ESMA zaproponował wspólne postępowanie w zakresie zamówień publicznych w celu dzielenia budynku z jak największą liczbą agencji i instytucji UE z siedzibą w Paryżu, i wreszcie przeprowadził wspólne postępowanie z Instytutem Unii Europejskiej Studiów nad Bezpieczeństwem – inną agencją UE w Paryżu. Prawdą jest, że gdyby więcej agencji zgodziło się uczestniczyć, projekt ten przyniósłby korzyści w zakresie efektywności. ESMA nie może jednak być odpowiedzialny za decyzję innych podmiotów o nieuczestniczeniu w proponowanym wspólnym postępowaniu, tak jak miało to miejsce w tej sprawie, kiedy Europejski Urząd Nadzoru Bankowego wycofał się w kwietniu 2018 r. ze wspólnego postępowania.

3.13.13. ESMA przyjmuje uwagę do wiadomości.

3.14. EUROPEJSKA AGENCJA BEZPIECZEŃSTWA I ZDROWIA W PRACY (EU-OSHA)

WSTĘP

3.14.1. Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (zwana dalej „Agencją" lub „EU-OSHA") z siedzibą w Bilbao została ustanowiona rozporządzeniem Rady (WE) nr 2062/94 ([108]), które zostało uchylone rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/126 ([109]). Zadaniem Agencji jest gromadzenie i rozpowszechnianie informacji dotyczących priorytetów krajowych i unijnych w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w miejscu pracy, wspieranie właściwych organów krajowych i unijnych przy określaniu i wdrażaniu polityk oraz informowanie o działaniach prewencyjnych.

3.14.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji ([110]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	15	15
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	64	65

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.

([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Agencję.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.14.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe ([111]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([112]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.14.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Agencji za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Agencji i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([108]) Dz.U. L 216 z 20.8.1994, s. 1. Rozporządzenie to zostało ostatnio zmienione rozporządzeniem Rady (WE) nr 1112/2005 (Dz.U. L 184 z 15.7.2005, s. 5).

([109]) Dz.U. L 30 z 31.1.2019, s. 58.

([110]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Agencji można znaleźć na jej stronie internetowej: www.osha.europa.eu.

([111]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

([112]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.14.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.14.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.14.7. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM

3.14.8. W tytule II (wydatki administracyjne) stwierdzono wysoki poziom przeniesień środków na 2019 r. Wyniosły one 468 676 euro, co stanowi 35 % środków, na które zaciągnięto zobowiązania w tym tytule (w 2017 r. było to 578 850 euro, czyli 40 %) i 4 333 792 euro w tytule III, co stanowi 46 % środków, na które zaciągnięto zobowiązania w tym tytule (w 2017 r. było to 2 933 897 euro, czyli 40 %). Nadmierna kwota przeniesień zarówno w tytule II, jak i w tytule III wskazuje na przeszacowanie potrzeb budżetowych na 2018 r. i stoi w sprzeczności z zasadą jednoroczności budżetu. Ponadto świadczy to o pewnej tendencji w przenoszeniu znacznych kwot z jednego roku budżetowego na kolejny, zważywszy że podobne uwagi zgłoszono już w odniesieniu do lat budżetowych 2016 i 2017. Agencja, wspólnie z Komisją, powinna przeanalizować przyczyny powtarzających się nieustannie nadmiernych przeniesień i udoskonalić planowanie budżetu.

INFORMACJE NA TEMAT SPRAWOZDAŃ SŁUŻBY AUDYTU WEWNĘTRZNEGO I SPRAWOZDAŃ Z OCENY ZEWNĘTRZNEJ

3.14.9. W 2018 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji opublikowała sprawozdanie z kontroli dotyczącej kampanii na rzecz zdrowych miejsc pracy i wsparcia informatycznego w Agencji ([113]). Agencja opracowuje plan działania dotyczący pewnych obszarów, w których możliwe jest wprowadzenie usprawnień.

3.14.10. W 2018 r. w imieniu Komisji przeprowadzono zewnętrzną ocenę agencji UE wchodzących w zakres kompetencji DG ds. Zatrudnienia (EU-OSHA, Eurofound, Cedefop i ETF). Ocena ta dotyczyła odpowiedniości, skuteczności, wydajności i spójności ich działań oraz europejskiej wartości dodanej ([114]).

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.14.11. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

([113]) Trybunał nie zweryfikował tych prac kontrolnych.
([114]) Trybunał nie zweryfikował prac przeprowadzonych w ramach tej oceny.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2016	Odnotowano wysoki poziom przeniesień środków, na które zaciągnięto zobowiązania. Agencja może rozważyć wprowadzenie zróżnicowanych środków budżetowych.	W trakcie realizacji
2016	Rozwiązania uzgodnione w umowach o świadczenie informatycznych usług doradczych nie przyczyniały się do udzielania zamówień na najkorzystniejszych warunkach.	Zrealizowane
2016	W rozporządzeniu ustanawiającym Agencję nie zawarto wymogu przeprowadzania zewnętrznych ocen jej działań.	Zrealizowane
2017	Stwierdzono potrzebę wzmocnienia niezależności księgowego Agencji poprzez przesunięcie jego stanowiska pod zwierzchnictwo Dyrektora Agencji (obowiązki administracyjne) i Rady Zarządzającej (obowiązki funkcyjne).	Zrealizowane
2017	W tytule II (wydatki administracyjne) i w tytule III (wydatki operacyjne) stwierdzono wysoki poziom przeniesień. Wyniosły one łącznie 3,5 mln euro, co dla każdego tytułu stanowi 40 % środków, na które zaciągnięto zobowiązania. Wysoki poziom przeniesień jest sprzeczny z zasadą jednoroczności budżetu. Nie stwierdzono dowodów na to, by te przeniesienia były związane z wydatkami zaplanowanymi podczas procesu tworzenia budżetu.	Niepodjęte
2017	Elektroniczne zamówienia publiczne: Do końca 2017 r. Agencja nie zaczęła stosować żadnego z narzędzi informatycznych opracowanych przez Komisję.	W trakcie realizacji
2017	Agencja nie przeprowadziła kompleksowej analizy wpływu brexitu.	Zrealizowane

ODPOWIEDZI AGENCJI

3.14.8. Poziom przeniesienia tytułu II wynika głównie z usług informatycznych zakontraktowanych na koniec roku w wyniku dostępności środków i przekazania ich do powiązanej linii budżetowej. W celu przewidzenia takich transferów w przyszłości, można dodać i uzasadnić listę potencjalnych dodatkowych zakupów materiałów informatycznych/zakupów — np. w przypadku korzystnej renegocjacji cen — w formie załącznika do jednolitego dokumentu programowego.

Znaczna część środków z tytułu III przeniesionych na rok 2019 odpowiada pierwszej z dwóch umów szczegółowych na usługi w terenie w ramach badania przedsiębiorstw ESENER. Ze względu na wysoki koszt tych usług w porównaniu z całkowitym budżetem agencji z tytułu 3, harmonogram zamówień i projektu został opracowany tak, by koszty prac w terenie mogły zostać rozłożone na dwa lata. Podejście to jest takie samo jak w dwóch poprzednich edycjach badania, przeprowadzonych w 2009 i 2014 roku, i zostało ujęte w programie prac agencji, ABB i planie zamówień. Zostało to również określone w ocenie *ex-ante* projektu, zatwierdzonej przez zarząd i odzwierciedlonej w dokumentach przetargowych. Ogólnie rzecz biorąc, w odniesieniu do innych działań operacyjnych, planowanie zakrojonych na szeroką skalę projektów badawczych trwających ponad dwa lata jest podejściem przyjętym przez EU-OSHA w celu osiągnięcia większego wpływu na dane zasoby. Przeniesienia są zaplanowanym elementem takiego podejścia i zostały przewidziane w dokumentach planistycznych agencji, o których mowa powyżej.

3.15. EUROPEJSKA FUNDACJA NA RZECZ POPRAWY WARUNKÓW ŻYCIA I PRACY (EUROFOUND)

WSTĘP

3.15.1. Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy (zwana dalej „Fundacją" lub „Eurofound") z siedzibą w Dublinie została ustanowiona rozporządzeniem Rady (EWG) nr 1365/75 ([115]), które zostało uchylone rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/127 ([116]). Zadaniem Fundacji jest przyczynianie się do opracowania i zapewnienia lepszych warunków życia i pracy poprzez działania zmierzające do rozwoju i rozpowszechniania wiedzy odpowiedniej dla tego rozwoju.

3.15.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Fundacji ([117]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Fundacji

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	20	21
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	100	101

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.
([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Fundację.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.15.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Fundacji obejmujące sprawozdanie finansowe ([118]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([119]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.15.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Fundacji za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Fundacji na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Fundacji i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([115]) Dz.U. L 139 z 30.5.1975, s. 1.
([116]) Dz.U. L 30 z 31.1.2019, s. 74.
([117]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Fundacji można znaleźć na jej stronie internetowej: www.eurofound.europa.eu.
([118]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.
([119]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.15.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.15.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.15.7. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE MECHANIZMÓW KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

3.15.8. W 2014 r. Komisja, w imieniu ponad 50 instytucji i organów UE (w tym Fundacji), podpisała z jednym wykonawcą umowę ramową na nabycie oprogramowania i licencji oraz na zapewnienie konserwacji sprzętu i doradztwa w zakresie obsługi informatycznej. Ze względu na dużą zmienność na rynku oprogramowania do umowy nie załączono cennika. Wykonawca umowy ramowej pełni rolę pośrednika między Fundacją a dostawcami, którzy są w stanie zaspokoić jej potrzeby. W przypadku takich usług pośrednictwa wykonawca umowy ramowej jest uprawniony do pobierania opłat w wysokości od dwóch do dziewięciu procent cen dostawców. W 2018 r. łączna kwota płatności na rzecz wykonawcy umowy ramowej wyniosła 88 166 euro. Kontrole *ex ante* przeprowadzone przez Fundację były nieskuteczne, ponieważ w ich toku nie weryfikowano, czy ceny wykonawcy umowy ramowej i naliczane przez niego opłaty były prawidłowe. Co więcej, umowa sama w sobie może ograniczać konkurencję, ponieważ nie ma żadnych dowodów na to, że wykonawca umowy ramowej wybiera dostawców na zasadzie konkurencyjnej. Fundacja powinna zmodyfikować kontrole *ex ante* dotyczące płatności w ramach takich umów i dopilnować, by we wszystkich postępowaniach o udzielenie zamówienia stosowano procedurę konkurencyjną ([120]).

INFORMACJE NA TEMAT SPRAWOZDAŃ SŁUŻBY AUDYTU WEWNĘTRZNEGO I OCEN ZEWNĘTRZNYCH

3.15.9. W 2018 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji opublikowała sprawozdanie na temat ustalania priorytetów działań i alokacji zasobów (kadrowych i finansowych) w Fundacji ([121]). Fundacja i Służba Audytu Wewnętrznego uzgodniły plan dotyczący działań naprawczych.

3.15.10. W 2018 r. w imieniu Komisji przeprowadzono zewnętrzną ocenę agencji UE wchodzących w zakres kompetencji DG ds. Zatrudnienia (Eurofound, Cedefop, ETF i EU-OSHA). Ocena ta dotyczyła odpowiedniości, skuteczności, wydajności i spójności ich działań oraz europejskiej wartości dodanej ([122]).

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.15.11. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

([120]) Umowa ramowa z 2014 r. wygasła w międzyczasie, a w zastępującej ją nowej umowie przewidziano warunki sprzyjające w większym stopniu uczciwej konkurencji.
([121]) Trybunał nie zweryfikował tych prac kontrolnych.
([122]) Trybunał nie zweryfikował prac przeprowadzonych w ramach tej oceny.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2016	W swoim sprawozdaniu dotyczącym sprawozdania finansowego za 2014 r. Trybunał poinformował o wypłacie zaniżonych kwot płac pracownikom w latach od 2005 do 2014 r. w kontekście wejścia w życie nowego regulaminu pracowniczego UE w 2005 r. Fundacja powinna ponownie przeanalizować tę kwestię pod kątem ewentualnych błędów.	Zrealizowane
2016	Wysoki poziom przeniesień środków budżetowych jest sprzeczny z zasadą jednoroczności budżetu. Fundacja może rozważyć wprowadzenie zróżnicowanych środków budżetowych.	Zrealizowane
2016	W rozporządzeniu ustanawiającym Fundację nie zawarto wymogu przeprowadzania zewnętrznych ocen jej działań.	Zrealizowane
2017	Istnieje potrzeba wzmocnienia niezależności księgowego Fundacji poprzez przesunięcie go pod zwierzchnictwo dyrektora Fundacji (obowiązki administracyjne) i Rady Zarządzającej (obowiązki funkcyjne).	Zrealizowane
2017	Elektroniczne zamówienia publiczne: Do końca 2017 r. Fundacja wprowadziła elektroniczne fakturowanie i elektroniczne procedury przetargowe w niektórych postępowaniach, lecz nie wprowadziła elektronicznego składania ofert.	W trakcie realizacji

ODPOWIEDZI FUNDACJI

3.15.8. Przedmiotowa umowa (zwana umową ramową SIDE) została sporządzona przez DG DIGIT Komisji w taki sposób, aby podane ceny już obejmowały opłaty. Weryfikacja *ex ante* opierała się na porównaniach z wcześniejszymi zamówieniami podobnych kategorii produktów, jak również z ogólną wiedzą rynkową na temat cen oprogramowania. Znaczne wzrosty cen lub regularnie występujące różnice cen byłyby powodem do dokonania pogłębionej analizy, którą przeprowadzono w razie potrzeby. W każdym razie umowa ramowa SIDE niedawno wygasła i została zastąpiona wielokrotną umową ramową, SIDE II. W umowie tej rozwiązano kwestie poruszone w uwagach Trybunału, a mianowicie podane stawki wyraźnie wskazują, że stosowane są ceny pierwotnego wykonawcy plus opłaty (w %).

3.16. AGENCJA EUROPEJSKIEGO GNSS (GLOBALNEGO SYSTEMU NAWIGACJI SATELITARNEJ) (GSA)

WSTĘP

3.16.1. Agencja Europejskiego GNSS (Globalnego Systemu Nawigacji Satelitarnej) (zwana dalej „Agencją" lub „GSA"), której siedzibę przeniesiono z Brukseli do Pragi z dniem 1 września 2012 r. ([123]), została ustanowiona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 912/2010 ([124]) uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1321/2004 ([125]) w sprawie ustanowienia struktur zarządzania europejskimi programami radionawigacyjnymi i zmieniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 683/2008 ([126]). Od dnia 1 stycznia 2007 r. Europejski Organ Nadzoru Globalnego Systemu Nawigacji Satelitarnej (GNSS), ustanowiony rozporządzeniem (WE) nr 1321/2004, oficjalnie przejął wszystkie zadania, które wcześniej realizowało Wspólne Przedsiębiorstwo Galileo. Obecnie za działania te odpowiada Agencja Europejskiego Globalnego Systemu Nawigacji Satelitarnej w zakresie wyznaczonym zmienionym rozporządzeniem (UE) nr 912/2010. Komisja dodatkowo powierzyła Agencji eksploatację europejskiego systemu wspomagania satelitarnego (EGNOS) na mocy umowy o delegowaniu zadań.

3.16.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji ([127]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	704 ([2])	1 174 ([3])
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([4])	166	170

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.
([2]) Z czego 676 mln euro otrzymanych w ramach umów o delegowaniu zadań zawartych z Komisją.
([3]) Z czego 1 142 mln euro otrzymanych w ramach umów o delegowaniu zadań zawartych z Komisją.
([4]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych. Nie obejmuje natomiast pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Agencję.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.16.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe ([128]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([129]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.,

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.16.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Agencji za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Agencji i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([123]) Decyzja 2010/803/UE podjęta za wspólnym porozumieniem przedstawicieli rządów państw członkowskich z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie lokalizacji siedziby Agencji Europejskiego GNSS (Dz.U. L 342 z 28.12.2010, s. 15).
([124]) Dz.U. L 276 z 20.10.2010, s. 11.
([125]) Dz.U. L 246 z 20.7.2004, s. 1.
([126]) Dz.U. L 196 z 24.7.2008, s. 1.
([127]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Agencji można znaleźć na jej stronie internetowej: www.gsa.europa.eu.
([128]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.
([129]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.16.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.16.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Inne kwestie

3.16.7. W dniu 15 grudnia 2016 r. Agencja podpisała umowę ramową dotyczącą eksploatacji systemu satelitarnego Galileo w latach 2017–2027 na kwotę 1,5 mld euro. Zamówienia udzielono w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Jeden z oferentów biorących udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia wszczął postępowanie sądowe przeciwko Agencji przed Trybunałem Sprawiedliwości, kwestionując wynik postępowania. Wyrok Trybunału Sprawiedliwości będzie stanowił rozstrzygnięcie co do legalności i prawidłowości postępowania o udzielenie zamówienia w odniesieniu do umowy ramowej i wszystkich szczegółowych umów i przyszłych płatności. Agencja poinformowała o tej kwestii i udzieliła wyjaśnień w sprawozdaniu finansowym za 2018 r., w którym podała także, że w ramach umowy ramowej wypłacono kwotę 121 mln euro (49 mln euro w 2017 r.), co stanowi 10 % budżetu na 2018 r. obejmującego kwoty otrzymane w ramach umów o delegowaniu zadań.

INFORMACJE NA TEMAT SPRAWOZDAŃ SŁUŻBY AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

3.16.8. W 2018 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji opublikowała sprawozdanie z kontroli na temat zarządzania systemami informatycznymi w Agencji ([130]). Agencja opracowała plan działania dotyczący pewnych obszarów, w których możliwe jest wprowadzenie usprawnień.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.16.9. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

([130]) Trybunał nie zweryfikował tych prac kontrolnych.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2014	Rzeczowe aktywa trwałe nie są objęte ochroną ubezpieczeniową.	W trakcie realizacji
2015	Ostatnie zatwierdzenie systemów księgowych miało miejsce w 2012 r.	Zrealizowane
2015	Nie ma planu ciągłości działania dla siedziby głównej w Pradze ani dla całej Agencji.	W trakcie realizacji
2015	Roczny program prac Agencji na 2015 r. został przyjęty dopiero w marcu 2015 r., a wieloletniego programu prac na lata 2014–2020 wciąż nie przyjęto.	Zrealizowane
2017	W 2013 r. siedziba Agencji została przeniesiona, a jej misja – na nowo zdefiniowana. Regulamin finansowy Agencji został zmieniony w 2014 r., a w 2015 r. delegowała ona swoją funkcję księgową na rzecz księgowego Komisji. Zmiany te były wprawdzie przyczyną znacznych modyfikacji stosowanych przez Agencję procedur, lecz od 2012 r. nie dokonano ponownego zatwierdzenia systemu księgowego.	Zrealizowane
2017	Agencja publikuje ogłoszenia o naborze na swojej stronie internetowej i w mediach społecznościowych, lecz nie publikuje ich na stronie internetowej Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO).	W trakcie realizacji
2017	Elektroniczne zamówienia publiczne: Do końca 2017 r. Agencja nie stosowała jeszcze żadnego z narzędzi informatycznych opracowanych przez Komisję.	Niepodjęte

ODPOWIEDZI AGENCJI

Agencja przyjęła do wiadomości sprawozdanie Trybunału.

Agencje finansowane ze środków działu 2 WRF – Trwały wzrost gospodarczy: zasoby naturalne

3.17. EUROPEJSKA AGENCJA ŚRODOWISKA (EEA)

WSTĘP

3.17.1. Europejska Agencja Środowiska (zwana dalej „Agencją" lub „EEA") z siedzibą w Kopenhadze została ustanowiona rozporządzeniem Rady (EWG) nr 1210/90 ([131]). Zadaniem Agencji jest stworzenie sieci obserwacji dostarczającej Komisji, Parlamentowi, państwom członkowskim i ogółowi społeczeństwa wiarygodnych informacji na temat stanu środowiska. W szczególności informacje te mają umożliwić Unii Europejskiej i państwom członkowskim podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska oraz ocenę ich skuteczności.

3.17.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji ([132]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	42	43
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	212	204

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.

([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Agencję; obejmują zarówno budżet podstawowy, jak i niepodstawowy.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.17.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe ([133]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([134]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.,

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.17.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Agencji za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Agencji i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([131]) Dz.U. L 120 z 11.5.1990, s. 1.

([132]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Agencji można znaleźć na jej stronie internetowej: www.eea.europa.eu.

([133]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

([134]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.17.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.17.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.17.7. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE NALEŻYTEGO ZARZĄDZANIA FINANSAMI I WYNIKÓW

3.17.8. Agencja rozwiązała umowę o wartości 1,4 mln euro na doradztwo w kwestiach informatycznych, ponieważ nie była zadowolona z realizacji zadań przez wykonawcę. Kilka miesięcy później, w następstwie nowego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, Agencja podpisała umowę na 2 mln euro w systemie kaskadowym na tego samego rodzaju usługi z konsorcjum, na którego czele stał ten sam wykonawca. W specyfikacjach technicznych nie zawarto mimo to zapisów, które zniwelowałyby ryzyko ponownego wystąpienia podobnych problemów przy realizacji nowej umowy. Agencja powinna udzielać zamówień tylko pod warunkiem, że można oczekiwać zadowalającej realizacji zadań.

UWAGI DOTYCZĄCE MECHANIZMÓW KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

3.17.9. W kontekście usług w zakresie monitorowania obszarów lądowych w ramach programu Copernicus Agencja udzieliła zamówienia na usługi na kwotę, która przekraczała o 111 000 euro wartość progową określoną w odnośnej umowie ramowej. Aby rozwiązać ten problem, zwiększyła ona próg przewidziany w umowie ramowej o 112 000 euro. Nie dokonała tego jednak na drodze formalnej, w postaci aneksu do umowy. Agencja powinna dokonywać ewentualnych modyfikacji w umowach w sformalizowany sposób, zgodnie z przepisami dotyczącymi udzielania zamówień publicznych.

3.17.10. Agencja nie dysponuje aktualną strategią dotyczącą newralgicznych stanowisk, w której wskazano by wrażliwe funkcje (z możliwością ich zaktualizowania) oraz w której określono by odpowiednie środki w celu zniwelowania ryzyka partykularnych interesów. Agencja powinna bezzwłocznie przyjąć i wdrożyć taką strategię.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.17.11. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2016	Wykorzystanie przez Komisję międzyinstytucjonalnej umowy ramowej na nabycie oprogramowania i licencji oraz na zapewnienie konserwacji sprzętu i doradztwa w zakresie obsługi informatycznej nie zapewniło wystarczającego stopnia konkurencyjności ani tego, by zastosowano najbardziej opłacalne rozwiązanie.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	Stwierdzono potrzebę wzmocnienia niezależności księgowej Agencji poprzez przesunięcie jej stanowiska pod zwierzchnictwo dyrektora Agencji (obowiązki administracyjne) i zarządu (obowiązki funkcyjne).	Niepodjęte (Agencja nie zgadza się z ustaleniem) ([1])
2017	Agencja stanęła w obliczu poważnych opóźnień w wykonaniu planu działania na 2016 r. w jednym z europejskich centrów tematycznych.	Zrealizowane
2017	Stwierdzono uchybienia w kilku postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	Konkurencja cenowa w kilku zaproszeniach do składania ofert o dużej wartości opierała się wyłącznie na stawkach dziennych dla kilku profili, a nie na szacowanym czasie niezbędnym do realizacji zadań. Umowy ramowe zostały podpisane tylko z jednym oferentem, podczas gdy ponowne poddanie zamówienia procedurze konkurencyjnej z udziałem kilku oferentów doprowadziłoby do osiągnięcia lepszych rezultatów w ramach umów szczegółowych.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	Elektroniczne zamówienia publiczne: Do końca 2017 r. Agencja wprowadziła elektroniczne fakturowanie i elektroniczne procedury przetargowe w niektórych postępowaniach, lecz nie wprowadziła elektronicznego składania ofert.	Zrealizowane
2017	W kilku procedurach naboru pracowników zorganizowanych przez Agencję stwierdzono uchybienia.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	Agencja publikuje ogłoszenia o naborze na swojej stronie internetowej i w mediach społecznościowych, lecz nie publikuje ich na stronie internetowej Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO).	W trakcie realizacji
2017	Agencja podjęła kilka zobowiązań prawnych związanych z programem Copernicus przed otrzymaniem zaliczki od Komisji, co jest niegodne z zasadami stosowania rozporządzenia finansowego.	Zrealizowane

([1]) Agencja uznaje tę kwestię za zamkniętą, co wynika z tego, że księgowa ma status urzędnika, a także została mianowana przez zarząd i ma do niego bezpośredni dostęp.

ODPOWIEDZI AGENCJI

3.17.8. Agencja zgadza się z tym, że umowy powinny być zawierane jedynie w przypadku perspektywy zadowalających wyników. W tym celu przedmiotowa umowa ramowa na świadczenie usług jest wielokrotną umową ramową w systemie kaskadowym przyznawaną trzem podmiotom gospodarczym, co minimalizuje ryzyko ewentualnych słabych wyników. Umowa gwarantuje, że jeden z wykonawców może przejąć umowę, i w ten sposób pozwala uniknąć uzależnienia od jednego wykonawcy i zapewnia ciągłość działania, w przypadku gdy jeden z nich nie byłby w stanie wykonać umowy lub na wypadek, gdy jedna z umów w systemie kaskadowym zostałaby rozwiązana. Ponadto wykonawcą sklasyfikowanym na pierwszej pozycji jest konsorcjum składające się z dwóch podmiotów gospodarczych o połączonym potencjale technicznym i profesjonalnym uznanym przez komisję oceniającą, co daje dodatkową gwarancję zadowalającego wykonania umowy. Ponadto umowa ramowa obejmuje postanowienia dotyczące kar umownych i obniżenia ceny, co może stanowić zarówno zachętę do poprawy wyników, jak i łagodzenia sporów. Na koniec, zalecenie wyznaczonej komisji oceniającej dotyczące przyznania umowy zwycięzcy przetargu, który został pozytywnie oceniony, stanowi oczywiste wskazanie, że można spodziewać się zadowalającej realizacji. W każdym razie sprawdzenie, czy wyniki są na zadowalającym poziomie jest jedynie możliwe w przypadku wdrożenia umowy ramowej w ramach konkretnej umowy. Ponadto skuteczne środki zaradcze należy wziąć jedynie pod uwagę podczas negocjacji konkretnej umowy w oparciu o cechy charakterystyczne zamówienia usługi i oferty proponowanej przez wykonawcę.

3.17.9. Agencja uważa, że zwiększenie pułapu budżetowego umowy ramowej jest decyzją wewnętrzną, która nie ma wpływu na wykonawcę, o ile nie przyznaje mu prawa do żądania konkretnej ilości zakupów. Ponadto Agencja przestrzegała wytycznych i wskazówek zawartych w „Vademecum zamówień publicznych" opracowanym przez Centralny Wydział Finansowy DG BUDG, a odpowiedzialny urzędnik zatwierdzający dołączył notatkę do akt zawierającą podstawę prawną i uzasadnienie zmiany. Zmiany dokonane w umowie ramowej zostaną opublikowane na stronie internetowej Agencji do dnia 30 czerwca 2019 r. zgodnie z zasadami stosowania odnoszącymi się do przepisów finansowych (FR 2012).

3.17.10. W kwestii newralgicznych stanowisk zarząd EEA sporządził inwentarz wrażliwych funkcji sięgający 2009 r. i obejmujący wdrożoną ocenę ryzyka i środków zaradczych. Udostępniono dokument referencyjny dotyczący procesu identyfikacyjnego, który obecnie poddano weryfikacji, aby uwzględnił zmiany w reorganizacji Agencji dokonane we wrześniu 2018 r. Dokument referencyjny o którym mowa powyżej nosi tytuł „wytyczne w sprawie identyfikacji i zarządzania wrażliwymi funkcjami". Dostosowano go do wytycznych kontroli wewnętrznej Komisji Europejskiej. Zaktualizowany dokument referencyjny (wytyczne) co do zasady nie będzie odbiegał od obecnego, gdyż aspekty ogólne i środki naprawcze pozostaną praktycznie w niezmienionej postaci.

3.18. EUROPEJSKA AGENCJA KONTROLI RYBOŁÓWSTWA (EFCA)

WSTĘP

3.18.1. Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa (zwana dalej „Agencją" lub „EFCA") z siedzibą w Vigo została ustanowiona rozporządzeniem Rady (WE) nr 768/2005 ([135]). Głównym zadaniem Agencji jest organizowanie operacyjnej koordynacji działań w zakresie kontroli i inspekcji połowów prowadzonych przez państwa członkowskie w celu zapewnienia skutecznego i jednolitego stosowania przepisów dotyczących wspólnej polityki rybołówstwa.

3.18.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji ([136]).

Tabela 1

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	17	17
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	72	77

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.
([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Agencję.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.18.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe ([137]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([138]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.18.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Agencji za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Agencji i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.18.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

([135]) Dz.U. L 128 z 21.5.2005, s. 1.
([136]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Agencji można znaleźć na jej stronie internetowej: www.efca.europa.eu.
([137]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.
([138]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.18.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.18.7. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE MECHANIZMÓW KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

3.18.8. W 2014 r. Komisja, w imieniu ponad 50 instytucji i organów UE (w tym Agencji), podpisała z jednym wykonawcą umowę ramową na nabycie oprogramowania i licencji oraz na zapewnienie konserwacji sprzętu i doradztwa w zakresie obsługi informatycznej. Ze względu na dużą zmienność na rynku oprogramowania do umowy nie załączono cennika. Wykonawca umowy ramowej pełni rolę pośrednika między Agencją a dostawcami, którzy są w stanie zaspokoić potrzeby Agencji. W przypadku takich usług pośrednictwa wykonawca umowy ramowej jest uprawniony do pobierania opłat w wysokości od dwóch do dziewięciu procent cen dostawców. W 2018 r. łączna kwota płatności na rzecz wykonawcy umowy ramowej wyniosła 192 112 euro. Kontrole *ex ante* przeprowadzone przez Agencję były nieskuteczne, ponieważ w ich toku nie weryfikowano, czy ceny wykonawcy umowy ramowej i naliczane przez niego opłaty były prawidłowe. Co więcej, umowa sama w sobie może ograniczać konkurencję, ponieważ nie ma żadnych dowodów na to, że wykonawca umowy ramowej wybiera dostawców na zasadzie konkurencyjnej. Agencja powinna zmodyfikować kontrole *ex ante* dotyczące płatności w ramach takich umów i dopilnować, by we wszystkich postępowaniach o udzielenie zamówienia stosowano procedurę konkurencyjną ([139]).

INFORMACJE NA TEMAT SPRAWOZDAŃ SŁUŻBY AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

3.18.9. W 2018 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji opublikowała sprawozdanie z kontroli na temat planowania, sporządzania budżetu i monitorowania w Europejskiej Agencji Kontroli Rybołówstwa ([140]). Agencja i Służba Audytu Wewnętrznego uzgodniły plan wskazujący potencjalne obszary wymagające poprawy.

([139]) Umowa ramowa z 2014 r. wygasła w międzyczasie, a w zastępującej ją nowej umowie przewidziano warunki sprzyjające w większym stopniu uczciwej konkurencji.

([140]) Trybunał nie zweryfikował tych prac kontrolnych.

ODPOWIEDZI AGENCJI

3.18.8. EFCA z zadowoleniem przyjmuje uwagi Trybunału i weźmie je pod uwagę. Jeżeli chodzi o międzyinstytucjonalną umowę ramową podpisaną między DIGIT a Comparex, EFCA nie była bezpośrednio zaangażowana w jej określenie i nie miała możliwości zmiany warunków i postanowień umowy ramowej. EFCA przystąpiła do nowej umowy ramowej podpisanej przez DIGIT dotyczącej zakupu tego samego rodzaju produktów. Wydaje się, że poruszone kwestie dotyczące poprzedniej umowy zostały rozwiązane, a EFCA odpowiednio wdroży nową umowę ramową. W odniesieniu do cen EFCA miała praktykę sprawdzania otrzymanych ofert w odniesieniu do zalecanych cen detalicznych publikowanych przez sprzedawców, wcześniej zapłaconych cen oraz znanych cen alternatywnych produktów. EFCA konsekwentnie stwierdzała, że ceny w ofertach są niższe od zalecanych cen detalicznych. W ten sposób zapewniono optymalne wykorzystanie środków przez EFCA. Wszelkie rozbieżności w cenie w ofercie lub nagły lub znaczny wzrost ceny zostałyby zauważone i przeanalizowane jeszcze przed podpisaniem zamówienia.

Agencje finansowane ze środków działu 3 WRF – Bezpieczeństwo i obywatelstwo

3.19. AGENCJA UNII EUROPEJSKIEJ DS. SZKOLENIA W DZIEDZINIE ŚCIGANIA (CEPOL)

WSTĘP

3.19.1. Agencja Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania (zwana dalej „Agencją" lub „CEPOL"), z siedzibą w Budapeszcie, została ustanowiona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2219 ([141]) zastępującym i uchylającym decyzję Rady 2005/681/WSiSW ([142]). Agencja działa jako sieć łącząca krajowe policyjne instytucje szkoleniowe w państwach członkowskich w celu zapewnienia szkoleń wyższym rangą funkcjonariuszom policji z wykorzystaniem wspólnych standardów.

3.19.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji ([143]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	9	10
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	53	51

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.
([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Agencję.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.19.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe ([144]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([145]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.19.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Agencji za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Agencji i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([141]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2219 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania (CEPOL) oraz zastępujące i uchylające decyzję Rady 2005/681/WSiSW (Dz.U. L 319 z 4.12.2015, s. 1).
([142]) Decyzja Rady 2005/681/WSiSW z dnia 20 września 2005 r. ustanawiająca Europejskie Kolegium Policyjne (CEPOL) i uchylająca decyzję 2000/820/WSiSW (Dz.U. L 256 z 1.10.2005, s. 63).
([143]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Agencji można znaleźć na jej stronie internetowej: www.cepol.europa.eu.
([144]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.
([145]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.19.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.19.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.19.7. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE NALEŻYTEGO ZARZĄDZANIA FINANSAMI I WYNIKÓW

3.19.8. W grudniu 2017 r. Agencja ogłosiła zaproszenie do składania ofert w celu zawarcia czteroletniej umowy ramowej o szacunkowej wartości rynkowej 8,5 mln euro na organizację podróży służbowych swoich własnych pracowników oraz uczestników szkoleń. Kryteria wyboru były ważone: 60 % przypadało na jakość, a 40 % na cenę. Trzy z sześciu złożonych ofert spełniały minimalne kryteria jakości. Cena zaoferowana przez wybranego oferenta, zgodnie ze scenariuszem przygotowanym przez Agencję, stanowiła 56 % średniej ceny zaproponowanej przez dwóch pozostałych oferentów. Zamówienia udzielono bez zwrócenia się do wybranego oferenta o uzasadnienie potencjalnie rażąco niskiej oferty. Kwota płatności dokonanych w 2018 r. w ramach tej umowy wyniosła 2 058 073 euro. W przypadku potencjalnie rażąco niskich ofert Agencja powinna zwrócić się o wyjaśnienie i przeanalizować przyczyny takiej sytuacji, tak aby zagwarantować zrównoważony charakter ofert.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.19.9. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2016	W Agencji odnotowano dużą rotację personelu, która może mieć wpływ na ciągłość działania i zdolność Agencji do wdrażania działań przewidzianych w programie prac. Stwierdzono również niewielką liczbę zgłoszeń kandydatów z innych państw członkowskich.	W trakcie realizacji
2017	Pomimo istotnych modyfikacji procedur stosowanych przez Agencję od 2013 r. nie dokonano ponownego zatwierdzenia systemu księgowego.	Zrealizowane
2017	W grudniu 2016 r. Agencja podpisała czteroletnią umowę ramową o wartości 1,6 mln euro z jednym przedsiębiorstwem, która dotyczyła zatrudnienia pracowników na czas określony. Jedynym kryterium konkurencyjnym w postępowaniu o udzielenie zamówienia była cena, nie wzięto natomiast pod uwagę jakości.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	Agencja nie przeprowadziła kompleksowej analizy wpływu brexitu.	Zrealizowane
2017	Agencja publikuje ogłoszenia o naborze na swojej stronie internetowej i w mediach społecznościowych, lecz nie publikuje ich na stronie internetowej Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO).	W trakcie realizacji
2017	Elektroniczne zamówienia publiczne: Do końca 2017 r. Agencja wprowadziła elektroniczne fakturowanie i elektroniczne procedury przetargowe, lecz nie wprowadziła elektronicznego składania ofert.	Niepodjęte

ODPOWIEDZI AGENCJI

3.19.8. Agencja przyjęła do wiadomości uwagi Trybunału i zgadza się, że rozporządzenie finansowe nakłada na instytucję zamawiającą obowiązek uzyskania wyjaśnień dotyczących ofert, które wydają się rażąco niskie. W omawianym przypadku komisja oceniająca nie podjęła działań w celu uzyskania wyjaśnień, gdyż ze względu na swoją codzienną pracę miała świadomość cen stosowanych przez firmę realizującą poprzednią umowę i w związku z tym była w stanie stwierdzić, że ceny podane przez nowo wybranego wykonawcę były znacznie wyższe niż ceny obowiązujące w ramach wcześniejszej umowy. Ponadto w dwóch z trzech ofert, które uzyskały ocenę finansową, zaproponowano ceny mieszczące się w podobnym przedziale, natomiast trzecia firma podała znacznie wyższą ofertę cenową. Z tego względu komisja oceniająca wykluczyła ryzyko rażąco niskiej oferty; zgadzamy się jednak z uwagą Trybunału, że ocena ta nie została sformalizowana w sprawozdaniu z oceny.

3.20. **EUROPEJSKI URZĄD WSPARCIA W DZIEDZINIE AZYLU (EASO)**

WSTĘP

3.20.1. Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu (zwany dalej „Urzędem" lub „EASO") z siedzibą w Valletcie został ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 439/2010 ([146]) w celu wzmacniania praktycznej współpracy w kwestiach związanych z azylem oraz w celu zapewnienia państwom członkowskim pomocy w wypełnianiu europejskich i międzynarodowych zobowiązań do udzielania pomocy potrzebującym. Od 2015 r. Urząd udziela wsparcia Grecji i Włochom w kontekście kryzysu migracyjnego.

3.20.2. Opinia pokontrolna i uwagi przedstawione przez Trybunał za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2017 r. odzwierciedlały zdarzenia i warunki, które same w sobie potencjalnie mogły wpłynąć na działalność Urzędu z punktu widzenia zgodności z obowiązującymi ramami prawnymi (głównie w zakresie zamówień i rekrutacji). Zasadniczo zdarzenia i warunki te nie uległy zmianie.

3.20.3. Urząd zarządza operacjami związanymi z kryzysem uchodźczym w zdecentralizowanym środowisku, na które składa się szereg biur regionalnych we Włoszech i w Grecji, a od 2018 r. również na Cyprze. Owo zdecentralizowane środowisko stanowi dodatkowe istotne wyzwanie dla wdrażania operacji zgodnie z obowiązującymi ramami prawnymi.

3.20.4. Wykonując swoje działania, Urząd, który dysponuje ograniczonym personelem w liczbie około 200 osób, jest uzależniony od chęci współpracy ze strony państw członkowskich oraz od oddelegowanych przez nie ekspertów krajowych, jak przewidziano w rozporządzeniu ustanawiającym. Zważywszy na to, że liczba ekspertów krajowych udostępnianych przez państwa członkowskie jest zawsze ograniczona, Urząd korzystał z alternatywnych rozwiązań, takich jak zawieranie umów z podmiotami gospodarczymi na świadczenie pracy przez pracowników tymczasowych oraz świadczenie usług tłumaczenia ustnego. W 2018 r. w Grecji około 243 (tj. 43 %) z około 569 oddelegowanych tam ekspertów było zatrudnionych na czas określony, a ich łączne pensum wyniosło w przybliżeniu 40 947 (tj. 68 %) z około 60 116 zarejestrowanych dni roboczych. W tym samym okresie we Włoszech około 221 (tj. 59 %) z około 373 oddelegowanych tam ekspertów było zatrudnionych na czas określony, a ich łączne pensum wyniosło w przybliżeniu 35 137 (tj. 81 %) z około 43 584 zarejestrowanych dni roboczych. Powierzenie w tak dużym zakresie podstawowych zadań Urzędu podmiotom gospodarczym prowadzi do poważnej zależności od ich usług i stanowi ustawiczne ryzyko dla ciągłości działania Urzędu we wrażliwym obszarze, który odgrywa kluczową rolę w skutecznym zarządzaniu napływem migrantów do Europy.

3.20.5. Charakter operacji prowadzonych przez Urząd sprawia, że trudno przewidzieć, kiedy będą one konieczne i jak długo będą trwać. W rezultacie Urzędowi trudno jest określić, jakie rozwiązania operacyjne będą najbardziej korzystne z perspektywy należytego zarządzania finansami, jeśli chodzi na przykład o zaangażowanie pracowników własnych bądź zewnętrznych czy okres, na jaki zawierać umowy najmu w poszczególnych lokalizacjach.

3.20.6. Ze względu na długotrwałe negocjacje dotyczące reformy wspólnego europejskiego systemu azylowego zasoby kadrowe Urzędu, które i tak są uszczuplone, obciążone są w znacznym stopniu pracami przygotowawczymi, co dodatkowo ogranicza ich możliwości wykonywania zadań operacyjnych.

3.20.7. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Urzędu ([147]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Urzędu

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	79	98
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	200	207

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.

([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Urząd.

([146]) Dz.U. L 132 z 29.5.2010, s. 11.

([147]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Urzędu można znaleźć na jego stronie internetowej: www.easo.europa.eu.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.20.8. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Urzędu obejmujące sprawozdanie finansowe ([148]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([149]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.,

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.20.9. W opinii Trybunału sprawozdanie Urzędu za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Urzędu na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Urzędu i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.20.10. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Uzasadnienie wydania opinii z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.20.11. W sprawozdaniach z kontroli za lata budżetowe 2016 i 2017 Trybunał stwierdził, że umowa o udostępnienie pracowników tymczasowych, umowa o świadczenie usług biura podróży oraz umowa najmu pomieszczeń Urzędu na wyspie Lesbos były nieprawidłowe. Kwota płatności dokonanych w 2018 r. w ramach tych umów wyniosła 3 405 970 euro (4 % całkowitej kwoty płatności w 2018 r.).

Opinia z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.20.12. W opinii Trybunału, z wyjątkiem implikacji wyjaśnionych w punkcie zawierającym uzasadnienie wydania opinii z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości płatności, płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony w dniu 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Inne kwestie

3.20.13. Od końca 2017 r. sytuacja kadrowa Urzędu zaczęła się pogarszać w tempie wykładniczym. W 2018 r. Urząd zapewnił większą przejrzystość swoich zasad rekrutacji. Na koniec 2018 r. Urząd miał 219 pracowników. Wysłano 89 propozycji podjęcia pracy i podpisano 60 kontraktów. Mimo to w 2018 r. faktyczny wzrost netto liczby pracowników w Urzędzie był marginalny, a na koniec roku 78 wakatów nadal nie zostało obsadzonych. Zaniepokojenie budzi w szczególności brak osób na stanowiskach kierowniczych w departamencie administracji. Do końca 2018 r. cztery z pięciu stanowisk kierowniczych były nieobsadzone bądź osoby je zajmujące były zawieszone w wykonywaniu obowiązków. Jedno stanowisko było obsadzone tymczasowo. Ogólnie rzecz biorąc, taka sytuacja poważnie zagraża ciągłości prowadzenia przez Urząd działalności na obecną skalę, a Urząd – we współpracy z Komisją i państwami członkowskimi – powinien podjąć dodatkowe starania w celu obsadzenia wakatów.

3.20.14. Brak kompleksowych rozwiązań dotyczących zakwaterowania zespołów wsparcia ds. azylu i innych służb Urzędu w państwach członkowskich (np. jeśli chodzi o przywileje i immunitety przysługujące pracownikom Urzędu, ekspertom z państw członkowskich i ekspertom zewnętrznym) stanowi poważne ryzyko operacyjne, finansowe oraz ryzyko uszczerbku na reputacji. Urząd, wspólnie z Komisją, powinien w dalszym ciągu dążyć do wypracowania skutecznych rozwiązań z porozumieniu z państwami członkowskimi w zakresie zakwaterowania zespołów wsparcia ds. azylu i innych służb Urzędu.

([148]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

([149]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje zbiorczo wszystkie operacje budżetowe i informację dodatkową.

3.20.15. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE LEGALNOŚCI I PRAWIDŁOWOŚCI TRANSAKCJI

3.20.16. Urząd korzysta z umów o świadczenie usług zawieranych z przedsiębiorstwami z branży IT sformułowanych w sposób, który może być postrzegany jako oddelegowanie („mise à disposition") pracowników agencji pracy tymczasowej, a nie w celu uzyskania ściśle określonych usług bądź produktów informatycznych. Oddelegowanie pracowników agencji pracy tymczasowej (pracowników tymczasowych), polegające na wykonywaniu przez nich precyzyjnie zdefiniowanych zadań przez czas określony, podlega zasadom określonym w dyrektywie 2008/104/WE w sprawie pracy tymczasowej oraz w szczegółowych przepisach przyjętych przez państwa członkowskie w toku transpozycji tej dyrektywy. Zgodnie z maltańskimi przepisami dotyczącymi pracowników agencji pracy tymczasowej usługi udostępnienia pracowników tymczasowych dla przedsiębiorstw (w tym przypadku EASO) mogą być świadczone jedynie przez zarejestrowane agencje. Wykorzystanie umów o świadczenie usług informatycznych w celu uzyskania świadczenia pracy jest niezgodne z regulaminem pracowniczym UE oraz unijnymi przepisami socjalnymi i przepisami prawa pracy. Urząd powinien dopilnować, by umowy były sformułowane w sposób umożliwiający wyraźne rozróżnienie zamówień na usługi informatyczne od zamówień dotyczących pracowników tymczasowych.

3.20.17. W 2018 r. Urząd ogłosił postępowanie o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego w celu podpisania czteroletnich umów ramowych o maksymalnej wartości 50 mln euro na usługi pracowników tymczasowych we Włoszech. Urząd przerwał to postępowanie, ponieważ otrzymał tylko jedną ofertę. Co więcej, uznał on ją za niedopuszczalną, ponieważ podana w niej cena przekraczała maksymalny szacunkowy budżet. Trybunał stwierdził, że w specyfikacjach istotnych warunków zamówienia wystąpił poważny błąd na kwotę 25 mln euro. Urząd zaprosił potencjalnych oferentów do składania ofert (na łączną kwotę poniżej 50 000 000 euro), podając określoną liczbę miesięcy i wskazując wynagrodzenie brutto dla pracowników tymczasowych. Złożenie oferty spełniającej te warunki byłoby jednak możliwe jedynie w sytuacji, gdyby wykonawca nie odprowadzał podatku ani składek na ubezpieczenie społeczne wymaganych na mocy włoskiego prawa (które w tym przypadku wyniosłyby około 25 mln euro). Nie można zatem wykluczyć, że inni potencjalni oferenci nie zdecydowali się na złożenie ofert, ponieważ ze względu na specyfikacje istotnych warunków zamówienia nie byli w stanie zidentyfikować solidnego uzasadnienia biznesowego. Mimo to Urząd nie zmodyfikował specyfikacji ani nie zorganizował nowego postępowania, lecz wynegocjował warunki, a następnie podpisał umowę z jedynym oferentem, który odpowiedział na pierwotne zaproszenie do składania ofert. Ze względu na brak uczciwej konkurencji wynikający z niepoprawnych specyfikacji postępowanie o udzielenie zamówienia i wszystkie powiązane umowy oraz przyszłe płatności uznaje się za nieprawidłowe. W 2018 r. nie dokonano żadnych płatności w ramach tego zamówienia . Urząd powinien w rygorystyczny sposób stosować unijne przepisy dotyczące zamówień publicznych.

UWAGI DOTYCZĄCE MECHANIZMÓW KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

3.20.18. W lutym 2018 r. zarząd przyjął decyzję ograniczającą kompetencje dyrektora wykonawczego w obszarze rekrutacji i zamówień, uzależniając odnośne decyzje w tych kwestiach od swojej zgody. W czerwcu 2018 r. dyrektor wykonawczy Urzędu zrezygnował ze stanowiska, a na jego miejsce został powołany dyrektor tymczasowy. Sporządził on plan działania Urzędu w zakresie zarządzania, który został zatwierdzony przez zarząd jesienią 2018 r. Plan ten obejmował szereg celów priorytetowych oraz zaplanowanych działań mających przyczyniać się do „budowania zaufania", „wzmocnienia ram zarządzania wewnętrznego" i „odbudowy zdolności wewnętrznych". Zawierał też ocenę wdrożenia przez Urząd standardów kontroli wewnętrznej, która została przeprowadzona w sierpniu 2018 r. W ocenie tej zwrócono uwagę na istotne uchybienia i niedociągnięcia w przypadku większości standardów kontroli wewnętrznej i kryteriów oceny. Wykryte uchybienia pokrywają się z uwagami, jakie Trybunał poczynił w 2017 r.

3.20.19. Urząd podjął konkretne, pozytywne kroki w celu udoskonalenia ładu organizacyjnego. W momencie przeprowadzania kontroli (marzec 2019 r.) 30 spośród 61 działań przewidzianych w planie działania zostało ukończonych, a 31 miało status „w trakcie wdrażania". Działania te zostały podjęte niedawno, a poza tym wciąż muszą zostać ukończone. W związku z tym ich ogólne oddziaływanie zostanie poddane ocenie w przyszłych latach.

3.20.20. Według stanu na koniec 2018 r. Urząd nie posiadał własnego pionu audytu wewnętrznego. Od stycznia 2018 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji nie wydała też żadnego kompleksowego sprawozdania z kontroli Urzędu (w 2018 r. sporządziła ona dwa sprawozdania informacyjne, a w 2019 r. sprawozdanie dotyczące działań następczych). Ponadto mechanizmy kontroli *ex post* na potrzeby weryfikowania prawidłowości i legalności transakcji znajdowały się na wczesnym etapie tworzenia. Tymczasem skuteczny pion audytu wewnętrznego oraz skuteczne mechanizmy kontroli *ex post* to podstawowe elementy zarządzania organizacją taką jak EASO, która obejmuje wiele podmiotów znajdujących się w różnych lokalizacjach. Urząd powinien ustanowić pion audytu wewnętrznego i skuteczne mechanizmy kontroli wewnętrznej.

3.20.21. W sprawozdaniu z kontroli za rok budżetowy zakończony w 2017 r. Trybunał zwrócił uwagę na fakt, że Urząd nie posiada własnych służb prawnych, w związku z czym konieczne było zaangażowanie wielu kancelarii prawnych, które działały pod nadzorem poprzedniego dyrektora. W 2018 r. Urząd sporządził rejestr wszystkich podpisanych umów na usługi doradztwa prawnego i wszczął procedury w celu naboru doradcy prawnego i zastąpienia wcześniejszych umów jedną umową ramową na obsługę prawną. Starszy radca prawny podjęła obowiązki w Urzędzie w kwietniu 2019 r., podczas gdy nowa umowa ramowa na obsługę prawną została podpisana w styczniu 2019 r. Nadal nie przeprowadza się jednak systematycznego wewnętrznego przeglądu dokumentów prawnych, a w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego w 2018 r. odnotowano szereg niespójności natury prawnej. Urząd powinien dysponować właściwymi służbami prawnymi oraz zapewnić skuteczne zarządzanie procedurami prawnymi.

3.20.22. Urząd w dalszym ciągu nie dysponuje strategią dotyczącą newralgicznych stanowisk. Jest to niezgodne ze standardami kontroli wewnętrznej Urzędu, w myśl których należy w jasny sposób zdefiniować takie stanowiska, prowadzić ich ewidencję i aktualizować. Urząd powinien zatem przyjąć skuteczną strategię w tym zakresie.

3.20.23. Brak jasno zdefiniowanych zadań i obowiązków w zakresie zarządzania wynajmowanymi budynkami i powiązanymi usługami i pracami może utrudniać skuteczne zniwelowanie ryzyka w tym obszarze. Aby wyeliminować to ryzyko, Urząd powinien ustanowić skuteczną strategię zarządzania wynajętymi budynkami i powiązanymi usługami, zwłaszcza że zarządza on wieloma budynkami zlokalizowanymi w różnych krajach. Trybunał przyjmuje do wiadomości, że Urząd poczynił już kroki w tym kierunku.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM

3.20.24. Ograniczona pierwotna roczna pula środków budżetowych i brak jakichkolwiek funduszy rezerwowych w budżecie Urzędu na potrzeby pokrycia nieprzewidzianych nagłych potrzeb finansowych są źródłem niepewności budżetowej i utrudniają planowanie kryzysowe. Urząd powinien w dalszym ciągu dążyć do wyeliminowania tych ograniczeń budżetowych w konsultacji z Komisją i władzami budżetowymi.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.20.25. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
Lata 2013 i 2014	Dużej liczby płatności dokonano po terminach określonych w rozporządzeniu finansowym.	W trakcie realizacji
2014	Występuje duża rotacja personelu, co stanowi poważne ryzyko dla ciągłości działania.	Brak danych lub nie dotyczy
2014	Nie ma żadnej dokumentacji, która uzasadniałaby klasyfikację zewnętrznych uczestników spotkań do trzech różnych kategorii pod względem zwracanych kosztów.	Zrealizowane
2016	Ze względu na nierówne traktowanie oferentów w postępowaniu o zawarcie umowy ramowej na usługi agencji podróży umowa i związane z nią płatności zostały uznane za nieprawidłowe.	Brak danych lub nie dotyczy
2016	Fakt, że Urząd bezpośrednio zawarł umowę ramową na świadczenie usług pośrednictwa polegających na wspieraniu Urzędu w reagowaniu na kryzys migracyjny, oznacza, że umowa ramowa i wszystkie związane z nią płatności są nieprawidłowe.	Brak danych lub nie dotyczy
2016	Urząd nie weryfikował w systematyczny sposób cen wykonawcy ani naliczanych przez niego opłat w ramach zawartej przez Komisję międzyinstytucjonalnej umowy ramowej na dostawy i usługi informatyczne.	Brak danych lub nie dotyczy
2016	W dalszym ciągu nie odzyskano zwrotu podatku VAT za lata 2014 i 2015.	Zrealizowane
2017	Pomimo ponawianych starań (36 procedur rekrutacji i 100 nowych kontraktów w 2017 r.) Urzędowi nie udało się zatrudnić i zatrzymać wystarczającej liczby pracowników.	W trakcie realizacji (więcej szczegółów w pkt 3.20.13)
2017	Brak było pionu audytu wewnętrznego.	W trakcie realizacji (więcej szczegółów w pkt 3.20.20)
	Nadzór nad zarządzaniem finansami sprawował w ograniczonym zakresie zarząd.	Zrealizowane
2017	Urząd nie posiada własnej służby prawnej ani nie przeprowadza systematycznie wewnętrznego przeglądu dokumentów prawnych. Większość spraw prawnych zlecanych jest na zewnątrz, przy czym nie ma przejrzystych decyzji ani jasnych wytycznych wewnętrznych.	W trakcie realizacji (więcej szczegółów w pkt 3.20.21)
2017	Przeprowadzone w 2017 r. postępowania o udzielenie zamówienia na usługi agencji pracy tymczasowej na Malcie (w 2017 r. płatności wyniosły 1,0 mln euro) były źle zorganizowane i odbyły się ze szkodą dla konkurencji. Postępowania trzeba było kilkakrotnie ogłaszać ponownie.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	Przed zawarciem umów o wartości wielu milionów euro na pracowników tymczasowych Urząd nie dokonał należytej oceny potrzeb i alternatywnych rozwiązań.	Brak danych lub nie dotyczy
	Monitorowanie zgodności umów z przepisami krajowymi było niewystarczające. Stwierdzono również poważne niedociągnięcia w zakresie weryfikacji arkuszy czasu pracy oraz wykryto w nich nieprawidłowości.	W trakcie realizacji
2017	Trybunał stwierdził poważne uchybienia w czterech spośród czternastu skontrolowanych procedur rekrutacji.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	Urząd zawarł umowy najmu dotyczące powiększenia siedziby głównej na Malcie oraz kilku nowych biur w Atenach, na Lesbos i Chios bez przeprowadzenia należytej analizy rynku lokalnego.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	Zarządzanie finansowe umowami najmu na Lesbos i Chios było niewystarczające i niezgodne z zasadą należytego zarządzania finansami.	Brak danych lub nie dotyczy

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2017	W 2017 r. Urząd stwierdził poważne uchybienia w zakresie akceptacji usług biura podróży, w szczególności brak dokumentacji poświadczającej, że dane usługi zostały faktycznie zamówione lub wykonane. Urząd prowadzi wewnętrzne postępowanie wyjaśniające w tej sprawie.	W trakcie realizacji
2017	Stwierdzono poważne uchybienia w zakresie oceny potrzeb Urzędu, opracowania dokumentacji przetargowej, wyboru rodzaju umowy, zastosowanej procedury udzielenia zamówienia, terminów składania ofert, metodyki oceny i udzielenia zamówienia, zmian i przedłużeń umów, realizacji umów oraz weryfikacji wykonanych usług.	W trakcie realizacji
2017	Urząd udzielił z wolnej ręki zamówienia na usługi doradztwa w zakresie realizacji planu działania na wyspach greckich. Zamówienie oraz wszystkie związane z nim płatności (992 000 euro) były zatem nieprawidłowe.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	Od 2016 r. Urząd dokonał szeregu zmian w umowie z jedną z kancelarii prawnych, podpisanej pierwotnie w 2016 r. i opiewającej na kwotę 5 000 euro. W wyniku tych zmian wartość umowy wzrosła w 2018 r. do 259 000 euro. Zmiany i płatności dotyczące tych usług doradztwa (w kwocie 98 332 euro w 2017 r.) były zatem nieprawidłowe.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	Realizacja podpisanej w 2013 r. umowy o wartości 120 000 euro (zmienionej w 2017 r. na 132 000 euro), przewidującej organizację dużych imprez nie odpowiadała pierwotnym założeniom umowy, w związku z czym umowa ta była nieprawidłowa.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	Wykryto błąd w obliczeniach wysokości składek do budżetu Urzędu od państw stowarzyszonych w ramach układu z Schengen.	Brak danych lub nie dotyczy

ODPOWIEDZI URZĘDU

3.20.14. EASO przyjmuje do wiadomości uwagę. EASO od długiego czasu podnosił tę kwestię w dwustronnych stosunkach z właściwymi państwami członkowskimi, Komisją i zarządem EASO:

— Jeśli chodzi o Włochy, to porozumienie w sprawie przyjęcia podpisano w listopadzie 2017 r., ale nadal czeka ono na ratyfikację przez włoski parlament.

— W przypadku Grecji, po kilku rundach konsultacji udało się ustalić zaawansowany projekt, ale nie został on sfinalizowany z powodu zmiany rządu w Grecji.

— Jeśli chodzi o Cypr, to jedynie niedawno operacje osiągnęły poziom aktywności wymagany, aby można było ustanowić odpowiednie biuro regionalne EASO i w tym celu nawiązano kontakt z organami krajowymi w celu rozpoczęcia negocjacji dotyczących umowy przyjęcia.

Nowy dyrektor wykonawczy wyraził już zamiar nadania sprawie charakteru priorytetowego i wkrótce odwiedzi wcześniej wymienione państwa członkowskie i spotka się z organami krajowymi.

3.20.16. EASO przyjmuje do wiadomości uwagę. Wewnętrzne umowy szczegółowe uwzględniające przepracowany czas i wykorzystane środki wykorzystuje się do definiowania nakładu pracy (np. osobodni) i specyficznych potrzeb lub usług dla wymaganych profilów dla konsultantów ICT. EASO wyraźnie rozróżnia konsultantów ICT, którzy nie są objęci żadną umową zbiorową, od pracowników tymczasowych którzy zawarli umowę tymczasową z agencją pracy tymczasowej w stosunku do której mogą obowiązywać prawo pracy i umowy zbiorowe. Pracownicy tymczasowi świadczący usługi w EASO są bezpośrednio nadzorowani przez personel Agencji, natomiast konsultanci ICT znajdują się pod całkowitym nadzorem wykonawcy. Wobec tego wewnętrzne umowy szczegółowe uwzględniające przepracowany czas i wykorzystane środki mogą nie zawierać żadnych koncepcji lub terminów prawnych związanych z zatrudnieniem (tj. pracownik, pracodawca, godziny pracy, urlop, wynagrodzenie, dodatek urlopowy itd.).

W 2018 r. konsultanci ICT byli zatrudnieni przy 34 różnych projektach EASO i wykonali łącznie 3 727 konkretnych działań, które można odnieść do zawartych umów, w tym umów uwzględniających przepracowany czas i wykorzystane środki. Mimo to EASO rozważa rewizję szablonu umowy uwzględniającej przepracowany czas i wykorzystane środki w celu ujęcia w każdej umowie listy działań do realizacji w ramach umowy i dołoży starań, aby wyeliminować możliwość ewentualnego postrzegania istnienia jakichkolwiek relacji pracowniczych (umowy tymczasowej bądź na podstawie umowy o pracy) między EASO a konsultantami ICT.

3.20.17. EASO przyjmuje do wiadomości techniczne braki w procedurach zamówienia, a Urząd stoi na stanowisku, że obie procedury są regularnie stosowane. EASO przyjmuje do wiadomości wniosek Trybunału i, w celu uniknięcia dalszych negatywnych wniosków w związku z niniejszą umową, rozważa podjęcie odpowiednich działań naprawczych przy jednoczesnym zapewnieniu ciągłości działania.

3.20.20. Agencja przyjmuje do wiadomości tę uwagę. EASO zgodził się z Trybunałem i przyjął następujące środki naprawcze w odniesieniu do systemów kontroli wewnętrznej:

— utworzenie własnego pionu audytu wewnętrznego do czwartego kwartału 2019 r.

— utworzenie własnego pionu kontroli wewnętrznej do trzeciego kwartału 2019 r. Proces selekcji został wdrożony, a nowa funkcja zostanie uaktywniona do września.

3.20.21. Agencja przyjmuje do wiadomości tę uwagę. EASO ma zamiar wszcząć procedury rekrutacji w celu wzmocnienia służb prawnych na przełomie trzeciego i czwartego kwartału 2019 r. EASO przeprowadza obecnie centralizację spraw prawnych, gdzie służby prawne będą pełnić funkcję głównego koordynatora ds. prawnych oraz głównego punktu kontaktowego dla wewnętrznych i zewnętrznych podmiotów zainteresowanych. EASO jest również w trakcie centralizacji umów prawnych i zarządzania umowami oraz centralizacji spraw poprzedzających postępowanie sądowe i sporów sądowych za pomocą dostępnych narzędzi. Jednocześnie wdraża wewnętrzne procesy mające na celu umożliwienie udzielania porad prawnych, wsparcia i przeprowadzenia rewizji oraz ustanawia sieci kontaktów i organizuje regularne spotkania z wewnętrznymi/zewnętrznymi zainteresowanymi podmiotami w celu zapewnienia wysokiej jakości wsparcia prawnego.

3.20.22. Agencja przyjmuje do wiadomości tę uwagę. Strategia ta jest w trakcie finalizacji i powinna być zatwierdzona do trzeciego kwartału 2019 r. i wdrożona do czwartego kwartału 2019 r. Strategia obejmuje również wytyczne i kryteria dla zespołu menedżerskiego w celu wdrożenia oceny ryzyka, identyfikacji i dokumentacji newralgicznych stanowisk w EASO wraz z uzgodnionymi mechanizmami kontrolnymi.

3.20.23. EASO przyjmuje do wiadomości uwagę. Przekazanie obowiązków w zakresie zarządzania nieruchomościami i wynajętymi lokalami EASO udokumentowano w decyzji dyrektora wykonawczego 2016/171 ws. regulaminu wewnętrznego oraz w odpowiednich opisach stanowisk pracy, w szczególności kierowników działów w Grecji i we Włoszech odpowiedzialnych za zarządzanie biurami operacyjnymi w tych państwach członkowskich. Ponadto EASO wdrożył procedurę selekcji dla kierownika działu ds. ogólnych odpowiedzialnego za centralne zarządzanie wszystkimi lokalami EASO w porozumieniu z właściwymi szefami biur operacyjnych. Urząd uznaje potrzebę przyjęcia formalnej strategii w odniesieniu do zarządzania lokalami i podejmuje już pewne działania w tym zakresie.

3.20.24. EASO przyjmuje do wiadomości uwagę. EASO dołoży starań w celu ustanowienia rzetelnych procesów i wczesnego planowania ewentualnościowego poprzez zapewnienie stałego badania rynku koniecznych zasobów niezbędnych do planów operacyjnych dla państw członkowskich pod szczególną presją oraz w celu utrzymania stanu ciągłej gotowości na wypadek sytuacji awaryjnych wynikającej z umowy. EASO pozostaje w ciągłym kontakcie z Komisją i organami budżetowymi w sprawach dotyczących planowania operacyjnego i przydziału zasobów. Agencja, w porozumieniu z Komisją i za zgodą zarządu, wykorzysta w części środki przewidziane dla państw stowarzyszonych na wydatki operacyjne w przypadku zaistnienia sytuacji awaryjnej, w szczególności, jeśli pojawi się potrzeba pokrycia niezaplanowanych wniosków o wsparcie ze strony państw członkowskich znajdujących się pod szczególną presją.

3.21. EUROPEJSKIE CENTRUM DS. ZAPOBIEGANIA I KONTROLI CHORÓB (ECDC)

WSTĘP

3.21.1. Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (zwane dalej „ECDC" lub „Centrum") z siedzibą w Sztokholmie zostało ustanowione rozporządzeniem (WE) nr 851/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady ([150]). Głównym zadaniem Centrum jest gromadzenie i rozpowszechnianie informacji w zakresie zapobiegania chorobom człowieka i ich kontroli, jak również wydawanie ekspertyz naukowych na ten temat. Do obowiązków Centrum należy także koordynacja europejskiej sieci instytucji działających w tej dziedzinie.

3.21.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Centrum ([151]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Centrum

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	58	58
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	266	267

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.

([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Centrum.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.21.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Centrum obejmujące sprawozdanie finansowe ([152]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([153]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.21.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Centrum za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Centrum na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Centrum i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([150]) Dz.U. L 142 z 30.4.2004, s. 1.

([151]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Centrum można znaleźć na jego stronie internetowej: www.ecdc.europa.eu.

([152]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

([153]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.21.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.21.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.21.7. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE MECHANIZMÓW KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

3.21.8. W 2014 r. Komisja, w imieniu ponad 50 instytucji i organów UE (w tym Centrum), podpisała z jednym wykonawcą międzyinstytucjonalną umowę ramową na nabycie oprogramowania i licencji oraz na zapewnienie konserwacji sprzętu i doradztwa w zakresie obsługi informatycznej. Ze względu na dużą zmienność na rynku oprogramowania do umowy nie załączono cennika. Wykonawca umowy ramowej pełni rolę pośrednika między Centrum a dostawcami, którzy są w stanie zaspokoić potrzeby Centrum. W przypadku takich usług pośrednictwa wykonawca umowy ramowej jest uprawniony do pobierania opłat w wysokości od dwóch do dziewięciu procent cen dostawców. W 2018 r. łączna kwota płatności na rzecz wykonawcy umowy ramowej wyniosła 1,1 mln euro. Kontrole *ex ante* prowadzone przez Centrum były nieskuteczne, ponieważ w ich toku nie weryfikowano, czy ceny wykonawcy umowy ramowej i naliczane przez niego opłaty były prawidłowe. Co więcej, umowa sama w sobie może ograniczać konkurencję, ponieważ nie ma żadnych dowodów na to, że wykonawca umowy ramowej wybiera dostawców na zasadzie konkurencyjnej. Centrum powinno zmodyfikować kontrole *ex ante* dotyczące formularzy zamówień w ramach takich umów i dopilnować, by we wszystkich postępowaniach o udzielenie zamówienia stosowano procedurę konkurencyjną ([154]).

3.21.9. Podobne uchybienia w zakresie kontroli stwierdzono przy wdrażaniu innej umowy ramowej na dostawę sprzętu konferencyjnego i multimedialnego oraz świadczenie usług w tym obszarze. Centrum nie kontrolowało w wystarczającym stopniu przed przesłaniem formularzy zamówienia, czy w odniesieniu do cennika produktów obowiązującego największych dostawców wykonawcy umowy faktycznie zastosowano bonifikatę w wysokości 20 % przewidzianą w umowie. Centrum powinno odpowiednio dostosować kontrole *ex ante* formularzy zamówienia.

3.21.10. W przypadku dwóch płatności dotyczących organizacji posiedzeń w ramach kontroli stwierdzono uchybienia w strukturze i dokumentacji kontroli, a także w uzgodnieniach na formularzach zamówień, w dokumentach i na fakturach. Centrum powinno wzmocnić te aspekty systemu kontroli, zwłaszcza w odniesieniu do dużych i bardziej złożonych posiedzeń.

([154]) Umowa ramowa z 2014 r. wygasła w międzyczasie, a w zastępującej ją nowej umowie przewidziano warunki sprzyjające w większym stopniu uczciwej konkurencji.

ODPOWIEDZI CENTRUM

3.21.8. ECDC przyjmuje do wiadomości uwagę, iż Trybunał Obrachunkowy miał zastrzeżenia co do skuteczności kontroli *ex-ante* przeprowadzanych w odniesieniu do zamówień wynikających z umowy. ECDC pragnie jednak podkreślić, że w praktyce przeprowadzenie takich kontroli było trudne, ponieważ umowa nie zobowiązywała wykonawcy do przedstawienia ceny początkowej i naliczonych opłat wykonawcy oddzielnie. Całkowite objęcie kontrolą *ex ante* nie było zatem możliwe. ECDC zauważa również, że część uwagi („(...) umowa ramowa sama w sobie może ograniczać konkurencję, ponieważ nie ma żadnych dowodów na to, że wykonawca umowy ramowej wybiera dostawców na zasadzie konkurencyjnej." oraz „Centrum powinno (...) dopilnować, by we wszystkich postępowaniach o udzielenie zamówienia stosowano procedurę konkurencyjną") odnosi się do struktury umowy ramowej sporządzonej przez Komisję Europejską, a nie do wykonania umowy przez ECDC.

3.21.9. ECDC przyjmuje do wiadomości uwagę i zgadza się, że kontrole mogły zostać przeprowadzone w sposób bardziej zorganizowany i być lepiej udokumentowane. ECDC postanowiło nie przedłużać umowy objętej kontrolą w chwili jej wygaśnięcia w październiku 2019 r. W międzyczasie ECDC przystąpiło do nowej międzyinstytucjonalnej umowy ramowej na sprzęt audiowizualny pod przewodnictwem Komisji (umowa ramowa nr SCIC-2016-S5-3471731), która zastąpi umowę objętą kontrolą od listopada 2019 r. Z uwagi na strukturę nowej umowy, nie przewiduje się ponownego wystąpienia problemu.

3.21.10. ECDC zauważa, że w dwóch skontrolowanych transakcjach nie stwierdzono żadnych błędów. Centrum dokona jednak przeglądu struktury i dokumentacji kontroli i uzgodnień dotyczących posiedzeń, zwłaszcza w odniesieniu do dużych i bardziej złożonych posiedzeń.

3.22. EUROPEJSKI URZĄD DS. BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI (EFSA)

WSTĘP

3.22.1. Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (zwany dalej „Urzędem" lub „EFSA") z siedzibą w Parmie został ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002 ([155]). Główne zadania Urzędu obejmują dostarczanie informacji naukowych będących podstawą do przygotowywania prawodawstwa Unii w dziedzinie żywności i jej bezpieczeństwa oraz gromadzenie i analizę danych umożliwiających określanie i kontrolę obszarów ryzyka, a także informowanie o nich w sposób niezależny.

3.22.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Urzędu ([156]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Urzędu

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	81	80
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	443	444

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.
([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Urząd.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.22.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Urzędu obejmujące sprawozdanie finansowe ([157]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([158]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.22.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Urzędu za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Urzędu na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Urzędu i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([155]) Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1.
([156]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Urzędu można znaleźć na jego stronie internetowej: www.efsa.europa.eu.
([157]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.
([158]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.22.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.22.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

INFORMACJE NA TEMAT SPRAWOZDAŃ SŁUŻBY AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

3.22.7. W 2018 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji opublikowała sprawozdanie na temat zarządzania zasobami kadrowymi i etyki w Urzędzie ([159]). Urząd opracował plan działania dotyczący pewnych obszarów, w których możliwe jest wprowadzenie usprawnień.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.22.8. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

([159]) Trybunał nie zweryfikował tych prac kontrolnych.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2017	Istnieje potrzeba wzmocnienia niezależności księgowego Urzędu poprzez przesunięcie go pod zwierzchnictwo dyrektora Urzędu (obowiązki administracyjne) i Zarządu (obowiązki funkcyjne).	W trakcie realizacji
2017	W maju 2017 r. Urząd, działając w imieniu dziewięciu agencji, zawarł trzy umowy ramowe w systemie kaskadowym (system rankingowy) na różnego rodzaju usługi audytowe. W przypadku tego rodzaju usług bardziej odpowiednie są umowy ramowe przewidujące każdorazowo ponowne poddanie zamówienia procedurze konkurencyjnej.	Brak danych lub nie dotyczy

ODPOWIEDZI URZĘDU

Urząd potwierdza, że otrzymał sprawozdanie bez zastrzeżeń z kontroli Trybunału Obrachunkowego. EFSA z zadowoleniem przyjmuje opinie bez zastrzeżeń na temat wiarygodności rozliczeń oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń.

3.23. EUROPEJSKI INSTYTUT DS. RÓWNOŚCI KOBIET I MĘŻCZYZN (EIGE)

WSTĘP

3.23.1. Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn (zwany dalej „Instytutem" lub „EIGE") z siedzibą w Wilnie został ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1922/2006 ([160]). Do zadań Instytutu należy gromadzenie, analiza i rozpowszechnianie informacji na temat równości mężczyzn i kobiet oraz opracowywanie, analizowanie, ocena i rozpowszechnianie odpowiednich narzędzi metodycznych służących wspieraniu włączania problematyki równości płci do wszystkich polityk Unii i do wynikających z nich polityk krajowych.

3.23.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Instytutu ([161]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Instytutu

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	8	8
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	45	44

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.
([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Instytut.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.23.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Instytutu obejmujące sprawozdanie finansowe ([162]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([163]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.23.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Instytutu za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Instytutu na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Instytutu i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([160]) Dz.U. L 403 z 30.12.2006, s. 9.
([161]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Instytutu można znaleźć na jego stronie internetowej: www.eige.europa.eu.
([162]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.
([163]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.23.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.23.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.23.7. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE LEGALNOŚCI I PRAWIDŁOWOŚCI TRANSAKCJI

3.23.8. Pod koniec roku budżetowego 2017 Instytut uczestniczył jako strona pozwana w czterech sprawach dotyczących trzech postępowań o udzielenie zamówienia, wniesionych do sądów unijnych przez oferentów, których oferty nie zostały wybrane. We wszystkich tych przypadkach wnioskodawcy domagali się unieważnienia decyzji o udzieleniu zamówienia i przyznania odszkodowań. W 2018 r. sąd wydał orzeczenie w dwóch z czterech przypadków i oddalił skargi powodów, nie przedstawiając żadnych zarzutów pod adresem Instytutu. Na początku 2019 r. sąd wydał orzeczenie w dwóch pozostałych sprawach dotyczących tego samego postępowania i decyzji o udzieleniu zamówienia. Zamówienie zostało anulowane ze względu na drobne uchybienia proceduralne, choć nie ma dowodów na to, że w ramach postępowania wybrany powinien był zostać inny oferent. Roszczenia odszkodowawcze zostały wprawdzie oddalone, sąd zasądził jednak, że Instytut powinien ponieść własne koszty postępowania, a także pokryć 75 % kosztów powodów. Do momentu unieważnienia przez sąd umowa została w całości zrealizowana. W 2018 r. łączna kwota płatności w jej ramach wyniosła 196 314 euro.

3.23.9. Instytut korzystał ze wsparcia pracowników agencji pracy tymczasowej (zwanych dalej pracownikami tymczasowymi) na mocy umowy ramowej z agencją pracy tymczasowej. W 2018 r. oprócz 44 własnych pracowników Instytut korzystał z usług do ośmiu pracowników tymczasowych. Kwota odnośnych płatności dokonanych w 2018 r. wyniosła niemal 102 000 euro. W przypadku umów na korzystanie z pracowników tymczasowych obowiązują szczególne ramy prawne, w których przewidziano szereg obowiązków zarówno po stronie agencji pracy tymczasowej, jak i przyjmującego przedsiębiorstwa. Zgodnie z dyrektywą 2008/104/WE oraz przepisami prawa pracy obowiązującymi na Litwie pracownicy tymczasowi powinni pracować na takich samych warunkach pracy jak pracownicy bezpośrednio zatrudnieni przez dane przedsiębiorstwo w przypadku gdy zajmują takie same stanowisko lub wykonują takie same obowiązki w tym samym miejscu zatrudnienia. W umowie z agencją pracy tymczasowej nie przewidziano jednak wyraźnie obowiązku przestrzegania tych warunków, nie ma też dowodów na to, że Instytut samodzielnie dokonał porównania warunków pracy obowiązujących w przypadku jego własnych pracowników i pracowników tymczasowych. Instytut powinien przeanalizować warunki pracy pracowników tymczasowych i dopilnować, by były one zgodne z przepisami europejskiego i krajowego prawa pracy.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.23.10. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2016	Działania podjęte przez Instytut w następstwie oceny zewnętrznej z 2016 r.	Zrealizowane
2017	Pod koniec roku budżetowego 2017 Instytut uczestniczył jako strona pozwana w czterech sprawach dotyczących trzech postępowań o udzielenie zamówienia, wniesionych do Sądu Unii Europejskiej przez oferentów, których oferty nie zostały wybrane.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	W 2016 r. Instytut zorganizował przetarg na usługi biura podróży. Specyfikacje przetargowe i sam proces oceny nie dały wystarczającej gwarancji wyboru oferty najkorzystniejszej ekonomicznie.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	Elektroniczne zamówienia publiczne: Do końca 2017 r. Instytut wprowadził elektroniczne fakturowanie w niektórych postępowaniach, lecz nie zaczął jeszcze stosować elektronicznych procedur przetargowych ani elektronicznego składania ofert.	Zrealizowane
2017	Instytut publikuje ogłoszenia o naborze na swojej stronie internetowej i w mediach społecznościowych, lecz nie publikuje ich na stronie internetowej Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO).	W trakcie realizacji

ODPOWIEDZI INSTYTUTU

3.23.8. EIGE przyjmuje do wiadomości tę uwagę. Instytut zbadał uzasadnienie spraw i udoskonalił procedury udzielania zamówień, aby zminimalizować ryzyko niezadowolenia ze strony oferentów, którzy nie zostali wybrani, i kolejnych spraw sądowych, które nawet w przypadku oddalenia skargi powodują znaczne dodatkowe obciążenie pracą. Przedsięwzięte środki obejmują specjalne szkolenie w zakresie „zdobytych doświadczeń" dla pracowników zaangażowanych w proces udzielania zamówień, wdrożenie analizy ryzyka w odniesieniu do zamówień oraz wydanie nowych wytycznych i wzorów dotyczących zamówień. Instytut wszczął również procedurę dochodzenia kosztów prawnych od skarżącego w dwóch sprawach, w których Sąd oddalił skargę, nie przedstawiając żadnych zarzutów pod adresem Instytutu (sprawy T-914/16 i T-10/17).

3.23.9. EIGE przyjmuje do wiadomości tę uwagę. Kwestia poruszona przez Trybunał jest obecnie przedmiotem toczącego się postępowania sądowego, w którym EIGE uczestniczy jako osoba trzecia. EIGE będzie działać na podstawie prawomocnego orzeczenia sądowego. Instytut jest zdania, że dogłębna analiza, którą przeprowadził w celu porównania zadań personelu statutowego i tymczasowego, wyraźnie wykazała, że są one praktycznie nieporównywalne. Główna różnica wynika z rozporządzenia finansowego, które stanowi, że zadania podmiotów działań finansowych może wykonywać tylko personel objęty regulaminem pracowniczym. Instytut zwraca także uwagę, że specyfikacja techniczna, która stanowi załącznik do umowy ramowej, nakłada na agencję pracy tymczasowej wymóg pełnej zgodności z prawem litewskim, a w szczególności zawiera odwołanie do litewskich przepisów ochrony socjalnej obowiązujących w odniesieniu do pracowników tymczasowych. Obejmuje to także transpozycję dyrektywy 2008/104/WE do prawa litewskiego.

3.24. **EUROPEJSKA AGENCJA LEKÓW (EMA)**

WSTĘP

3.24.1. Europejska Agencja Leków (zwana dalej „Agencją" lub „EMA"), której siedzibę przeniesiono do Amsterdamu, została ustanowiona rozporządzeniem Rady (EWG) nr 2309/93 zastąpionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 726/2004 ([164]). Agencja działa za pośrednictwem ogólnoeuropejskiej sieci i koordynuje zasoby naukowe udostępniane przez organy krajowe w celu przeprowadzania oceny i kontroli produktów leczniczych stosowanych u ludzi lub do celów weterynaryjnych.

3.24.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji ([165]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	317 ([2])	338
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([3])	766	781

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.
([2]) Budżet końcowy, w tym honoraria i opłaty.
([3]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Agencję.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.24.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe ([166]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([167]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.24.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Agencji za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Agencji i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([164]) Dz.U. L 214 z 24.8.1993, s. 1 oraz Dz.U. L 136 z 30.4.2004, s. 1. Zgodnie z tym drugim rozporządzeniem pierwotna nazwa Agencji – Europejska Agencja ds. Oceny Produktów Leczniczych – została zmieniona na Europejską Agencję Leków.
([165]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Agencji można znaleźć na jej stronie internetowej: www.ema.europa.eu.
([166]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.
([167]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Objaśnienie uzupełniające

3.24.5. 20 listopada 2017 r. Rada ds. Ogólnych Unii Europejskiej zdecydowała o przeniesieniu siedziby Agencji do Amsterdamu (Niderlandy). Przeprowadzka miała miejsce w marcu 2019 r., a w sprawozdaniu finansowym Agencji za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r. uwzględniono rezerwę na związane z tym koszty w wysokości 17,8 mln euro. Ponadto zgodnie z umową najmu wcześniejsza siedziba Agencji w Londynie została wynajęta na okres do 2039 r., przy czym nie przewidziano żadnej klauzuli umożliwiającej jej wcześniejsze rozwiązanie. 20 lutego 2019 r. Wysoki Trybunał Anglii i Walii odrzucił wniosek Agencji o wypowiedzenie umowy najmu i orzekł, że wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE oraz skutki tej decyzji nie stanowiły wydarzenia powodującego bezskuteczność tej umowy (innymi słowy Trybunał nie uznał tego za wynik działania siły wyższej). W umowie dopuszczono jednak możliwość przeniesienia najmu na inny podmiot bądź podnajmu pomieszczeń, pod warunkiem że właściciel nieruchomości wyrazi na to zgodę. W momencie podpisania ostatecznego sprawozdania finansowego Agencji negocjacje między Agencją i potencjalnymi podnajemcami były w toku, a przyszły koszt netto związany z umową najmu, od której nie można odstąpić, jest nieznany ([168]). W informacjach dodatkowych do sprawozdania finansowego Agencji za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r. ujęto pełną kwotę 468 mln euro, która pozostaje do spłaty tytułem najmu do 2039 r. 465 mln euro z tej kwoty, z tytułu najmu w okresie po przeniesieniu siedziby Agencji do Amsterdamu, przedstawiono w sprawozdaniu jako zobowiązanie warunkowe.

3.24.6. W momencie przeprowadzania kontroli przez Trybunał nie było jeszcze pewności co do ewentualnej utraty personelu w następstwie przeniesienia siedziby Agencji. Ta niepewność stanowi poważne ryzyko dla ciągłości działania, mimo iż Agencja podjęła już środki zaradcze, np. poprzez uszeregowanie zadań pod względem priorytetów i usprawnienie procesu przenoszenia pracowników.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.24.7. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.24.8. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.24.9. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE NALEŻYTEGO ZARZĄDZANIA FINANSAMI I WYNIKÓW

3.24.10. W sprawozdaniu z kontroli za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2016 r. Trybunał stwierdził, że Agencja nie korzystała odpowiednio z usług doradczych w związku z jej dwoma największymi projektami informatycznymi. Nadmierne korzystanie z usług konsultantów spowodowało, że Agencja stała się w dużym stopniu zależna od zewnętrznej wiedzy fachowej, a także doprowadziło do niewspółmiernego przekroczenia kosztów i do opóźnień. Agencja przystąpiła do wdrażania środków zaradczych w 2017 r., jednak nie są one jeszcze w pełni skuteczne. Przykładowo liczba konsultantów zatrudnionych na podstawie umów uwzględniających przepracowany czas i wykorzystane środki zmniejszyła się wprawdzie ze 141 do 70 w 2018 r., nadal jednak znacznie przewyższa zakładaną maksymalną liczbę 35 konsultantów. Co więcej, łączna kwota wydatków w 2018 r. w ramach tego typu umów, w przypadku których istnieją bardzo ograniczone możliwości przeprowadzania skutecznych kontroli kosztów, wciąż stanowiła jedną trzecią całkowitego budżetu IT. Trybunał stwierdził również, że nadal obowiązują umowy uwzględniające przepracowany czas i wykorzystane środki, w których nie ma informacji na temat konkretnych usług lub produktów, jakie miałyby zostać wypracowane. Agencja powinna przyspieszyć tempo wdrażania środków naprawczych nie tylko z myślą o ukończeniu trwających już projektów IT, ale także aby przygotować się do kolejnych dużych projektów, takich jak wdrożenie rozporządzenia o weterynaryjnych produktach leczniczych ([169]) i rozporządzenia w sprawie wyrobów medycznych ([170]).

([168]) Z informacji udzielonych przez Agencję wynika, że podpisano umowę podnajmu obowiązującą od 1 lipca 2019 r. Trybunał nie skontrolował jeszcze tej umowy.

([169]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/6 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie weterynaryjnych produktów leczniczych i uchylające dyrektywę 2001/82/WE (Dz.U. L 4 z 7.1.2019, s. 43).

([170]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/745 z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie wyrobów medycznych, zmiany dyrektywy 2001/83/WE, rozporządzenia (WE) nr 178/2002 i rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 oraz uchylenia dyrektyw Rady 90/385/EWG i 93/42/EWG (Dz.U. L 117 z 5.5.2017, s. 1).

INFORMACJE NA TEMAT SPRAWOZDAŃ SŁUŻBY AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

3.24.11. W 2018 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji opublikowała sprawozdanie z kontroli na temat zarządzania sygnałami w Europejskiej Agencji Leków ([171]). Agencja i Służba Audytu Wewnętrznego uzgodniły plan dotyczący działań naprawczych.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.24.12. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

([171]) Trybunał nie zweryfikował tych prac kontrolnych.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2014	W regulaminie Agencji dotyczącym opłat określono terminy uiszczenia obowiązkowych opłat, a także wysokość płatności na rzecz właściwych organów krajowych. W przypadku większości skontrolowanych transakcji terminów tych nie dotrzymano.	W trakcie realizacji (pobór opłat) Zrealizowane (płatności na rzecz właściwych organów krajowych)
2016	Od czasu wprowadzenia nowego systemu rachunkowości w 2011 r. sprawozdawczość dotycząca obiegu środków na zobowiązania i ich wykorzystania nie była wystarczająco przejrzysta.	Zrealizowane
2016	Wobec nieprzeprowadzenia konkurencyjnego postępowania o udzielenie zamówienia sześć porozumień w sprawie taryfy korporacyjnej na noclegi hotelowe oraz związane z nimi płatności za 2016 r. są nieprawidłowe.	Zrealizowane
Lata 2016 i 2017	Agencja otrzymała od Parlamentu i Rady zadanie wdrożenia rozporządzenia w zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem farmakoterapii (nr 1027/2012) i rozporządzenia w sprawie badań klinicznych (nr 536/2014), w wyniku czego niezbędne okazało się opracowanie i wdrożenie dwóch dużych ogólnoeuropejskich systemów informatycznych. Z uwagi na brak niezbędnych zasobów wewnętrznych Agencja korzystała z usług konsultantów w takim zakresie, że uzależniła się w znacznym stopniu od zewnętrznej wiedzy fachowej. Nie zapewniono odpowiedniej kontroli na etapie przygotowywania i wdrażania projektów, w projektach wystąpiły opóźnienia, a koszty wrosły.	W trakcie realizacji
2016	Zgodnie z rozporządzeniem ustanawiającym wymagane jest, aby Komisja tylko raz na 10 lat przeprowadzała zewnętrzną ocenę Agencji i jej działań.	W trakcie realizacji (poza kontrolą Agencji)
2017	Stwierdzono potrzebę wzmocnienia niezależności księgowej Agencji poprzez przesunięcie jej stanowiska pod zwierzchnictwo Dyrektora Agencji (obowiązki administracyjne) i zarządu (obowiązki funkcyjne).	W trakcie realizacji
2017	Od 2013 r. nie dokonano ponownego zatwierdzenia systemu księgowego.	Zrealizowane
2017	Agencja publikuje ogłoszenia o naborze na swojej stronie internetowej, lecz nie publikuje ich na stronie internetowej Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO).	W trakcie realizacji
2017	Elektroniczne zamówienia publiczne: Do końca 2017 r. Agencja wprowadziła elektroniczne procedury przetargowe w niektórych postępowaniach, lecz nie zaczęła jeszcze stosować elektronicznego fakturowania ani elektronicznego składania ofert.	Niepodjęte

ODPOWIEDZI AGENCJI

Europejska Agencja Leków z zadowoleniem przyjmuje pozytywną opinię Trybunału w sprawie wiarygodności rozliczeń za rok 2018 oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u ich podstaw.

Jak Trybunał podkreślił, rok 2018 był rokiem trudnym ze względu na przeniesienie siedziby do Amsterdamu i konieczność prowadzenia działalności w ramach planu ciągłości działania.

3.24.5. Po podjęciu decyzji o wyłączeniu budynku EMA z negocjacji między UE a Zjednoczonym Królestwem Agencja znalazła rozwiązanie polegające na dokonaniu cesji najmu na inny podmiot bądź podnajmie budynku na Canary Wharf. Rozwiązanie polegające na podnajmie zostało przedstawione Parlamentowi Europejskiemu i Radzie do zatwierdzenia. W momencie sporządzania niniejszej odpowiedzi (czerwiec 2019 r.) negocjacje z potencjalnym podnajemcą i wynajmującym nadal trwają.

3.24.10. Agencja z zadowoleniem przyjmuje uznanie przez Trybunał jej działań na rzecz zmniejszenia zależności od zewnętrznej wiedzy fachowej i ograniczenia liczby konsultantów zatrudnionych na podstawie umów uwzględniających przepracowany czas i wykorzystane środki. Rok 2018 był dla Agencji bardzo trudnym rokiem. Przeniesienie siedziby do Amsterdamu spowodowało uruchomienie planu ciągłości działania, konieczność ustalenia priorytetów działalności i utratę określonej liczby personelu. W tym kontekście Agencja monitoruje usługi konsultantów zatrudnionych na podstawie umów uwzględniających przepracowany czas i wykorzystane środki, tak aby osiągnąć zakładaną liczbę takich konsultantów (maksymalnie 35 w 2019 r. według planu ciągłości działania).

Agencja pragnie podkreślić, że stosowanie umów w cenach stałych rozpoczęło się dopiero w połowie 2016 r. Agencja korzysta z usług świadczonych na podstawie umów uwzględniających przepracowany czas i wykorzystane środki, gdy tylko pojawi się zapotrzebowanie na określony zestaw umiejętności/kompetencji. Z tego względu konkretne potrzeby dotyczą wymaganych kwalifikacji zawodowych, określonego doświadczenia i umiejętności wymaganych dla danej roli. Dlatego też wprowadzono umowy uwzględniające przepracowany czas i wykorzystane środki, aby zapewnić Agencji wymaganą elastyczność w zakresie przydzielania wykonawcy (tzn. określonych umiejętności) do priorytetowych działań, które zależą od pojawiających się okoliczności i aby zaspokoić potrzeby podmiotów wewnętrznych/zewnętrznych. Ponadto z doświadczenia EMA wynika, że dostawcy nie zawsze są w stanie świadczyć usługi w stałych cenach z wykorzystaniem odpowiednich kompetencji w ściśle określonych dziedzinach technicznych (np. Informatica w zakresie zarządzania danymi podstawowymi). Bezpośrednie zarządzanie wykonawcami pracującymi na podstawie umów uwzględniających przepracowany czas i wykorzystane środki umożliwia bardziej opłacalną realizację celów wraz z odpowiednią kontrolą i jakością. Z tego względu EMA w swojej strategii zaopatrzenia będzie nadal badała możliwości korzystania z wykwalifikowanych wykonawców świadczących usługi na podstawie umów uwzględniających przepracowany czas i wykorzystane środki.

3.25. EUROPEJSKIE CENTRUM MONITOROWANIA NARKOTYKÓW I NARKOMANII (EMCDDA)

WSTĘP

3.25.1. Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (zwane dalej „Centrum" lub „EMCDDA") z siedzibą w Lizbonie zostało ustanowione rozporządzeniem Rady (WE) nr 302/93 ([172]). Głównymi zadaniami Centrum są gromadzenie, analizowanie i rozpowszechnianie danych dotyczących narkotyków i narkomanii w celu opracowywania i upowszechniania obiektywnych, wiarygodnych i porównywalnych informacji na poziomie europejskim. Informacje te mają służyć za podstawę analizy popytu na narkotyki i metod jego zmniejszania, a także, w ujęciu bardziej ogólnym, do analizy zjawisk związanych z rynkiem narkotykowym.

3.25.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Centrum ([173]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Centrum

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	16	16
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	111	103

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.

([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Centrum.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.25.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Centrum obejmujące sprawozdanie finansowe ([174]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([175]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.25.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Centrum za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Centrum na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Centrum i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([172]) Dz.U. L 36 z 12.2.1993, s. 1. Rozporządzenie to wraz ze zmianami zostało uchylone rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1920/2006 (Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 1).

([173]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Centrum można znaleźć na jego stronie internetowej: www.emcdda.europa.eu.

([174]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

([175]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.25.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.25.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.25.7. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE LEGALNOŚCI I PRAWIDŁOWOŚCI TRANSAKCJI

3.25.8. Centrum korzystało ze wsparcia pracowników agencji pracy tymczasowej (zwanych dalej pracownikami tymczasowymi) na mocy umowy ramowej z agencją pracy tymczasowej. W 2018 r. oprócz 103 własnych pracowników Centrum skorzystało z usług czterech pracowników tymczasowych i dokonało płatności z tego tytułu na kwotę 106 403 euro. W przypadku umów na korzystanie z pracowników tymczasowych obowiązują szczególne ramy prawne, w których przewidziano szereg obowiązków zarówno po stronie agencji pracy tymczasowej, jak i przyjmującego przedsiębiorstwa. Zgodnie z dyrektywą 2008/104/WE oraz przepisami prawa pracy obowiązującymi w Portugalii pracownicy tymczasowi powinni pracować na takich samych warunkach pracy jak pracownicy bezpośrednio zatrudnieni przez dane przedsiębiorstwo. W umowie z agencją pracy tymczasowej nie przewidziano jednak wyraźnie obowiązku przestrzegania tych warunków, nie ma też dowodów na to, że Centrum samodzielnie dokonało porównania warunków pracy obowiązujących w przypadku jego własnych pracowników i pracowników tymczasowych. Ponadto Centrum powinno było dopilnować, by w specyfikacjach istotnych warunków zamówienia uwzględniono informację na temat wynagrodzeń jego własnych pracowników, którzy posiadają podobne kwalifikacje i zajmują te same stanowiska co pracownicy tymczasowi. Trybunał stwierdził, że wynagrodzenia pracowników tymczasowych są o wiele niższe niż wynagrodzenia personelu Centrum – otrzymują oni mniej niż połowę najniższej pensji pracowników Centrum, którzy wykonują podobne obowiązki. Niektórzy pracownicy tymczasowi zarabiali nawet mniej niż wynosi najniższe możliwe wynagrodzenie w przypadku osób zatrudnionych na podstawie regulaminu pracowniczego UE. Wiąże się z tym ryzyko sporów sądowych i uszczerbku na reputacji. Centrum powinno przeanalizować warunki pracy pracowników tymczasowych i dopilnować, by były one zgodne z przepisami europejskiego i krajowego prawa pracy.

3.25.9. W 2006 r. UE i Norwegia podpisały porozumienie, w którym określono wzór na obliczenie składki odprowadzanej przez Norwegię na rzecz Centrum, jak również minimalną wysokość takiej składki. W 2016 r. minimalna składka została wyznaczona na poziomie 271 000 euro i powinna podlegać corocznej korekcie w zależności od zmian cen i dochodu narodowego brutto w UE. Mimo że w latach 2007–2018 dotacja z budżetu UE wzrosła o 24 %, składka Norwegii praktycznie się nie zmieniła. Taka sytuacja nie odzwierciedla zakładanego modelu finansowania. Minimalna składka przekazywana przez Norwegię powinna zostać skorygowana zgodnie z ustalonymi warunkami.

UWAGI DOTYCZĄCE NALEŻYTEGO ZARZĄDZANIA FINANSAMI I WYNIKÓW

3.25.10. W postępowaniach o udzielenie zamówienia o niskiej wartości (poniżej 60 000 euro) Centrum nie uzyskało odpowiedniej liczby ofert. W pięciu postępowaniach złożono tylko jedną ofertę, a w jednym dwie. Ze względu na tak niewielką liczbę ofert Centrum nie zapewniło konkurencyjności w ramach procedury, co jest niezgodne z zasadą zachowania konkurencji w zamówieniach publicznych i nie gwarantuje, że udzielone zamówienie zapewni najlepszy stosunek wartości do ceny.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.25.11. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2017	Stwierdzono potrzebę wzmocnienia niezależności księgowego Centrum poprzez przesunięcie jego stanowiska pod zwierzchnictwo dyrektora Centrum (obowiązki administracyjne) i zarządu (obowiązki funkcyjne).	Zrealizowane
2017	Centrum publikuje ogłoszenia o naborze na swojej stronie internetowej i w mediach społecznościowych, lecz nie publikuje ich na stronie internetowej Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO).	Zrealizowane
2017	Elektroniczne zamówienia publiczne: Do końca 2017 r. Centrum nie stosowało jeszcze żadnego z narzędzi informatycznych opracowanych przez Komisję.	Zrealizowane

ODPOWIEDZI CENTRUM

3.25.8. W ocenie EMCDDA umowy o zatrudnienie pracowników tymczasowych zostały zawarte i zrealizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa Unii i przepisami portugalskimi transponującymi do porządku prawnego Portugalii przepisy dyrektywy 2008/104/WE. W tym kontekście pracownikom tymczasowym przydzielono zadania wiążące się z niższym poziomem odpowiedzialności, zadań i obowiązków niż wymagany dla członków personelu etatowego EMCDDA lub mający do nich zastosowanie. W szczególności pracownicy tymczasowi nie byli zobowiązani do realizacji obowiązków lub byli wyłączeni z realizacji obowiązków właściwych dla personelu etatowego EMCDDA na podstawie obowiązującego regulaminu pracowniczego UE i rozporządzenia finansowego. Wynagrodzenie pracowników tymczasowych określone w zawartych umowach o zatrudnienie odzwierciedla ten stan rzeczy. W ocenie EMCDDA jest to zgodne z zasadą równego traktowania określoną w dyrektywie 2008/104/WE, która ma zastosowanie do osób „wykonujących tę samą pracę". W tym kontekście faktyczne wynagrodzenie netto pracowników tymczasowych odpowiada około 87 % najniższego podstawowego wynagrodzenia personelu etatowego EMCDDA i 147 % minimalnego wynagrodzenia krajowego w myśl przepisów obowiązujących w Portugalii. Umowa między EMCDDA a agencją pracy tymczasowej wprost odnosi się do obowiązku przestrzegania przez agencję wszystkich aspektów obowiązujących przepisów (przepisów portugalskich transponujących dyrektywę 2008/104/WE). W tym kontekście agencja pracy tymczasowej jest podmiotem ponoszącym odpowiedzialność prawną za zapewnienie zgodności z przepisami i narażoną na ryzyko postępowania sądowego w przedmiocie realizacji umów zawieranych z pracownikami tymczasowymi na realizację przez nich zadań dla EMCDDA. Bez uszczerbku dla powyższego, EMCDDA zmienia swoją politykę korzystania z pracowników tymczasowych, aby dalej racjonalizować taką praktykę zgodnie z potrzebami operacyjnymi oraz odpowiednimi ramami prawnymi.

3.25.9. Nie istnieje liniowa korelacja między wzrostem dotacji unijnych i wkładu norweskiego w latach 2007–2018. W rzeczy samej wzrost drugiej z wymienionych wartości wynika wyłącznie z zastosowania wzoru określonego w odpowiedniej umowie, natomiast wzrost pierwszej z wartości wynikał z dorocznej decyzji organu budżetowego Unii. Wspomniana umowa definiuje w szerokim ujęciu różne wzory/metody na potrzeby korekty minimalnego wkładu, jaki ma wnieść Norwegia. Stosowanie tego wzoru/metody wymaga pewnej interpretacji, do czego EMCDDA nie ma wymaganej zdolności prawnej, ponieważ nie jest stroną umowy. EMCDDA zwróci się do zainteresowanych stron o doprecyzowanie i potwierdzenie metody, która ma być stosowana na potrzeby takiej korekty, aby być w stanie przeprowadzić ją w możliwie szybkim terminie.

3.25.10. EMCDDA należycie zaprosiła oferentów w liczbie wymaganej w świetle obowiązujących przepisów finansowych, aby zapewnić konieczną konkurencję, stosownie do niskiej wartości umów, których dotyczy sprawa. Decyzja zaproszonych oferentów o uczestnictwie w postępowaniu lub odmowie uczestnictwa była ich wolnym wyborem, przy dokonywaniu którego mogli kierować się różnymi zasadnymi względami, w tym nieatrakcyjnością zamówienia/brakiem interesu w zamówieniu ze względu na ograniczony zakres i niską wartość. EMCDDA będzie kontynuować swoje bieżące działania na rzecz możliwego usprawnienia uczestnictwa w postępowaniach o udzielenie zamówienia dotyczących zamówień niskiej wartość bez uszczerbku dla zasad proporcjonalności i równego traktowania wszystkich potencjalnych oferentów.

3.26. EUROPEJSKA AGENCJA DS. ZARZĄDZANIA OPERACYJNEGO WIELKOSKALOWYMI SYSTEMAMI INFORMATYCZNYMI W PRZESTRZENI WOLNOŚCI, BEZPIECZEŃSTWA I SPRAWIEDLIWOŚCI (eu-LISA)

WSTĘP

3.26.1. Europejska Agencja ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA, zwana dalej „Agencją") z siedzibą w Tallinie, Strasburgu i St. Johann im Pongau została ustanowiona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1077/2011 ([176]). Podstawowym zadaniem Agencji jest wykonywanie zadań związanych z zarządzaniem operacyjnym systemem informacyjnym Schengen drugiej generacji (SIS II), wizowym systemem informacyjnym (VIS) i europejskim zautomatyzowanym systemem identyfikacji odcisków palców (Eurodac). Obecnie trwają prace nad rozszerzeniem mandatu Agencji, tak by objął on opracowanie i zarządzanie operacyjne dwoma nowymi systemami informatycznymi. System wjazdu/wyjazdu (EES) służy do rejestracji danych dotyczących wjazdu i wyjazdu obywateli państw niebędących członkami UE, którzy przekraczają granice UE, natomiast europejski system informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS) umożliwia monitorowanie osób z państw, których obywatele nie potrzebują obecnie wizy, aby wjechać do strefy Schengen.

3.26.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji ([177]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	79	97
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	152	162

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.

([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Agencję.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.26.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe ([178]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([179]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.26.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Agencji za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Agencji i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([176]) Dz.U. L 286 z 1.11.2011, s. 1.

([177]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Agencji można znaleźć na jej stronie internetowej: www.eulisa.europa.eu.

([178]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

([179]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.26.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.26.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.26.7. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE LEGALNOŚCI I PRAWIDŁOWOŚCI TRANSAKCJI

3.26.8. W ramach jednej procedury naboru komisja rekrutacyjna odeszła od warunków opisanych w opublikowanym ogłoszeniu o naborze i podwyższyła minimalną liczbę punktów wymaganą, by znaleźć się na liście rezerwowej. Taką praktykę uznaje się za uchybienie w przejrzystości procedury. Agencja powinna dopilnować, by przestrzegano opublikowanych kryteriów wyboru.

3.26.9. W przypadku umowy na dostawę usług telekomunikacyjnych Agencja udzieliła zamówienia jedynemu podmiotowi gospodarczemu, który złożył ofertę. Kwota udzielonego zamówienia odpowiada kwocie, jaką podano wskazano w pierwotnie opublikowanym ogłoszeniu (144 000 euro). Złożona oferta opiewała jednak na kwotę jedynie 45 700 euro. Postępowanie o udzielenie zamówienia skutkujące udzieleniem zamówienia na kwotę wyższą niż ta, która została podana w ofercie, jest niezgodne z przepisami dotyczącymi zamówień publicznych. Agencja nie powinna udzielać zamówień na kwoty przewyższające złożone oferty.

3.26.10. Agencja przedłużyła okres obowiązywania bezpośredniej umowy na świadczenie usług związanych z ochroną i recepcją z czterech do sześciu lat. Doprowadziło to do skumulowanego wzrostu wartości umowy z 2,9 mln euro do 5 mln euro (tj. o 73 %), co jest niezgodne z rozporządzeniem finansowym. Płatności dokonane w 2018 r. po upływie pierwotnego okresu czterech lat na kwotę 1 mln euro są nieprawidłowe. Agencja powinna przestrzegać przepisów dotyczących zamówień publicznych.

3.26.11. Dwie skontrolowane płatności za usługi utrzymania Systemu Informacyjnego Schengen w dobrym stanie technicznym były (częściowo) nieprawidłowe. Agencja zmodyfikowała umowę szczegółową i zwiększyła wysokość miesięcznej opłaty za konserwację z 361 000 euro do 568 000 euro, nie dokonując jednak odnośnej zmiany w umowie ramowej na te usługi. Następnie wydłużyła ona okres obowiązywania tej umowy szczegółowej o półtora miesiąca po wygaśnięciu umowy ramowej. Dodatkowa kwota za comiesięczną konserwację (207 000 euro), jak i płatność za usługi dokonana po dacie wygaśnięcia umowy ramowej (552 000 euro) są nieprawidłowe. Agencja powinna przestrzegać przepisów dotyczących zamówień publicznych.

3.26.12. Co więcej, wzór podany w specyfikacji istotnych warunków zamówienia na umowę ramową o świadczenie usług konserwacyjnych, zastosowany w celu wyboru oferty najlepszej jakości, różnił się od wzoru podanego w dokumencie z pytaniami i odpowiedziami, który został przesłany oferentom. Trybunał stwierdził również inne uchybienia w zakresie jakości, kompletności i spójności informacji, jak na przykład rozbieżności między informacjami w dokumentacji papierowej i w wersji elektronicznej. Nie miały one wprawdzie wpływu na wynik postępowania o udzielenie zamówienia, jednak Agencja powinna wzmocnić mechanizmy kontroli wewnętrznej w obszarze zamówień.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM

3.26.13. W 2018 r. na budżet Agencji składały się środki na zobowiązania w kwocie 202 mln euro i środki na płatności w kwocie 97 mln euro. Wykonanie budżetu było na poziomie niższym niż planowano, głównie z uwagi na późne przyjęcie lub wejście w życie aktów prawnych, co było poza kontrolą Agencji. Odbiło się to zarówno na ewolucji już istniejących systemów, jak i na opracowywaniu nowych. W rezultacie Agencja zwróciła do Komisji 74 mln euro środków na płatności i przeniosła 49 mln euro środków na zobowiązania, tak aby móc je wykorzystać w kolejnych latach budżetowych. Stawia to pod znakiem zapytania założenia przyjęte na potrzeby planowania i przedstawione w ocenach skutków finansowych regulacji sporządzonych przez Komisję Europejską, z których wynika, że Agencja będzie w stanie wykorzystać znaczne zasoby budżetowe już w 2018 r. Agencja, wspólnie z Komisją, powinna lepiej dopasować planowanie swojego budżetu do harmonogramu przyjmowania odnośnych aktów prawnych.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.26.14. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2013/2015	Państwa stowarzyszone w ramach układu z Schengen wnoszą wkład na rzecz finansowania wydatków operacyjnych Agencji, ale nie partycypują w kosztach osobowych i wydatkach administracyjnych.	W trakcie realizacji (poza kontrolą Agencji)
2015	Skontrolowane postępowania o udzielenie zamówienia ograniczały konkurencję i zwiększyły zależność od wykonawców.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	W 2017 r. Agencja napotkała trudności w zapewnieniu wystarczającej konkurencji w kilku postępowaniach o udzielenie zamówienia średniej wartości. W każdym ze skontrolowanych postępowań Agencja otrzymała zaledwie po jednej ofercie.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	Obecnie Agencja zarządza trzema oddzielnymi, niezintegrowanymi wielkoskalowymi systemami informatycznymi (SIS II, VIS i Eurodac), z których każdy przetwarza dane w obszarze polityki UE dotyczącym przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Takie podejście może spowodować, że Agencja nie będzie w stanie osiągnąć korzyści skali ani synergii pomiędzy różnymi systemami.	W trakcie realizacji
2017	W projekcie dotyczącym budowy nowego budynku Agencji w Strasburgu wystąpiły znaczne opóźnienia.	Zrealizowane
2017	Agencja publikuje ogłoszenia o naborze na swojej stronie internetowej i w mediach społecznościowych, lecz nie publikuje ich na stronie internetowej Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO).	W trakcie realizacji
2017	Elektroniczne zamówienia publiczne: Do końca 2017 r. Agencja wprowadziła elektroniczne fakturowanie i elektroniczne procedury przetargowe w niektórych postępowaniach, lecz nie wprowadziła elektronicznego składania ofert.	W trakcie realizacji
2017	Na potrzeby opracowywania i realizacji projektów informatycznych Agencja stosuje model zlecania zadań na zewnątrz, w którym około 90 % powiązanych prac jest realizowanych przez wykonawców zewnętrznych. Wiąże się z tym znaczne ryzyko nadmiernego uzależnienia od tych wykonawców.	W trakcie realizacji
2017	Równocześnie fakt, że w kluczowych działach operacyjnych zatrudniona jest niewielka liczba pracowników, stwarza poważne zagrożenie dla ciągłości działania.	Zrealizowane
2017	Umowy ramowe podpisane z konsorcjami dotyczące obsługi głównych systemów informatycznych wiążą się z ryzykiem nadpłaty. Agencja może rozważyć zastosowanie standardowej metodyki IFPUG, w której wykorzystuje się punkty funkcyjne do określania kosztu działań rozwojowych.	W trakcie realizacji
2017	Agencja podjęła zobowiązania globalne na łączną kwotę 69,9 mln euro w celu pokrycia przyszłych wydatków związanych z nowymi zadaniami i systemami informatycznymi, które początkowo miały zostać powierzone Agencji w 2017 r., lecz dla których do końca roku nie przyjęto podstawy prawnej.	Brak danych lub nie dotyczy

ODPOWIEDZI AGENCJI

3.26.8. Agencja przyjmuje do wiadomości tę uwagę. Aby uniknąć interpretacji odbiegających od tekstu dosłownego w tej kwestii, w ogłoszeniach o naborze Agencja będzie publikować w przyszłości bardziej rygorystyczne sformułowanie. Ponadto Agencja natychmiast dostosowała swoją praktykę również w odniesieniu do trwających procedur. Dodatkowym działaniem łagodzącym będzie zawarcie w wytycznych dotyczących procedur rekrutacji zasady, zgodnie z którą próg wymagany do umieszczenia na liście rezerwowej ustala się *ex ante*.

3.26.9. Agencja przyjmuje do wiadomości tę uwagę. Agencja podkreśla jednak, że oferta finansowa miała stanowić zwykły, niewiążący scenariusz do celów oceny ofert. Podstawą faktycznych płatności miesięcznych jest rzeczywiste świadczenie usług zgodnie z początkowo oferowanymi cenami jednostkowymi.

3.26.10. Agencja przyjmuje do wiadomości ustalenia. Sytuacja ta została spowodowana wyjątkowymi okolicznościami, które zostały terminowo zgłoszone i przeanalizowane w prowadzonym przez Agencję rejestrze wyjątków. Podjęto odpowiednie decyzje w celu zapewnienia, by usługi ochrony były nadal świadczone do czasu ustąpienia wyjątkowych okoliczności oraz by zachowana została regularność procedur przetargowych.

3.26.11. Agencja przyjmuje do wiadomości ustalenia. Opóźnienia w rozpoczęciu obowiązywania kolejnej umowy ramowej oraz dodatkowe działania podjęte w trakcie procesu udzielania zamówień doprowadziły do konieczności zapewnienia ciągłości konserwacji systemu zgodnie z zobowiązaniami prawnymi Agencji. Agencja jest w trakcie finalizowania zestawu list kontrolnych i szablonów na potrzeby procedur udzielania zamówień. Agencja kończy również tworzenie zdolności niezbędnych do wspierania planowania działań operacyjnych i związanych z nimi zamówień, np. zarządzania dostawcami, zarządzania relacjami biznesowymi. Jest to część wdrażania nowej struktury organizacyjnej stanowiącej program, który Agencja zapoczątkowała w marcu 2018 r. i planuje zakończyć we wrześniu 2019 r. Stanowiące część tego samego programu zatrudnienie dodatkowego personelu w ramach istniejących zdolności zapewniającego wkład i kontrole techniczne lub prawne oraz kontrole procesu udzielania zamówień zakończy się również do września 2019 r.

3.26.12. Kontrole spójności i porównywalność między planami przetargowymi a faktycznymi umowami zostaną ulepszone i udokumentowane tak, aby umożliwić ocenę *ex post*. W ramach procedury udzielania zamówień publicznych nie stosuje się obecnie oceny *ex post* ze względu na brak zasobów ludzkich. Zob. również odpowiedź na poprzedni punkt.

3.26.13. Przeznaczenie środków budżetowych w uchwalonym budżecie Agencji na prawodawstwo, które nie zostało jeszcze przyjęte, stwarza poważne zagrożenia dla należytego zarządzania finansami. Ryzyko to jest systematycznie zgłaszane zarządowi.

3.27. EUROPEJSKA JEDNOSTKA WSPÓŁPRACY SĄDOWEJ (EUROJUST)

WSTĘP

3.27.1. Europejska Jednostka Współpracy Sądowej (zwana dalej „Eurojustem") z siedzibą w Hadze została ustanowiona decyzją Rady 2002/187/WSiSW ([180]) w celu zintensyfikowania walki z poważną przestępczością zorganizowaną. Jej zadaniem jest poprawa koordynacji dochodzeń i ścigania w sprawach obejmujących terytorium więcej niż jednego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, jak również państw trzecich.

3.27.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Eurojustu ([181]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Eurojustu

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	48	38
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	242	238

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.
([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Eurojust.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.27.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Eurojustu obejmujące sprawozdanie finansowe ([182]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([183]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.27.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Eurojustu za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Eurojustu i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([180]) Dz.U. L 63 z 6.3.2002, s. 1.
([181]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Eurojustu można znaleźć na jego stronie internetowej: www.eurojust.europa.eu.
([182]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.
([183]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.27.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.27.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.27.7. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE LEGALNOŚCI I PRAWIDŁOWOŚCI TRANSAKCJI

3.27.8. W następstwie procedury negocjacyjnej przeprowadzonej bez wcześniejszej publikacji ogłoszenia o zamówieniu Eurojust podpisał trzyletnią umowę ramową na usługi informatyczne z tym samym podmiotem, który świadczył takie usługi na mocy poprzedniej umowy ramowej. Podpisana umowa opiewała na łączną kwotę 450 000 euro (150 000 na rok). Zgodnie z rozporządzeniem finansowym tego rodzaju uproszczona procedura jest dopuszczalna jedynie w ściśle określonych warunkach, których zaistnienie nie zostało jednak udowodnione przez Eurojust. Umowa ramowa, wszelkie powiązane umowy szczegółowe oraz wszystkie płatności dokonane na mocy tych umów (które w 2018 r. wyniosły 40 271 euro) są nieprawidłowe.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.27.9. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2011	Należy ponownie rozważyć zdefiniowanie i podział zadań i obowiązków między dyrektora i Kolegium Eurojust.	Zrealizowane
2017	Eurojust publikuje ogłoszenia o naborze na swojej stronie internetowej i w mediach społecznościowych, lecz nie publikuje ich na stronie internetowej Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO).	W trakcie realizacji

ODPOWIEDZI EUROJUSTU

3.27.8. Eurojust przyjmuje do wiadomości uwagi Trybunału. Umowa ramowa została podpisana w następstwie procedury negocjacyjnej na podstawie art. 134 lit. f) ppkt (i) zasad stosowania ([184]). Artykuł ten stanowi, iż procedura ta może być stosowana w przypadku, gdy skutkiem zmiany dostawcy byłaby „niekompatybilność lub nieproporcjonalnie duże trudności techniczne w użytkowaniu i utrzymaniu".

Eurojust przyznaje, że odnoszące się do umowy dokumenty potwierdzające nie uzasadniają w odpowiedni sposób zastosowania tej procedury, i dołoży wszelkich starań, by w przyszłości zapewnić wszelkim tego typu procedurom solidniejsze uzasadnienia. Eurojust nadal jest jednak zdania, że w tym konkretnym przypadku zmiana dostawcy skutkowałaby nieproporcjonalnie dużymi trudnościami technicznymi w użytkowaniu i utrzymaniu, a zatem obrany sposób działania był tym, który uznano za najbardziej racjonalny pod względem kosztów.

([184]) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2462 z dnia 30 października 2015 r. zmieniające rozporządzenie delegowane (UE) nr 1268/2012 w sprawie zasad stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz.U. L 342 z 29.12.2015, s. 7).

3.28. AGENCJA UNII EUROPEJSKIEJ DS. WSPÓŁPRACY ORGANÓW ŚCIGANIA (EUROPOL)

WSTĘP

3.28.1. Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (zwana dalej „Agencją"lub „Europolem"), z siedzibą w Hadze, została ustanowiona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794 ([185]) zastępującym i uchylającym decyzję Rady 2009/371/WSiSW ([186]). Zadaniem Agencji jest wspieranie i wzmacnianie działań organów policyjnych i innych organów ścigania państw członkowskich, jak również ich wzajemnej współpracy w zakresie zapobiegania i zwalczania poważnej przestępczości dotykającej co najmniej dwóch państw członkowskich, terroryzmowi oraz formom przestępczości mającym wpływ na wspólny interes objęty polityką Unii.

3.28.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji ([187]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	118	137
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	804	826

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.

([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Agencję.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.28.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe ([188]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([189]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.28.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Europolu za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Europolu i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([185]) Dz.U. L 135 z 24.5.2016, s. 53.

([186]) Dz.U. L 121 z 15.5.2009, s. 37.

([187]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Agencji można znaleźć na jej stronie internetowej: www.europol.europa.eu.

([188]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

([189]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.28.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.28.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.28.7. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE LEGALNOŚCI I PRAWIDŁOWOŚCI TRANSAKCJI

3.28.8. Agencja nieprawidłowo przedłużyła okres obowiązywania umowy ramowej na usługi organizowania podróży służbowych, podpisując aneks nr 2 już po wygaśnięciu umowy. Na mocy tego samego aneksu Agencja wprowadziła również nowe elementy cenowe, które nie były uwzględnione w konkurencyjnym postępowaniu o udzielenie zamówienia. Z tego względu aneks nr 2 oraz odnośne płatności dokonane w 2018 r. na kwotę 22 188 euro są nieprawidłowe. Agencja zamierza korzystać z umowy ramowej do marca 2020 r. Ustalenie Trybunału dotyczy uchybień w zarządzaniu umową oraz w mechanizmach kontroli *ex ante*. Obydwa te elementy powinny zostać odpowiednio wzmocnione.

INFORMACJE NA TEMAT SPRAWOZDAŃ SŁUŻBY AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

3.28.9. W 2018 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji opublikowała sprawozdanie na temat zarządzania zasobami kadrowymi i etyki w Europolu ([190]). Agencja opracowała plan działania dotyczący wszelkich obszarów, w których możliwe jest wprowadzenie usprawnień.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.28.10. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

([190]) Trybunał nie zweryfikował tych prac kontrolnych.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2017	Agencja publikuje ogłoszenia o naborze na swojej stronie internetowej i w mediach społecznościowych, lecz nie publikuje ich na stronie internetowej Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO).	W trakcie realizacji

ODPOWIEDZI AGENCJI

3.28.8. Europol stoi na stanowisku, że w danym przypadku zastosowano właściwe zarządzanie umowami i przeprowadzono kontrole *ex ante*. Przedłużenie umowy ramowej zapoczątkowano z dużym wyprzedzeniem przed jej wygaśnięciem przewidzianym na koniec marca 2018 r. Europol otrzymał wstępne zapewnienie od wykonawcy, że aneks do umowy zostanie podpisany na czas. Następnie wykonawca uzależnił przedłużenie umowy od pokrycia przez Europol kosztów zmiany ceny biletów lotniczych przez jedną linię lotniczą. Po negocjacjach Europol zaakceptował wyższą dopłatę dla wykonawcy w wysokości 2,50 euro za bilet lotniczy w odniesieniu do rezerwacji biletów tej linii lotniczej zamiast alternatywy, jaką był podwyższony koszt wynoszący 11 euro za bilet lotniczy. Europol stoi zatem na stanowisku, że działał z należytą starannością, a opóźnienie było spowodowane podporządkowaniem się przez Europol należytemu zarządzaniu finansami zgodnie z art. 29 zasad finansowych Europolu. Brak przedłużenia umowy ramowej skutkowałby tym, że Europol pozostałby bez ważnej umowy, która pozwalałaby na wdrożenie ważnej funkcji dla organizacji (rezerwacja podróży).

3.29. AGENCJA PRAW PODSTAWOWYCH UNII EUROPEJSKIEJ (FRA)

WSTĘP

3.29.1. Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej (zwana dalej „Agencją" lub „FRA") z siedzibą w Wiedniu została ustanowiona rozporządzeniem Rady (WE) nr 168/2007 ([191]). Agencja ma za zadanie zapewniać właściwym instytucjom Unii oraz państw członkowskich pomoc i wiedzę fachową przy wdrażaniu przez nie prawa wspólnotowego w zakresie praw podstawowych.

3.29.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji ([192]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	23	23
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	108	110

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.
([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Agencję.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.29.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe ([193]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([194]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.29.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Agencji za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Agencji i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.29.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

([191]) Dz.U. L 53 z 22.2.2007, s. 1.
([192]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Agencji można znaleźć na jej stronie internetowej: www.fra.europa.eu.
([193]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.
([194]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.29.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.29.7. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM

3.29.8. W tytule III (wydatki operacyjne) stwierdzono wysoki poziom przeniesień. Wyniosły one 4,9 mln euro, co stanowi 70 % środków, na które zaciągnięto zobowiązania w tym tytule (w 2017 r. było to 5,7 mln euro, czyli 70 %). Odzwierciedla to głównie charakter działań Agencji, które obejmują finansowanie badań trwających kilka miesięcy, często wykraczających poza rok budżetowy. Agencja ustanowiła procedury planowania umożliwiające monitorowanie nieuniknionych opóźnień pomiędzy podpisaniem umowy, realizacją zadań i dokonaniem płatności. Mimo to część przeniesionych środków jest w dalszym ciągu niezaplanowana, a Agencja powinna wprowadzić dalsze usprawnienia w planowaniu swojego budżetu.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.29.9. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2016	Odnotowano wysoki poziom przeniesień środków budżetowych. Agencja może rozważyć wprowadzenie zróżnicowanych środków budżetowych.	W trakcie realizacji
2017	Istnieje potrzeba wzmocnienia niezależności księgowego Agencji poprzez przesunięcie go pod zwierzchnictwo dyrektora Agencji (obowiązki administracyjne) i zarządu (obowiązki funkcyjne).	Zrealizowane
2017	Agencja napotkała pewne trudności przy udzielaniu zamówień na badania, co wynikało z nierealistycznego oszacowania sytuacji na rynku.	Niepodjęte
2017	Elektroniczne zamówienia publiczne: Do końca 2017 r. Agencja wprowadziła elektroniczne fakturowanie w niektórych postępowaniach, lecz nie zaczęła jeszcze stosować elektronicznych procedur przetargowych ani elektronicznego składania ofert.	W trakcie realizacji

ODPOWIEDZI AGENCJI

3.29.8. Agencja przywiązuje dużą wagę do działań następczych związanych z planowanymi przeniesieniami. W pierwszym kwartale do systemu wprowadzona została prognoza, która jest ciągle aktualizowana do końca roku. Istnieją jednak niektóre czynniki, które można jedynie przewidzieć na późniejszym etapie, jak np. potencjalne nadwyżki z tytułów I i II przeniesione do tytułu III. W tym przypadku wszystkie środki przenoszone są na następny rok. Ponadto w połowie 2018 r. wystąpił problem techniczny z programem służącym do monitorowania wykorzystania budżetu, co doprowadziło do niektórych niedokładnych obliczeń. Niezależnie od powyższego, rozbieżność między wstępnie planowaną kwotą a tą ostatecznie przeniesioną wyniosła jedynie ok. 10 %, co wg nas mieści się w granicach tolerancji. W międzyczasie poprzedni program do monitorowania wykorzystania budżetu został zastąpiony nowym.

3.30. EUROPEJSKA AGENCJA STRAŻY GRANICZNEJ I PRZYBRZEŻNEJ (FRONTEX)

WSTĘP

3.30.1. Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej (zwana dalej „Agencją" lub „Frontexem") została ustanowiona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1624 ([195]), uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 2007/2004 ([196]). Jej główna siedziba znajduje się w Warszawie. Zadaniem Agencji jest zapewnienie zintegrowanego zarządzania europejskimi granicami zewnętrznymi w ramach wspólnej odpowiedzialności Agencji oraz organów krajowych w celu skutecznego zarządzania przekraczaniem granic zewnętrznych. Wiąże się to między innymi z podjęciem wyzwań związanych z migracją i z przeciwdziałaniem potencjalnym przyszłym zagrożeniom na tych granicach, a tym samym z przyczynianiem się do zwalczania poważnych przestępstw o charakterze transgranicznym i zapewnieniem wysokiego poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego w Unii przy jednoczesnym zagwarantowaniu swobodnego przepływu osób na jej terytorium.

3.30.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji ([197]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	281	289
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	526	630

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.

([2]) Personel zatrudniony w Agencji, w tym urzędnicy unijni, unijni pracownicy zatrudnieni na czas określony i unijni pracownicy kontraktowi oraz oddelegowani eksperci krajowi, ale nie pracownicy tymczasowi i konsultanci. Liczba stanowisk zatwierdzonych w ostatecznym planie zatrudnienia na 2018 r. była wyższa (760) i obejmowała 418 stanowisk (w 2017 r. 352 stanowiska) dla urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony oraz 342 stanowiska (w 2017 r. 303 stanowiska) dla pracowników kontraktowych i oddelegowanych ekspertów krajowych.

Źródło: Dane przekazane przez Agencję.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.30.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe ([198]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([199]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.30.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Agencji za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Agencji i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([195]) Dz.U. L 251 z 16.9.2016, s. 1.

([196]) Dz.U. L 349 z 25.11.2004, s. 1.

([197]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Agencji można znaleźć na jej stronie internetowej: www.frontex.europa.eu.

([198]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

([199]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.30.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.30.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Objaśnienia uzupełniające dotyczące legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.30.7. W 2018 r. Agencja zarządzała umowami o finansowaniu z państwami współpracującymi na działania operacyjne na kwotę 171 mln euro (189 mln euro w 2017 r.), co stanowiło 59 % budżetu Agencji. Ten rok był rokiem przejściowym pod kilkoma względami. Agencja uruchomiła nowy uproszczony system finansowania, który opiera się głównie na kosztach jednostkowych w przypadku wydatków związanych z rozmieszczeniem zasobów kadrowych. Pod koniec 2018 r. Agencja wprowadziła ponadto nowy system kontroli *ex post* obejmujący wszystkie rodzaje wydatków, a także zmodyfikowała system weryfikacji *ex ante* stanowiący część obiegu środków finansowych. Trybunał oceni wpływ tych zmian w ramach swoich kontroli w nadchodzących latach. Trybunał zwraca jednak uwagę na fakt, że zwrot wydatków dotyczących wyposażenia (około 35 % łącznych wydatków na działalność operacyjną, tj. około 60 mln euro) w dalszym ciągu dokonywany jest na podstawie faktycznie poniesionych kosztów. Podjęty w 2018 r. projekt pilotażowy w obecnej postaci mający na celu przejście na koszty jednostkowe przy zwrocie tego rodzaju kosztów okazał się jak dotąd nieskuteczny. Od 2014 r. Trybunał konsekwentnie zwracał uwagę na to, że dowody na poświadczenie faktycznych kosztów wyposażenia deklarowanych przez państwa współpracujące często są niewystarczające, co znalazło ponownie potwierdzenie w tegorocznych wynikach kontroli. Przeprowadzane przez Frontex weryfikacje *ex ante* tych kosztów są nieskuteczne, gdyż w dalszym ciągu dokonywany jest zwrot kosztów, na potwierdzenie których nie przedstawiono odpowiednich dokumentów. Ponadto, podobnie jak w poprzednim roku, Frontex nie przeprowadził żadnych weryfikacji *ex post* dotyczących zwróconych kosztów, co jeszcze bardziej zwiększa ryzyko nieuzasadnionego zwrotu kosztów (zob. *pkt 3.30.9–3.30.11*).

3.30.8. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE LEGALNOŚCI I PRAWIDŁOWOŚCI TRANSAKCJI

3.30.9. Podobnie jak w poprzednich latach Trybunał stwierdził, że wydatki deklarowane przez państwa współpracujące nie zawsze poparte są fakturami bądź innymi dowodami, a mimo to Agencja dokonuje ich zwrotu. Przykładowo w 2018 r. Agencja udzieliła wsparcia finansowego siłom zbrojnym Malty w celu rozlokowania aktywów we Włoszech. Przed zwrotem wydatków zadeklarowanych przez Maltę Agencja zwróciła się o przedstawienie dowodów w przypadku jednej kategorii zadeklarowanych wydatków. Dowody takie nigdy nie zostały przedstawione, a mimo to Agencja dokonała zwrotu wydatków na kwotę około 100 000 euro.

3.30.10. W innym przypadku Agencja sfinansowała rozmieszczenie jednego samolotu i jednego okrętu wykorzystywanego przez straż graniczną Republiki Łotewskiej. Następnie Agencja zwróciła się o przekazanie dowodów na poświadczenie jednej kategorii kosztów zadeklarowanych w związku z okrętem. Choć dowody takie nigdy nie zostały przedstawione, Agencja dokonała zwrotu około 208 000 euro.

3.30.11. W opisanych powyżej przypadkach weryfikacje *ex ante* były zatem nieskuteczne. Agencja, wspólnie z państwami współpracującymi, powinna w dalszym ciągu dążyć do opracowania uproszczonego i przejrzystego systemu finansowania, który będzie obejmował również koszty dotyczące wyposażenia. Do czasu wdrożenia takiego systemu Frontex powinien wzmocnić swoje weryfikacje *ex ante* i ponownie zacząć przeprowadzać weryfikacje *ex post*, tak aby zagwarantować, że zwracane będą jedynie koszty odpowiednio udokumentowane.

3.30.12. Jednocześnie Trybunał zauważa jednak, że – jeśli chodzi o finansowe zarządzanie operacjami – Frontex jest uzależniony od woli współpracy państw współpracujących, które powinny przedkładać wiarygodne i kompletne dowody na poświadczenie kosztów zadeklarowanych do zwrotu.

UWAGI DOTYCZĄCE NALEŻYTEGO ZARZĄDZANIA FINANSAMI I WYNIKÓW

3.30.13. W ramach jednego postępowania o udzielenie zamówienia na umowę ramową dotyczącą opracowania i konserwacji specyficznego oprogramowania ICT (o wartości 8 mln euro) Agencja otrzymała sześć ofert, z których dwie zostały złożone przez przedsiębiorstwa uczestniczące w przygotowaniu dokumentów przetargowych. Z tego względu – i zgodnie z rozporządzeniem finansowym – Agencja zwróciła się do tych dwóch oferentów o podjęcie środków kompensacyjnych, tak aby nie doszło do zakłócenia konkurencji. Jedno z przedsiębiorstw, które uczestniczyło w przygotowaniu procedury przetargowej, przedstawiło zwycięską ofertę na kwotę 5,8 mln euro, która obejmowała z góry ustalone koszty wszystkich usług w zakresie opracowania i konserwacji oprogramowania przez cały okres obowiązywania umowy, zgodnie ze specyfikacjami przetargowymi. Dodatkowe usługi doradcze stanowiły niewielką część oferty (3 %). Mimo to Agencja zawarła umowę ramową na maksymalną kwotę 8 mln euro, równą początkowym szacunkom. Umowy ramowe nie obejmują wprawdzie obowiązku zakupu towarów czy usług na maksymalną kwotę, jednak tak istotna różnica pomiędzy maksymalną wartością umowy (8 mln euro) a zwycięską ofertą (5,8 mln euro) może stwarzać poważne ryzyko dla należytego zarządzania finansami. Możliwość zakupu dodatkowych usług na kwotę 2,2 mln euro, równą niemal na 30 % wartości umowy, nie może zostać uznana za rozsądną rezerwę na nieprzewidziane wydatki. Agencja powinna przedstawiać bardziej realistyczne szacunki swoich potrzeb w zakresie usług w dokumentach przetargowych i stosować rygorystyczne zasady zarządzania finansami w przypadku zamówień na usługi informatyczne.

UWAGI DOTYCZĄCE MECHANIZMÓW KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

3.30.14. Agencja nie dysponuje strategią dotyczącą newralgicznych stanowisk, w której wskazano by wrażliwe funkcje (z możliwością ich aktualizacji) oraz określono odpowiednie środki w celu zniwelowania ryzyka partykularnych interesów. Jest to niezgodne z przyjętymi przez Agencję standardami kontroli wewnętrznej. Agencja powinna bezzwłocznie przyjąć i wdrożyć taką strategię.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM

3.30.15. W 2018 r. budżet Agencji wyniósł 289 mln euro. Przeniesienia środków budżetowych na 2019 r. kształtowały się na poziomie 83 mln euro (tj. 29 %) i były nieco niższe niż w poprzednim roku (88 mln euro, tj. 32 %). Poziom anulowanych środków przeniesionych na 2018 r. wyniósł 11 mln euro (12 %) i w ujęciu względnym był nieznacznie niższy w porównaniu z kwotą 11 mln euro (15 %) za poprzedni okres. Głównymi przyczynami przeniesień i anulowania środków były trudności w realizacji planu zatrudnienia, zarówno z punktu widzenia liczby pracowników, jak i profilu ich kompetencji, a także opóźnienia w rozpoczęciu budowy nowej siedziby Agencji, wieloletni charakter projektów ICT oraz fakt, że państwa współpracujące w dalszym ciągu przeszacowują skalę działań i zawyżają ich koszt. Agencja, wspólnie z państwami współpracującymi, powinna opracowywać bardziej precyzyjne szacunki kosztów i prognozy budżetowe.

3.30.16. Choć Agencja nadal podejmowała wysiłki w obszarze rekrutacji i zwiększyła w 2018 r. liczbę pracowników z 526 do 630, wciąż nie zdołała osiągnąć liczby 760 stanowisk zatwierdzonych w planie zatrudnienia na 2018 r. (83 %).

INFORMACJE NA TEMAT SPRAWOZDAŃ SŁUŻBY AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

3.30.17. W 2018 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji przeprowadziła kontrolę dotyczącą zarządzania umowami we Frontexie ([200]). Agencja uzgodniła ze Służbą Audytu Wewnętrznego plan działania dotyczący obszarów, w których możliwe jest wprowadzenie usprawnień.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.30.18. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

([200]) Trybunał nie zweryfikował tych prac kontrolnych.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2013	Na potrzeby rozliczeń konieczne jest bardziej regularne monitorowanie sald dostawców i wcześniejsze analizowanie różnic.	Zrealizowane
2014	Dokumentacja na poparcie zadeklarowanych wydatków przekazywana przez kraje współpracujące nie zawsze jest wystarczająca. Ponadto nie wymagano żadnych świadectw kontroli.	W trakcie realizacji w odniesieniu do kontroli *ex ante* i *ex post* Zrealizowane w odniesieniu do świadectw kontroli
2014	Duża i wciąż rosnąca liczba umów o udzielenie dotacji oraz zakres związanych z tymi umowami wydatków, które podlegają weryfikacji i zwrotowi przez Agencję, rodzi pytanie, czy można zastosować bardziej wydajne i efektywne kosztowo alternatywne mechanizmy finansowania.	Zrealizowane
2015	W ramach kontroli *ex post* dotyczącej Islandii, przeprowadzonej przez Agencję w październiku 2015 r., wykryto nieprawidłowe płatności, które zostały tylko częściowo odzyskane.	Zrealizowane
2015	Stwierdzono nierozwiązany dotąd problem ryzyka podwójnego finansowania ze środków Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego zarządzanego przez Komisję i ze środków Agencji.	Niepodjęte
2015	Państwa uczestniczące w operacjach na granicach deklarują poniesione koszty na podstawie formularzy deklaracji kosztów. W sprawozdaniu specjalnym nr 12/2016 Trybunał zalecił agencjom korzystanie we wszystkich stosownych przypadkach z uproszczonych form kosztów w celu uniknięcia tego rodzaju przypadków braku wydajności.	Zrealizowane w odniesieniu do rozmieszczenia zasobów kadrowych W trakcie realizacji w odniesieniu do sprzętu technicznego
2016	Poziom przeniesień był wysoki. Konieczne jest uzyskiwanie bardziej precyzyjnych oszacowań kosztów oraz bardziej terminowa sprawozdawczość na temat kosztów ze strony państw współpracujących. Agencja może również rozważyć wprowadzenie zróżnicowanych środków budżetowych.	W trakcie realizacji
2016	Obsadzonych było jedynie 71 % stanowisk zatwierdzonych w planie zatrudnienia Agencji.	W trakcie realizacji
2017	Bezpośrednie udzielenie zamówienia i podpisanie umowy zastępczej na usługi przewozu promem z oferentem, który uzyskał drugą pozycję w rankingu, było nieprawidłowe, ponieważ pierwotne postępowanie zostało zamknięte.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	Regulamin pracowniczy stanowi, że nowi pracownicy tymczasowi mogą zostać zatrudnieni tylko w grupach zaszeregowania SC 1, SC 2, AST 1 – AST 4 lub AD 5 – AD 8. W 2017 r. Agencja zatrudniła dwóch pracowników w wyższych grupach zaszeregowania AST (w 2016 r. było ich 14). Zatrudnienie w tych grupach zaszeregowania jest nieprawidłowe.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	W 2017 r. Agencja dokonała zwrotu pełnej kwoty wydatków zadeklarowanych przez islandzką straż przybrzeżną, mimo że nie uzyskała faktur na poświadczenie jednej kategorii zadeklarowanych wydatków.	Niepodjęte
2017	Agencja współfinansowała również wydatki zadeklarowane przez hiszpańską żandarmerię wojskową (*Guardia Civil*), choć nie wszystkie z nich były poparte odpowiednimi dowodami.	Niepodjęte
2017	Agencja przeniosła się wprawdzie do swojej obecnej siedziby w 2014 r., wciąż jednak nie posiada kompleksowego planu ciągłości działania zatwierdzonego przez zarząd.	W trakcie realizacji
2017	Poziom anulowanych przez Agencję środków na zobowiązania przeniesionych z poprzedniego roku w celu dokonania zwrotu wydatków krajów uczestniczących we wspólnych operacjach ponownie był wysoki, co po raz kolejny świadczy o tym, że państwa uczestniczące znacznie przeszacowały kwotę wydatków do zwrotu przez Agencję.	W trakcie realizacji

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2017	W 2017 r. wysokość środków dostępnych na operacje powrotowe wyniosła 66,5 mln euro. Operacje te nie były jednak realizowane proporcjonalnie do wysokości dostępnych środków, w związku z czym Agencja zwróciła Komisji 13,5 mln euro. Dodatkowo Agencja zwróciła 4 mln euro zapisane w tytule I swojego budżetu, ponieważ w 2017 r. nie zdołała zatrudnić zaplanowanej liczby nowych pracowników.	W trakcie realizacji
2017	Wstępny budżet Agencji na 2017 r. obejmował obowiązkową finansową rezerwę operacyjną na uruchamianie szybkich interwencji na granicy i interwencji powrotowych. We wrześniu i ponownie w październiku 2017 r. Agencja przeniosła znaczne kwoty środków z rezerwy do budżetu operacyjnego w celu sfinansowania innych działań.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	Budżetowanie środków i korzystanie z nieobowiązkowych rezerw finansowych nie są zgodne z zasadą specyfikacji budżetu i naruszają jego przejrzystość.	W trakcie realizacji
2017	Agencja publikuje ogłoszenia o naborze na swojej stronie internetowej i za pośrednictwem innych kanałów komunikacji, lecz nie publikuje ich na stronie internetowej Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO).	W trakcie realizacji
2017	Elektroniczne zamówienia publiczne: Do końca 2017 r. Agencja wprowadziła elektroniczne fakturowanie i elektroniczne procedury przetargowe w niektórych postępowaniach, lecz nie wprowadziła elektronicznego składania ofert.	Niepodjęte

ODPOWIEDZI AGENCJI

Uwagi dotyczące legalności i prawidłowości transakcji

3.30.9. Dokumenty dostarczone przez Siły Zbrojne Malty obejmujące wszystkie inspekcje/utrzymanie zasobów powietrznych zostały ocenione przez Frontex jako wystarczająco szczegółowe i porównywalne z podobnymi rozmieszczeniami w przeszłości. Określono w nich całkowity szacunkowy koszt utrzymania na godzinę lotu zgodnie z wewnętrznymi wytycznymi w sprawie REM oraz międzynarodowymi praktykami, metodykami i normami w zakresie zarządzania flotą.

3.30.10. Dokument uzupełniający przedstawiony do celów kontroli ex ante uprawnień załogi statku zawierał szczegółowe podsumowanie kosztów wraz z podaniem nazwisk, okresów rozmieszczenia, liczby dni i różnych wnioskowanych dodatków, takich jak godziny nadliczbowe, nocne zmiany i inne dodatki. Dokument uzupełniający został podpisany jako „potwierdzony za zgodność" przez dowódcę łotewskiej Państwowej Straży Granicznej.

3.30.11. Frontex nie może obecnie potwierdzić oceny nieskuteczności płatności. Kontrole *ex ante* i *ex post* są oparte na analizie ryzyka i są corocznie dostosowywane do obowiązujących planów finansowych. Biorąc pod uwagę nowe rozporządzenie 2.0 w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uzgodnienia finansowe w przyszłości, plany finansowe dotyczące działań operacyjnych będą podlegały istotnym zmianom, w tym uproszczeniom.

3.30.13. Frontex udzielił zamówienia na realizację umowy ramowej na maksymalną kwotę 8 mln euro, równą początkowym szacunkom, przyjmując ofertę wybranego oferenta (5 807 727 euro), w tym rezerwy z tytułu innych kosztów niestałych, takich jak dodatkowe usługi związane z czasem i środkami (około 3 %), przyszłe zmiany cen (margines indeksacji) oraz margines bezpieczeństwa na nieprzewidziane wydatki.

Pomimo faktu, że umowa ramowa nie stanowi zobowiązania do zakupu do maksymalnej wartości zamówienia, Frontex uznaje możliwość poprawy szacunków budżetowych dotyczących podobnych umów ramowych i w oparciu o zdobyte doświadczenia zastosuje bardziej rygorystyczne zasady zarządzania finansami w przypadku umów IT.

Uwagi dotyczące mechanizmów kontroli wewnętrznej

3.30.14. Opierając się na przykładach i wyciągając wnioski z doświadczeń innych agencji UE, Frontex finalizuje obecnie decyzję dyrektora wykonawczego w sprawie strategii dotyczącej newralgicznych stanowisk i przyjmie ją do końca 2019 r.

Uwagi dotyczące zarządzania budżetem

3.30.15. Jak zauważył Trybunał, poziom przeniesień na 2019 r. był nieco niższy niż w 2018 r. Poziom przeniesień można wyjaśnić, uwzględniając charakter przedmiotowych wydatków. W 2018 r. były to głównie wydatki operacyjne w formie dotacji, obejmujące cykl operacyjny od lutego N do stycznia roku N+1, a także wydatki związane z zamówieniami, w przypadku których płatności nastąpią w roku N+1. Trybunał wskazał główne przyczyny anulowania przeniesień; Agencja podchodzi z dozą optymizmu do faktu, że uproszczony system dotacji wdrożony w 2018 r. w odniesieniu do części działań operacyjnych przyniesie pozytywne wyniki.

3.30.16. W sumie obsadzonych zostało 187 wakatów (pracownicy zatrudnieni na czas określony, pracownicy kontraktowi i oddelegowani eksperci krajowi), w tym 13 stanowisk dyrektorów, kierowników działów, szefów grup zadaniowych i kierowników sektorów. Niemniej jednak ze względu na wysoki poziom rotacji wewnętrznych i zewnętrznych liczba pracowników netto wzrosła w 2018 r. w porównaniu z rokiem poprzednim o 117, ponieważ wiele stanowisk zwolniło się w ciągu roku. Frontex mierzy się z wyzwaniami związanymi z przyciągnięciem większej liczby odpowiednich kandydatów zewnętrznych, głównie ze względu na niski współczynnik korygujący, który jest najniższy wśród wszystkich agencji UE.

Informacje na temat sprawozdań Służby Audytu Wewnętrznego

3.30.17. Frontex wdraża plan działania uzgodniony z służbami audytu wewnętrznego w celu uwzględnienia zaleceń dotyczących audytu IAS w sprawie „zarządzania zamówieniami w agencji FRONTEX". Szereg usprawnień ma zostać zakończonych do końca września 2019 r.

Agencje finansowane ze środków działu 4 WRF – Globalny wymiar Europy

3.31. EUROPEJSKA FUNDACJA KSZTAŁCENIA (ETF)

WSTĘP

3.31.1. Europejska Fundacja Kształcenia (zwana dalej „Fundacją" lub „ETF") z siedzibą w Turynie została ustanowiona rozporządzeniem Rady (EWG) nr 1360/90 ([201]) (wersja przekształcona: rozporządzenie (WE) nr 1339/2008). Zadaniem Fundacji jest wspieranie reform kształcenia zawodowego w krajach partnerskich Unii Europejskiej. Wykonując to zadanie, wspiera ona Komisję w realizacji różnych programów w zakresie kształcenia zawodowego.

3.31.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Fundacji ([202]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Fundacji

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	20	20
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	125	124

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.

([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Fundację.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.31.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Fundacji obejmujące sprawozdanie finansowe ([203]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([204]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.31.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Fundacji za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Fundacji na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Fundacji i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([201]) Dz.U. L 131 z 23.5.1990, s. 1.

([202]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Fundacji można znaleźć na jej stronie internetowej: www.etf.europa.eu.

([203]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

([204]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.31.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.31.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.31.7. Przedstawione poniżej informacje nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE NALEŻYTEGO ZARZĄDZANIA FINANSAMI I WYNIKÓW

3.31.8. Fundacja korzystała ze wsparcia pracowników agencji pracy tymczasowej (zwanych dalej pracownikami tymczasowymi) na mocy umowy ramowej z agencją pracy tymczasowej. W 2018 r. oprócz 124 własnych pracowników Fundacja skorzystała z usług pięciu pracowników tymczasowych i dokonała płatności z tego tytułu na kwotę 200 181 euro. Na potrzeby odnośnego postępowania o udzielenie zamówienia Fundacja zastosowała kryteria wyboru, które obejmowały głównie niekonkurencyjne elementy cenowe, takie jak określone z góry wynagrodzenie brutto, składki na ubezpieczenie społeczne i podatki. Nie ma zatem dowodów na to, że w ramach tego postępowania udzielono zamówienia, które zapewnia najlepszy stosunek wartości do ceny. Fundacja powinna stosować kryteria, które koncentrują się na konkurencyjnych elementach cenowych.

INFORMACJE DOTYCZĄCE OCEN ZEWNĘTRZNYCH

3.31.9. W 2018 r. w imieniu Komisji przeprowadzono zewnętrzną ocenę agencji UE wchodzących w zakres kompetencji DG ds. Zatrudnienia (ETF, EU-OSHA, Eurofound i Cedefop). Ocena ta dotyczyła odpowiedniości, skuteczności, wydajności i spójności ich działań oraz europejskiej wartości dodanej ([205]).

([205]) Trybunał nie zweryfikował prac przeprowadzonych w ramach tej oceny.

ODPOWIEDZI FUNDACJI

Europejska Fundacja Kształcenia przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Trybunału.

Agencje finansowane ze środków działu 5 WRF – Administracja

3.32. AGENCJA DOSTAW EURATOMU (ESA)

WSTĘP

3.32.1. Agencja Dostaw Euratomu (zwana dalej „Agencją") z siedzibą w Luksemburgu została ustanowiona w 1958 r. ([206]). Decyzją Rady 2008/114/WE, Euratom ([207]) statut Agencji został zastąpiony nowym statutem. Głównym zadaniem Agencji jest zapewnienie użytkownikom na terenie UE regularnych dostaw materiałów jądrowych, w szczególności paliw jądrowych, w ramach wspólnej polityki zaopatrzeniowej opartej na zasadzie równego dostępu do źródeł zaopatrzenia.

3.32.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji ([208]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	0,1	0,1
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	17	16

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.

([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Agencję.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.32.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe ([209]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([210]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.32.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Agencji za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Agencji i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([206]) Dz.U. 27 z 6.12.1958, s. 534/58.

([207]) Dz.U. L 41 z 15.2.2008, s. 15.

([208]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Agencji można znaleźć na jej stronie internetowej: http://ec.europa.eu/euratom/index.html.

([209]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

([210]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.32.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.32.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.32.7. Przedstawione poniżej informacje nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM

3.32.8. Wskaźnik anulowanych środków budżetowych przeniesionych z 2017 na 2018 r. jest wysoki (21 %), co świadczy o nieuzasadnionych zobowiązaniach w poprzednim roku. Poziom nowych przeniesień środków z 2018 na 2019 r. w tytule II (wydatki administracyjne) jest również wysoki (33 %) i tylko częściowo uzasadniony, co ponownie wiąże się z ryzykiem wystąpienia wysokiego poziomu anulowanych środków. Agencja powinna dokonywać przeniesień środków budżetowych jedynie w uzasadnionych przypadkach.

ODPOWIEDZI AGENCJI

3.32.8. Anulowanie przeniesienia w 2018 r. miało wartość bezwzględną wynoszącą jedynie 6 241,16 euro. Anulowane środki dotyczyły dwóch umów IT w związku z przeniesieniem Agencji do nowej siedziby, co miało charakter wyjątkowy i w dużej mierze obejmowało czynniki znajdujące się poza kontrolą Agencji.

Na podstawie dotychczasowego wykonania budżetu Agencja szacuje, że wskaźnik anulowania przeniesień w odniesieniu do Tytułu II w 2019 r. będzie niższy niż prognozowany przez Trybunał.

Agencja będzie w przyszłości w jak największym stopniu przestrzegać zasady jednoroczności.

Agencje, które finansują się ze środków własnych

3.33. WSPÓLNOTOWY URZĄD OCHRONY ODMIAN ROŚLIN (CPVO)

WSTĘP

3.33.1. Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin (zwany dalej „Urzędem" lub „CPVO") z siedzibą w Angers został ustanowiony rozporządzeniem Rady (WE) nr 2100/94 ([211]). Głównym zadaniem Urzędu jest rejestrowanie i rozpatrywanie wniosków o przyznanie unijnych praw własności przemysłowej do odmian roślin, a także powierzanie właściwym organom państw członkowskich wykonania niezbędnych badań technicznych.

3.33.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Urzędu ([212]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Urzędu

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	16	17
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	51	50

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.
([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Urząd.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.33.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Urzędu obejmujące sprawozdanie finansowe ([213]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([214]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.33.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Urzędu za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Urzędu na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Urzędu i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([211]) Dz.U. L 227 z 1.9.1994, s. 1.
([212]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Urzędu można znaleźć na jego stronie internetowej: www.cpvo.europa.eu.
([213]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.
([214]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.33.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.33.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.33.7. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE LEGALNOŚCI I PRAWIDŁOWOŚCI TRANSAKCJI

3.33.8. Urząd korzysta z umów o świadczenie usług z przedsiębiorstwami z branży IT w sposób, który w praktyce ma postać oddelegowania („mise à disposition") pracowników agencji pracy tymczasowej (dwóch konsultantów IT), a nie w celu uzyskania ściśle określonych usług bądź produktów informatycznych. Kwota odnośnych płatności dokonanych w 2018 r. wyniosła 176 568 euro. Oddelegowanie pracowników agencji pracy tymczasowej (pracowników tymczasowych), polegające na tymczasowym wykonywaniu przez nich precyzyjnie zdefiniowanych zadań, podlega zasadom określonym w dyrektywie 2008/104/WE w sprawie pracy tymczasowej oraz w szczegółowych przepisach przyjętych przez państwa członkowskie w toku transpozycji tej dyrektywy. Zgodnie z francuskim kodeksem pracy usługi udostępnienia pracowników tymczasowych dla przedsiębiorstw (w tym przypadku CPVO) mogą być świadczone jedynie przez zarejestrowane agencje pracy tymczasowej. Wykorzystanie umów o świadczenie usług informatycznych w celu uzyskania świadczenia pracy jest niezgodne z regulaminem pracowniczym UE oraz unijnymi przepisami socjalnymi i przepisami prawa pracy i naraża Urząd na ryzyko prawne i ryzyko uszczerbku na reputacji. Urząd powinien dopilnować, by jego potrzeby kadrowe były zaspokajane w należyty sposób. W tym celu powinien zgłosić zapotrzebowanie na pracowników etatowych władzom budżetowym albo prawidłowo i zgodnie z przepisami korzystać z pracowników tymczasowych.

3.33.9. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym zastosowanie (uproszczonej) procedury negocjacyjnej bez wcześniejszej publikacji ogłoszenia o zamówieniu jest możliwe jedynie we właściwie uzasadnionych przypadkach i pod warunkiem, że szacowana wartość zamówienia nie przekracza 144 000 euro. W przypadku jednego skontrolowanego postępowania o udzielenie zamówienia na usługi sprzątania Trybunał stwierdził, że dokumentacja postępowania nie umożliwiła weryfikacji, czy ten próg był faktycznie przestrzegany i czy w związku z tym można było zastosować uproszczoną procedurę zamówieniową. Łączna kwota płatności dokonana w 2018 r. na mocy umów podpisanych na cztery lata wyniosła 13 394 euro. Urząd powinien stosować procedury udzielania zamówień zgodnie z przepisami określonymi w rozporządzeniu finansowym.

3.33.10. W przypadku jednej procedury naboru weryfikacja kwalifikowalności była niekompletna, ponieważ w jej toku nie wykryto, że w podaniu złożonym przez kandydata, który został wybrany, jeden z zasadniczych certyfikatów nie został wydany przez właściwy organ. Urząd powinien drobiazgowo weryfikować kryteria kwalifikowalności i skrupulatnie przeprowadzać procedury naboru pracowników.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.33.11. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2014	W przypadku płatności elektronicznych nie jest wymagany podpis drugiej osoby, co stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa finansowego Urzędu.	Zrealizowane
2014	Choć Urząd rozpoczął działalność w 1995 r., do tej pory nie podpisano umowy w sprawie siedziby z państwem przyjmującym.	W trakcie realizacji (poza kontrolą Urzędu)
2015	Odnotowano zbyt wysoki poziom nieuiszczonych opłat.	W trakcie realizacji
2016	Przepisy rozporządzenia ustanawiającego Urząd nie wymagają przeprowadzania okresowych zewnętrznych ocen działania.	Niepodjęte (poza kontrolą Urzędu)
2017	W 2017 r. dokumentacja dotycząca postępowań o udzielenie zamówienia i procedur przyznawania dotacji nie była odpowiednia.	W trakcie realizacji
2017	Elektroniczne zamówienia publiczne: Do końca 2017 r. Urząd nie zaczął stosować żadnego z narzędzi informatycznych opracowanych przez Komisję.	Niepodjęte

ODPOWIEDZI URZĘDU

3.33.8. CPVO przyjmuje do wiadomości uwagi Trybunału i przypomina, że wszystkie decyzje podjęte przez Urząd odzwierciedlały skutki prawne i ograniczenia zasobów. We wspomnianej kwestii wszelkie potencjalne ryzyko zostało złagodzone, ponieważ większość prac wykonywana jest na zewnątrz.

3.33.9. CPVO przyjmuje do wiadomości uwagi Trybunału i dopilnuje, aby dokumentacja dotycząca wszystkich przyszłych postępowań o udzielenie zamówienia była kompleksowa.

3.33.10. CPVO przyjmuje do wiadomości uwagi Trybunału Obrachunkowego i odpowiednio wzmocni procedury. W przypadku wspomnianej procedury naboru niezbędną dokumentację w wymaganym formacie otrzymano w międzyczasie.

3.34. URZĄD UNII EUROPEJSKIEJ DS. WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ (EUIPO)

WSTĘP

3.34.1. Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (zwany dalej „Urzędem" lub „EUIPO"), do dnia 23 marca 2016 r. znany jako Urząd Harmonizacji Rynku Wewnętrznego (inaczej „UHRW"), został ustanowiony w 1993 r. Pierwotne rozporządzenie ustanawiające Urząd zostało po raz ostatni zmienione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1001 ([215]). Głównym obszarem działalności Urzędu z siedzibą w Alicante jest rejestracja unijnych znaków towarowych i zarejestrowanych wzorów wspólnotowych, które są ważne w całej UE.

3.34.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Urzędu ([216]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Urzędu

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	401	403
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	995	1 050

([1]) Kwota budżetu obejmuje rezerwę na nieprzewidziane zdarzenia.
([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Urząd.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.34.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Urzędu obejmujące sprawozdanie finansowe ([217]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([218]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.34.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Urzędu za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Urzędu na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Urzędu i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([215]) Dz.U. L 154 z 16.6.2017, s. 1.
([216]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Urzędu można znaleźć na jego stronie internetowej: https://euipo.europa.eu.
([217]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.
([218]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.34.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.34.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.34.7. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE LEGALNOŚCI I PRAWIDŁOWOŚCI TRANSAKCJI

3.34.8. W lipcu 2018 r. Urząd ogłosił zaproszenie do składania ofert na usługi sprzątania, gospodarowanie odpadami, specjalne zabiegi oraz usługi ogrodnicze. Kryteria finansowe podzielono na dwie części: część A dotyczyła standardowych usług sprzątania, gospodarowania odpadami oraz specjalnych zabiegów, natomiast część B obejmowała nadzwyczajne usługi sprzątania oraz usługi ogrodnicze. W przypadku części B jeden z oferentów, który do tego czasu wykonywał takie usługi na rzecz Urzędu, zaproponował cenę w wysokości 0,01 euro za każdą z 54 pozycji wyszczególnionych w specyfikacjach istotnych warunków zamówienia. Cena ta była o 99,99 % niższa od oferty złożonej przez drugiego oferenta. Jako że wydała się ona się rażąco niska, Urząd zwrócił się o więcej informacji. Oferent wyjaśnił w ogólny sposób, że jest w stanie wypracować synergię i uzyskać oszczędności dzięki temu, że realizuje inne zamówienia publiczne w okolicach Alicante. Wyjaśnienia zostały przyjęte przez Urząd, który udzielił zamówienia temu oferentowi. Trybunał jest zdania, że Urząd powinien był odrzucić tę ofertę jako rażąco niską. Oferowanie darmowych usług stanowi po pierwsze nieuczciwą praktykę handlową, po drugie daje nieuczciwą przewagę konkurencyjną względem konkurentów, a po trzecie przewaga ta została uzyskana w sposób niezgodny z prawem, ponieważ – jak wynika z informacji udzielonych przez oferenta – jest ona wynikiem subsydiowania skrośnego jednego zamówienia za pomocą innych zamówień publicznych. Postępowanie o udzielenie zamówienia i powiązane płatności dokonane w 2018 r. (na kwotę 1 456 141 euro) są zatem nieprawidłowe. Urząd powinien każdorazowo wnikliwie przeanalizować sytuację, gdy dochodzi do złożenia potencjalnie rażąco niskich ofert, tak aby zapewnić zgodność z rozporządzeniem finansowym i zagwarantować uczciwą konkurencję.

3.34.9. W przypadku dwóch skontrolowanych płatności za usługi informatyczne Urząd skorzystał z umowy szczegółowej mającej formę umowy na z góry ustalone kwoty, podczas gdy powiązane umowy ramowe opierają się na stawkach dziennych dla konkretnych profili. W obydwu przypadkach cena ustalona w umowie szczegółowej została obliczona na podstawie „jednostek roboczych" lub „stawek mieszanych", które nie były przewidziane w umowach ramowych. Cena ta obejmowała dodatkową opłatę w wysokości odpowiednio 10 % i 15 % w stosunku do stawek dla konkretnych profili określonych w umowach ramowych. Taka dodatkowa opłata nie została jednak przewidziana w umowach ramowych ani w aneksach do nich. W rezultacie umowy szczegółowe nie są powiązane w sposób jasny i przejrzysty z odnośnymi umowami ramowymi, czego wymaga rozporządzenie finansowe. Z tego względu część płatności stanowiąca dodatkową opłatę jest nieprawidłowa. Urząd powinien zawierać umowy szczegółowe na warunkach, które będą zgodne z systemem ustalania cen określonym w odnośnych umowach ramowych.

UWAGI DOTYCZĄCE MECHANIZMÓW KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

UWAGI DOTYCZĄCE NALEŻYTEGO ZARZĄDZANIA FINANSAMI I WYNIKÓW

3.34.10. Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. środki Urzędu zdeponowane w bankach w formie gotówkowej wyniosły 493 mln euro. W 2018 r. Urząd odprowadził od tej kwoty ujemne odsetki w wysokości 1,4 mln euro. W polityce inwestycyjnej Urzędu przewidziano wymóg, by rezerwy były zdeponowane w formie gotówkowej w instytucjach kredytowych o ratingu AAA. Polityka ta ma ograniczać ewentualne ryzyko kredytowe, ale wiąże się ze znacznymi kosztami dla Urzędu. Powinien on zatem ponownie rozważyć wykorzystanie swoich zasobów finansowych w bardziej produktywny sposób (zob. opinia Trybunału nr 1/2019).

Doradztwo

3.34.11. Oprócz dorocznych prac kontrolnych, którymi objęte są wszystkie agencje, Trybunał ocenił, w jaki sposób Urząd korzystał z usług doradczych.

Korzystanie na dużą skalę z usług konsultantów zewnętrznych

3.34.12. Zgodnie z ramowym rozporządzeniem finansowym organów UE agencje, które otrzymują dotacje, mogą powierzyć innym podmiotom zadania wymagające specjalistycznej wiedzy technicznej oraz zadania administracyjne, przygotowawcze lub pomocnicze niewiążące się ze sprawowaniem władzy publicznej ani z korzystaniem ze swobody decyzyjnej tylko, jeżeli zostanie to uznane za niezbędne. W regulaminie finansowym Urzędu, który finansuje się w pełni ze środków własnych, nie przewidziano jednak takiego ograniczenia i dopuszczono możliwość korzystania z zewnętrznych konsultantów pod warunkiem, że przestrzegana będzie zasada należytego zarządzania finansami.

3.34.13. Urząd korzystał z usług doradczych na dużą skalę. Przykładowo czteroletnia umowa ramowa zawarta w 2014 r. o wartości rynkowej 30 mln euro na usługi doradcze obejmujące szeroki zakres działań, takich jak usługi audytowe, zarządzanie projektami, doradztwo ogólne i badania, została w pełni wykorzystana w ciągu zaledwie dwóch lat i sześciu miesięcy. Kolejna umowa ramowa, zawarta w 2016 r. na cztery lata, ma szacunkową wartość rynkową 80 mln euro. Liczba pracowników zewnętrznych zapewnianych przez usługodawców na mocy tych i podobnych umów wzrosła z około 250 w 2011 r. do rekordowego poziomu ponad 350 w 2014 r., a następnie spadła i na początku 2018 r. wyniosła 215 (co odpowiada w przybliżeniu 20 % pracowników etatowych Urzędu).

Usługi doradcze i niezwiązane z doradztwem

3.34.14. W umowie ramowej przedstawiono wykaz usług, który nie jest jednak wyczerpujący, ponieważ mogą pojawić się nowe kwestie będące przedmiotem zainteresowania. Trybunał przeanalizował próbę umów szczegółowych zawartych na podstawie umowy ramowej w różnych obszarach i zauważył, że o ile część usług wyświadczonych na mocy tych umów to faktycznie usługi doradcze (np. wsparcie w zarządzaniu projektami, analiza procesów biznesowych), o tyle pozostałe z nich mają raczej charakter wsparcia administracyjnego (np. obsługa sekretariatu, sporządzanie sprawozdań przez pracowników biurowych, wsparcie w działaniach z zakresu komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej). Ta druga grupa usług ma zwykle charakter regularny i nie powinna być zlecana na zewnątrz, ponieważ pracownicy wykonujący te zadania muszą obowiązkowo wchodzić w skład struktury hierarchicznej Urzędu. W tym przypadku ma miejsce zatem nie świadczenie usług, ale wypożyczenie personelu, co jest ściśle uregulowane i nie może być oferowane przez firmy konsultingowe.

3.34.15. Urząd przyznał, że w pewnych momentach to na zasobach zewnętrznych spoczywało wykonywanie ograniczonej liczby zadań, które początkowo nie stanowiły jego podstawowej działalności, ale w toku zmieniających zadań i obowiązków zaczęły wchodzić w jej zakres. Z tego powodu w 2016 r. przystąpił on do ponownej internalizacji niektórych zadań, które były wykonywane przez zasoby zewnętrzne, tak aby zachować niezbędną wiedzę fachową w tym zakresie. W tym celu zatrudnił on pracowników kontraktowych. Na rok 2019 Urząd planuje ponowną internalizację czterech zadań (12 w 2018 r.). Ani roczny program prac, ani roczne sprawozdanie z działalności nie zawierają obecnie informacji na temat ekwiwalentów pełnego czasu pracy zapewnianych przez usługodawców zewnętrznych, którzy wykonują zadania niestanowiące podstawowej działalności Urzędu, ale z nią powiązane. Tymczasem tego rodzaju informacje zapewniłyby większą przejrzystość dla zainteresowanych stron, zarówno jeśli chodzi o własne zasoby kadrowe Urzędu, jak i zasoby zewnętrzne.

3.34.16. Co więcej, Urząd korzysta ze wspomnianej umowy ramowej na usługi doradcze w sposób, który w praktyce ma postać oddelegowania pracowników agencji pracy tymczasowej, a nie w celu uzyskania ściśle określonych usług bądź produktów. Oddelegowanie pracowników agencji pracy tymczasowej (pracowników tymczasowych), polegające na tymczasowym wykonywaniu przez nich precyzyjnie zdefiniowanych zadań, podlega zasadom określonym w dyrektywie 2008/104/WE w sprawie pracy tymczasowej oraz w szczegółowych przepisach przyjętych przez państwa członkowskie w toku transpozycji tej dyrektywy. Zgodnie z hiszpańskimi przepisami prawa pracy usługi udostępnienia pracowników tymczasowych dla przedsiębiorstwa (w tym przypadku EUIPO) mogą być świadczone jedynie przez zarejestrowane agencje pracy tymczasowej. Wykorzystanie umów o świadczenie usług doradczych w celu uzyskania świadczenia pracy jest niezgodne z regulaminem pracowniczym UE oraz unijnymi przepisami socjalnymi i przepisami prawa pracy i naraża Urząd na ryzyko prawne i ryzyko uszczerbku na reputacji. Urząd powinien dopilnować, by jego potrzeby kadrowe były zaspokajane w należyty sposób. W tym celu powinien zgłosić zapotrzebowanie na pracowników etatowych swojemu komitetowi budżetowemu albo prawidłowo i zgodnie z przepisami korzystać z pracowników tymczasowych.

Korzystanie z umów szczegółowych na z góry ustalone kwoty

3.34.17. Na mocy umowy ramowej o świadczenie usług doradczych Urząd zawiera umowy szczegółowe na z góry ustalone ceny. Umowy takie są odpowiednie, jeśli można w nich określić konkretne produkty i wskazać terminy ich dostarczenia, gdyż ryzyko związane z ich realizacją spoczywa na wykonawcy. Trybunał przeanalizował próbę umów szczegółowych na z góry ustalone kwoty zawartych zgodnie z umową ramową na usługi doradcze i stwierdził, że w większości z nich nie określono w konkretny sposób produktów ani terminów, a usługi, które miały zostać wyświadczone, opisano raczej w ogólny sposób, tak by ograniczyć liczbę takich umów. W konsekwencji wiele z nich musiało być wielokrotnie zmienianych w okresie ich obowiązywania, tak by uzgodniona w nich cena odpowiadała faktycznie zamówionym i wykonanym usługom. Sam proces zamawiania usług i definiowania odnośnych produktów odbywa się w toku wymiany korespondencji między Urzędem i wykonawcą, która to korespondencja nie stanowi części umowy. Trybunał jest zdania, że Urząd mógłby zyskać silniejszą pozycję względem wykonawcy, gdyby wszystkie produkty za z góry ustalone ceny były jednoznacznie zdefiniowane w umowach.

3.34.18. Korzystanie przez Urząd na dużą skalę z tzw. zasobów doradczych stanowi ryzyko dla należytego zarządzania finansami, a Urząd powinien przeanalizować, w których obszarach takie zasoby są faktycznie niezbędne. W szczególności powinien on sprawdzić, które zadania wchodzące w zakres jego podstawowej działalności są realizowane z wykorzystaniem zasobów zewnętrznych, i dokonać ponownej internalizacji tych zadań. Ponadto w rocznych programach prac Urzędu oraz w jego rocznych sprawozdaniach z działalności należy zamieszczać informacje na temat ekwiwalentów pełnego czasu pracy zapewnianych przez zewnętrznych usługodawców, którzy wykonują zadania związane z podstawową działalnością Urzędu. W umowach o świadczenie usług doradczych na z góry ustalone kwoty należy jednoznacznie określić oczekiwane produkty.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.34.19. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2016	Postępowanie o udzielenie zamówienia i zawarta w jego następstwie czteroletnia umowa ramowa o wartości 30 mln euro na usługi doradcze nie były właściwie zarządzane.	Brak danych lub nie dotyczy
2016	Rozporządzenie ustanawiające przewiduje, że usługi tłumaczeniowe na rzecz Urzędu zapewnia Centrum Tłumaczeń Organów Unii Europejskiej („CdT"), co sprawia, że Urząd jest największym klientem CdT. Urząd w coraz większym stopniu korzysta z rozwiązań wewnętrznych, co może prowadzić do dublowania działań i wzrostu kosztów ([1]).	W trakcie realizacji
2017	W 2017 r. Urząd anulował 3,2 mln euro, tj. 15,9 % środków, na które zaciągnięto zobowiązania, przeniesionych z 2016 r., co wskazuje na trudności w planowaniu potrzeb budżetowych.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	W postępowaniu o udzielenie zamówienia na umowę ramową o wartości 80 mln euro dotyczącą ogólnych usług doradczych, audytowych, badań i usług zarządzania projektami, specyfikacje istotnych warunków zamówienia zawierały dwa uzasadnienia biznesowe. Procedura konkurencyjna opierała się jednak na cenach jednostkowych, rodzajach profili oraz jakości, lecz nie na prawdopodobnej liczbie potrzebnych jednostek.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	W przypadku jednej umowy ramowej na zarządzanie dokumentami zawartej na mocy umowy ramowej liczba osobodni wymaganych do wykonania usług nie może być powiązana z uzasadnieniami biznesowymi zawartymi w specyfikacji istotnych warunków zamówienia ani z opisem usług w umowie szczegółowej.	Brak danych lub nie dotyczy

([1]) Urząd podjął działania naprawcze we współpracy z CdT.

ODPOWIEDZI URZĘDU

3.34.8. Urząd jest zdania, że urzędnik zatwierdzający prawidłowo skorzystał ze swobody decyzyjnej przyznanej mu rozporządzeniem finansowym.

Jak wskazał Trybunał Obrachunkowy, charakter usług w części B jest nadzwyczajny, dlatego są one rzadko zamawiane. Z tego powodu przyznano im wagę wynoszącą jedynie 10 % dla kryteriów finansowych.

Co więcej, zgodnie z opisem Trybunału Obrachunkowego, Urząd zastosował się do wszystkich kroków przewidzianych w rozporządzeniu finansowym w odniesieniu do oferty, która potencjalnie może wydawać się rażąco niska.

Ponadto Urząd nie zgadza się ze stwierdzeniem Trybunału, że oferowanie usługi (która jest wyjątkowa i rzadko stosowana) po obniżonej cenie stanowi nieuczciwą praktykę i daje nieuczciwą przewagę konkurencyjną względem konkurentów.

Urząd uważa, że nie jest w stanie zapobiec sytuacji, w której oferenci uwzględniają w swoich ofertach korzyści skali.

Warto również zauważyć, że pojęcie rażąco niskiej oferty ma na celu przede wszystkim zapewnienie, aby usługodawca mógł świadczyć niezbędne usługi przez cały czas trwania umowy, co w tym przypadku ma miejsce.

Urząd nie uważa zatem, aby postępowanie o udzielenie zamówienia i związane z nim płatności były nieprawidłowe.

3.34.9. Z góry ustalona cena nie może pokrywać się z koncepcją opartą na przepracowanym czasie i wykorzystanych środkach, ponieważ wiąże się z dodatkowym ryzykiem dla wykonawcy, które przekłada się na wyższe ceny. W tym kontekście jednostki robocze obejmują odpowiednią warstwę kosztów ogólnych dodanych za zarządzanie i kontrolę produktów oraz sprawozdawczość w ich zakresie, uznanych za elementy usługi, które nie powinny przekroczyć 15 % ogólnych nakładów.

W odpowiedzi na uwagi Trybunału Urząd podejmuje już niezbędne środki w celu zmniejszenia tego ryzyka. Praktykę zmieniono zatem zgodnie z uwagą.

3.34.10. Ponieważ Urząd jest ostrożnym i odpowiedzialnym organem publicznym, bezpieczeństwo funduszy stanowi główny element jego wytycznych dotyczących zasobów finansowych, które są w pełni zgodne z praktyką Komisji. W obecnych warunkach rynkowych ceną za bezpieczeństwo są ujemne odsetki.

Warto zauważyć, że z ogółu zasobów finansowych Urząd jest zobowiązany do utrzymania funduszu rezerwowego (243 mln euro), krótkoterminowych zasobów finansowych na wydatki operacyjne (60 mln euro) i rozliczeń międzyokresowych do zapłacenia (30 mln euro). Oznacza to, że zasoby finansowe netto wynoszą 160 mln euro.

Urząd dokonuje przeglądu swoich wytycznych dotyczących zasobów finansowych w celu zmniejszenia, w miarę możliwości, skutków ujemnych odsetek, przy jednoczesnym przestrzeganiu niezbędnych norm bezpieczeństwa.

Zalecenie Trybunału dotyczące wykorzystywania zasobów finansowych w bardziej produktywny sposób może być uwzględnione jedynie w ramach obowiązujących przepisów.

3.34.12. Wyraźne odniesienie do zasady należytego zarządzania finansami w regulaminie finansowym Urzędu nie prowadzi do zlecania działań na zewnątrz, ale służy jako zasada przewodnia, którą urzędy publiczne powinny regularnie brać pod uwagę, rozważając, czy zadania niezwiązane z podstawową działalnością powinny być wykonywane wewnętrznie czy zlecane na zewnątrz.

Urząd jest zdania, że ten zapis jest bardziej obiektywny i precyzyjny niż „jeżeli zostanie to uznane za niezbędne" i nie jest z nim sprzeczny.

3.34.13. W odniesieniu do stwierdzenia o korzystaniu „na dużą skalę", jest ono subiektywne. W momencie podpisywania czteroletniej umowy ramowej z 2014 r. plan strategiczny na lata 2016-2020 był wciąż w fazie przygotowawczej. W miarę jak projekty strategiczne w ramach planu nabierały kształtu, Urząd był w stanie lepiej oszacować wymagane działania zewnętrzne, które przełożyły się na odpowiednie oszacowanie ich wielkości do nowej czteroletniej umowy ramowej.

3.34.14. W odniesieniu do wykorzystania czteroletniej umowy ramowej do zwracania się o usługi, które mogą sprawiać wrażenie usług o charakterze administracyjnym, Urząd nie uważa, aby można je było powiązać z „wypożyczeniem personelu". W ramach polityki ogólnej takie wynajęte wsparcie administracyjne jest świadczone w kontekście projektów, a nie działalności podstawowej.

Ogólnie rzecz biorąc, wykorzystanie pracowników nieetatowych do świadczenia wsparcia administracyjnego poza projektami jest ograniczone do pracowników agencji (pracowników tymczasowych).

Ponieważ w analizie stanowisk Urzędu wyraźnie określono zadania, które mogą być wykonywane przez każdą z kategorii jego pracowników, stanowi on podstawę do podejmowania decyzji w sprawie potrzeby lub możliwości zwrócenia się o usługi zewnętrzne. Analiza stanowisk to regularnie aktualizowany dokument umożliwiający zintegrowanie nowych profili w oparciu o nowe zadania lub kompetencje. W tym względzie Urząd realizował ambitną politykę internalizacji, z należytym uwzględnieniem dostępności środków budżetowych w ostatnich latach, przeprowadzając w krótkim czasie ponad 60 internalizacji.

Jeżeli chodzi o wykonywanie niektórych regularnych zadań z wykorzystaniem zasobów zewnętrznych, EUIPO jest zdania, że regularność nie zawsze uzasadnia wykorzystanie pracowników etatowych, gdy zadania nie wchodzą w zakres podstawowej działalności (tzn. nie są bezpośrednio związane z zadaniami powierzonymi EUIPO na mocy przepisów).

3.34.15. Urząd z zadowoleniem przyjmuje uznanie przez Trybunał Obrachunkowy istotnych wysiłków EUIPO mających na celu internalizację zadań, które weszły w skład podstawowej działalności.

Urząd rozważy sugestię dotyczącą włączenia do rocznego programu prac lub rocznego sprawozdania z działalności informacji dotyczących ekwiwalentów pełnego czasu pracy podawanych przez usługodawców dla działań wykonywanych w ramach umów uwzględniających przepracowany czas i wykorzystane środki.

Urząd zawiera jednak umowy na usługi zewnętrzne głównie na z góry ustalone kwoty, w którym to przypadku liczba zasobów nie jest znana, dlatego nie jest możliwe dokonanie takiego oszacowania.

Co więcej, informacje publikowane przez Urząd w rocznym programie prac i w rocznym sprawozdaniu z działalności są wyczerpujące i w pełni zgodne z rozporządzeniem finansowym.

3.34.16. Urząd dysponuje jasno określonymi ramami korzystania z pracowników agencji pracy tymczasowej, zgodnymi z hiszpańskim prawem pracy i stosowanymi do ściśle określonych zadań wchodzących w zakres planu zatrudnienia. Co więcej, na poziomie Urzędu przeprowadzana jest centralna weryfikacja zapewniająca, aby usługi konsultantów nie obejmowały zadań o charakterze tych wykonywanych przez pracowników agencji.

3.34.17. Urząd rzeczywiście wykorzystuje głównie umowy na z góry ustalone kwoty, które uważa za najskuteczniejszy sposób przewidywania i kontrolowania kosztów usług, o które się zwraca, a także ograniczenia ryzyka spraw sądowych przed hiszpańskimi sądami pracy, których stroną Urząd był w przeszłości, między innymi w następstwie korzystania umów opartych na przepracowanym czasie i wykorzystanych środkach.

W większości przypadków zmiany w zakresie następują po złożeniu przez Urząd wniosku do wykonawcy o dostosowanie wyników, a nie odwrotnie. Kiedy zachodzi potrzeba zmiany umowy, jest to formalnie odzwierciedlone w modyfikacjach umowy zgodnie z art. 172 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046.

Urząd przyjmuje jednak do wiadomości zalecenie Trybunału dotyczące doprecyzowania produktów w umowach na z góry ustalone kwoty.

3.34.18. Na skutek starań Urzędu wykorzystanie usług konsultantów w ostatnich latach znacznie się zmniejszyło i zdaniem EUIPO nie jest nadmierne.

Urząd z zadowoleniem przyjmuje uznanie i wspieranie przez Trybunał Obrachunkowy działań w zakresie internalizacji. Urząd będzie je w miarę możliwości realizować.

Urząd rozważy sugestię dotyczącą włączenia do rocznego programu prac lub rocznego sprawozdania z działalności liczby ekwiwalentów pełnego czasu pracy podawanych przez usługodawców zewnętrznych dla działań wykonywanych w ramach umów uwzględniających przepracowany czas i wykorzystane środki. Urząd zawiera jednak umowy na usługi zewnętrzne głównie na z góry ustalone kwoty, w którym to przypadku liczba zasobów nie jest znana, dlatego nie jest możliwe dokonanie takiego oszacowania.

W odniesieniu do ustalonej ceny Urząd rozważy doprecyzowanie definicji produktów w poszczególnych umowach.

Urząd jest zdania, że z góry ustalone kwoty stanowią najskuteczniejszy sposób zarządzania ryzykiem w zakresie przydziału i monitorowania zasobów finansowych.

3.34.19. Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat:

Urząd współpracuje z CdT, a program współpracy EUIPO-CdT na lata 2019-2020 obejmuje 5 projektów, które będą realizowane wspólnie przez obie agencje. Realizując te projekty, Urząd potwierdza, że nie dochodzi do dublowania działań i związanych z tym kosztów.

3.35. JEDNOLITA RADA DS. RESTRUKTURYZACJI I UPORZĄDKOWANEJ LIKWIDACJI (SRB)

WSTĘP

3.35.1. Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (zwana dalej „Jednolitą Radą" lub „SRB") z siedzibą w Brukseli została ustanowiona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 806/2014 ([219]) w sprawie jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Celem Jednolitej Rady jest zapewnienie należytej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji upadających instytucji kredytowych i niektórych firm inwestycyjnych (zwanych dalej „instytucjami kredytowymi"), która wywrze minimalny wpływ na gospodarkę realną i finanse publiczne w państwach członkowskich uczestniczących w unii bankowej.

3.35.2. Jednolita Rada jest odpowiedzialna za zarządzanie jednolitym funduszem restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (zwanym dalej „funduszem"), który został ustanowiony rozporządzeniem w sprawie jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji i służy wspieraniu tego mechanizmu. W latach 2016–2023 fundusz będzie się stopniowo zwiększał. Docelowo do 31 grudnia 2023 r. mają w nim zostać zgromadzone środki wynoszące przynajmniej 1 % kwoty depozytów gwarantowanych wszystkich instytucji kredytowych w ramach europejskiej unii bankowej.

3.35.3. Jednolita Rada posiada własny budżet, który nie stanowi części budżetu UE. Składki pobierane są od instytucji kredytowych mających siedzibę w państwach członkowskich uczestniczących w unii bankowej.

3.35.4. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Jednolitej Rady ([220]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Jednolitej Rady

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])		
Część I (budżet administracyjny Jednolitej Rady)	113	104
Część II (budżet funduszu i rezerwa)	6 462	6 836
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	276	334

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.

([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Jednolitą Radę.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.35.5. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Jednolitej Rady obejmujące sprawozdanie finansowe ([221]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([222]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań, zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

([219]) Dz.U. L 225 z 30.7.2014, s. 1.

([220]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Jednolitej Rady można znaleźć na jej stronie internetowej: https://srb.europa.eu.

([221]) Sprawozdanie finansowe składa się ze sprawozdania z sytuacji finansowej, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

([222]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.35.6. W opinii Trybunału sprawozdanie Jednolitej Rady za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach jej sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Jednolitej Rady i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

Objaśnienie uzupełniające

3.35.7. Administracyjne postępowania odwoławcze lub postępowania sądowe dotyczące składek na rzecz funduszu pomiędzy instytucjami kredytowymi i krajowymi organami ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji a Jednolitą Radą, jak również wniesione przed Trybunał Sprawiedliwości postępowania sądowe dotyczące decyzji w sprawie przyjęcia programów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie podlegały kontroli Trybunału. Ich potencjalny wpływ na sprawozdanie finansowe Jednolitej Rady za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r. (w szczególności na zobowiązania warunkowe, rezerwy i należności) jest przedmiotem osobnej kontroli rocznej, zgodnie z art. 92 ust. 4 rozporządzenia w sprawie jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.35.8. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Inne kwestie

3.35.9. Nie podważając opinii wyrażonej powyżej, Trybunał pragnie zwrócić uwagę na fakt, że składki na rzecz funduszu są obliczane na podstawie informacji przekazanych Jednolitej Radzie przez instytucje kredytowe (i niektóre firmy inwestycyjne). Przeprowadzona przez Trybunał kontrola dochodów Jednolitej Rady opierała się na tych informacjach, lecz nie obejmowała sprawdzenia ich wiarygodności. Jako że rozporządzenie w sprawie jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie przewiduje kompleksowych i spójnych ram kontroli, które zapewniałyby wiarygodność informacji, nie przeprowadza się żadnych kontroli na poziomie instytucji kredytowych. SRB weryfikuje jednak informacje pod kątem spójności oraz przeprowadza ich kontrolę analityczną. Ponadto Trybunał odnotował, że metodyka obliczania składek określona w przepisach jest bardzo złożona, co prowadzi do ryzyka co do poprawności obliczeń. Jednolita Rada nie może też ujawnić szczegółowych informacji na temat obliczenia składek z uwzględnieniem ryzyka w poszczególnych instytucjach kredytowych, ponieważ są one wzajemnie powiązane i zawierają informacje poufne na temat innych instytucji kredytowych. Ma to negatywny wpływ na przejrzystość tych obliczeń.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.35.10. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.35.11. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM

3.35.12. W ramach budżetu administracyjnego Jednolita Rada korzysta ze środków niezróżnicowanych, co nie odzwierciedla we właściwy sposób wieloletniego charakteru niektórych umów i może ponadto prowadzić do przeszacowania rocznych potrzeb budżetowych. Jednolita Rada powinna rozważyć wprowadzenie zróżnicowanych środków budżetowych w celu udoskonalenia planowania i wykonania budżetu oraz zapewnienia lepszej sprawozdawczości w tym zakresie.

UWAGI DOTYCZĄCE LEGALNOŚCI I PRAWIDŁOWOŚCI TRANSAKCJI

3.35.13. W drodze wyjątku Jednolita Rada skorzystała z procedury negocjacyjnej bez wcześniejszej publikacji ogłoszenia o zamówieniu i podpisała umowę ramową dotyczącą technologii informacyjnych o wartości 10 000 000 euro bezpośrednio z wcześniejszym wykonawcą. W 2018 r. kwota płatności w jej ramach wyniosła 440 020 euro. Jednolita Rada uzasadniła skorzystanie z uproszczonej procedury zamówienia zdolnościami technicznymi wykonawcy oraz względami finansowymi (inwestycje poniesione już w związku z zakupem oprogramowania). Jednolita Rada powinna unikać uzależnienia od konkretnego wykonawcy, gdyż w przyszłości nie będzie mogła w sposób konkurencyjny wybrać rozwiązań alternatywnych, a tym samym nie będzie w stanie zapewnić najlepszego stosunku wartości do ceny.

3.35.14. Jednolita Rada korzystała ze szczegółowych umów o świadczenie usług zawartych z przedsiębiorstwami z branży IT sformułowanych w sposób, który może być postrzegany jako oddelegowanie („mise à disposition") pracowników agencji pracy tymczasowej (24 konsultantów IT), a nie w celu uzyskania ściśle określonych usług bądź produktów informatycznych. Oddelegowanie pracowników agencji pracy tymczasowej (pracowników tymczasowych), polegające na tymczasowym wykonywaniu przez nich precyzyjnie zdefiniowanych zadań, podlega zasadom określonym w dyrektywie 2008/104/WE w sprawie pracy tymczasowej oraz w szczegółowych przepisach przyjętych przez państwa członkowskie w toku transpozycji tej dyrektywy. Zgodnie z belgijskimi przepisami prawa pracy usługi udostępnienia pracowników tymczasowych dla przedsiębiorstwa (w tym przypadku Jednolitej Rady) mogą być świadczone jedynie przez zarejestrowane agencje pracy tymczasowej. Wykorzystanie umów o świadczenie usług informatycznych w celu uzyskania świadczenia pracy byłoby niezgodne z regulaminem pracowniczym UE oraz unijnymi przepisami socjalnymi i przepisami prawa pracy. Jednolita Rada powinna dopilnować, by w umowach wyraźnie rozróżniano zamówienia na usługi informatyczne od zamówień dotyczących pracowników tymczasowych.

UWAGI DOTYCZĄCE MECHANIZMÓW KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

3.35.15. Obok wspomnianej powyżej kwestii korzystania z usług konsultantów IT w 2018 r. oprócz 334 własnych pracowników Jednolita Rada skorzystała z usług 23 pracowników tymczasowych. Kwota odnośnych płatności dokonanych w 2018 r. wyniosła 943 673 euro. W umowach szczegółowych z agencją pracy tymczasowej nie podano powodów korzystania z pracowników tymczasowych, mimo że jest to wymagane na mocy przepisów belgijskiego prawa pracy. W zależności od konkretnych powodów obowiązują bowiem różne wymogi dotyczące zatwierdzania i sprawozdawczości, jakich należy przestrzegać. Jednolita Rada powinna korzystać z umów, które będą zawierać wszystkie informacje wymagane na mocy przepisów.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.35.16. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2015	Należy opracować, przyjąć lub wdrożyć szereg zasadniczych procedur i mechanizmów kontroli, w tym strategię zarządzania ryzykiem i jego kontroli, standardy kontroli wewnętrznej, ocenę okresową należytego funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej i strategię w zakresie zwalczania nadużyć finansowych.	W trakcie realizacji
2016	System księgowy Jednolitej Rady nie został jeszcze zatwierdzony przez księgowego.	Zrealizowane
2016	Wskaźnik wykonania budżetu był niski.	Zrealizowane
2016	Jednolita Rada zaciągnęła zobowiązania na 2 mln euro w związku z zamówieniem na świadczenie usług prawnych, co nie zostało poprzedzone decyzją o finansowaniu ani nie zostało zaplanowane w rocznym programie prac i budżecie.	Brak danych lub nie dotyczy
2016	W wyniku zastosowania ujemnej stopy depozytu przez Europejski Bank Centralny w 2016 r. z funduszu wypłacono krajowym bankom centralnym odsetki ujemne w wysokości 24 mln euro.	Brak danych lub nie dotyczy (poza kontrolą Jednolitej Rady)
2017	Jednolita Rada nie dokonywała płatności w terminie. Około 28 % płatności (9,5 % łącznych wypłaconych kwot) na rzecz wykonawców i zwrotów kosztów na rzecz ekspertów i personelu zostało dokonanych z opóźnieniem.	Zrealizowane
2017	W orientacyjnym planie udzielania zamówień dołączonym do rocznego programu prac na 2017 r. wyszczególniono 16 różnych usług, na które miały zostać udzielone zamówienia, lecz faktycznie zamówienia udzielono tylko na usługi prawne. Ponadto szacowana wartość zamówienia na usługi prawne przewidziana w orientacyjnym planie udzielania zamówień wyniosła 3 mln euro, podczas gdy w rzeczywistości zawarto umowy na kwotę 29 mln euro. W 2017 r. nie ogłoszono postępowań o udzielenie zamówienia na pozostałe 15 usług wyszczególnionych w orientacyjnym planie. Świadczy to o nieodpowiednim planowaniu w tym zakresie.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	Z kwoty 29 mln euro zakontraktowanej na usługi prawne 20 mln euro zakontraktowano w drodze 11 procedur negocjacyjnych bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu. Dodatkowo dwóch zamówień na kwotę 3 mln euro dotyczących usług wyceny ekonomicznej i finansowej (jak przewidziano w rocznym programie prac na 2016 r.) udzielono z wykorzystaniem tej samej procedury. Zbyt częste stosowanie takich procedur ogranicza konkurencyjność.	Zrealizowane
2017	Elektroniczne zamówienia publiczne: Do końca 2017 r. Jednolita Rada nie zaczęła jeszcze stosować żadnego z narzędzi informatycznych opracowanych przez Komisję.	W trakcie realizacji
2017	Jednolita Rada publikuje ogłoszenia o naborze na swojej stronie internetowej i w mediach społecznościowych, lecz zazwyczaj nie publikuje ich na stronie internetowej Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO).	W trakcie realizacji

ODPOWIEDZI JEDNOLITEJ RADY

3.35.9. Roczne składki *ex ante* na rzecz funduszu są obliczane na podstawie informacji przekazanych Radzie przez instytucje kredytowe i niektóre firmy inwestycyjne. Chociaż rozporządzenie w sprawie jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji nie przewiduje kompleksowych i spójnych ram kontroli, które zapewniałyby wiarygodność informacji, to jednolity fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zajmuje się tą kwestią, na ile to możliwe. Przedstawione dane porównuje się z danymi przedłożonymi przez instytucje w poprzednim roku oraz z danymi pochodzącymi z bazy danych EBC. W portalu gromadzenia danych wdrożono zasady walidacji, a od istotnych instytucji uzyskuje się dodatkowe poświadczenie, w postaci sprawozdania na temat uzgodnionych procedur lub podpisanego formularza. Rozbieżności zgłaszane są krajowym organom ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji wraz z wnioskiem o wyjaśnienie, co umożliwia poprawę jakości danych z poprzednich cykli. Ponadto Rada nie może ujawnić szczegółów dotyczących części obliczeń składek *ex ante* związanej z ryzykiem dla danej instytucji, ponieważ są one wzajemnie powiązane i mogłyby doprowadzić do ujawnienia informacji poufnych odnoszących się do innych instytucji. Jednolity fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przedstawił jednak krajowym organom ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji metodologię obliczeń oraz szczegółowe kalibracje, zapewniając tym samym przejrzystość i współpracę. Oprócz etapów weryfikacji danych *ex ante* wdrożonych już przez Jednolitą Radę przeprowadzane są kontrole *ex post* w formie przeglądu dokumentacji w celu zebrania dodatkowych dowodów na temat wiarygodności danych.

3.35.12. Jednolita Rada zgadza się z uwagą i zaplanowała już wprowadzenie zróżnicowanych środków budżetowych w budżecie na 2020 r.

3.35.13. Stosowanie wybranego rozwiązania zalecono w następstwie badania rynkowego z 2016 r., a Jednolita Rada zakupiła licencje w ramach umowy ramowej zawartej przez Komisję. W 2018 r. Jednolita Rada była zmuszona dalej stosować wybrane rozwiązanie z uwagi na obowiązki regulacyjne i powiązane z nimi ograniczenia czasowe, a także już poczynioną inwestycję finansową. Wykonawca jest jedynym dostawcą tego licencjonowanego oprogramowania i jedynym przedsiębiorstwem, które jest w stanie je rozwijać. Dlatego też w drodze wyjątku skorzystano z procedury negocjacyjnej z wykonawcą bez wcześniejszej publikacji ogłoszenia o zamówieniu. Jednolita Rada ciągle monitoruje jednak dostępność rynkową różnych rozwiązań odpowiadających jej wymaganiom w zakresie technologii informacyjnych, tak by w miarę możliwości uniknąć znalezienia się w sytuacji długoterminowej zależności od jednego dostawcy.

3.35.14. Jednolita Rada w pełni zdaje sobie sprawę z mających zastosowanie przepisów belgijskich. Zgodnie z ustawodawstwem belgijskim niezbędne jest wyraźne odróżnienie umów o świadczenie usług od udostępniania pracowników tymczasowych. Jednolita Rada przyznaje, że niektóre wnioski o świadczenie usług mogły nie być sformułowane w wystarczająco precyzyjny sposób, co mogło prowadzić do błędnej interpretacji. W praktyce jednak sposób wykonania poszczególnych umów był w pełni zgodny z przepisami belgijskimi. Jednolita Rada zapewni dalsze ulepszenie sposobu sformułowania wniosków w przypadku przyszłych umów szczegółowych. Co więcej, aby uniknąć ewentualnych nieporozumień, Jednolita Rada zapewni, aby w umowach szczegółowych doprecyzowywano rodzaj instrukcji, jakich pracownicy Rady mogą udzielać usługodawcom.

3.35.15. Jednolita Rada przedsięwzięła niezbędne środki w celu uwzględnienia uwagi i podaje w umowach powody korzystania z pracowników tymczasowych. Informacja ta stanowi część wewnętrznego procesu Rady dotyczącego zatwierdzania i dokumentacji.

3.36. CENTRUM TŁUMACZEŃ DLA ORGANÓW UNII EUROPEJSKIEJ (CDT)

WSTĘP

3.36.1. Centrum Tłumaczeń dla Organów Unii Europejskiej (zwane dalej „Centrum" lub „CdT") z siedzibą w Luksemburgu zostało ustanowione rozporządzeniem Rady (WE) nr 2965/94 ([223]). Zadaniem Centrum jest zapewnienie instytucjom i organom UE, które zwrócą się o taką pomoc, usług tłumaczeniowych niezbędnych do ich działania.

3.36.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Centrum ([224]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Centrum

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	49	47
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	215	206

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.
([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Centrum.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.36.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Centrum obejmujące sprawozdanie finansowe ([225]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([226]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.36.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Centrum za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Centrum na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Centrum i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([223]) Dz.U. L 314 z 7.12.1994, s. 1.
([224]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Centrum można znaleźć na jego stronie internetowej: www.cdt.europa.eu.
([225]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.
([226]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.36.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.36.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.36.7. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2016	W 2016 r. stan środków gotówkowych i depozytów krótkoterminowych będących w posiadaniu Centrum zmniejszył się do 34,2 mln euro (38,3 mln euro na koniec 2015 r.), a stan rezerw do 31,1 mln euro (34 mln euro na koniec 2015 r.).	W trakcie realizacji
2017	Konieczne jest wyjaśnienie przyszłego mandatu i modelu biznesowego Centrum.	W trakcie realizacji
2017	Stwierdzono potrzebę wzmocnienia niezależności księgowego Centrum poprzez przesunięcie jego stanowiska pod zwierzchnictwo dyrektora Centrum (obowiązki administracyjne) i zarządu (obowiązki funkcyjne).	Zrealizowane
2017	Elektroniczne zamówienia publiczne: Do końca 2017 r. Centrum wprowadziło elektroniczne fakturowanie w niektórych postępowaniach, lecz nie zaczęło jeszcze stosować elektronicznych procedur przetargowych ani elektronicznego składania ofert.	W trakcie realizacji

ODPOWIEDZI CENTRUM

Centrum przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Trybunału.

Agencje wykonawcze Komisji

3.37. AGENCJA WYKONAWCZA DS. EDUKACJI, KULTURY I SEKTORA AUDIOWIZUALNEGO (EACEA)

WSTĘP

3.37.1. Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (zwana dalej „Agencją" lub „EACEA") z siedzibą w Brukseli została ustanowiona decyzją wykonawczą Komisji 2013/776/UE ([227]) uchylającą decyzję Komisji 2009/336/WE ([228]). Zadaniem Agencji jest zarządzanie powierzonymi jej przez Komisję programami w dziedzinie edukacji, kultury i sektora audiowizualnego, w tym realizacja projektów technicznych.

3.37.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji ([229]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	50	50
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	436	441

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.
([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Agencję.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.37.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe ([230]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([231]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.37.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Agencji za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Agencji i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([227]) Dz.U. L 343 z 19.12.2013, s. 46.
([228]) Dz.U. L 101 z 21.4.2009, s. 26.
([229]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Agencji można znaleźć na jej stronie internetowej: https://eacea.ec.europa.eu/.
([230]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.
([231]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.37.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.37.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.37.7. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2017	Stwierdzono potrzebę wzmocnienia niezależności księgowego Agencji poprzez przesunięcie jego stanowiska pod zwierzchnictwo dyrektora Agencji (obowiązki administracyjne) i Komitetu Sterującego (obowiązki funkcyjne).	Niepodjęte
2017	Elektroniczne zamówienia publiczne: Do końca 2017 r. Agencja wprowadziła elektroniczne fakturowanie w niektórych postępowaniach, lecz nie zaczęła jeszcze stosować elektronicznych procedur przetargowych ani elektronicznego składania ofert.	Zrealizowane

ODPOWIEDZI AGENCJI

Agencja przyjęła do wiadomości sprawozdanie Trybunału.

3.38. AGENCJA WYKONAWCZA DS. MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW (EASME)

WSTĘP

3.38.1. Agencja Wykonawcza ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw (zwana dalej „Agencją" lub „EASME") z siedzibą w Brukseli została ustanowiona na okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2024 r. decyzją wykonawczą Komisji 2013/771/UE ([232]). Głównym zadaniem Agencji jest zarządzanie, w bliskiej współpracy z siedmioma dyrekcjami generalnymi Komisji Europejskiej, działaniami UE w dziedzinie badań naukowych i innowacji, konkurencyjności MŚP, działaniami na rzecz środowiska i klimatu, a także działaniami morskimi i rybackimi.

3.38.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji ([233]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	43	44
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	434	453

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.

([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Agencję.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.38.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe ([234]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([235]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.38.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Agencji za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Agencji i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([232]) Dz.U. L 341 z 18.12.2013, s. 73.

([233]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Agencji można znaleźć na jej stronie internetowej: www.ec.europa.eu/easme/.

([234]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

([235]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.38.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.38.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.38.7. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM

3.38.8. Wskaźnik anulowanych środków budżetowych przeniesionych z 2017 na 2018 r. był wysoki (18,5 %), co świadczy o nieuzasadnionych zobowiązaniach w poprzednim roku. Poziom nowych przeniesień środków z 2018 na 2019 r. w tytule III (wydatki na wsparcie realizacji programów) jest również wysoki (60 %), co ponownie wiąże się z ryzykiem wystąpienia wysokiego poziomu anulowanych środków. Agencja powinna dokonywać przeniesień środków budżetowych jedynie we właściwie uzasadnionych przypadkach.

UWAGI DOTYCZĄCE MECHANIZMÓW KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

3.38.9. Agencja nie dysponuje strategią dotyczącą newralgicznych stanowisk, w której wskazano by wrażliwe funkcje (z możliwością ich zaktualizowania) oraz w której określono by odpowiednie środki w celu zniwelowania ryzyka partykularnych interesów. Jest to niezgodne z przyjętymi przez Agencję standardami kontroli wewnętrznej. Agencja powinna bezzwłocznie przyjąć i wdrożyć taką strategię.

INFORMACJE NA TEMAT SPRAWOZDAŃ SŁUŻBY AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

3.38.10. W 2018 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji opublikowała sprawozdanie z kontroli na temat zarządzania projektami w ramach programu „Horyzont 2020" w Agencji ([236]). Agencja opracowała plan działania dotyczący pewnych obszarów, w których możliwe jest wprowadzenie usprawnień.

3.38.11. W marcu 2018 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji opublikowała sprawozdanie z kontroli pt. „Ograniczony przegląd sprawozdawczości na temat zdolności naprawczych" ([237]), które dotyczyło roku sprawozdawczego 2016 i obejmowało różne dyrekcje generalne i służby Komisji Europejskiej, ale nie EASME. Agencja opracowała plan działania dotyczący pewnych obszarów, w których możliwe jest wprowadzenie usprawnień.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.38.12. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

([236]) Trybunał nie zweryfikował tych prac kontrolnych.
([237]) Trybunał nie zweryfikował tych prac kontrolnych.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2016	Odnotowano wysoki poziom przeniesień środków na zobowiązania. Agencja może rozważyć wprowadzenie zróżnicowanych środków budżetowych.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	Istnieje potrzeba wzmocnienia niezależności księgowego Agencji poprzez przesunięcie go pod zwierzchnictwo dyrektora Agencji (obowiązki administracyjne) i Komitetu Sterującego (obowiązki funkcyjne).	Zrealizowane
2017	W 2014 r. zakres kompetencji Agencji został znacznie poszerzony. Pomimo istotnych zmian w procedurach Agencji oraz znacznego zwiększenia budżetu i liczby pracowników ostatnie powtórne zatwierdzenie systemu księgowego miało miejsce w 2012 r.	Zrealizowane
2017	Elektroniczne zamówienia publiczne: Do końca 2017 r. Agencja wprowadziła elektroniczne procedury przetargowe i elektroniczne składanie ofert w niektórych postępowaniach, lecz nie wprowadziła jeszcze elektronicznego fakturowania.	Zrealizowane

ODPOWIEDZI AGENCJI

3.38.8. Anulowanie środków budżetowych przeniesionych z 2017 r. na 2018 r. było ściśle związane wydatkami na ocenę w odniesieniu do umowy LIFE, gdyż wydatki te w rzeczywistości okazały się mniej istotne niż przewidywano. Koszty oszacowano na początku procesu oceny propozycji, co, po ocenie wszystkich propozycji potencjalnie mogło przynieść oszczędności . W przyszłości należy dążyć do ograniczenia takiego rodzaju ryzyka, ponieważ koszty związane z oceną będą pokryte z budżetu operacyjnego.

Poziom nowych przeniesień z 2018 r. na 2019 r. spadł w porównaniu do poprzedniego roku, zarówno jeśli chodzi o kwoty, jak i odsetek budżetu początkowego.

Agencja będzie nadal ściśle monitorować poziom zapotrzebowania na środki budżetowe i pouczać sektory/jednostki o konieczności zwiększenia wykorzystania budżetu w ciągu roku.

3.38.9. W styczniu 2019 r. Agencja dokonała aktualizacji analizy wrażliwych funkcji. Agencja określi odpowiednie środki mające na celu ograniczenie ryzyka i dokona aktualizacji krótkoterminowej polityki dotyczącej wrażliwych stanowisk.

3.39. AGENCJA WYKONAWCZA EUROPEJSKIEJ RADY DS. BADAŃ NAUKOWYCH (ERCEA)

WSTĘP

3.39.1. Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych (zwana dalej „Agencją" lub „ERCEA") z siedzibą w Brukseli została ustanowiona decyzją Komisji nr 2008/37/WE ([238]). Agencję ustanowiono na okres rozpoczynający się 1 stycznia 2008 r. i kończący się 31 grudnia 2017 r. Jej zadaniem jest zarządzanie programem szczegółowym „Pomysły", stanowiącym część 7. programu ramowego na rzecz badań naukowych. Decyzją Rady 2013/743/UE ([239]) mandat Agencji został rozszerzony, ponieważ stała się ona specjalną jednostką ds. realizacji odpowiedzialną za administracyjne wdrażanie i realizację programu badawczego „Horyzont 2020" i realizuje działania w ramach części I programu „Doskonała baza naukowa", które są związane z celem szczegółowym polegającym na wspieraniu badań pionierskich poprzez działalność Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych ([240]).

3.39.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji ([241]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	47	49
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	477	494

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.

([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Agencję.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.39.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe ([242]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([243]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.39.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Agencji za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Agencji i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([238]) Dz.U. L 9 z 12.1.2008, s. 15.

([239]) Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 965.

([240]) Okres realizacji 2014–2020.

([241]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Agencji można znaleźć na jej stronie internetowej: www.erc.europa.eu.

([242]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

([243]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.39.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.39.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.39.7. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE LEGALNOŚCI I PRAWIDŁOWOŚCI TRANSAKCJI

3.39.8. Agencja korzysta z umów ramowych z przedsiębiorstwami z branży IT na świadczenie usług informatycznych w siedzibie Agencji przez konsultantów na podstawie umów uwzględniających przepracowany czas i wykorzystane środki. Zgodnie ze szczegółowymi i ogólnymi kryteriami przewidzianymi w prawie belgijskim w przypadku tego rodzaju umów Agencja nie powinna określać funkcji powierzonych pracownikom usługodawcy. Tymczasem, jak wynika z ustaleń Trybunału, instrukcje przekazane konsultantom IT mogły prowadzić do niejasności co do tego, kto ma określać funkcje powierzane tym pracownikom. Agencja powinna dopilnować, by przy korzystaniu z usług konsultantów IT przestrzegano wszystkich odnośnych przepisów unijnych i krajowych.

UWAGI DOTYCZĄCE MECHANIZMÓW KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

3.39.9. Oprócz wspominanej powyżej kwestii korzystania z usług konsultantów IT w 2018 r. Agencja skorzystała również z usług 36 pracowników tymczasowych na mocy umów ramowych z agencją pracy tymczasowej. W odnośnych formularzach zamówienia nie podano jednak powodu korzystania z pracowników tymczasowych, mimo że jest to wymagane na mocy przepisów belgijskiego prawa pracy. W zależności od konkretnych powodów obowiązują bowiem różne wymogi dotyczące zatwierdzania i sprawozdawczości, jakich należy przestrzegać. Agencja powinna korzystać z formularzy zamówienia, które będą zawierać wszystkie informacje wymagane na mocy przepisów.

INFORMACJE NA TEMAT SPRAWOZDAŃ SŁUŻBY AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

3.39.10. W 2018 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji opublikowała sprawozdanie pt. „Końcowe sprawozdanie z kontroli dotyczącej zarządzania dotacjami w ramach programu Horyzont 2020 (faza II)" ([244]). Agencja opracowała plan działania dotyczący pewnych obszarów, w których możliwe jest wprowadzenie usprawnień.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.39.11. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

([244]) Trybunał nie zweryfikował tych prac kontrolnych.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2017	Elektroniczne zamówienia publiczne: Do końca 2017 r. Agencja wprowadziła w niektórych postępowaniach elektroniczne procedury przetargowe i elektroniczne fakturowanie, lecz nie wprowadziła elektronicznego składania ofert.	Zrealizowane

ODPOWIEDZI AGENCJI

3.39.8. ERCEA dokonuje wyraźnego rozróżnienia między personelem ERCEA a konsultantami informatycznymi, z którymi nie ma żadnych powiązań hierarchicznych. Wszelkie decyzje związane z zatrudnieniem, tj. zwolnienia i rekrutacje, warunki zatrudnienia, harmonogram pracy i praca w godzinach nadliczbowych, kary dyscyplinarne, oceny, procedury na wypadek choroby i wnioski urlopowe, są podejmowane przez wykonawcę. ERCEA przyjmuje do wiadomości uwagi Trybunału i rozważy zastosowanie środków mających na celu uniknięcie ewentualnych nieporozumień dotyczących tego, kto określa funkcje przydzielane konsultantom informatycznym. Agencja wdroży więc wytyczne dotyczące wykorzystania usługodawców wewnętrznych, które obecnie są przedmiotem rewizji przez Komisję.

3.39.9. ERCEA rygorystycznie wdrożyła międzyinstytucjonalną umowę ramową HR/R3/PR/2014/078 dotyczącą wykorzystania pracowników tymczasowych wraz z towarzyszącymi warunkami zamówienia. W art. 2 pkt. 10 warunków zamówienia wyraźnie określono obowiązkowe wymogi, które należy zamieścić przy wypełnianiu tzw. bon de commande lub formularza zamówienia (umów) i które skierowane są do agencji pracy tymczasowej w przypadku każdego konkretnego skierowania. Zgodnie z art. 1 warunków zamówienia uzasadnienie wykorzystania pracowników tymczasowych przez Agencję zostało określone w samej umowie ramowej. ERCEA dokona weryfikacji formularzy zamówienia tak, aby ująć w nich stosowne uzasadnienia zgodne z umową ramową.

3.39.10. Po zatwierdzeniu przez Służbę Audytu Wewnętrznego planu działania ERCEA związanego z kontrolą zarządzania dotacjami w ramach programu Horyzont 2020 (faza II) Agencja wdroży środki zgodnie z ustalonym terminem.

3.40. AGENCJA WYKONAWCZA DS. INNOWACYJNOŚCI I SIECI (INEA)

WSTĘP

3.40.1. Agencja Wykonawcza ds. Innowacyjności i Sieci (zwana dalej „Agencją" lub „INEA") z siedzibą w Brukseli została ustanowiona decyzją Komisji 2013/801/UE ([245]) w celu zastąpienia Agencji Wykonawczej ds. Transeuropejskiej Sieci Transportowej, której została następcą prawnym. Agencję ustanowiono na okres od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2024 r. Zarządza ona działaniami UE związanymi z instrumentem „Łącząc Europę", programem finansowania badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020", programem dotyczącym transeuropejskiej sieci transportowej i programem Marco Polo.

3.40.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji ([246]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	24	27
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	249	282

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.
([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Agencję.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.40.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe ([247]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([248]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.40.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Agencji za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Agencji i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([245]) Dz.U. L 352 z 24.12.2013, s. 65.
([246]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Agencji można znaleźć na jej stronie internetowej: www.ec.europa.eu/inea.
([247]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.
([248]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.40.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.40.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.40.7. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2017	Elektroniczne zamówienia publiczne: Do końca 2017 r. Agencja wprowadziła elektroniczne fakturowanie w niektórych postępowaniach, lecz nie zaczęła jeszcze stosować elektronicznych procedur przetargowych ani elektronicznego składania ofert.	W trakcie realizacji

ODPOWIEDZI AGENCJI

Agencja przyjęła do wiadomości sprawozdanie Trybunału.

3.41. AGENCJA WYKONAWCZA DS. BADAŃ NAUKOWYCH (REA)

WSTĘP

3.41.1. Agencja Wykonawcza ds. Badań Naukowych (zwana dalej „Agencją" lub „REA") z siedzibą w Brukseli została ustanowiona decyzją Komisji 2008/46/WE ([249]). Agencję ustanowiono na ograniczony okres rozpoczynający się 1 stycznia 2008 r. i kończący się 31 grudnia 2017 r. Jej zadaniem jest zarządzanie działaniami Unii w dziedzinie badań naukowych. W dniu 15 czerwca 2009 r. Komisja Europejska oficjalnie przyznała Agencji niezależność administracyjną i operacyjną. W dniu 13 grudnia 2013 r. decyzją wykonawczą 2013/778/UE ([250]) Komisja przedłużyła czas funkcjonowania Agencji do 2024 r. i powierzyła jej zarządzanie częścią programu „Horyzont 2020", nowego programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji.

3.41.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji ([251]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	67	70
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	693	736

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.

([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Agencję.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.41.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe ([252]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([253]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.41.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Agencji za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Agencji i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([249]) Dz.U. L 11 z 15.1.2008, s. 9.

([250]) Dz.U. L 346 z 20.12.2013, s. 54.

([251]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Agencji można znaleźć na jej stronie internetowej: www.ec.europa.eu/rea.

([252]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

([253]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.41.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.41.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.41.7. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE LEGALNOŚCI I PRAWIDŁOWOŚCI TRANSAKCJI

3.41.8. W 2018 r. Agencja zawarła umowę szczegółową na usługi pomocnicze przy organizacji imprezy z okazji dziesięciolecia istnienia Agencji. Umowa ta została zawarta na mocy umowy ramowej Komisji na organizację i koordynację imprez, w której z kolei przewidziano możliwość zakupu dodatkowych usług na maksymalną kwotę 20 % łącznej wartości umowy szczegółowej. Wartość umowy szczegółowej podpisanej przez Agencję wynosiła 68 688 euro, a dodatkowe usługi, na które udzielono zamówienia, opiewały na kwotę 39 218 euro (tj. 57 %). Zamówienie na dodatkowe usługi było zatem niezgodne z umową ramową i nieprawidłowe (w 2018 r. nie dokonano żadnych płatności z tego tytułu). Agencja powinna przestrzegać postanowień umownych i wyznaczonych pułapów.

INFORMACJE NA TEMAT SPRAWOZDAŃ SŁUŻBY AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

3.41.9. W listopadzie 2018 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji opublikowała sprawozdanie z kontroli na temat zarządzania dotacjami w ramach programu „Horyzont 2020" w Agencji. Agencja opracowała plan działania dotyczący wszelkich obszarów, w których możliwe jest wprowadzenie usprawnień.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.41.10. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2017	W zarządzaniu procesem wyboru pracowników kontraktowych wykryto uchybienia. Dokumentacja dotycząca naboru i protokoły z posiedzeń komisji rekrutacyjnej nie zawsze zawierają kryteria zastosowane do wyboru kandydatów z bazy danych na potrzeby rekrutacji.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	Elektroniczne zamówienia publiczne: Do końca 2017 r. Agencja wprowadziła elektroniczne fakturowanie w niektórych postępowaniach, lecz nie zaczęła jeszcze stosować elektronicznych procedur przetargowych ani elektronicznego składania ofert.	W trakcie realizacji

ODPOWIEDZI AGENCJI

3.41.8. Usługi zaoferowane przez wykonawcę w ramach umowy szczegółowej zostały zaakceptowane przez REA na wczesnym etapie organizacji wydarzenia, aby umożliwić wykonawcy rozpoczęcie prac nad aspektami wymagającymi znacznego przygotowania i zabezpieczenia obiektu. Biorąc pod uwagę skalę wydarzenia, zarówno REA, jak i wykonawca mieli świadomość, że konieczne będą dostosowania w kolejnych fazach organizacji. W tym kontekście uzgodniono z wykonawcą, że w miarę możliwości „usługi dodatkowe" zostaną zastąpione pozycjami katalogowymi z poszczególnych części w drodze zmiany umowy szczegółowej. W międzyczasie REA w pełni określiła format wydarzenia i zwróciła się o zmienioną ofertę. W dniu 17 maja 2019 r. podpisano zmianę mającą na celu zmniejszenie udziału „usług dodatkowych" do kwoty 4 289 euro (7,7 % umowy szczegółowej).

3.42. AGENCJA WYKONAWCZA DS. KONSUMENTÓW, ZDROWIA, ROLNICTWA I ŻYWNOŚCI (CHAFEA)

WSTĘP

3.42.1. Agencja Wykonawcza ds. Konsumentów, Zdrowia, Rolnictwa i Żywności (zwana dalej „Agencją") została ustanowiona w dniu 1 stycznia 2005 r. (do 2008 r. funkcjonowała jako Agencja Wykonawcza Programu Zdrowia Publicznego (PHEA); w latach 2008–2013 – jako Agencja Wykonawcza ds. Zdrowia i Konsumentów (EAHC), a od 1 stycznia 2014 r. – jako Agencja Wykonawcza ds. Konsumentów, Zdrowia, Rolnictwa i Żywności (Chafea) ([254]). Agencja ma siedzibę w Luksemburgu i ustanowiono ją na okres kończący się 31 grudnia 2024 r. Realizuje ona Program działań UE w dziedzinie zdrowia, program ochrony konsumentów i inicjatywę „Lepsze szkolenia na rzecz bezpieczniejszej żywności" (BTSF).

3.42.2. W *tabeli* przedstawiono najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji ([255]).

Tabela

Najważniejsze dane liczbowe dotyczące Agencji

	2017	2018
Budżet (w mln euro) ([1])	10	11
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia ([2])	61	66

([1]) Dane dotyczące budżetu są oparte na kwotach środków na płatności.

([2]) Personel obejmuje urzędników unijnych, unijnych pracowników zatrudnionych na czas określony i unijnych pracowników kontraktowych oraz oddelegowanych ekspertów krajowych, ale nie pracowników tymczasowych i konsultantów.

Źródło: Dane przekazane przez Agencję.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI PRZEDSTAWIONE PRZEZ TRYBUNAŁ PARLAMENTOWI EUROPEJSKIEMU I RADZIE – SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO KONTROLERA

OPINIA

3.42.3. Trybunał zbadał:

a) sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe ([256]) oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ([257]) za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2018 r.;

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań,

zgodnie z wymogami art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Wiarygodność rozliczeń

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

3.42.4. W opinii Trybunału sprawozdanie Agencji za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach sytuację finansową Agencji na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany w aktywach netto za zakończony w tym dniu rok budżetowy, zgodnie z przepisami regulaminu finansowego Agencji i z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji. Zasady te opierają się na powszechnie przyjętych międzynarodowych standardach rachunkowości sektora publicznego.

([254]) Decyzja wykonawcza Komisji 2013/770/UE z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia Agencji Wykonawczej ds. Konsumentów, Zdrowia i Żywności oraz uchylenia decyzji 2004/858/WE (Dz.U. L 341 z 18.12.2013, s. 69).

([255]) Więcej informacji na temat kompetencji i działalności Agencji można znaleźć na jej stronie internetowej: http://ec.europa.eu/chafea/.

([256]) Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu, sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

([257]) Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje sprawozdanie, które przedstawia zbiorczo wszystkie operacje budżetowe, i informację dodatkową.

Legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw rozliczeń

Dochody

Opinia na temat legalności i prawidłowości dochodów leżących u podstaw rozliczeń

3.42.5. W opinii Trybunału dochody leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

Płatności

Opinia na temat legalności i prawidłowości płatności leżących u podstaw rozliczeń

3.42.6. W opinii Trybunału płatności leżące u podstaw rozliczeń za rok zakończony 31 grudnia 2018 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

3.42.7. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE LEGALNOŚCI I PRAWIDŁOWOŚCI TRANSAKCJI

3.42.8. Agencja korzysta z umów z przedsiębiorstwami z branży IT na świadczenie usług informatycznych w siedzibie Agencji przez konsultantów (13 w 2018 r.) na podstawie umów uwzględniających przepracowany czas i wykorzystane środki. Zgodnie ze szczegółowymi i ogólnymi kryteriami przewidzianymi w prawie luksemburskim w przypadku tego rodzaju umów Agencja nie powinna określać funkcji powierzonych pracownikom usługodawcy. Tymczasem, jak wynika z ustaleń Trybunału, instrukcje przekazane konsultantom IT mogły prowadzić do niejasności co do tego, kto ma określać funkcje powierzane tym pracownikom. Agencja powinna dopilnować, by przy korzystaniu z usług konsultantów IT przestrzegano wszystkich odnośnych przepisów unijnych i krajowych.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z UWAGAMI Z UBIEGŁYCH LAT

3.42.9. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w ubiegłych latach przedstawiono w *załączniku*.

ZAŁĄCZNIK

Działania podjęte w związku z uwagami z ubiegłych lat

Rok	Uwagi Trybunału	Status działań naprawczych (zrealizowane/ w trakcie realizacji/ niepodjęte/ brak danych lub nie dotyczy)
2015	Agencja anulowała 0,2 mln euro, co stanowi 18 % środków przeniesionych na 2015 r. (w 2014 r. było to 0,1 mln euro, czyli 14 %). Wskazuje to na uchybienia w planowaniu.	Brak danych lub nie dotyczy
2017	W 2017 r. procedury naboru pracowników w Agencji były nieodpowiednio udokumentowane. Ponadto w procedurach tych nie zapewniono anonimowości i nie przestrzegano wyznaczonych terminów. Może to podważać zasadę przejrzystości i zasadę równego traktowania kandydatów.	Zrealizowane
2017	W 2017 r. Agencja napotkała trudności w zapewnieniu wystarczającej konkurencji w postępowaniach o udzielenie zamówienia na niską i średnią kwotę.	Zrealizowane
2017	Elektroniczne zamówienia publiczne: Do końca 2017 r. Agencja wprowadziła w niektórych postępowaniach elektroniczne procedury przetargowe i elektroniczne fakturowanie, lecz nie wprowadziła elektronicznego składania ofert.	Zrealizowane
2017	Księgowy Agencji jest nieobecny od końca listopada 2017 r. 13 grudnia 2017 r. Komitet Sterujący Agencji powołał tymczasowo na stanowisko księgowego urzędnika, który jednocześnie zastępuje delegowanego urzędnika zatwierdzającego. Stoi to w sprzeczności z art. 28 regulaminu finansowego Agencji, zgodnie z którym obowiązki urzędnika zatwierdzającego i księgowego są rozdzielone i wzajemnie się wykluczają.	Zrealizowane
2017	Agencja publikuje ogłoszenia o naborze na pracowników zatrudnionych na czas określony na swojej stronie internetowej i w mediach społecznościowych, lecz nie publikuje ich na stronie internetowej Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO).	W trakcie realizacji
2017	Agencja planuje swój budżet w nieodpowiedni sposób. W tytule III stwierdzono wysoki poziom przeniesień środków z 2017 r. na 2018 r. Wyniosły one 1,6 mln euro, co stanowi 63 % środków, na które zaciągnięto zobowiązania w tym tytule (w 2016 r. było to 1,2 mln euro, czyli 48 %). Kwota anulowanych środków budżetowych przeniesionych z 2016 r. na 2017 r. też była wysoka i wyniosła 354 260 euro, czyli 23 %.	Brak danych lub nie dotyczy

ODPOWIEDZI AGENCJI

3.42.8. CHAFEA wyraźnie odróżnia konsultantów informatycznych od pozostałych pracowników Agencji, gdyż nie ma z tymi pierwszymi żadnych powiązań hierarchicznych. Wszelkie kwestie związane z zatrudnieniem, jak awanse, zwolnienia/rekrutacje, warunki zatrudnienia, harmonogramy pracy, godziny nadliczbowe, środki dyscyplinarne, zarządzanie zwolnieniami chorobowymi, wnioski urlopowe i ich zatwierdzania leżą w gestii wykonawcy. CHAFEA przyjmuje do wiadomości uwagi Trybunału i rozważy wprowadzenie środków mających na celu uniknięcie ewentualnego nieporozumienia z tym, kto przypisuje funkcje konsultantom informatycznym. CHAFEA wdroży wskazówki na temat stosowania IntraMuros IT Consultant, które obecnie są poddane weryfikacji Komisji.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczy Alex Brenninkmeijer, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 24 września 2019 r.

W imieniu Europejskiego Trybunału Obrachunkowego

Klaus-Heiner LEHNE

Prezes

ISSN 1977-1002 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5228 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
L-2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL